A

1405

II

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI
1964
FOTO
NR

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

KÉZIRATOK

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1910

KÉZIRATOK

Méltóságos
Magyar tudományos Akadémiai Főtitkár Úr!

Nemzetünk még nincs az enyészetre kárhoztatva, voltak felette bús napok s még kétségbe ejtőbb korszakok, és minden vészt lehűlni s fennállani képes volt, - mert volt benne elég józanság és előre látás a kor eszméivel haladva, magát a helyzet magasságára emelni.

Ezt a történelem szakadozatlan sorozatokra fényesen kimutatta -

Méltóságos uram!, ezt a történelmileg elismert gondolatom menetét, tudva van mily fényes eredményeket elért sikerei mutatják a magyar tudományos akadémiai főtitkári állás ban kifejtő munkálkodásai, - én nekem a kit ha irodalmi sikerrel nem dicsekedhetem, de alkalmam volt irodalmi műveit oly nagy mértékben becsülni és tisztelhetni, - miként az elérni óhajtott 1910 évre hogy a halhatatlanság meglegyen jutalmazva. boldog ujjeret kívánok méltóságodnak a jövő birtokának elérésére. -

Mint tegény ember a kinek Méltóságod és a nagyságos magyar tudományos Akadémia ismert hálás pártfogásán kívül nincs senkim, a ki a sors csapásai által kútban is elismert nyomorúságos helyzetemet a mostani nagy drágaság mellett méltányolhatná I. a. ügyben rendelett tanácsu város polgármestere által életfogytig tartó igazoló nyugtámat, azon tiszteletteljes kérelemmel vagyok bátor tisztelettel gyakorlni Méltóságod magas színe elé, miként a számomra kegyesen megnyitandó háromszázas keretben ezen egyedüli kimutatásomat a magyar földhitel pénzintézet utján eljuttatni és vele engemet nemességemben megjutalmazni, méltóztassék. -

Maradtam Szolnokon Ujhelyben 1910 ik januárhó 1.

Méltóságos úr

alázatos szolgája
Harsányi Ferenc

Nyugta

Háromszáz korona arai háromszáz koronáról, mely összeget mint a Nagyságos Magyar tudományos Akadémia Igazgató Tanácsának 1906 évi március hó 22-én tartott ülésében halhatatlan emlékű nagy atyám a nagy Lőrinczy Tamás iránti hálás kegyelettel kegydíj czímen részvantatott meg, a mely Méltóságos Heinrich Gusztáv magyar tudományos Akadémiai fő titkár útján adatott tudomásomra, 1910 évi január, február, Március, április és június hónapokra, a magyar földhitelpénzintézeti pénztárból hogy felvettem, hálás köszönettel elismerem. —

Sátoraljaújhelyben 1910 évi január 1.

Nyugtatványozó életben létét s lakását hivatalosan igazolja.
S.-A.-Ujhely, 1910 évi január hó 1 napján

SZEMPLÉN VÁRMEGYE SÁTORALJAÚJHELY R. T. VÁROS PECSÉTJE. * 1902 *

Lőrinczy Tamás

Érk. 1910. január 3.

Méltóságos Úr.

Dr Heumrich Gusztáv úrnak
bölcsészeti tudor, miniszteri tanácsos
egyetemi tanár, magyar tudomá
nyos Akadémiai főtitkár

Budapesten

tisztelettelje kérvénye

Karinczy Ferencz Szilveszja uj
helyi lakosnak rendőri megyében

1. alatti nyugtával. –

1.

1910

Erk. 1910. január 3.

1 m.

2.

1910.

Nagyságos Szilthári Törvénykezet

A Beren városi részére kiküldött segéd

a legnagyobb alázattal kérnünk. ei ez

deren az jövőre is megtörténni.

Mély tisztelettel

Miskola Den 31. 1909

Beren Fabiánek Sörös

a Beren városi ügyek

156.
Dec. 1909.

Születési bizonyítvány

1 KORONA

Tanúsítom, hogy Nikolai Berger Károly, nyug. m. kir. Curia, mányos akadémiai birtokosnak Fabiánek Terézia, tol született három gyermeke, nevezetesen a Budapes, ben 1891. December 19. én született Tivadar, Lovász, ba a Miskolczon 1895. Augustus 4. én született Mária és ugyanitt 1897. Februar 11. én született Sándor életben vannak és Miskolczon az anyai házánál tartózkodnak.

Kelt Miskolczon 1909. December 4.

Keresztessy Ernő
anyakönyvvezető

MISKOLCZI • IRATAKTÁRI KÉRŐLET

Nagyméltóságu Akadémiai Elnök Ur!

Kegyeskedjék mellékelt kérvé-
nyemet ugy mint eddig a. Köz-
oktatásügyi m. kir. Miniszter
Urhoz pártolással felterjeszteni.
Budapest 1909 December 30.

Kivánó tisztelettel:

Ő. Horváth Zsigmond

Elk. 1910. januar 3.

Sm.

D. tk.

1910.

123158 szám.

Nagyméltóságu E l n ö k Ur!

Az Amizoni Károly-féle alapitvány 1908 évi zárszámadását jóváhagyván, annak egy példányát van szerencsém Nagyméltóságodnak tisztelettel megküldeni.

Fogadja Nagyméltóságod őszinte tiszteletem nyilvánitását.

Budapest, 1909. december hó 23-án

A miniszter h e l y e t t :

államtitkár.

Nagyméltóságu

dr. B E R Z E V I C Z Y A L B E R T v.b.t.t.

urnak, mint a magyar Tudományos Akadémia elnökének

B u d a p e s t .

Ex. 1910. január 3.

4. 67.

1910.

Schustek Pauer Imre
ig. day jónak, szívvizsg=
vizsgálás végett.
Budapest, 1910. január 3.

Henrici
főorvos

190 9 : évi 22654. –. számvevőségi számhoz.

123158/97

Az

Ilmizoni Károly fiú alapítvány

190 8. ÉVI

ZÁRSZÁMADÁSA.

Egyetemi nyomda. 1908.

MÉRLEGEK.

I. Pénztári mérleg.

Tétel	Hivatkozás a részletezés tételszámára		Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f	Bevételi-**kiadási** többlet K	Bevételi-**kiadási** többlet f
1	23. 60.	Rendesek	25.085	34.	1.226.	27.	23.859	07.
2	27. 64.	Rendkívüliek	.	.	82.000.	.	82.000.	—
3	31. 68.	Átfutók	54.026.	86		..	54.026	86.
4	32 69.	Magántőkék		..		..		. .
5	33. 70.	Közforgalmi értékű papirok	4.066	.	19.953	.	4113	.
6	34. 71.	Terhelő tőkék						— —
7		**Összesen**	103.178.	20.	103.179	27.	1.	07.
8	36.	Pénzmaradvány a mult évről						1.07.
9	73.	Pénzmaradvány a folyó év végével						— —

II. Vagyonmérleg.

Cselekvő- | **Terhelő-**

vagyon az 190 8 . év végével.

			K	f		K	f
10	73.	1. Pénzmaradvány		. .	1. Terhelő hátrálékok (60., 64., 68.)	69.122.	79.
11	23. 27. 31.	2. Cselekvő hátrálékok		. .	2. Terhelő tőkék (C. melléklet 9. lap)		
12	32.	3. Magántőkék		. .			
13	A. melléklet 7. és 8. lap	4. Közforgalmi értékű papírok	234.900	-			
14	B. melléklet 7. és 8. lap	5. Ingatlanok és hasznothajtó jogok	443.910.	89.			
15		6. Uradalmi ingó vagyon		. .			
16		**Összesen**	678. 810.	89.	**Összesen**	69.122.	79
17		Levonva a terhelő vagyont	69. 122.	79.			
18		Marad tiszta cselekvő vagyon	609. 688.	10.			

Részletezése a vagyonban beállott változásoknak.

			Vagyon az év elején: Cselekvő K	Cselekvő f	Helyesbítés (Szaporodás) (**Apadás**) K	Helyesbítés (Szaporodás) (**Apadás**) f	Helyesbített cselekvő K	Helyesbített cselekvő f	Terhelő K	Terhelő f	Helyesbítés (**Szaporodás**) (Apadás) K	Helyesbítés (**Szaporodás**) (Apadás) f
19	36. 73.	I. Pénzmaradvány	1 07		..		1 07					
		II. Hátralékok:										
20	23. 60.	A rendeseknél	103 89		..		103 89					
21	27. 64.	A rendkívüliéknél										
22	31. 68.	Az átfutoknál										
23		**Összesen**	103 89		..		103 89		..		..	
24	32. 69. C. mell.	III. Magántőkék										
25	A. melléklet	IV. Értékpapírok	239.013	-			239.013	.				
26	B. melléklet	V. Ingatlanok és hasznothajtó jogok	360.000	-			360.000	.				
27		VI. Uradalmi ingó vagyon										
28		**Mindössze**	599.117.	96.			599.117.	96.				

MÉRLEGEK.

III. Jövedelmi mérleg.

A tényleg elért eredmény összehasonlítása az előirányzattal.

Tétel	Hivatkozás a részletezés tételszámára		Bevétel K	f	Kiadás K	f	Fölösleg-**hiány** K	f
29	23. 60.	Folyó évi előírás a rendes kezelésnél	24.981	45	14311	31.	10.670	14
30	23. 60.	Folyó évre előirányzott összeg						
31		Az előirányzattal szemben kedvezőbb-**kedvezőtlenebb**						

A jövedelmi mérleg összehasonlítása a vagyonmérleggel.

			Bevétel K	f	Kiadás K	f	Fölösleg-**hiány** K	f
32	23. 60.	Folyó évi előírás a rendes kezelésnél	24.981	45	14311	31	10670	14
33	27. 64.	Folyó évi előírás a rendkívüli kezelésnél			84010	89	84.010.	89
34		Összesen	24.981	45	98322.	20.	73.340.	75
35	7. lap.	Hozzáadva-**levonva** Az árfolyam-nyereséget-**veszteséget** az értékpapíroknál						
36	8. lap.	Az ingatlanok és hasznothajtó jogok gyarapodását-**fogyatkozását**					82.910.	89.
37		Az uradalmi ingó vagyon gyarapodását-**fogyatkozását**						..
38	9. lap.	A terhelő tőkék **gyarapodását**-fogyatkozását						..
39		Mutatkozik, mint a 28. tételszám alatt					10.570	14

		Fölösleg-**hiány** K	f
	I. Próba:		
40	A rendes kezelés bevételi-~~kiadási~~ többlete (1. tételszám szerint)	23859	07
41	Vagyon ~~gyarapodás~~-**fogyatkozás** a hátrálékokban (20. tételszám szerint)	13.188.	93.
42	Fölösleg-~~hiány~~, mint a 29. tételszám alatt	10670	14
	II. Próba:		
43	A rendes és rendkívüli kezelés ~~bevételi~~-**kiadási** többlete (1. és 2. tételszám szerint)	58.140.	93.
44	Vagyon ~~gyarapodás~~-**fogyatkozás** a hátrálékokban (20. és 21. tételszám szerint)	15.199.	82.
45	~~Fölösleg~~-**hiány**, mint a 34. tételszám alatt	73.340	75.

Részletezése a vagyonban beállott változásoknak.

Vagyon az év elején						Vagyon az év végén						Vagyon gyarapodás-**apadás**	
Helyesbített **terhelő**		Tiszta cselekvő-**terhelő**		Összes helyesbítés (Szaporodás) (**Apadás**)		Helyesbített tiszta cselekvő-**terhelő**		Cselekvő		**Terhelő**		Tiszta cselekvő-**terhelő**			
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
		1	07		..	1	07.							1.	07.
		103	89.		..	103	89.			13085.	04.	13.085.	04.	13 188.	93.
										2010.	89.	2010.	89.	2010.	89.
										54026.	86.	54026.	86.	54026.	86.
		103.	89.		..	103	89.			69122	79.	69.122.	79.	69.226.	68.
															—
		239.013	-			239.013	-	234.000				234.900.	-	4113	.
		360.000	-			360.000	-	443910	89.			443.910.	89.	83910.	89.
		599.117.	96			599.117.	96	678810	89.	69.122	79.	609.668	10.	10570.	14.

A bevételek részletezése.

Tétel	Melléklet		Mult évi hátrálék K f	Helyesbítés (Szaporodás) (Apadás) K f	Helyesbített hátrálék K f	Folyó évi előírás K f	Összesen K f	Lerovás K f	Cselekvő hátrálék az év végén K	Előirányzott összeg K	A folyó évi előírás az előirányzott összeggel szemben kedvezőbb- kedvezőtlenebb K f
		I. Rendes bevételek:									
1		Gyümölcsöző tőkék kamatai.									
2		Közforgalmú értékpapírok után.	103 89	..	103 89	9.940 87	10.044 76	10.044 76			
3		Járulék.				1504 0 58	1504 0 58	1504 0 58			
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23		**Összesen**	103 89	..	103 89	24.981 45	25.035 34	25.035 34			
24		II. Rendkivüli bevételek:									
25											
26											
27		**Összesen**									
		III. Átfutó bevételek:									
28		Adott előlegek visszatérülése				—	—	—			
29		Fölvett előlegek				54.026 86	54.026 86	54.026 86			
30		Idegen pénzek				—	—	—			
31		**Összesen**				54.026 86	54.026 86	54.026 86			
		IV. Magántőkék:									
32		Magán- és jogi személyeknek adott kölcsönök alapléka és visszafizetése									
		V. Közforgalmi értékü papirokért:									
33		Értékpapírok eladása és kisorsolása, vagy takarékbetétek fölvétele folytán				24066 -	24066 -	24066 -			
34		VI. Fölvett terhelő tőkék:									
35		**Mindössze**	103 89		103 89	103.074 31	103.178 20	103.178 20			
36		**Pénzmaradvány** az év elején						107			
37		**Összes bevétel**						103.178 27			

A kiadások részletezése.

Tétel	Melléklet	I. Rendes kiadások:	Mult évi hátralék K f	Helyesbítés (Szaporodás) (**Apadás**) K f	Helyesbített hátralék K f	Folyó évi előírás K f	**Összesen** K f	Lerovás K f	Terhelő hátralék az év végén K f	Előirányzott összeg K	A folyó évi előírás az előirányzott összeggel szemben kedvezőbb- **kedvezőtlenebb** K f
38		Tiszteletdíjak.				1.900.66.	1.900.66.	..	1.900.66.		
39		Járulék.				115627	115627	115627			
40		Nyugdíjak.				102980.	102980.	70 -	95980.		
41		Épületek fenntartására.				332732.	332732.	..	332732.		
42		A nőnevelő intézet szükségletire.				68976.	68976.	..	68976.		
43											
44											
45											
46											
47											
48											
49											
50											
51											
52											
53											
54											
55											
56											
57											
58											
59											
60		**Összesen**				143131.	143131.	12627	130504.		
61		II. Rendkivüli kiadások:									
62		Telek vásárlására az intézet építésére.				83910 89	83910 89	82000 -	1910 89.		
63		Takaltsy Z. függyelő főnökének tiszteletdíja.				- 100 -	- 100 -	— -	- 100 -		
64		**Összesen**				84010 89.	84010 89.	82000 -	2010 89.		
65		III. Átfutó kiadások: Adott előlegek									
66		Folvett előlegek visszafizetése				54026.86.	54026.86.	..	54026.86.		
67		Idegen pénzek visszatérítése									
68		**Összesen**				54026.86.	54026.86.	..	54026.86.		
69		IV. Magántőkék: Magán- és jogi személyeknek adott kölcsönök									
70		V. Közforgalmi értékü papirokért: Értékpapirok vétele, vagy takarékbetétek elhelyezése folytán				- 19953 -	- 19953 -	- 19953 -	..		
71		VI. Visszafizetett terhelő tőkék:									
72		**Mindössze**				172302.06	172302.06	103179.27	69122.79		
73		**Pénzmaradvány** az év végén						..			
74		**Összes kiadás**						103179.27			

A) melléklet.

Közforgalmi értékű papírok részletezése és

Tétel	Tárgy	Kamatláb	Mult évi tőkeösszeg névértékben K	f
	I. Államkötvények.			
1.	Magyar korona járadéki kötvények.	4%	218300	-
	II. Úrbéri kötvények.			
2.	Magyar földtehermentesítési kötvények.		4600	-
	III. Hitelintézeti értékpapirok.			
3.	Kibitelokvok orsz. földhitelintézeti zálogleveleik.		12000	-
4.	Takarékpénztári könyvek.			
	Az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 20086/ix. betéti könyvére elhelyezetett			
	Tőkeállalék.		3787	-
	1908. II-ik hó - 8. án.			
	" V " - 12. én.			
	" VI " - 11. "			
	" VIII " - 10. "			
	" XI " 25 "			
	Ezen betéti könyvre elhelyezett összegből felvétetett			
	1908. V-ik hó - 24. én.			
	" VII " - 15. "			
	" I " - 10. "			
	" IV " - 15. "			
	A) Összesen.		3787.	
	B) a Pesti magyar kereskedelmi bank, - 16269/02. betéti könyvére elhelyezetett.			
	Tőkeállalék.		326.	
	Ezen betéti könyvre elhelyezett összegből felvétetett.			
	1908. IV-ik hó 15-én.			
	B) Összesen.		326.	
	A) és B) Együtt.		4113.	
	I. II. és III.) Együtt.		239013	-

azokban az év folyamán beállott változások:

Szaporodás névértékben K f	Apadás névértékben K f	Tiszta szaporodás-**apadás** névértékben K f	Tőkeösszeg az év végén névértékben K f	Készpénz **kiadás**-bevétel K f	Jegyzet
			218300. -		
			4600. -		
			12000 -		
4391 -				4391 -	
4880. -				4880. -	
4297. -				4297. -	
4950. -				4950. -	
1435. -				1435. -	
	551. -			551 -	
	251. -			251. -	
	250. -			250 -	
	22688. -			22688. -	
				19953. -	
19953. -	23740. -	3787. -		23740. -	
	326 -	326. -		326. -	
	326. -	326. -		326. -	
				19953. -	
19953. -	24066. -	4113. -		24066. -	
				19953 -	
19953. -	24066 -	4113. -	234900 -	24066. -	

B) melléklet.

Ingatlanok és hasznothajtó jogok becsértéke:

Tétel	Tárgy	Telkek. ~~Földek.~~ K	f	Hasznot nem hajtó épületek K	f	Hasznot-hajtó épületek K	f	Hasznothajtó jogok K	f	Összesen K	f	Jegyzet
	Álladék az 1908 év elején:											*) Az alapítványi
1.	Az alapítványnak Budapesten											házgyesztnek át-
	VI. kol. Dobák Jenő és Hirtyánk											tételénél után
	utca sarkán levő bérház.					360.000	-*					adott adat a
2.	Az alapnak az inkéczi czéja-											lapján.
	ival vásárolt Budapesti											
	Amerikai-úti telke.	83.910	89.									**) Telek értéke
												a vétel ár szerint állapíttatott meg.
	Összesen	83.910	89.			360.000	-			443.910	89.	
	Álladék a mult év végén					360.000	-			360.000	-	
	Folyó évi gyarapodás	83.910	89.							83.910	89.	
	Folyó évi fogyatkozás											
	Tiszta gyarapodás-**fogyatkozás**	83.910	89.							83.910	89.	

O) melléklet.

Terhelő tőkék álladéka:

Tétel		Kamatláb	Álladék a mult év végén K f	Folyó évi gyarapodás K f	Folyó évi fogyatkozás K f	Álladék az év végén K f	Jegyzet

Függelék.

Összes kezelés értékpapírokban és magánkötelezvényekben:

Tétel		Közforgalmi értékű papírok, *A.* melléklet 7. lap K f	Magán- és jogi személyeknek adott kölcsönökről szóló kötelezvények, melléklet 6. lap K f	**Összesen** K f	Letétkép átvett kötelezvények K f	Összes kötelezvény K f	**Kötvényben adott előlegek** K f
1	Álladék az év kezdetén	239013 -	..	239013 -	35700 -	274713 -	. -
2	Folyó évi gyarapodás						
3	**Összesen**	239013 -	..	239013 -	35700 -	274713 -	
4	Folyó évi fogyatkozás	4113		4113 -		4113 -	
5	Álladék az év végén	234900 -		234900 -	35700 - *	270600 -	**

Összeegyeztetés a naplószerű elszámolással:

		Összeg K f
6	Az összes kötelezvény összegéből levonva az utolsó hasáb összegét	
7	Naplószerű kötelezvény-álladék az 190 9, év végén	270600 -

Részletezés:

* Lichai Rics Cecília által az alapítvány javára letétbe helyezett 15.000 frt. névértékű 4%-os magyar aranyjáradéki kötvények, melyek csak a haszonélvező Lippert Teréz halála után mennek át az alapítvány végleges tulajdonába /: 8 frt = 1 jg. 04 kor. :/ — 35700 -

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium számvevősége:

Budapesten, 1909. évi Október hó 18 án.

123158 szám.

Jóváhagyom

Budapesten, 1909 évi december hó 23 n.

A minister helyett:

államtitkár.

Schwartz Róbert

számv. igazgató.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Kegyelmes Uram!

Végtelen nyomorúságomban mély alázattal
fámyorgok Nagyméltóságodhoz,
kegyeskedjék ragadom nemcsa lehetleges
30 korona – rendkivüli segélylyel nagy
lelküen segíteni. Evek hosszu sora óta
betegen nyomorgok s a borzasztó
drágaság elviselhetetlen teherként
nehezedik rám, ugy hogy 800 korona
nyugdíjamból képtelen vagyok megélni.

A legmélyebb tisztelettel vagyok

Budapesten, 1909 december 30.

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgálója
Mészáros Istvánné
altbad. tisztviselő nyugdíjas özvegye

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Kegyelmes Uram!

Végtelen nyomorúságomban mély alázattal
könyörgök Nagyméltóságodhoz,
kegyeskedjék rajtam neminemű lehetséges
80 korona – rendkívüli segélyben nagy-
lelkűen segíteni. Évek hosszú sora óta
betegen nyomorgok s a borzasztó
drágaság elviselhetetlen teherként
nehezedik rám, úgy hogy 800 korona
nyugdíjamból képtelen vagyok megélni.

A legmélyebb tisztelettel vagyok

Budapesten, 1909 deczember 30.

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgálója
Mészáros Istvánné
akad. tisztviselő nyugdíjas özvegye.

Ék. 1910. január 3.

Nagyméltóságú

Dr. Berzeviczy Albert

Őfelsége valóságos belső titkos
tanácsosa
a M. Tud. Akadémia Elnokéhez

Budapest.
Erzsébet körút 9.

Legalázatosabb folyamodása
özv. Meszáros Péternének akad.
kisztviselő nyugdíjas özvegyének
(VII. Klauzál-tér 9. II. 12. sz.)

5. ft.

1910.

rémi segély kegyes
engedélyezése tárgyában.

30 korona adható a Lederer-
alapból.

J/1 Berzeviczy

7.02.
1910.

Nagyságos Uram!

Ifj. Kálmán véhai tagtársunk hagyatékában maradt egy könyvekkel megrakott, (lesőgerem) láda, mely az örökhagyó intézkedése szerint a M. Tud. Akadémia tulajdona.

Szerencsém van ennélfogva felkérni, méltóztassék intézkedni, hogy ez a láda minél előbb az Akadémiának megküldessék.

Súlyos eljárásaért előre is lekötelezett vagyok

Budapest, 1910. jan. 5.

Nagys. alázatos szolgája

Bartal György
kir. főjegyző úrnak

Budapesten

főtitkár

F. 17

1910.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST IX
ÜLLŐI-ÚT 33-37

7/1910.

Méltóságos Főtitkár Ur !

Hivatkozva a Magyar Tudományos Akadémia Igazgató Tanácsának 1887 évi január hó 30-án tartott ülése jegyzőkönyvének 10. pontjára, tisztelettteljesen kérjük,hogy a Szécsényi Molnár István dijnak az 1910 évre esedékessé vált részletét azaz Kétszáz koronát /200 kor / kiutalványozni,illetőleg az Orsz. Magyar Iparmüvészeti Társulat vagyonát kezelő Magyar Földhitelintézetet az érintett összegnek a M. T. Akadémia számlájáról az Orsz. Magyar Iparmüvészeti Társulat folyó számlája javára való átirásra utasitani méltóztassék.

Budapest, 1910 év január hó 5.

Kiváló tisztelettel

Gróf Károlyi

igazgató.

Érk. 1910. január 7.

8. 12.

1910.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára.

5/910.

Elismervény.

Melynek erejénél fogva elismerem, hogy az 1865-ik évi Akadémiai Album-nak 1.) nagy quart- 2.) octav-alakú példányát a főtitkári hivatalától a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára számára megőrzés végett átvettem, megjegyezvén azonban, hogy a nagy quart-alakú példányból a következő tagok fényképei hiányoztak:

B. Eötvös József
Deák Ferencz
Lukács Móricz
Hunfalvy Pál
Arany János
Jókai Mór
Gyulai Pál
Greguss Ágost
Lónyay Menyhért
Toth Lőrincz
Csengery Antal
Szilágyi Sándor.
Pesty Frigyes.
Salamon Ferencz
Thaly Kálmán
Szabó József.

Budapest, 1910. január 7-én

Szily
főkönyvtárnok.

Ek. 1910. januar 7.

10. 67.

1910.

A II. osztálynak

Tisztelt Osztály!

Értesítem, hogy Szerencsen van a Pesti harai első Takarékpénztár egyesület Fáy-alapjából hirdetett nyilt pályázatra, melynek külkereskedelmi politikai kérdésre volt kitüzve, határideje múlt évi december 31-ikéig mint kitűzött határnapig három szerző küldött be tervrajzot. Ezeket szabályszerű megbírálás végett ide rárva átküldöm, a föl.

Kérem, hogy a kiküldött bírálók nevét velem mielőbb közölni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1910. jan. 7.

főtitkár

A III. osztálynak

11.07

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van a t. Osztályt értesíteni, hogy a Nagyszalonna és Macskabánya mellékszalonna (: 1903 – 1909. termé- szetbuvárai munkák :) mult év decz. 31-ikéig nem küldetett be munkáit a főtisztiorvosi hivatalhoz.

Ugyancsak decz. 31-én járt le a Lévay-féle természettudományi nyilt pá- lyázat határideje, melyre hivatva szerző küldött be tervrajzot.

Midőn e pályamunkákat ide záros áttekintem, fölkérem a t. Osztályt, hogy a bíráló- kat mielőbb megválasztani és (a) főtisztiorvosi hivatallal közölni szíveskedjék.

Kiv. tisztelettel.

Budapest, 1910. jun. 7.

főtitkár.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál:
16117. szám.
Girószámla az Osztrák-Magyar Banknál.

F. 1696 sz.

A Magyar tudományos akadémiának

Budapest.

Budapest, 1910 január 7-én.

Van szerencsénk értesiteni, hogy a t.akadémia letétjéhez csatoltunk ma folyó szelvénynyel ellátott

K. 200.-névértéku 4%-os intézeti koronazáloglevelet s ezért

á 94% K. 188.- ft.

4% kamatért 6 napra " -.13 " . K. 188.13 ft mai értékkel

a t.akadémia folyószámadása terhére irtunk.

Továbbá megterheltük folyószámadásukat a letétjükben levő Feridun Kiamil Zade Csztöndij alapitvány letétjéhez folyó szelvénynyel csatolt

K. 9,200.-névertéku 4%-os intézeti koronazáloglevélért

á 94% K. 8,648.- f.

4% kamatért 6 napra " 6.13 " K. 8,654.13 f-el mai értékkel.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Simon

Igen Tisztelt Méltóságos Ur!

Örömmel jelentem, hogy Méltóságod semmi szemrehányást nem tehet Önmagának arra nézve, hogy annakidejében tisztelt alapvető fürtekénet a Magyar Tudományos Akadémiának be ajánlani. Az Akadémia sem fogja soha röstellhetni, hogy könyvtárában helyet adott számára.

Ime, tisztelettel csatolt két mellékletem [egyik kivonatos, másik behatóbb] elöl többé kitérés nem létezhetik; kell, hogy a Tudósok tisztában valljanak. Oly kegyetlen egyszerü és minden józan ésszel biró ember által érthető módon van bebizonyitva, hogy az ősföldrészekre vonatkozó egész tudomány nem egyéb, semmisülésére alapitott szép képzeletnél. [A szép képzeletek köré csak a számitások nem illenek, amennyiben azok nem nevezhetők másnak, mint a feljegyzésekből tapasztalt periodikusságra vonatkozó könyvszerü zsebkönyveknek.]

Nem tudom, hogy helyesen járok é'el, midőn vágyamat itt kifejezem? De hát arra már mégis csak felemlitem.

Miképen lehetne odahatni, hogy a Magyar Tudományos Akadémia mondaná ki elsőnek, a rövid tájékozást igazságot, amint következik:

Minden olyan Ősföldrészt, mely állandólag a látszólagos Napmozgással kapcsolatban együtt járva mutatkozik az Égen, körülbelül a Naptesthez, mint a Föld, azaz a Földpálya egyenesvonalu hengerének belsejében van, mint p. o. a belső Bolygók.

Vagyok Méltóságodnak:

alázatos szolgája

Deésy Károly

nyug. főreáliskolai tanár.

Budapest. II. Retek u. 21.
1910. Január 7.

Érk. 1910. január 8.

13. kk.

1910.

Kiadatik a III. osztálynak.
Budapest, 1910. január 8.

Henrici
főigazgató.

Körösi
osztálytanácsos

Igen Tisztelt Méltóságos Úr!

Multkori alkalmatlankodásomat, ujjal pótolni vagyok kénytelen.

Az akkori leirásaim, nagyon is népiesek voltak, arokban talán, meg ez lehetett a hiba. Akikkel közöltem, véleményanyilvánitás helyett - Méltóságod kivételével - más mind megtöltek tőlem.

Podigkát, mi különös volna abban? választ adni, hogy a Földpályán kivülről a messze Egekből jövő üstökös a Naptest felé' halad e', vagy pedig aron éji helyek felé, ahol az ember a Napot az Egen körülhalad ni látja? avagy a Naptest felé e, vagy pedig kijelek felé, melyeket a Föld járása keresit?

Mostani mellékleten - bár még mindig oly rövidre é'egyszerüre van szabva, amint csak lehet - mégis az Akadémiai magasságnak jobban megfelelhet.

Azonban kérnék egy szivességet: Ha más szakértőkkel méltóztatik közölni, tegyes kedjék nevemet elhallgatni.

A legnagyobb hibát azok az emberek követték el, akik a feljegyzett periodusokba beillesztették megfelelő nagy pályákat megfelelő sebességekkel, hogy a periodusok ideit kikeményesitsék. Az emberi gondolkodást erek az emberek kötötték gúzsba leginkább.

Ha más mindenki csak azt vágja az ember fejéhez, hogy tiszteletudják számitni; ime itt a "Halley" pontos megjelenése, mint megdönthetlen bizonyitók!

Mondhatom én akár a negyedrádásig, hogy a periodusnak más oka is lehet, nem csak valamely pálya megfutása. Magyarán

/.

gatásaim eredménye, az, hogy gyanusan kezdenek szemlélni.

Még annyit sem akarnak megérteni, hogy lehet valamely tárgynak hatványnak látszó valami, közelebb hozzánk mint mikor nagygyá és fényessé válik, sat. annyira meggyőző nekik az a bizonyos begyátszó kiáramitás, amelybe aztán még az ösztökás látszólagos méretei és fényváltozatai is bele illenek, hogy még arra sem tartanak érdemesnek, hogy velem szóba álljanak!

Vagyok Méltóságodnak kiváló tisztelettel

alázatos szolgája

Dessy Kálmán

orsz. főreáliskk. tanár.

Budapest. II. Retek utca 21.

1910. Január 20.

13 N.

1910

149600/909 szám.

Folyó évi deczember hó 8-án 138351 szám alatt kelt megkeresésem kapcsán van szerencsém a néhai báró Wodianer Albert féle alapitványból jutalmazásra ajánlott tanitókról hozzám utólag érkezett tanfelügyelői jelentéseket pótlólag tisztelettel szintén megküldeni.-

Budapest 1909 deczember hó 27.

A miniszter meghagyásából:

miniszteri titkár.

A Magyar kir. Tudományos Akadémiának.

Budapest.

Ék. 1910. január 8.

114. 62.

1910.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

3. gonk. 52.
1910.

Méltóságos Főtitkár Úr!

A M. Tud. Akadémia palotáját és bérhá-
zát illető jelen, 1909. okt. 19-től 1910. január 5-ig
terjedő, elszámolásomat szerencsém van Méltó-
ságodnak (:23. eredeti tanúsítvány mellett) azzal
a kéréssel bemutatni, hogy annak átvizsgál-
latása után részemre a felmentvényt megadni
ni méltóztassék.

Hó és Nap.	A tárgy megnevezése.	Nyug. tasz.	Kiadás Kor.	Kiadás fill.
			~~75~~	~~52~~
	A mult elszámolásról kiadási többlet		74	22
Okt. 31.	Levélbélyegre számla	1	14	25
" "	Egy a Lakbért, szabály a bástyásoknak		1	—
Nov 1.	A takarítónőnek, okt-re	2.	8	20
" "	Lépcsők sírolásáért " "	3	10	80
" 5	Az alapító-tábla tisztántartása, aug.-okt.	4	4	—
" "	Takarítási munkáért a Schenck-lakásban	5.	21	—
" 4	Bélyeg a Kulpa szabály. kiemeltség bémutatójára		1	88.
" "	88 db. ruha mosatása	6.	7	04
" 10.	100 darab nyírsepröért	7.	12	—
" 11.	Kocsi a polgármesterhez Gyulai Pál díszsírh. ü.		2	—
" "	Éja- és Szénhordónak 10 napra . . .	8	14	—
" 12.	2 ablakpárkány javításáért, a palotában	9.	18	—
" "	3 fahordó-pucctony	10	22	—
" 17	Bélyeg a rendőrfőkapitánnyal kötött beiskesz.-re	8.	35	—
" 30.	86 db. ruha mosatása	11	6	88.
Dec. 1.	Lépcsők sírolásáért, nov-re	12	10	80
	Átvitel		263	07

26437

Hó és Nap.	A tárgy megnevezése	Nyug. lap Szám	Kiadás Kor.	Kiadás fill.
			264	37
	Áthozat.		263	07
Dec. 1.	A fa- és fenkordónak napdíjai, nov-re	13	42	—
" 4	A takarítónőnek, nov-re	14	8	20
" 11	Egy "Brium"-féle porszívógépért	15.	50	—
" 29.	Termek beeresztése és fölkeresésért . . —	16.	34	—
" "	Kocsi a fölith. úrral a régi mészetemlek, onnan Klinika stb.		4	60
" 30	Szánla kisebb villam. munkákról . . .	17.	32	80
" 31.	91. M. fuka mosatáir	18	7	28
" 4	Takarítási munkák (: Karácsonyi-Simon :)	19.	24	—
" 4	Képeknek szerelésáért, decz-re	20	10	80
" 4	A fa- és fenkordó napdíjai, decz-re .	21.	42	—
4 4	A takarítónőnek, decz-re	22.	8	20
1910 Jan. 3	Auerfény-szánla	23	2	80
" 5.	Telefondíj a környéki telefonért, (: hátralék)	24	27	08
" 4	Újévi ajándékok		33	—
			946	13
			973	83
	Kiadások fedezésére fölvettem 500+400 =		900	—
	Marad kiadási többlet		73	83.

388

46. 13

Kitűnő tiszteletteel

Budapest, 1910. január 6.

Fónád Károly
gondnok.

Helyesnek találtam 46 K.
137. kiadási többlettel.
Bp IV/8 1910

Ék.

K. 1910. január 8.

24 m.

15. k.

1910.

Sombroki elszámolás

1909. okt. 19-től 1910.

január 5-ig.

ÁLTALÁNOS OSZTRÁK-MAGYAR LÉGSZESZ-TÁRSULAT

A BUDAPESTI LÉGSZESZGYÁRAK HELYI IGAZGATÓSÁGA.

5081 lap sz.

Budapesten, 1909 október

PESTI LÉGSZESZGYÁRAK.

SZÁMLA

M. kir. tud. Akadémia bérháza

Tek. gondnokságának

Arany János u. 1.

2 FILLÉR 1908

X.	*A légszeszvezetéknek nyomószivaty tyuval való kitisztitásáért*	
	K.	*14 25*
		14 25

KIFIZETTETETT

A BUDAPESTI LÉGSZESZGYÁRAK FŐPÉNZTÁRA.

1

Jedlovszky, Bpest, Ferenczkörut 17.

Nyugta

A korona ei 20 fillérőly mely

• őrséget fog ki, Október hova

az ármányok sikeik Izsurulási ért

a mai napon köszönettel felvetem

Tekintetes Tóvári Károly

gondnok urtól

Kelt Budapest 1909 November hó elején

Pál Istvánné

Nyugta

10 korona ei 80 fillérről amely összeget

fo. évi. Október hava a vörös

és fehér lépcsők Zsurcilsai ejtt

a mai napon kifizetés képp

átvettem Tekintetes

Jonas Kálmán gondnok urtól

Kelt Budapest 1909 November hó elején

Kelt Lotzin

stolga

Nyugta

4 koronáról szóló összeget azaz
Augustus Szeptember és Október
hava az uccai árverési tisztviselő
által a mai napon készpénzzel
felvettem
Pekinstete Samu Fáradó
gondnok urtól

Kelt Budapest 1909 November hó 6án

Pál Ottmár
szolga

Nyugta

21 Korona és 40 fillérőly ezer
ötvenet fo. ért. Október hóban
Senek fóle lakás bon
Ktvuvulás és ablak tisztogatás
ért kifizetés kéjn átvettem
Tekintetes Domai Károly
gondnok urtol

Kolt Budapest 1909 November
hó. elején

Kolb István
sto logra

Mosás

88 darab ruha – a 8 fillérrel

K 7. 04.

Budapest, 1909. okt. 31.

Fried Marie.

Budapest 1909 XI. 10.

Számla.

100 drb nyírfa söprü

darabja 12 fillér

Ezzel 12 korona.

Juszak Tamás

söprü kereskedő.

Nyugta

14 koronároly mely összeget fa. év. Oktober
havában 10 napi. fa. és szénhordás ért
a mai napon köszönetel felvetem
Tekintetes Jonás Károly gondnok urtol

Kelt Budapest 1909 November ho. elsőn

Tellár ferencz

Lapsz.

Budapest, 1909 November 4. n.

GENSZKY ISTVÁN
kőfaragó munka-vállalkozó
VIII., Futó-utca 44. szám., ajtó 2.

Számla.

a magy. tud. Akadémia részére végzett kőfaragó munkákról.

Fizetendő a kiállítás helyén.

		Az I-sõ emeleti 2 ablakpárkány javítása.	18 —
			Összesen: 18 Korona

Készítette: Helvetia

Teljes tisztelettel
Genszky István
kőfaragó.

K. G.

SAJÁT MÜHELYEMBEN KÉSZÜLT BÚTOROK.

NYARALÓ BERENDEZÉSEK.

IRODA-BERENDEZÉSEK.

Alapittatott 1845.

Telefon 78—86.

FELLEGI JÓZSEF
EZELŐTT
HEISSENBERGER A.

Telefon 78—86.

Alapittatott 1845.

Első magyar konyhaszerek raktára ** Erste ungarische Küchengerätschaften-Niederlage

IV., Hajó-utcza 3.
SZERVITA-TÉR 8. SZ.

Műhely:
VIII., HUNYADI-UTCZA 16. SZÁM

BUDAPEST.

IV., Hajó-utcza 3.
SZERVITA-TÉR 8. SZ.

Ajánlja dúsan berendezett raktárát
KONYHÁK BERENDEZÉSÉRE,
mindennemű
konyhaszekrények, tálalók, asztalok és egyéb **mázolt butorok,**
valamint gyúró-táblák, vágó-deszkák, főzelék-gyalúk stb.

Előszobák és szolgaszemélyzeti helyiségek berendezésére
ruhaszekrények, tükörfalak, szenyesruha-szekrények, mosdó-asztalok, fa- és széntartó-ládák, ágyak, székek stb.

Mosókonyhák berendezésére
teknők, szapulók, lúgzók, dézsák, vizmeritők, padok, vasaló-deszkák, házi mángorlók ruha-facsarók,
és minden más e szakmába vágó eszközök nagy választékban.

Külön megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Empfiehlt sein reich sortirtes Lager für
KÜCHEN-EINRICHTUNGEN,
alle Sorten
Küchen-Kästen, Tische, Speise-Kästen, so auch **Nudelbretter, Hackbretter, Gemüse Hobeln etc.**

Vorzimmer- und Dienstzimmer-Einrichtungen
grosse Garderobe Kästen, Spiegel-Wände, Stühle, Kleider- und Waschkästen, Betten, Holz und Kohlen Kisten etc.

Waschküchen-Einrichtungen
Tröge, Bänke, Schaffeln, Bügelbretter, Sächtel-Schaffeln, Wäsche-Auswindmaschinen und grosse Hausrollen,
und alle andere in dieses Fach gehörende Artikel in grösster Auswahl

Seperate Bestellungen werden schnell und billig ausgeführt

TELJES KONYHAFELSZERELÉSEK 100 KOR.-TÓL 1000 KORONÁIG.

FELLEGI JÓZSEF
ezelőtt
HEISSENBERGER A.
Alapittatott 1845.

Első magy. konyhaszerek raktára • Erste ung. Küchen
IV., HAJÓ-UTCZA 3.
SZERVITA-TÉR 8. sz.
MŰHELY:
VIII., Hunyadi-utcza 16.
BUDAPEST.

TELEFON 78—86.

Budapest, 1909. nov. 5.

JEGYZÉK.

A. magyar tudományos Akadémia
Mészáre. Budapest

			KORONA ÉRTÉK
nov. 5.			
3 fa hordó putony	2 / 7 —	1 / 8 —	22. —
	Kor.		22. —

Köszönettel felvettem

FELLEGI JÓZSEF
ezelőtt
HEISSENBERGER A.
Első magyar konyhaszerek raktára
Budapest, IV., Hajó-utca 3. sz.

Akadémia utc. 2.

5733. Guttmann I. Budapest, IV., Hajó-utca 5.

Mosás

86 db. ruha – a 8 fillérrel

K 6.88

Budapest 1909. nov. 30

Amied Marie

Nyugta

10 korona és 80 filérröly mely öszeget /a év.
November hora a vörös és fehér lépcsök
Zsurulásá ért a mai napon
kifizetés kép átvetem
Tekintetes Jonás Károly gondnok urtol

Kelt Budapest 1909 December ho. elsön

Klell István
szolga

Nyugta

42 koronároly, mely öszeget. fo. év. November hora
fa, és, szénhordás, a mai napon köszönetel
felvetem Tekintetes
Jonás Károly gondnok urtol

Kelt Budapest 1909 Decsember ho. elsön

Tellár ferencz

Nyugta.

8 korona és, 20 filérőly, mely, összeget, fo. év. November hova, az ármyékszékek. Zsurulása ért, a mai napon, köszönetel felvetem. Tekintetes Jonás Károly gondnok urtol

Kelt Budapest 1909 Deszember ho. elsőn

Klell Istvánné

„BIRUM"
TÖRV. VÉDETT
EREDETI FRANCZIA SZAB. PORFELSZIVÓ KÉSZÜLÉK.
KITÜNTETVE: Párisban 1907. a Lépine-féle versenyen: VERMEIL-ÉREMMEL.
Párisban 1907. háztartási kiállitáson: ARANYÉREMMEL.
Párisban 1908. hygieniai kiállitáson: ARANYÉREMMEL.
VEZÉRKÉPVISELET:
GROSS OSZKÁR, BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 74.

26 FILLÉR 1908

Budapest, 1909 december 11 én

Nyugta

50 Kor. azaz ötven koronáról, mely összeget egy darab „Birum" porfelszivókészülék fejében f. é. október hó 11 én kelt hasonösszegü számlám kiegyenlitéseképpen a Magyar Tudományos Akadémia pénztárából mai napon hiány nélkül felvettem.

Teljes tisztelettel

Gross Oszkár

BIRUM
PORSZIVÓ-KÉSZÜLÉK
vezérképviselete
GROSS OSZKÁR
BUDAPEST
V., VÁCZI-UT 74.

78549 WEISS L. ES F., BUDAPEST, CSÁKY-UTCZA

Számla

M. t. Akadémii részére

		Koronaért
Lecsesztési munka		
Olvasó terem a lecsesztési és felkefelés		12
Könyvtári iroda		6
Elnöki terem	felkefélése	5
... előszoba		1
Képes terem		4
Fő titkári	iroda	2
Titkári		3
.... előszoba		1
	összeg	34. Kr

Harminca négy korona

Budapesten December 29 én 1909

Köszönettel felvettem

2 FILLÉR 1909

Hauer Károly

Szoba lecsesztő

lak erzsébet tér 9

ALAPITTATOTT 1872.

TELEFONSZÁM 31—10.

ZAUNBAUER FERENCZ UTÓDA

PAUDLER JÁNOS

TÁVIRDA-, TELEPHON- ÉS VILLÁMHÁRITÓ ÉPITŐ INTÉZETE

BUDAPEST,

V., JÓZSEF-TÉR 13. SZÁM.

Budapest, 1909 Decz hó 15-

Számla.

Tek Magyar Tudományos Akadémia

Akadémia u 2.

DARAB		EGYSÉGÁR korona	EGYSÉGÁR fillér	ÖSSZESEN korona	ÖSSZESEN fillér
	Villamos jelző csengők ev vill. világítási javitások.			17	—
1909 IV/20	4 drb elem töltés és a telefon javitása a könyvtárban			3	50
~ V/10	1 drb villamos kapcsoló javitása Földszinti lakás			1	60
~ VI/2	1 drb kétáramkörü kapcsoló földszinti lakás előszoba			4	—
~ VII/18	Világitási fővezeték összekötése és forrasztása a pincében			6	—
~ VIII/31	4 drb elem töltés és karbantartás /ülésterem/			3	50
~ ~	3 ~ ~ ~ ~ ~ ~ /földszinti előszoba/			2	50
~ ~	2 ~ szén szerelő ~ ~		40		80
~ X/12	3 ~ elem töltés könyvtárban			2	50
	átvitel			24	40

DARAB			EGYSÉGÁR korona	EGYSÉGÁR fillér	ÖSSZESEN korona	ÖSSZESEN fillér
		Áthozat:			24	40
1909	7/21	ami 2 ágú gumi vezetékű csere kábel fölitkári lakásban		60	2	40
		1 db 3 ami ágú villárba új vezeték behurázás fölitkári lakásban			6	—
				Összesen	32	80

Kiváló tisztelettel

ZAUNBAUER FERENCZ utóda
villanyos műszaki építőintézet
Budapesten, Józseftér 13. sz.

Nyugtatvány
fehéttetik

Kaemi

Mosás

91 darab ruha - a 8 fillérrel =

K 7.28.

Budapest 1909. Dec. 30.

Imréd Marie.

Nyugta

10 korona és 80 filéröly mely összeget fo. év.
Deczember hora a vörös és fehér lépesők
zsurulásáért kifiszetés kép átvetem
Tekintetes Jonás Károly gondnok urtol

Kolt Budapest, 1910 Január ho. elsőn

Klell István
szolga

Nyugta

42 koronávoly mely öszeget f.o. év.
Decrenber hora fa. és szén. hordás
ért a mai napon köszönetel felvetem

Tekintetes Jonás Károly gondnok
urtol

Kelt Budapest 1910 Január ha elsön

Tellár Ferencz

Nyugta

8 korona és 20 fillérőly mely összeget
fo. év. Deczember hora az árnyékszékek
zsuradásáért a mai napon köszönetel
felvetem
Tekintetes Tonás Károly gondnok
urtol

Kelt Budapest 1910 Januar ho. első

Klell Istvánné

„AUERFÉNY"

MAGYAR GÁZIZZÓFÉNY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 3. SZ.

TELEFON:
IGAZGATÓSÁG . . 16—50.
ÜZLET . . . . . 16—54.
JÓKARBANTARTÁS . 20—50.

433 szám.

Budapest, 1909. december 31.

Számla

T. Tudományos Akadémia Lek. Gondnoksága

V. ker., Arany János utca 1. sz.

Munka-utalvány	Drb		@	kor.	fill.	kor.	fill.
14212	1	kolophán golyó	160			1	60
18705	2	porc. füstfogó	— 60			1	20
					K	2	80

ÉRTÉKÉT FELVETTÜK:

A MAGYAR GÁZIZZÓFÉNY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Pénztára.

2 utalvány

2115. Sorger Lajos, Budapest.

17313

Nyugta

27 K 08 f-ről, azaz Huszonhét Korona 08 fill.-ről, mely összeget M. tud. Akademia úr, a budapesti közhasználatú távbeszélő-hálózat előfizetője, mint 1909 év augusztus 25-tól 30-ig és szeptber és oktober havára eső előfizetésdij-részletet a budapesti m. kir. 65 távbeszélő-hálózat igazgatósága pénztárába befizetett.

Kelt Budapesten, 1910 évi januar hó 8-én.

BUDAPEST 910 JAN. 8. É 7 F. 65

1002. sz. nyomtatvány. **Nyugta előfizetésdij-részletről.**

1903. I. m. r. 2 r., II. 1 r., e) p. 1 iven 16 db. = 640 csom., à 100 lap. Pesti könyvnyomda rasszony tarsaság.

Újévi ajándékok.
1910.

Kinek	Db.
Kilián frolgájái	4.
Hármester	20.
8 akad. szolga	160
A ga- és szénhordó	4.
A fűr. fűkertész emberei	4.
Franklin-szolgák	8.
Pénzes-levél-hordó	20.
Emeleti kocsisa	2.
Lakatos inasok	2.
Üveges munkások	2.
Szénhordók	4.
Szahordók	2.
Centrumlisztálók	4.
Müller könyvkötő inasai	2.
Sürgöny aszszony	2
Auer-szerelők	10
Budapesti Hírlap szolgája	2
Hermánszky irodaszolgák	4
" nyomda "	15
Asztalos inasok	2
Károlyi-nyomda szolgái	4
Hirdetőnyomda-tanonczok	2
" szolgák	4
Athenaeum "	8.
Az Alkotmány kihordója	2
Polit. Volksbl. "	2
N. Pester Journal "	2
Kefekötő inasok	2
Strobentz szolgája	2
Fűposta szolgák	5
Könyvtári invalidus	4.
Pester Lloyd kihordó	2.
M. Nemzet "	2
" Hírlap "	2.
Magyarország "	2.
Pesti Napló "	2
Budapest "	2
Összesen	343

322

Kinek	Db.
Összes:	322 343
Pesti Napló kihordó	2
Budapesti Hírlap "	2
Az Újság "	2
Pester Lloyd "	2
Pesti Hírlap "	2
Pesti " "	2
Egyetértés "	2
Népszava "	2
Pesti könyvny. szolgája	2
Gyarmüépest kihordója	1.
Borsszem Jankó "	1.
Vasárnapi Újság "	1
Uj Idők "	1.
Élet "	1
Hakas Márton "	1.
Bolond Istók "	1
M. Bazár "	1.
Orszag Világ "	1.
Orvosi Hetilap "	1
Századok "	1
Mathias Diák "	1.
Könyvnyomdász	4
Minták házi szemetes.	8
Kályhásmunkások	4
Sátor-uteczai postaszolgák	5.
Salaspörölő munkások	4.
Lej vasszórótöltő	4
Légoszesz lámpagyujtó	4
Fogtud. Közl. kihordója	1
	326
Összesen:	417
A New-York palotabeli portásnak	2
	K. 419
	388

A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitánya.

12319 eln. sz.
fk. 1909

Érk. 1910. január 10.
1m.

17. oz.
1910.

Tekintetes

Jónás Károly urnak.

mint a m. tud. akadémia gondnoka.

Budapest.
V. Hanny János u. 1/a.

5400
675
4725

Értesítem, hogy a nmélt. m. kir. Belügyminister Ő Nagyméltósága f. évi december hó 21-én kelt 151692/IV. a. 909. sz. rendeletével jóváhagyta az V. ker. Hanny János u. 1/a. sz. III. 20. sz. a. helyiségeknek a főkapitányság céljaira való bérbeadása iránt 1910 évi május hó 1-től 1913 április hó 30-ig terjedő időre évi 3468 K. bér mellett kötött szerződést s a f. pénztárt egyidejüleg utasítottam, hogy a kikötött s most számjelzett évi Háromezernégyszázhatvannyolc korona bérösszeget a fenti időre Czímnek a II. fokozat szerint bélyegzett nyugtájára, előleges félévi részletekben, a jelen értesítvény mindenkori felmutatása mellett fizesse ki.

Mivel azonban a főkapitányság az uj helyiségekbe csak 1910 évi május hóban költözhetik át a fenti bérösszegből eredő hes első részlet Czímnek csak akkor fizethető, ha a felveendő bérösszegről kiállított nyugtán a rendőrségi gondnok által

B (53. r. sz.)

Rendőrség

hivatalosan igazoltatik az, hogy a szóban forgó helyiségek kifogástalan állapotban átvétettek.

A jóváhagyott szerződés egy eredeti bélyegtelen példányát 1. alatt megküldöm.

Budapest 1910 január hó 4-én

Steuer
főkapitány

Számfejtetett 1910 évi VIII 4½ 1.445

Számfejtetett 19 évi XI 5½ 1734

Számfejtetett 1910 évi I 19 1734

Számfejtetett 1911 évi XI 1734

Számfejtetett 1912 évi V 18½ 1734

Számfejtetett 1912 évi XI 26/3 1734

Méltóságos Főtitkár Úr!

Vagy hetegségem miatt csak most köszönhetem meg a Magyar Tudományos Akadémiának azt a kegyességét, hogy részemre a Kazinczy museum katalogus-ának összeállításáért tiszteletdíjat utalványozni kegyeskedett.

Egyben kérem Méltóságodat kegyeskedjék Zoltán fiam ösztöndíjának második felét kiutalványoztatni.

A Kazinczy museumának fentartásáról szóló számadásokat csak a jövő hónapban küldhetem, mivel a kellemetlen időjárás miatt a kertész még nem jelentkezett.

Bátor vagyok egyuttal Méltóságodnak jelen-

veni, hogy az üveghaz fütésének fedezésére
már kellő összeg nem lévén, annak hiányzó részét magamból fogom előlegezni.

Ezek után mély tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságodnak

Sálozaljaújhely 1910 január 6-án

alázatos szolgája

Szeke Béla

Ek. 1910. januar 10.

18. ok.

1910.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

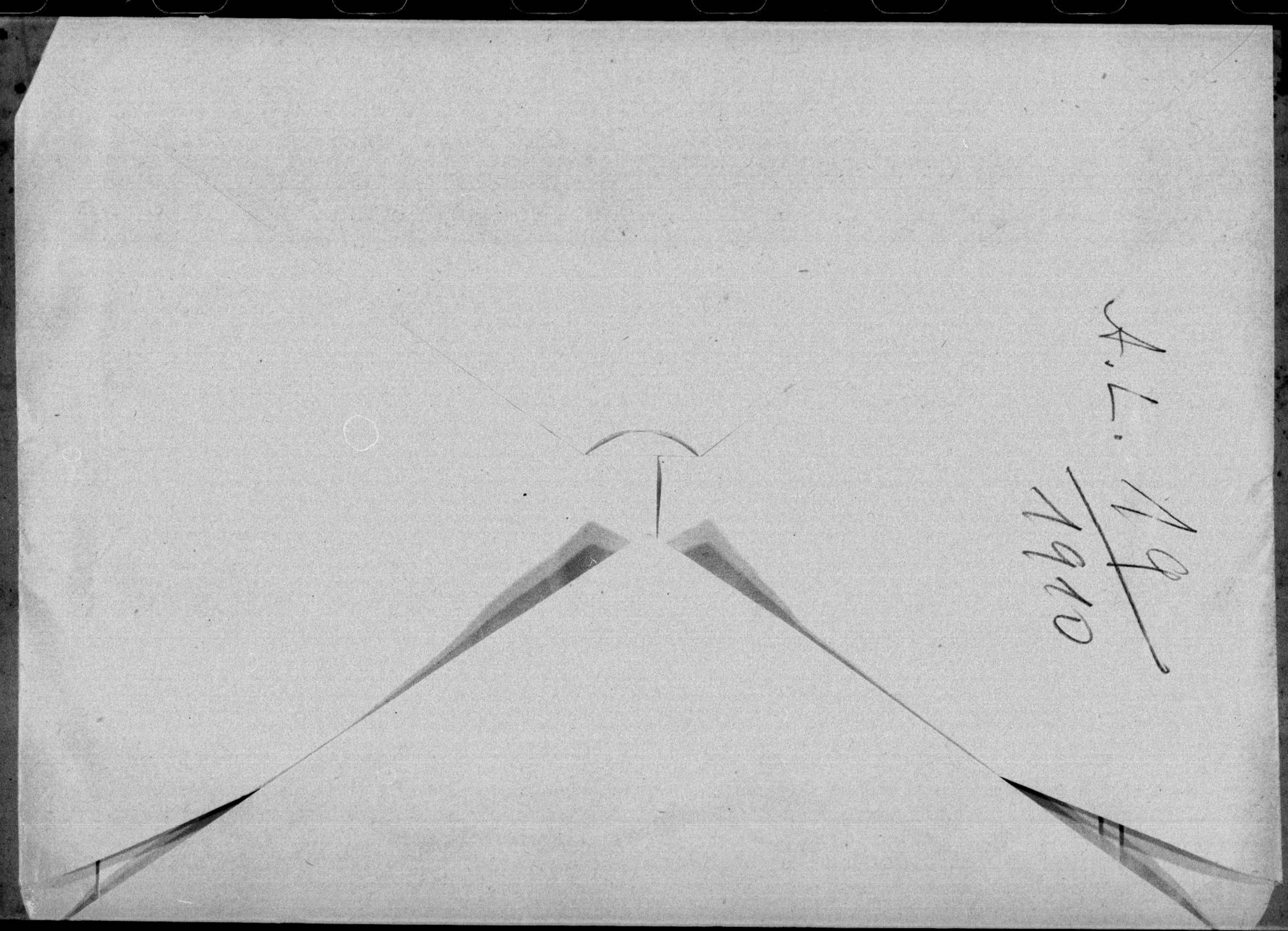

Венгерский Академiи Наук
геологическiя гипотезы эти
имеет честь предложить
автор

Анатолий
Павлов

4 Декабря 1909

Великое поминовеніе.

(Или автобіографія горы).

Привет вам, храмы красоты!
Привет вам, горныя долины!
Не в честь ли вашу с высоты
Здесь клекот слышится орлиный?
Не вас ли то поют орлы?
Над вами горный кряж дымится,
И, низвергаясь со скалы,
К вам бешеный поток стремится.
В горах у вековых снегов
Зачатый нежной их слезою,
А здесь в теснине берегов
Вспоенный бывшею грозою,
Он лобызается с рекой.
Он шепчет ей свои хотенья,
И о любви его такой
Шумят столетнія растенья.
Роскошный вид!.. Но странно мне
Гор обнаженное строенье.
По их расколотой стене
Я всюду вижу наслоенье
Огромных плит. А из чего,
Когда и как оне излиты,
Недоуменья моего
Не разрешают эти плиты.
Быть может, то на дне морском
Хрящей распавшихся творило,
Слежавшись с илом и песком,
Себя в те плиты притворило...
Быть может, то земли кора
От ветхости дала морщины,
И сделалась из плит гора
Под действіем такой причины,
И вот она теперь ребром
Стоит, как книга на престоле,
И вслух по ней читает гром
Мірам безвестное дотоле.
О книга каменная! Ты
Хранишь ли древнія былины?
На эти тяжкіе листы
Писали-ль песни исполины?
Иль светом дня из облаков
В них на таинственную тему
Поэт неведомых веков
Изобразил свою поэму?
Откройся книга!.. И она
Передо мною развернулась.
Вся исполинская стена,
Внезапно треснув, содрогнулась.
Взвилися в ужасе орлы
И неподвижно в небе встали,
И туры, бросясь со скалы,
В чаще лесов затопотали,
И новый лист тогда предстал,
И я под грохот катастрофы
В нем вдохновенно прочитал
Глазам невидимыя строфы.
Я прочитал: „Прійди ко мне!
Прійди ко мне с благоговеньем!
Я воскурялся к вышине
Во славу скрытаго забвеньем.
Когда в Египте иль быков,
Иль фараонов погребали,
Для вечной памяти веков
Им пирамиды воздвигали.
Для вечной памяти веков
Богатырям своим номады,
Храня их кости от волков,
Курганов строили громады,
А я, стоящій пред тобой
С великолепіем предивным,
Воздвигся в небо сам собой
Над прахом тварей коллективным.
Из века в век, из рода в род,
Зачатый в древних океанах,
Ростет природы оборот
В земных лесах, в морских ліанах.
Одно стучится в жизни дверь,
Другое из нея исходит,
Но все и кит морской, и зверь
В конце ко тленію приходит.
О необьятный водоем
Всеокружавших океанов!
Как много там на дне твоем
Кораллов и левіофанов!..
Какія там тела гніют!..
Какая там долина тленій!..
Как много там себе пріют
Нашло отживших поколѣній!..
Одно поверженно в бою,

Какая там долина тленій!..
Как много там себе пріют
Нашло отживших поколѣній!..
Одно поверженно в бою,
Другое-жь от иной причины
Утрачивало жизнь свою
В часы законные кончины,
Но все, сбираясь за одно
Не ближних скорбными руками,
А кость на кость, в морское дно
Внедряется вековеками.
Преисполинскій перегной!
Он фосфор в землю углубляет.
Он фосфором в среде земной
И рвет се и расплавляет.
О светоносец жизни дней—
Виновник всякаго движенья!
Вот даже самый ад теней
Дрожит от твоего броженья.
Закон безсмертія храня,
В аду страдаешь ты... томишься...
Ты, бывшій свет, ко свету дня
Из глубины земли стремишься.
К тебе сквозь чечевицы вод
Свой образ солнце преломляет.
Оно нисходит в ад. и вот
Освобожденнаго являет.
Оно и сушит, и палит,
И парит под землею воду,
И фосфору оно велит
Идти на воздух, на свободу.
Разогревая над собой
И плавя вещества земныя,
С неутомимою борьбой
Туда—на небеса родныя—
Сверлишь ты путь... свободы путь...
И лава по нему стремится,
Кипит, покуда где-нибудь
Вулкана зев не воздымится.
Тогда надгробная плита
Вздымается землетрясеньем.
Тогда, вся лавой облита,
Могила дышет воскресеньем.
Тогда перед планет царем,
Тогда перед светилом славы
И я всевышним алтарем
Воздвигся медленно из лавы.

. . . . . .

Прійди-жь ко мне!.. Прійди ко мне!..
Прійди ко мнѣ с благодареньем!..
Я дух, страдавшій в глубине,
Вернул мірам своим гореньем.

. . . . . .

. . . . . .

Но в міре свой всему удел.
Не вечно частнаго творенье.
Как все находит свой предел,
Нашло предел мое горенье.
Мой скорбный факел бытія,
Мой свет, издревле возгоревшій,
Погас: зажал каналы я
Своей громадою назревшей.
Да, потушил себя я сам!
Не пропуская больше лавы,
Не воскурю я к небесам
Свои серебряныя главы.
Еще порой дрожу и я,
Когда меня потоки рушат
И, мча в далекіе края,
Тем равновесье почв нарушат,
Но в общем я уже почил.
Не страшны на меня восходы.
Канал мой прежній проточил
Теперь себе иные ходы.
Иные он вблизи меня
Зажег и угасил вулканы.
Мое-жь подобіе храня,
Растут и эти великаны.
Так возле горлицы, над ней
Птенцы окрепшіе летают...
Так возле пальмовых корней
Отводки пальмы возникают...
Так развивается семья,
Отца подобье продолжая...
Да, ныне патріархом я!..
Материки сооружая,
Себя спокойно предаю
Я родникам. Размытый ими,
Теперь я сушу создаю
В морях частицами своими.

. . . . . .

Прійди-жь ко мне!.. Прійди ко мне!.
Прійди ко мне с поминовеньем
Того, что тленіем на дне
Подъемлет сушу к вышине
Предвечной воли мановеньем"!..

АНАТОЛІЙ ПАВЛОВ.

Москва 1909 г.

Érk. 1910. január 10.

19. ftl.
1910.

Az ered.
Kiadatik a III. osztálynak.
Budapest, 1910. január 10.

Hegedüs
főtitkár

20 példányban

Tisztelt Taglársam!

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy a M. Tud. Akadémia
évi november
múlt hó 29-iki tartott összes
t. Taglárs Urak
ülésében az ugyanaz megalakult
Hadtörténelmi bizottság tagjává
megválasztotta.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1910. január 1.

főtitkár.

20.14.

1920

Monsieur le Président,

Il y a quelques mois paraissait à Paris un livre du professeur Albert Léon, intitulé: Une pastorale basque: Hélène de Constantinople, etc. (chez Honoré Champion, 5, quai Malaquais; 525 pp. in 8°; prix: 10 francs)

Dans cet ouvrage, l'auteur donne une analyse et des extraits de la pastorale — c'est à dire pièce de théâtre — basque, et le tout est précédé d'une étude générale très bien faite, sur le théâtre populaire chez les Basques.

Le théâtre basque, vous le savez sans doute, se rattache directement au théâtre populaire du moyen-âge; c'est incontestablement, tant à ce titre que pour le nombre et l'originalité de ses productions, le théâtre populaire le plus intéressant de l'Europe moderne. Il y a là une riche mine de folk-lore qui, en France pas plus qu'en Allemagne ou ailleurs, n'a encore été exploitée.

La pastorale en question est encore intéressante par son sujet — un des plus populaires au moyen-âge — et par ce fait que, mieux que

A Monsieur Ignace Goldziher
président de la section philologique
et littéraire de l'Académie des Sciences de Hongrie.

toute autre point. Etre, elle donne une idée
exacte et relativement complète du théâtre basque.

Bien antérieurement à la publication de
M.r Léon, un autre basquisant, renommé pour
ses travaux philologiques, M.r Dodgson, avait
fait, d'après le manuscrit, une copie complète
de la même pastorale, en l'accompagnant d'une
traduction anglaise. Mais le manque de ressour-
ces pécuniaires a jusqu'ici empêché l'auteur
de publier cette œuvre.

Sur ces entrefaites, paraît le travail de M.r
Léon. Ipso facto, celui de M.r Dodgson, à
un certain point de vue, perdait une partie
de son intérêt. Cependant, même à ce point
de vue — folk-lorique — il conserve encore
sa valeur, puisque M.r Dodgson donnerait
l'intégralité du texte, tandis que M.r Léon
n'en fournit que des extraits. Et ce premier
travail, attirant l'attention du public sur
la "Ste Hélène" basque, au lieu de nuire au
débit de l'œuvre de M.r Dodgson, le favori-
serait peut-être.

La "Ste Hélène" de M.r Dodgson conserve d'ailleurs
toute sa valeur philologique, car — si l'on
excepte le "St Julien d'Antioche" publié, il y a
quelque 20 ans, à 50 exemplaires, par le pro-
fesseur Vinson, de Paris — ce serait la première
pastorale basque publiée intégralement, texte
et traduction.

Vous n'ignorez pas le puissant intérêt qu'offre pour la philologie l'étude de la langue basque; un de vos Compatriotes, Ribary, (à la Seujet) publia il y a quelque 20 ou 30 ans, un ouvrage auquel je me permets de vous renvoyer. Qu'il me suffise de dire brièvement ici que le basque est une langue agglutinante d'un type analogue à celui du hongrois, le système verbal rappelant en outre les idiômes incorporants du Continent américain. La difficulté de cette langue est telle que, en Allemagne même, cette terre classique de la philologie, elle semble être tombée, depuis les travaux de Humboldt, dans un oubli presque complet.

Toutes ces circonstances — mais surtout l'analogie des deux types linguistiques, basque et hongrois, — m'encouragent à vous exposer la demande que voici:

Publier, aux frais de l'Académie de Budapest, le travail de M.r Dasgron, soit avec la traduction anglaise, soit avec une version française, soit avec une version hongroise. On peut calculer que ce travail comprendrait environ 200 pages in 8.° (dont une quinzaine seraient réservées à la préface et aux notes. J'ai dit que l'Auteur céderait à l'Académie, gratuitement, l'entièreté de ses droits.

Ecl. 1910. janvier 11.

21/1910.

Au cas où l'Académie préférerait une traduction en langue hongroise, elle n'ouvrait qu'à la faire exécuter elle-même d'après la traduction anglaise de Mr. Dodgson. Mais je m'offre, dans ce cas, à revoir cette traduction — car je lis très aisément le hongrois — non seulement d'après l'anglais, mais encore d'après l'original barque ; l'Académie aurait alors toutes les garanties relativement à la perfection du travail.

Mon Concours, Cela va sans dire serait absolument gratuit ; mon intervention dans cette affaire se justifie assez par ma qualité de philologue et par les liens d'amitié qui m'unissent à M? Dodgson.

Je crois pouvoir affirmer que, si votre Académie entrait dans mon vues, cette publication ne pourrait que lui faire le plus grand honneur et contribuer à confirmer sa réputation philologique.

Dans l'attente d'une réponse, je vous prie d'agréer, Monsieur le président, l'assurance de ma considération la plus distinguée

Dr. H. Bourgeois

Bruxelles,
18 décembre 1909.

Adresse: 58, Rue Wayenberg, 58
Bruxelles, Belgique.

Überreicht vom Verfasser.

DENKSCHRIFTEN
DER
KAISERLICHEN AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN IN WIEN
PHILOSOPHISCH-HISTORISCHE KLASSE.

BAND LI.

I.

DER VOM HIMMEL GEFALLENE BRIEF CHRISTI

IN SEINEN MORGENLÄNDISCHEN VERSIONEN UND REZENSIONEN

VON

PROF. Dr. MAXIMILIAN BITTNER.

MIT 8 TAFELN.

VORGELEGT IN DER SITZUNG VOM 6. MAI 1903.

WIEN, 1905.

IN KOMMISSION BEI ALFRED HÖLDER
K. U. K. HOF- UND UNIVERSITÄTS-BUCHHÄNDLER
BUCHHÄNDLER DER KAISERLICHEN AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN.

rance de notre haute considération.

Le ~~Président~~ secr.-général de l'Académie
hongroise des Sciences.

Budapest le 12. janvier 1910.

Très honoré Monsieur,

Votre lettre du 18. décembre adressée à M. le Président de la Classe des Lettres de l'Académie hongroise des Sciences était présenté à la Classe et délibéré par elle.

C'est avec grand regret que nous devons Vous informer que le programme des publications de l'Académie étant arrêté pour les années prochaines et nos fonds épuisés par ces projets urgents, nous ne nous trouvons pas en état de pouvoir faire usage de votre ~~offre~~ proposition concernant l'ouvrage important de Monsieur Dodgson.

Agréez, très honoré Monsieur, l'assu=

/.

fel a nagytekintetü Akadémiának
vélve azzal szeretett hazámnak
egy csekély szolgálatot tehetni,
mig most oda járul szerény
megkeresésem, hogy kegyesked-
jék velem tudatni az egyetem
szanszkrit nyelv tanitoinak név-
sorát.

Mig egyben egy szerény meg-
jegyzést ohajtok tenni. Darjeeling-ben
nov. 29-ikén Körösi-Csoma sirját
a város éllökellősége jelenléteben
egy nemzeti szalaggal ékesitett
tölgy koszoruval megkoszoruzzám.
A sirkő meglepő szép gondozás-
ban részessül az Asiatic-Society
részéről és a jelenlevők nem
ép akarattal azul elejtett megjegy-
zését kellett eltürnöm, mely
a fölötti csodálkozásnak ad
kifejezést, hogy a magyarok
semmi nemü maradandó
emléket itt nem állit az fel.

Calcutta 22th dec. 1909

E. M. Löffler.

A nagytekintetü
Magy. Tud. Akademiának
Budapest.

Melléhelve van sze-
renesém a Duha Pivadar „Körösi
Csoma dolgozatai" czimü müvének
átvételéről szóló elismervényt
megküldeni, mig itt annak
megküldéséért alázatos köszöne-
temet nyilvánitom. —

Midőn bátor vagyok
megjegyezni, hogy a szanszkrit
nyelvnek szorgalmas tanulása
folytán azon tervben vagyok,
hogy egy pár év mulva egy áll-
talam összeállitandó magyar-
szanszkrit nyelvtant ajánlhassak

Ön mint az Asiatic-Society of Bengal tagja
annak érdeklődtem azon irányban, hogy nincsen-e egye-
sületnek módjában ellenmetsék a nyolc példatu sír emlék
y szabad oldalának bármelyikében egy felállí-
tandó magyar feliratu magyar márványlap-
lapnak. A társulat semmi ellenvetést sem tesz
benne egy vélemenyen szerint az 1910 április
11iki halál évfordulója napján valamely alkal-
masabb ünnepség kiadását és formáját igye-
lő tábla megszerzésének, megkülöltésének és le-
lepleztetésének.

Bátorkodom érzésem magyarázat-
ban ezen irányban tenni a Nagy tekintetü Akademia
felszólításának eleget tenni.

Minderekben megjegyzem siksegesnek
tartanám, mennyiben a Nagy tekintetü Akademiának
magamat szükségtelenül nyújtsam

Kivánok
Tisztelettel

E. Löffler
to. Asiatic-Society of Bengal
Calcutta

Kapott 1910.
Jan. 11.
222
1910.

Kivonat Levelünk
folyóirat.
Bpestről, 1910 I.
Akademiának
Kolozsvárt.

mell. 1 db. mellékelve.

Elszámolás 1909-ről.

Tederet		Kiadás	
Készpénzmaradék 1908-ról	1167 60	adóbefizetés	6553 00
állami segély	6000 00	adatvezetés	140 00
az előlegezőtől	2400 00	könyv, kötés, papiros	658 00
	9567 60	ügyvédi arpótlék kiadás	100 00
		előadási tiszteletdíj	800 00
			8251 00
		összes	8251 00
		Készpénzmaradék	1316 60
			9567 60

Érk. 1910. január 11

23.

1910

Tekintetes Magyar Tudományos Akadémia!

Azon megtisztelő megbizást kaptuk a Tekintetes Akadémiától,hogy irjuk meg a Lévay dijjal jutalmazandó "Magyarország rétjei és legelői" cimű pályamunkánkat s azt 1909.február hó 1-ig nyujtsuk be.

Tisztelettel jelentjük,hogy a kitüzött,sőt az azóta meghosszabbitott határidőig /1910.febr.1./ sem voltunk képesek munkánkat befejezni.Késedelmünk oka az,hogy még 1909-ben is folytatnunk kellett az előtanulmányokat,de főként a kassai magvizsgáló állomás alulirott vezetőjét akadályozta az anyag feldolgozásában a hivatalos teendőinek folytonos növekedése.Hogy azonban ilyen irányú tanulmányokkal állandóan foglalkozunk,bátrak vagyunk ide mellékelve bemutatni a kassai magvizsgáló állomás vezetőjének épen sajtó alá kerülő egyik munkáját, mely a rétekkel és legelőkkel foglalkozik.

Tisztelettel kérjük a Tekintetes Akadémiát,méltóztassék latba vetni a késedelem okául felhozott indokokat,továbbá bizonyitékúl elfogadni a bemutatott munkát arra nézve,hogy mi a rétek és legelők tanulmányozásával a legkomolyabban foglalkozunk.Kérjük ennekfolytán a Tekintetes Akadémiát,kegyeskedjék a pályamunkánk benyujtására kitüzött határidőt 1911.február 1-ére tenni.

Kelt Kassán,1910.január 7-én.

Freitz Péter
m.kir.főgeologus.
Lopka VII. Štefánik ul 14.

[illegible]
a kassai m.kir.állami
vetőmagvizsgáló állomás
vezetője.

Ex K. 1910. január 11.

1 m.

24. tk.

1910.

Statistik a III. osztály,
mk.

Budapest, 1910. január 11.

Fleischl
főtitkár

Tabellarischer Lebenslauf!

Ich, unterzeichneter Gerhard Tiefler, bin am 15. Januar 1891 zu Berlin als Sohn des Kaufmanns Wilhelm Tiefler und seiner Ehefrau Bertha, geborene Bormann, geboren. Ich bin evangelischer Konfession. Meine Eltern sind noch am Leben. Ich besuchte von 1897 bis 1901 die Gemeindeschule in Berlin-Steglitz, dann bis 1907 das Gymnasium zu Steglitz, das ich mit dem Zeugnis der Reife verließ. Ich studierte dann 4 Semester Medizin in Berlin und 2 Semester in Heidelberg. Im Frühjahr 1911 bestand ich das Tentamen physicum. Seitdem bin ich an der Universität Berlin immatrikuliert. Ich bin jetzt im 6. klinischen Semester und gedenke im Frühjahr 1914 das Staatsexamen abzulegen. Ich bin bisher nur einmal durchgefallen, und zwar in der Anatomie. Ich habe mich nämlich zu sehr auf das Repetieren verlassen und mich zu wenig mit dem Präparieren beschäftigt. Ich bin deshalb im Herbst 1912 zum zweiten Male in Anatomie geprüft worden und habe das Examen bestanden. Ich habe bisher keine Vorlesungen versäumt und gedenke auch in Zukunft meine Studien ununterbrochen fortzusetzen.

Kiel Bundesstaaten 1913 meinen 19. Mai

Dr. Ottenschwander
r. S.

1910

A székelyföldi rétek és legelők.

Nagyméltóságu Dr. Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter ur 1907. évi február hó 15.-én 18466 sz. rendelete alapján végzett tanulmany utja alkalmából

irta

Thaisz Lajos

a kassai m. kir. állami

vetőmagvizsgaló állomás vezetője.

A székelyföldi kirendeltség fölismerve feladatának fontosságát, sokirányú teendői közül, az ottani magyar nép állattenyésztésének fellendítésére helyezi működésének súlypontját. Ehez képest legsürgősebb feladatot az képezi, hogy az ottani rétek és legelők termésének minőségét és mennyiségét emelje.

A kirendeltség ezen törekvésének köszönhetem, hogy két évtizeden at folytatott gazdasagi-botanikai tanulmanyaimat a székelyföldi rétek és legelők ismételt tanulmányozásával volt alkalmam kibővíteni. Főfeladatom tulajdonképen az volt, hogy az ottani legelőkön igen elterjedt "szörfü" kipusztitásának módozataival foglalkozzam. De nem akartam e nehéz kérdésen akként átsiklani, hogy rövidesen rámutassak a szörfü kipusztitásanak azon ismert módszerére, hogy: meg kell trágyázni a talajt akkor a szörfü kipusztul. mert a székely vidékeken nem csupan a szörfüvet kell kipusztitani, hanem általában az összes természetes takarmanytermő területeket meg kell javitani.

Az a széleskörü tevékenység, amelyet a kirendeltség kifejt nem engedi meg, hogy egy olyan specialis ismereteket igénylő tanulmanynyal mint a rétgazdasági botanika, részletesen foglalkozzék. A kirendeltség e tekintetben nagyobbara idegen szakkönyvek utmutatásaira volt utalva, azonban ezek - mint panaszkép hallottam - nem elégitik ki a fejletebb igényeket, mert az emlitett szakkönyvek a magyar viszonyokhoz nem találnak.

Midőn tehát jelentésemet akként szerkesztettem meg, hogy az állandó vezérfonalul szolgáljon az ottani rét és legelő gazdálkodasi munkalatoknál, barmi csekély mérvben, de mégis részt ohajtottam venni a székelyföldi kirendeltség nehéz munkajaban.

A rétek és legelők felosztasával, kihasznalásának módozataival, alagcsövezéssel, öntözéssel stb. nem foglalkozom, mert e részben elég jó szakkönyvek állanak rendelkezésünkre. A trágyazás is csak a szükséghez képest érintem. Főkép a gazdasagi-botanikai

szempontokra terjeszkedtem ki s itt azután csakis a hazai flóra volt az utmutatóm. Kis munkám értékét gondolom éppen az fogja megadni, hogy az a magyar talajból nőtt ki.

A természetes begyepesedés.

A növények között ép ugy folyik a létért való küzdelem, akar mint az állatok között. A küzdelemben rendszerint az erősebbé lesz a győzelem. Ha azonban a viszonyok a gyengébbnek kedveznek inkább ugy bizony a gyengébb fogja legyőzni azt a küzdőt amelyet a természet különben erősebb fegyverekkel ruházott fel. Egy nedves talaj növény állománya, ha az még oly erős gyökerezésü is, kifog pusztulni s uj polgárokkal népesedik be amint a talaj kiszárad. A kövér talaj elsoványodása más részben gyöngébb gyökérzetü növény elemek megtelepülését idézi elo, olyanoknak amelyek talajbeli táplálékok tekintetében kevésbé igényesek.

A talaj begyepesedésének módozatait, a növény elemek társulásat ilyenforman nagyon sokféle körülmény befolyásolhatja; ilyenek a talaj fizikai és chemiai talajdonságai, annak nedvességi foka, a klima, a tengerszin feletti magasság, a geographiai helyzet stb. Bennünket gazdasági szempontból azok a faktorok érdekelnek, melyek az állatok szamara legizletesebb, legtápdusabb és legbővebben termő növényeket produkálnak.

Ezeket a faktorokat keressük a természetben s amennyiben egyik másik hianyzik, iparkodunk azokat mesterségesen előteremteni. A gazdasagi szempontból jó növény allomany tenyészésének kedvezhetünk trágyazással, öntözéssel, lecsapolással, talaj egyengetéssel s a "rossz" növények pusztitásával stb. Ha ezen faktorokat módunkban áll működésbe hozni, ugy a gyeptakaró kielégitő lesz föltévén, hogy a nehezebben befolyásolható faktorok: mint a talaj minősége, annak hajlása, klima stb. nem nagyon kedvezőtlenek.

Ha azután a körülmények a jó réti növények tenyészéséhez kedvezők, avagy mesterségesen terémtettünk kedvező viszonyokat, azokat mesterségesen fenn is kell tartani, mert egyik másik kedvező faktor elvonása után a növény állomány kedvezőtlenül fog megváltozni.

A székelyföldi legelők és egyéb természetes takarmány ter

mő területek főként azért romlottak meg, mert a termő talajból a kaszálással és legeltetéssel mindig csak elvonták a növénytápláló erőket s azokat sohasem pótolták vissza.

Ha a gyeptakaró olyan növényelemekből áll, mely gazdasági szempontból kifogástalan, akkor ne iparkodjunk mesterségesen még jobbat teremteni. Az adott viszonyoknak leginkább az a növényállomány felel meg, melyet a természet maga prdukál, - ez együttal az legolcsóbb is.

A m e s t e r s é g e s b e g y e p e s i t é s.

Ha a természeti viszonyokat sikerült olyképen megváltoztatni, hogy a talaj nem csak jobb, de bővebben termő növényeket is képes produkalni, akkor a mesterséges, vagyis a magvetés utjan történő begyepesités indokolt. Ez drága művelet lévén, mielőbb ehhez folyamodunk, vessünk számot annak költségeivel s a várható jövedelmezőséggel. A mesterséges begyepesitést az teszi drágává, hogy a kulturaban lévő legjobb és legbővebben termő növények magvainak ára a termelési nehézségek miatt igen magas szokott lenni. S minthogy ezek a többi réti növényeknél nemesebbek, tehát igényesebbek is, kulturájok is gondos talaj müveletet, talaj tisztaságot és jó termő képességet kivan.

Minden réti növénynek megvan a maga életkora, mely a kulturában lévők között az egyes fajok szerint 2-20 év között változik. De változik az életkor az egyes fajoknál, a kihasználás módja, továbbá a talaj és klimatikus viszonyok szerint is. A nemesebb növények legnagyobb része nem birja ki a folytonos kaszálást, ezek azután amint maximális életkorukat elérték, elfognak a rétről tünni, s helyöket az illető vidék florájához tartozó, rendszerint rosszabb növények foglalják el. A legelőn e tekintetben mások a viszonyok, t.i. a jó növények bizonyos fajai azzal a képességgel birnak, hogy magot érlelve, beveténylés által fenntartják magukat. Ez a tulajdonsága a rossz növényeknek még inkább meglévén,

a legelő ennélfogva sokkal inkább elképes gazosodni mint a kaszáló.

A magról vetett növényeknek a réten vagy legelőn való fennmaradását csak bizonyos kedvezésekkel, apolásokkal mint: fogasolás, fejtrágyázás, gyomirtás, pihentetés stb. hosszabbíthatjuk meg, de nem örök időkre. Örökös rét, olyan értelemben, hogy az odavetett növény elemek állandóan ugyanazon arányban ott maradjanak csak a theoriában van, - a valóságban nincs! Már csak azért sincs, mert az illető vidék ősi flórája állandó küzdelmet folytat az odavetett növényekkel s iparkodik azok helyét elfoglalni, ami több-kevesebb idő mulvan rendszerint sikerül is, sőt még az odavetett növények is küzdenek egymással. A gazdasági botanikus hiába vet az egyikből 10.- a másikból 20 %-ot, ez a szazalék egy-két év mulvan megváltozik, aszerint amint egyik növény pusztul s a másik elfoglalja az üresen maradt helyet, avagy az erősebb gyökérzete elnyomja, kiszoritja helyéből a gyengébbet. Aszerint is változik az odavetett növények állománya, amint az adott viszonyok egyik vagy a másik fajnak kedveznek inkább. Ezen körülmény magyarázza meg azon theoria helyességét, hogy iparkodjunk a keverékben minél több fajt felhasználni, oly célból, hogyha az egyik faj gyérül a másik elfoglalja annak helyét.

A fűmagkeverékek fajainak megválogatásánál legyünk mindenkor tekintettel az ottani talaj és klimatikai viszonyokra, legfőképpen pedig az illető vidék vadontermő növényzetére, mert leghelyesebb utmutató a fajok összeválogatásánál maga a természet.

A magkeverék tervezetek összeállitásánál tekintetbe jövő növények a növényországnak csak két családjából valók, és pedig a : Pufélék |Gramineae| és Pillangós virágúak |Papilionaceae|. Más családokból való növények csak ritkán jöhetnek tekintetbe. Az emlitett két növény család fajait azután akkép válogassuk össze, hogy az elvetett területen a Pufélék 67, a Pillangós virágúak pedig 33 %-kal legyenek képviselve.

Nem helyes eljárás a külföldi szakkönyvekből a magyar irodalomba is átvett fűmagkeverék tervezeteket nálunk felhasználni, mert ezek az illető országok floristikai és egyéb viszonyaihoz a

kalmazkodva készültek. A külföldi tervezetek még hazájukban is csak altalanos értékuek. Tehát nálunk is csak az olyan fümagkeverék tervezet állja meg igazan a helyét, amelyet az illető vidék talaj, klimatikai s főként a floristikai viszonyaival teljesen ismerős gazdasági botanikus esetről-esetre készit.

. Határozottan hibás eljárás a kész kereskedelmi fümagkeverékek elvétése. Ezek minden szakértelem nélkül vannak összeallitva, sőt néha igen kártékonyak, mert értéktelen gyomokat és arankat tartalmaznak.

Még a szakszerüen összeállitott tervezetek alkalrészeit sem szabad keverékben vásárolni, hanem fajonként, külön-külön csomagolva. Részben azért, hogy az egyes fajok azonossága, tisztasága, csirázóképessége, arankamentessége magvizsgálati uton megállapitható legyen, részben pedig azért, hogy az összekeverés a vetés helyén bizonyos szabályok betartása mellett történhessék meg.

Egyéves növényeket minők pl. a csibehur, biborhere stb. a keverékben felhasználni nem szabad, sőt két-három éves növényt is csak csekély százalékban. Lehetőleg jó hosszu életkoru növényeket válogassunk össze s ne annyira az "aljfü" - "szálfü" ósdi teoriajara legyünk tekintettel mint inkább arra, hogy az adott viszonyok között mely növények diszlenének legjobban, s hogy a keverési arany is helyes legyen. Mostohább talaj viszonyok között amugy is nagyon nehéz az alkatrészek összeallitása, hisz a kulturában alig harmincz féle növény között válogathatunk csupán s ezek nagyobb része is olyan, amely jó talajt igényel.

A keverékek elvetésénél a vetőmag mennyiséggel takarékoskodni nem szabad. Mindenkor többet kell vetni, mint amennyit az egyes fajokból tiszta kulturánál vetni szoktunk. Hosszabb használati rétekre rendszerint 50 %-kal több magot szokás a keverékből vetni.

Rétek készitésére vagy javitasára szénamurvát használni nem tanacsos, mert abban tulnyomó mennyiségben réti gyomnövények magvai vannak. Még kártékonyabb müvelet a heremagrosta aljakkal való rétjavitás. Ezzel csak az aranka terjedését segitjük elő.

Szokásos a rétekat és legelőket az u. n. "felülvetés" által javitani. Ez tulajdonképen szintén nem helyes müvelet, mert a talajt nem lehet a kényes fumagvak igényeihez képest megmunkálni, tehat az odavetett araga fumagvak egy része ki sem csirazik, kárba vész. Az ilyen foltozasra szoruló rétnek vagy legelőnek rendszerint az a hibaja, hogy sovany a talaja. Ha csak lehet legjobb azt feltörni, két-harom évig mivelni és uj keverékkel bevetni. Ha pedig egy vagy mas oknal fogva nem lehet a régi gyepet feltörni, akkor trugyazassal kell a jobb növények önkéntes elszaporodásának kedvezni, avagy elkell tiltani a területet a használattól egy-két évre. Némely esetben azonban mégis rákényszerülünk a felülvetés által való javitasra is. Ilyenkor aztan valogassuk ki azokat a fajokat amelyeknek a magva könnyeben csirazik. Ezek: T. repens, T. pratense, T. hybridum, Anthyllis Vulneraria, Lotus corniculatus, Cynosurus cristatus, Agrostis stolonifera, Phleum pratense. A felülvetendő fajok kivalasztasanal természetesen itt is tekintettel kell lenni a talaj, klimatikus és egyéb viszonyokra.

Uj legelőt vagy kaszálót fumagvetéssel csak olyan helyen csinaljunk, ahol a talajt a kényes fumagvak igényeihez előbb alkalmassa tettuk. Még a müvelés alatt álló területeket is czélszerübb a fumagvetés előtt kapas müvelettel alaposan megtisztitani a gyomoktól. Friss gyeptörés ősi flórajának kipusztitásához legalább is két évi kapásmüvelet szükséges, miközben a talajt meg is kell trágyázni; végül a vetés előtt majdnem kerti módra megkell munkálni a földet, mert a fuvek és herefélék nagyobb része apró magu lévén, azokat csak a felületen szabad elvetni géppel, vagy kézzel. A vetés lehetőleg szélcsendes időben történjék s tanacsos azt nyomban le is hengerezni.

Vetés ideje a székely vidékeken föltétlenul a tavasz legyen. Az őszi vetés a kifagyás veszélyeinek van kitéve. Sőt tavaszszal is csak oly időben tanacsos vetni, mikor nagyobb fagyoktól többé nincs mit tartani. Olyan vidékeken ahol a tavaszi hónapok szárazak szoktak lenni, lehet zöld takarmánynak lekaszalandó zabot, rozsot

vagy arpat védő növénnyel felhasználni. A székely vidékeken erre azt hiszem nem igen van szükség.

Uj fűmagvetést a vetés évében csak kaszálni szabad legeltetni nem.

A fűmagkeverékek egyes alkatrészei igen különböző súlyuak, alakuak és felületűek. Ez okból nem keverhetők jól össze, különösen pedig nem vethetők el egyenletesen. Rendszerint két csoportot csinálunk a keverékekből akként, hogy a könnyebb magvak keverékét külön, a nehezebbekét ismét külön csoportba vetjük el. Sőt ha baltacsim is szerepel a keverékben, akkor azt egy harmadik adagba vetjük a többi fölé.

Egy csoportba összekeverhető <u>könnyü magvak.</u>

Lolium perenne	Holcus lanatus
Lolium italicum	Avena flavescens
Avena elatior	Anthoxanthum odoratum
Dactylis glomerata	Bromus erectus
Alopecurus pratensis	" inermis

Egy csoportba összekeverhető <u>nehéz magvak.</u>

Trifolium pratense	Poa trivialis
" repens	Cynosurus cristatus
" hybridum	Agrostis stolonifera
Anthyllis Vulneraria	Phleum pratense
Lotus corniculatus	Glyceria distans
Poa pratensis	

A fűmagvak és herefélék árviszonyai.

A fűmagkeverék tervezetek összeállításánál az egyes fajok magvainak árára is tekintettel kell lenni, melyek meglehetős széles határok között szoktak ingadozni. A legolcsóbb fűmagból egy kat. holdra való vetőmag 6 k. 28 f.-be kerül, a legdrágábból pedig 79 k. 52 f.-be. A magvak árviszonyait nem annyira az árjegyzékekben feltüntetett árak jelzik, mint inkább azon összeg,

melyet egy kat. holdra való vetőmag értékéként kiszámitunk. Az alábbi táblazat az egyes magvak árviszonyait tünteti fel, a drágaság sorrendjében és pedig ugy a magkereskedelmi arak szerint, mint egy kat. holdra való vetőmag ára szerint. Ebből kitünik hogy pl. a baltaczim |Onobrychis sativa| árjegyzék szerint a legolcsóbbnak látszik, valóságban azonban a legdrágábbak közé tartozik, mert igen nagy magu lévén egy kat. holdra sokat kell belőle elvetni.

Drágasági sorszám	A mag neve:	100kg. mag ára kor.	Drágasági sorszám	A mag neve:	Egy kat. holdra való vetőmag ára kor.
-1-	--2--	--3--	-1-	-2-	-3-
1	Onobrychis sativa	36	1	Phleum pratense	6.28
2	Festuca ovina	46	2	Festuca ovina	7.66
3	Phleum pratense	60	3	Holcus lanatus	7.70
4	Lolium italicum	60	4	Agrostis stolonifera	8.12
5	Lolium perenne	68	5	Trifolium repens	10.88
6	Holcus lanatus	70		Medicago lupulina	12.–
7	Bromus erectus	90	6	Poa pratensis	13.96
8	Bromus inermis	96	7	Trifolium hybridum	15.02
9	Agrostis stolonifera	104	8	Lolium italicum	15.96
10	Festuca pratensis	110	9	Anthyllis Vulneraria	18.48
11	Avena elatior	124	10	Trifolium pratense	19.20
12	Poa pratensis	130	11	Lolium perenne	21.58
13	Anthyllis Vulneraria	140	12	Alopecurus pratensis	22.54
14	Medicago sativa	140	13	Lotus corniculatus	23.52
15	Trifolium repens	160	14	Medicago sativa	25.20
16	Trifolium pratense	160	15	Poa trivialis	29.50
17	Dactylis glomerata	160	16	Bromus erectus	32.04
18	Trifolium hybridum	176	17	Cynosurus cristatus	32.86
19	Festuca rubra	180	18	Dactylis glomerata	34.46
20	Cynosurus cristatus	220	19	Festuca pratensis	36.50
21	Alopecurus pratensis	250	20	Festuca rubra	37.08
22	Lotus corniculatus	280	21	Phalaris arundinacea	37.80
23	Poa trivialis	280	22	Onobrychis sativa	38.24
24	Phalaris arundinacea	300	23	Bromus inermis	39.56
25	Poa nemoralis	380	24	Avena elatior	47.28
26	Anthoxanthum odoratum	560	25	Achillea Millefolium	47.60
27	Achillea Millefolium	600	26	Avena flavescens	61.92
28	Avena flavescens	720	27	Anthoxanthum odoratum	79.52

A kiszámitas alapjául egyik fővárosi magkereskedőnek 1906 évi árjegyzéke szolgált.

Azon réti növények gazdasági-botanikai jellemzése, amelyek a székely vidékeken a legelők és kaszalok alakitásanal tekintetbe jöhetnek.

1. Trifolium pratense. |Lóhere.| Legjobban diszlik a völgyek nem nagyon nedves rétjein. A hegyek mérsékeltebb lejtőire s a Hargitta fensikjaira is igen alkalmas, a meredek lejtőkre nem. Felhasználható ugy a legelők, mint a kaszálók készitésére. A keverékbe 10 %-nál többet tenni belőle nem ajánlatos, mert nem hosszu életkoru.

2. Trifolium repens. |Fehér here.| A lóherénél előbbre való helyeken és fekvésekben mindenütt vethető. A legkivalóbb legelő növények egyike. A Hargitta fensikjaira a talaj mostani erő viszonyai között, a legalkalmasabb "pillangós". Kaszáló céljaira 10 %-nál többet ne használjunk belőle, de legelőnek a szükséghez képes akar 35 %-ig is alkalmazhatjuk.

3. Trifolium hybridum. |Korcs here.| A székely vidékeken neki megfelelő helyeken a Hargitta kivételével mindenütt láttam. Olyan nedves talajokra való, ahol a lóhere már nem jól tenyészik. Legelőre nem igen való, annál alkalmasabb kaszálóra. A lóherénél hosszabb életkoru. A keverékbe 5-12 %-nyit lehet belőle felhasználni.

4. Anthyllis vulneraria. |Nyulszapuka.| Kevésbbé értékes mint a többi "pillangós", előnye azonban az, hogy nem nagyon igényes. Inkább a lazabb, mint a keményebb talajokra alkalmas, a meredek oldalakon is jol diszlik. Nem hosszu életkoru, ez okból 10 %-nal többet vetni belole nem tanacsos, egyébként azután ugy legelőkre mint kaszalókra alkalmazható. A Hargitta fensikjaira s a nedves talajokra nem alkalmas.

5. Medicago sativa. |Luczerna.| Ezen kivalo takarmany növény a rétek és legelők alakitasánal mint keverék alkatrész nem jöhet tekintetbe, mert a többi növénynél nagyobb a sarjadzó képes-

sége s igy a kaszalas ideje sem egyezik össze a többiekével.

6. Lotus corniculatus. |Szarvaskerep.| Az összes "pillangós"-ok között a leghosszabb életkoru. Neki megfelelő talajon husz évig is kitart. Nem tartozik a legbővebben termők közé, de takarmányának minősége kitünő. Száraz talajon is megél ugyan, de a mérsékeltebb nedves talajt jobban meghálálja. A keverékekben ugy kaszáló mint legelő czéljaira egész 33 %-ig felhasználhatjuk. A Hargitta láztalajan nem jól diszlik ugyan, de oda is alkalmas lesz az ottani sovány talajok megjavitása utan.

7. Onobrychis sativa. |Baltaczim.| A völgyek nedves rétjeire s a Hargitta tetőire nem való, hanem az alacsonyabb hegyek meredek oldalaira ahova mas "pillangós"-t vetni nem lehet, kiválóan alkalmas. A talajban általában nem nagyon válogatós, a lazább s mészdusabb talajokat mégis jobban meghálálja. A keverékben akar 33 %-ig felhasználhatjuk.

8. Lolium perenne. |Angol perje|. Kitünő takarmányfü, de rövid életkoru, az okból kaszáló czéljaira csak 5-10 %-ot szabad belőle fölhasználni, legelő czéljaira pedig, akar 50-60 %-ot is, mert a taposást nemcsak hogy türi, de kivánja is, t. i. a legelőn magot képes érlelni s önmagától ujból bevoténydl. A Hargitta tetőin nem igen diszlik.

9. Lolium italicum. |Olasz perje.| Igen bőtermő, jó takarmany füve a nedves talajoknak, csakhogy nagyon rövid életkoru, ezért legelőre ne alkalmazzuk, kaszalóra is legfeljebb 5-10 %-ot vessünk belőle. A Hargittara nem való.

10. Avena elatior. |Francia perje.| Bőtermő, magas növésü fü, kaszalóra igen alkalmas 10-15 %-ig. Legelőre nem igen való, A Hargittán nem diszlik, de az alacsonyabb hegyek meredek oldalainak befuvesitésére baltaczimmal keverve előnyösen felhasználható. Inkább a lazább, mint a kötöttebb talajokon diszlik, a tragyát igen meghálálja.

11. Festuca pratensis. |Réti csenkesz.| Legjobban tenyészik a völgyek mérsékelten nedves rétjein, onnan azután felterjed

a Hargitta legmagasabb fensikjaira is. Hosszabb életkorú, rendkivul értékes réti fu, mely ugy legelő mint kaszalo létesitésére alkalmas, de meredek oldalakra mégsem való. A keverékekben 10-30 %-ig szerepelhet.

12. Festuca ovina. |Juh csenkesz.| A székely vidékeken szamos alakban teren. Kurta fuvu, keményleveln, rossz fu, melyet a kasza nehezen fog el s a legelő allatok közul is fökent csak a juh és a kecske értékesiti. Vetni tenat sem legelőre sem kaszalóra nem szabad. A havasokon azonban nehany jobb tulajdonsagokkal biró alakja terem, ezek mint önként termo legelő fuvek értékesebbek.

13. Festuca rubra. |Vörös csenkesz.| Bar nem tartozik a legbövebben termő fuvek közé, a Hargitta tetőinek, általaban a magasabb hegyeknek a kulturaban lévők között a legértékesebb fuféleje. A nemesebb fuvak kozul egyedul ez birja ki az ottani mostoha talaj és klimatikus viszonyokat, s egyedul ez képes nagyobb tömegben a legelőkön megjelenni. Még a legszórfuvesebb laztalajról sem hianyzik. Alacsonyabb fekvésu, jobb talaju réteken csak azért nem szabad vetni, mert ott a bövebben termő fuvek is jól diszlenek, mint legelőfu még ezeken a helyeken is értékes. Keverékben a Hargittan akar egész 20 %-ig is felhasználható. Hatranya, hogy a kereskedelmi mag fajazonossága nem megbizható. A Hargittan egy tömöttebb növésu valfaja, a F. rubra var. fallax van inkább elterjedve.

14. Festuca arundinacea. |Nadas csenkesz.| Kemény levelu és szaru magas fu. Nem értékes. A székely vidékeken mindenutt terem. Kereskedelmi magja nincs fajazonos, helyette legtobbször a Festuca pratensist aruljak.

15. Phalaris arundinacea. |Nadas polyvacsuk.| A kulturában lévő réti fuvek között legmagasabbra nő, és legbövebben terem. Miutan takarmanya igen kemény és durva, a magkeveréknek értékes alkalrészét nem képezheti. Csakis igen nedves talajokon és posvanyokban terem. Mint alomnövény olyan tengerszinfelotti magassagban, ahol szalma nincs nagyon értékes lehet.

16. Dactylis glomerata. |Csomós ebir.| Eszmeredetileg erdei növény egyike a legkiválóbb réti növényeknek, hosszu életkoru, bőtermő és tápláló. Szaraz és mérsékelten nedves talajokon ugy a völgyekben mint a hegyeken is értékes alkatrészét képezheti a keverékeknek egész 40 %-ig. A Hargitta magasabb fekvésü erdeiben vadon terem. Ott azonban inkább a kaszalók, mint a legelők létesitésénél jöhet tekintetbe.

17. Alopecurus pratensis. |Réti ecsetpazsit.| Hosszabb életkoru jó réti fü. Hátránya, hogy annyira korai fejlödésü, hogy kissé elvénül, mire a többi fü megérik a kaszalásra. Korai fejlödése azonban nem olyan hátrányos ha mint legelőfüvet alkalmazzuk, ily czélra 10-15 %-ig felhasználhatjuk a keverékben. Mindenkor a nedvesebb talajokat keresi, a székely vidékeken igen elterjedt fü.

18. Holcus lanatus. |Pelyhes czirok.| Az egész növény sürü szőrrel van benőve. A többi fünél koraibb fejlödésü. Ezek olyan hátrányok amelyek értékét annyira lecsökkentik, hogy csak a legritkább esetekben pl. tőzeges réteknél vesszük hasznát. A székely vidékeken különben sem gyakori fü.

19. Avena flavescens. |Sárga zabfü.| Rendkivül értékes, hosszu életkoru, középmagas fü. Jobb talaju hegyi réteken igen jól diszlik |pl. Vargyason.|; sőt a Hargitta magasabb legelőire is alkalmas lesz a feljavitott talajokon. A fümagkeverékekben egész 30 %-ig szerepelhet. Magja kissé drága.

20. Anthoxanthum odoratum. |Szagos borjupazsit.| Kevés tő és szárlevéllel biró, tehat csekély terméstadó, közepes értékü fü. Magja az összes réti növények között a legdrágább. Ezen okokból csak a legritkább esetekben, szükségből használjuk fel a keverékekben. A szakkönyvekben emlitett azon állitólagos jó tulajdonsága, hogy czumarin tartalmánál fogva a szénának jó illatot kölcsönöz, tisztán csak theoretikus értéki állitás, mert az olyan szénának is jó illata szokott lenni, amelyben egy szál Anthoxanthum sincs. A székelyföldi legelőkön a legelterjedtebb füvek kö-

zé tartozik, kezdve a völgyektől föl egészen a magas tetőkig. Általában a savanyabb talajok jellemző füve. A kövérebb talajokon amennyiben az erősebb gyökérzetü nemesebb füvek elnem nyomják, növése is bujabb lesz, tehat takarmányértéke is növekszik. A Hargitta tetőin, ahol a mostoha viszonyok miatt nem nagyon válogathatunk a nemesebb fuvek között, esetleg még az Anthoxanthumra is rászorulunk, annyival is inkább, mert ott még a legszőrfuvesebb helyeken is megterem.

21. Poa pratensis. |Réti perje.| Nehezen csirázik, de ahol jol kikelt, igen erősen meggyökeresik, és suru állományt képez. Hosszu életkoru, jo réti növény, de inkább a lazabb mint a kemenyebb talajokon diszlik. Hatranya, hogy csekély utannövési képessége van, tehat csak az anyaszénában érvényesül jobban. Legelőkre inkább alkalmas 10-15 %-ig. A székely vidékeken jól diszlik.

22. Poa trivialis. |Sovány perje.| Jó takarmányfü, de nem hosszu életkoru s csak igen nedves réteken terem meg. Mint fumagkeverék alkatrész ritkan jön alkalmazásba.

23. Poa nemoralis. |Ligeti perje.| Elég hosszu életkoru, de nem nagyon bőtermő fü. Tulajdonképen erdei növény s a rétekre csak magasabb hegyeken, erdők közelében jön ki. Ritkan vehetjuk hasznát. Kereskedelmi magjának fajazonossága nem megbizható.

24. Cynosurus cristatus. |Tarajos cincor.| Nem eléggé bőtermő, de hosszabb életkoru növény, mely a székely vidékeken a nedvesebb talaju rétek és meredek oldalok kivételével mindenütt nagyon el van terjedve, még a Hargitta szőrfüves fensikjain is. Kaszáló czéljaira kevesebbet, legfeljebb 10-15 %-ot, legelőre azonban jóval többet is alkalmazhatnnk belőle. Nagy előnye, hogy savanyabb talajon is megél.

25. Agrostis stolonifera. |Taraczkos tippan.| Tartós életkoru, jó réti növény. Nedves talaju kaszálók és legelők alakitásánal mindenutt, még a Hargittan is tekintetbe jön. A kaszalókon 10-15, legelőkön 15-20 %-ig felhasznalhatjuk. A székely vidékeken jol diszlik.

26. Phleum pratense. |Réti komocsin.| Azon alakja, melyet termelni szoktunk hazánkban vadon nem terem, de a kulturában neki alkalmas talajokon mégis igen szépen diszlik, sőt a legértékesebb és legbővebben termő füvek egyeike. Legjobban terem mérsékelten nedves, nehét, hideg talajon, tehát a Hargitta nedves lábtalajára is alkalmas. Ugy kaszálónak, mint legelőnek felhasználhatjuk a keverékben 10-30 %-ig. Előnye még az is, hogy magja az összes réti füvek között a legolcsóbb és legjobb csirázó képességü.

27. Bromus erectus. |Réti rozsnok.| Keményfüvü, közepes értéku növény. Száraz hegyi talajokon jól diszlik. A mésztartalmat különösen meghálalja. A székely vidékeken nem nagyon elterjedt növény.

28. Bromus inermis. |Árva rozsnok.| Bőven terem, de takarmanya kissé durva. Száraz, laza talajokon, ahova nemesebb növényt nem vethetünk, igen jó szolgálatot tesz. Meredek oldalak megkötésénél a székely vidékeken is tekintetbe jöhet.

29. Triticum repens. |Tarack buza.| Meredek oldalok megkötésére nagyon alkalmas. E czélra legczélszerübb a szántásokban kifogasolt gyökereit eldugványozni, mert magja a kereskedelemben nem kapható, ha pedig mégis hirdetik, ugy e néven egy értéktelen egynyari gyomnövény |vulpia myurus| magját adják el.

A rendes tarackon kivül még ujjas tarack |Cynodon Dactylon| is elofordul a szantóföldeken. Ennek a gyökere is alkalmas talaj kötésekre, de csak a lazabb talajokra, mig a rendes tarack inkább a kötött talajokra való. A székely vidéken a Triticum repens jóval elterjedtebb mint a Cynodon Dactylon.

30. Glyceria distans. |_____| Nem éppen bőtermő, de azért értékes növény, mert a nedves, sós talajok specialis füve. Ritkán termelik s ezért magját is csak néha hozzák kereskedelembe. Hazánkban egy sodrott levelü alakja |G. limosa| van legbővebben elterjedve. A székelyföldön, ahol maja minden alacsony völgyben sósak a rétek, bőséges alkalmazása lehet a Glyceriának. |Kulturaban csupan Csanad megyében láttam, ahol 70 cm. magas tömör

növése volt.|

51. Achillea Millefolium. |Egérfarku cickoró.| A jobbféle "leveles" réti növények közé tartozik, de nem annyira értékes, hogy vetni érdemes volna, már csak azért sem, mert neki megfelelő helyeken magától is megtelepszik a réteken.

F ü m a g k e v e r e k t e r v e z e t e k.

A székely vidékek klimatikai-, talaj-, főként pedig floristikai viszonyaira való tekintettel a következő fumagkeverék tervezeteket állitottam össze. Ismételten hangsulyoznom kell azonban, hogy legtökéletesebb munkát akkor végezzünk, ha a keverék terveze-teket az adott viszonyok tekintetbe vételével esetről esetre állit-juk össze.

1. Sós talaju nedves rétre.

I. Trifolium pratense :	8 % =	0.9 klgr.
I. " repens:	10 " =	1.0 "
I. Lotus corniculatus:	18 " =	2.3 "
II. Festuca pratensis:	20 " =	9.9 "
II. Alopecurus pratensis:	10 " =	1.3 "
I. Agrostis stolonifera:	27 " =	3.1 "
I. Glyceria distans:	10 " =	1.8 "
Kat. holdanként összesen	100 % =	20.3 klgr.

|Jegyzet: A Glyceria distans nem mindig kapható magkereskedelemben. Szükség esetén pótolható 10 % |I.| Poa triviallissal = 1.5 kg.|

2. Nedves talaju völgyi rétekre.

I. Trifolium pratense :	5 ℊ =	0.9 kg.
I. " repens :	5 " =	0.5 "
I " hybridum :	5 " =	0.6 "
I. Lotus corniculatus :	18 " =	2.3 "
II. Lolium italicum :	5 " =	2.0 "
II. Festuca pratensis :	20 " =	9.9 "
II. Dactylis glomerata :	15 " =	4.8 "
I. Poa trivialis :	5 " =	0.8 "
I. Agrostis stolonifera :	12 " =	1.4 "
Phleum pratense :	10 " =	1.6 "
Kat. holdanként összesen	100 ℊ =	24.8 kg.
|két csoportban vetendő el.|		

3. Kaszáló erdők szomszédságában eső kövérebb talajokba, vagy gyümölcsösökbe.

I. Trifolium pratense ♀	5 ℊ =	0.9 kg.
I. " repens :	10 " =	1.0 "
I. Lotus corniculatus :	18 " =	2.3 "
II. Lolium perenne :	5 " =	2.4 "
II. Avena elatior :	10 " =	5.7 "
II. Festuca pratensis :	10 " =	5.0 "
II. Dactylis glomerata :	10 " =	3.2 "
II. Avena flavescens :	15 " =	2.0 "
I. Poa pratensis ♀	5 " =	0.8 "
I. Cynosurus cristatus :	5 " =	1.1 "
I. Phleum pratense :	7 " =	1.0 "
Kat. holdanként összesen	100 ℊ =	25.4 kg.
|két csoportban vetendő el.|		

4. Agyag talaju alacsony hegyi kaszáló.

I.	Trifolim pratense :	5 % =	0.9 kg.
I.	" repens :	5 " =	0.5 "
I.	Lotus corniculatus :	10 " =	1.3 "
III.	Onobrychis sativa :	17 " =	10.7 "
II.	Lolium perenne :	5 " =	2.4 "
II.	Festuca pratensis :	15 " =	7.4 "
II.	Dactylis glomerata :	15 " =	4.8 "
I.	Cynosurus cristatus :	15 " =	3.4 "
I.	Phleum pratense :	12 " =	1.9 "
II.	Bromus erectus :	5 " =	2.7 "
	Kat. holdankónt összesen	100 % =	36.0 kg.

|Három csoportban vetendő el.|

5. Agyag talaju alacsony hegyi legelő.

I.	Trifolium pratense :	5 % =	0.9 kg.
I.	" repens :	10 " =	1.0 "
I.	Lotus corniculatus :	10 " =	1.3 "
III.	Onobrychis sativa :	17 " =	12.7 "
II.	Lolium perenne :	10 " =	4.8 "
II.	Festuca pratensis :	10 " =	5.0 "
II.	" rubra :	10 " =	3.0 "
II.	Avena flavescens :	10 " =	1.3 "
I.	Poa pratensis :	10 " =	1.6 "
I.	Cynosurus cristatus :	10 " =	2.2 "
I.	Phleum pratense :	7 " =	1.0 "
	Kat. holdanként összesen	100 % =	34.8 kg.

|Három csoportban vetendő el.|

6. Lazább talaju alacsony hegyi kaszaló.

I. Trifolium pratense :	5 % =	0.9 kg.
I. Anthyllis Vulneraria :	5 " =	1.0 "
I. Lotus corniculatus :	10 " =	1.3 "
III. Onobrychis sativa :	13 " =	20.7 "
II. Lolium perenne :	5 " =	2.4 "
II. Avena elatior :	10 " =	5.7 "
II. Festuca pratensis :	15 " =	7.4 "
II. Dactylis glomerata :	17 " =	5.5 "
II. Avena flavescens :	10 " =	1.3 "
I. Poa pratensis :	5 " =	0.8 "
I. Cynosurus cristatus :	5 " =	1.1 "
Vat. holdanként összesen	100 % =	47.1 kg.

|három csoportban vetendő el.|

7. Lazább talaju alacsony hegyi legelő.

I. Trifolium pratense :	5 % =	0.9 kg.
I. " repens :	10 " =	1.0 "
I. Anthyllis vulneraria :	5 " =	1.0 "
I. Lotus corniculatus :	8 " =	1.0 "
III. Onobrychis sativa :	5 " =	8.0 "
II. Lolium perenne :	10 " =	4.8 "
II. Avena elatior :	10 " =	5.7 "
II. Festuca pratensis :	10 " =	5.0 "
II. " rubra :	10 " =	3.0 "
I. Poa pratensis :	10 " =	1.6 "
I. Cynosurus cristatus :	10 " =	2.2 "
II. Bromus erectus :	7 " =	3.7 "
Vat. holdanként összesen	100 % =	37.9 kg.

|három csoportban vetendő el.|

8. Legelő naponta haza járó jószág számára, sikon vagy mérsékelt lejtőn, száraz vagy mérsékelten nedves talajra.

I. Trifolium repens :	25 ℄ =	
I. Lotus corniculatus :	10 " =	
II. Lolium perenne :	67 " =	
Kat. holdanként összesen	100 ℄ =	
(két csoportban vetendő el.)		

Megjegyzés: Ezen tervezet szerint készült legelőnek az az előnye, hogy az erős kihasználást jobban tűri, mint bármely más összeállitasu legelő. Az uj vetést az első évben meg lehet kaszálni, de legeltetni nem szabad; a következő években pedig kaszálni nem szabad többé hanem csak legeltetni. A csekély életkoru Lolium azért fog itt sokáig megmaradni, mert a szára kemény s a jószág csak a tőleveleit legeli le, tehat magot érlel, amit a legelő jószág szétrugdos s igy vetényulás utjan minden évben uj generációk keletkeznek belole. A Trifolium repens szintén vetényulés altal tartja fenn magat a legelon. A Lotus corniculatus pedig 20 évig is kitart.

9. Nedves laztalaju legelő a Hargittán.

I. Trifolium pratense :	10 ℄ =	1.8 kg.
I. " repens :	23 " =	2.3 "
II. Festuca pratensis :	100 " =	5.0 "
II. " rubra :	20 " =	6.2 "
II. Alopecurus pratensis :	15 " =	2.0 "
I. Agrostis stolonifera :	12 " =	1.4 "
I. Phleum pratense :	10 " =	1.6 "
Kat. holdanként összesen	100 ℄ =	20.5 kg.
(vétszerre vetendő el.)		

10. Szaraz laztalaju legelő a Hargittan.

I. Trifolium pratense :	10 ℊ =	1.8 kg.
I. " repens :	25 " =	2.3 "
II. Festuca pratensis :	10 " =	5.0 "
II. " rubra :	17 " =	5.3 "
I. Poa pratensis :	10 " =	1.6 "
II. Avena flavescens :	10 " =	1.3 "
I. Cynosurus cristatus :	10 " =	2.2 "
I. Phleum pratense :	10 " =	1.6 "
kat. holdanként összesen	100 ℊ =	21.1 kg.

|kétszerre vetendő el.|

11. Meredek agyagtalaj megkötése.

összevagott tarackgyökér |Triticum repens| 30 cm. távolságu fészkekbe lerakva, föléje kat. holdanként 30 kg. baltacsim |Onobrychis sativa| vetendo.

12. Meredek lazább talaj megkötése.

I. Anthyllis Vulneraria :	15 ℊ =	2.3 kg.
III. Onobrychis sativa :	16 " =	28.7 "
I. Poa pratensis :	17 " =	2.7 "
II. Bromus inermis :	50 " =	30.9 "
Kat. holdanként összesen	100 ℊ =	64.6 kg.

|háromszorra vetendő el.|

A s z ő r f ü. |Nardus stricta.|

Gyökere bojtos, melyből számos sürün csoportosult levelet és szarat hajt. Egészben véve tömött gyepet alkat. Szára 1-3 dcm. hosszu mereven felálló, csak aljan leveles levelei |-1| dcm. hosszuak, szürkészöldek, az alsók fehér fónyló pikkelyekké csökevényesedtek. A felsőbbek alul szintén fehérek. Levélhüvelye 3 cm. hosszu, lemeze pedig igen vékony sertesszerü, szélén érdes, mereven felall s annyira hegyes, hogy kissé megvénulva szur. Nyelveckéje rövid, csak 2 mm. hosszu, néha hianyzik is. Fuzére 12mm.-re is megnőhet, hosszan kihegyezett, szine palaszürke. Virágpely-

vái 3-és 4 m. hosszúak, a hosszabb pillás és szálkahegyű.

Már a botanikai leírásból is kitűnik, hogy a szőrfű nem lehet alkalmas tápláléka semmiféle jószágnak sem. Csupán a juh és kecske eszi meg fiatalon, szükségből. A szőrfű az ország hegyi, alhavasi, sőt még a havasi régióiban is, az elsoványodott talajokon nagyon elterjedt növény. Sohasem szórványosan, hanem mindig csoportokban nő. Ahol pedig a körülmények tenyészetének kedveznek, ott dominál minden növény felett, ilyen hely pl. a Hargitta hegység is. Legjobban tenyészik az olyan sovány talajon, amely egyuttal nedves is.

A szőrfű nem azért foglalja el a nemesebb növények helyét, mintha erős gyökérzetü volna s képes lenne más növényt elnyomni. Ellenkezőleg, a szőrfüvet könnyen kitudják szoritani helyéből a nemesebb füvek, de csak a jobb talajokon. Gyökerezése annyira sekély, hogy szaraz talajon a legelő állat gyökerestől kiszakitja fogával az egész növényt. Sok helyen csak ugy tarkállanak a legelők nyar derekán a kitépett szőrfűcsomatok ezreitől. Ezek után felelettel tartozom arra a kérdésre, miért foglalja el mégis oly óriás tömegben a jó növények helyét ? Erre a kérdésre válaszképpen vázolni fogom a székelyföldi legelők mostani növényzete kialakulásának rövid történetét.

A legelő területek elszőrfüvesedése a régibb erdőgazdasági viszonyokkal áll szoros kapcsolatban. Abban az időben keletkeztek a szőrfüves területek, mikor még a lakosság szabadon gazdálkodott az erdőkkel olyképen, hogy azokat nemcsak fejszével irtotta rendszertelenül, hanem legelő területek nyerése céljából tüzzel is pusztitotta. Az ilyenmü rablógazdálkodás nem volt tekintettel a terep klimatikus s egyéb tekintetbe veendő viszonyokra, hanem pusztitott minden elérhető erdőt ész nélkül mindaddig, mig végre jól elkésve megjött az erdőtörvény. Igy keletkeztek az országban azok a szánalmas kinézésü kopar területek, ahol valamikor erdő volt s ahol most még rossz legelő sincs.

Lassuk ezekutan mint növényhonositó faktorok tették lehe-

tővé a szőrfű hihetetlen elszaporodását. Mint vegetáció előzte azt meg, mert csakis ezen ismeretek tudatában fogunk megismerkedni azon faktorokkal, amelyek annak tenyészetét lehetetlenné tesszik.

Amint az erdő a hegyekről lepusztult, utána igen buja, nagyobbara dudvaszáru vegetáció verődött fel a humuszban igen gazdag talajon. Ezen növényzet némely része még az erdei flórához tartozott s ez utóbbi elemek az árnyékot nélkülözve lassanként egészen eltuntek s a napfényes szokott növényeknek adták át a helyet. Ez azmasodik növénygeneráció volt az állatok táplálkozása szempontjából a legkedvezőbb, mert akkor még tartott az erdő humuszából, tehat igen alkalmas volt a talaj a legnemesebb növényzet termésére. Azután lassanként kezdett fogyni a humusz, aszerint ujabb és ujabb de mindig rosszabb növényelemek váltottak fel a jobbakat. Mig végre annyira elszegényedett a talaj, hogy megjelenhetett rajta az utolsó növénygeneráció: a szőrfű. Ez tehat nem szoritotta ki helyéből a nemesebb elemeket, hanem hianyozván a jobb növények létfeltételéhez a szükséges táplálék, azok onnan kivesztek és a szőrfű mint táplálék tekintetében igénytelen növény, amazok helyét minden küzdelem nélkül egyszerüen elfoglalta.

Hogy pedig a szőrfű a növények egymásközötti küzdelemben mennyivel gyöngébb fegyverekkel rendelkezik a legtöbb réti növénynél, bizonyitja azon tapasztalati tény, hogy amint a nemesebb növényeknek trágyázás által kedvezünk, azok a szőrfüvet rövid egy-két év alatt hatalmasabb gyökérzetükkel teljesen kitudják helyükből szoritani.

A szőrfüves területek megjavitása.

Ismervé most már a szőrfű létfeltételeit, könnyünek látszik a felelet arra a kérdésre, miként kell hegyvidékeink átkát, állattenyésztésünk nagy akadályát legyőzni. Nem elég azt felelni a kérdésre, hogy: meg kell trágyázni a talajt, mert rögtön felme-

rul egy más, még nehezebb kérdés, hogy hol vesszünk annyi trágyát, amennyi az elszórfüvesedett orlás területek feljavításához elegendő volna. A szórfüves területek tudvalevőleg nagyobbára abban a tengerszínfeletti magasságban vannak, ahol rendszeres mezőgazdálkodás nem lévén, trágya sem gyűlik össze s a völgyekből felszállítani az istálló trágyát a hegyekre nemcsak hogy nehézségekbe ütközik, de nem is szabad, mert arra a völgyekben is szükség van.

A mostani viszonyok középpontba tehát alig van más módja a magas hegyi legelők trágyázásának, mint a kosarazás. Ennek szép sikere van ugyan, de tekintve a feljavítandó területek nagyságát, igen lassú módszer. Ennek folytán valami gyorsabb eszközhöz kellene folyamodni, mely czélból azt az eszmét vetem fel, hogy a legelő területek közelében tarvágni kellene az almot, a trágyamennyiség emelése czéljából.

Előbb utóbb úgy is istállókat kell építeni a Hargittán a legelő jószág számára, ahol majd almozni is fog kelleni. Az almot pedig a hegyvidéken abban a tengerszínfeletti magasságban kell előteremteni, ahol arra szükség van. Az almozás után tetemes mennyiségű trágya gyűlne össze az ottani legelők javítására. Sőt még a kosarazás alkalmával is lehetne almozni nemcsak azért, hogy az állatok fekvőhelye, tisztább melegebb és egészségesebb legyen, de ily módon a kosarazás is sokkal gyorsabb lépésban haladna előre s a hatás is nagyobb volna.

Az alomtermelés Schweitzban már régóta szokásos s nem kétlem, hogy erre a mi népünket is rá lehetne szoktatni.

Az alomtermelést pedig következőkép gondolnám: A Hargitta fensikjain több helyen nagy kiterjedésű posványokat láttam, sűrűn benőve mocsári sásfajokkal. Ezeket kellene lecsapolni s ahol a talaj vízenyős, nemesebb növények termelésére nehezen meghódítható, azokat a helyeket még inkább elkellene posványosítani és a sások termelésére alkalmassá tenni. Ilyen pl. a Hargittán a Czekendtető hegy nedves, égerfás területe.

Alomtermelésre alkalmas "savanyúfű"-vek közül az ottani

florából a következők termesztését ajánlom: Sások: Carex vesicaria, C. acuta, C. ampullacea, C. paludosa, C. riparia.
Gyapok: Eriophorum latifolium, E. polystachyum.
Kákák: Scirpus maritimus, S. silvaticus, S. lacustris.
Lapszövő: Cladium mariscus.
Szittók: Juncus effusus, J. conglomeratus, J. glaucus.
Fufélék közül: Phalaris arundinacea.

Azért soroltam fel ilyen sokféleét, hogy kisérletezésével kilehessen választani közülük a legalkalmasabb és legkönnyebben elszaporitható fajokat. A fufélék közül azért ajánlottam a Phalaris arundinaceat, mert megfelelő posványos talajon egy méternél magasabbra is megno elónye még az is, hogy magjaroz is könnyü hozzájutni a kereskedelem utján. Igen jo alom továbbá az erdei, és a tözeg moha is. Kinalnosetre legolcsóbb az olyan alom, mely magától minden kultura nélkul terem. Olyan pedig a helyszinén is van sok helyen.

A magas hegyvidékek mitragyazasanak kérdéséhez magam tapasztalasabol nem szólhatok, de amit erre vonatkozólag a külföldi irodalomból tudok, az mindenesetre ajánlatossa teszi ezen tragya anyag felhasznalasat is. Sőt miutan a Hargittan latian is egy igen szép eredményét annak, hogy a mitragya mily hathatós ellenszere a szörfnek, ezen kisérletezéseket szükségesnek tartanám még oly iranyban is kiterjeszteni vajjon annak alkalmazasa, arányban all-e azon haszonnal, mely nyomaban szemre mutatkozott.

Szintén hathatós eszköze a szörfes területek feljavitásának a pihentetés is. Jól tudom ugyan, hogy a székely nép idegenkedik a legelőterületek ideiglenes eltiltasának eszméjétől, ezen eszközhöz mégis csak hozzá kell szoktatni a népet, mert két évi pihentetés felér egy trágyazással.

Olyan helyen mint a Hargitta, ahol a jószáglétszámhoz képest ma még tul sok is a legelőterület, a legelőfoljavitas ezen módszeréhez mar csak azért is folyamodnunk kell, mert ott még egy jó ideig kevés trágya fog rendelkezésünkre állani.

A fogasolás ha nem is pusztítja ki egészen de mindenesetre nagyon gyéríti a szörfű állományát. Ennek olyan nedves talajon mint a Czekena-tető hegy égerfás része, azért nincs hatása, mert a nedves agyagtalaj úgy megfogja a szörfű gyökerét, hogy az nem tud kiszakadni. Annál nagyobb a hatás a szárazabb talajokon. Még itt is be kell várni az arra legalkalmasabb időt a nyár derekát, amikor legkönnyebben szakad ki tövestől. Túlkésőre t. i. magérés utáni időre nem szabad halasztani a fogasolást, nehogy a szörfű magot érlelhessen. Legalkalmasabb idő erre a Hargittán a július hónap.

Ha azután a szörfüvet sikerült kipusztítani, arra törekedjunk, hogy az újból el ne hatalmasodjék. Ami mindenesetre be fog következni akkor, ha a talajt elhanyagoljuk s a nemesebb növények tenyészétének nem kedvezünk a már említett módokon.

Nem kétlem, hogy a szörfüvet a Hargittáról szakértelem, szorgalmas munka és pénzáldozat árán jórészt ki lehet maja pusztítani.

A Hargitta hegység, az a természettől megáldott, de az emberi kéztől megrontott szép fenyők, mint ott rendszeres erdő és legelőgazdálkodás honosul meg, egyike lesz az ország legidegenforgalmasabb állattenyésztő területének.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1910

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

11. sz.
1910.

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van a t. Osztályt értesíteni, hogy a Nagyjutalomra és Marezibányi-mellékjutalomra (: 1903–1909. természettudományi munkák :) múlt év december 31-ig, mint kitűzött határnapig két szerző küldötte be munkáját a főtitkári hivatalhoz.

Ugyancsak deczember 31-én járt le a Lónay-féle mezőgazdasági nyílt pályázat határideje, melyre három szerző küldött be tervrajzot.

Midőn e pályamunkákat egyidejűleg átteszem, főtisztelem a t. Osztályt, hogy a bírálókat mielőbb megválasztani és nevőket a főtitkári hivatallal közölni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1910. január 7.

Hegedüs
főtitkár.

A III. osztályunak!

Nagyméltóságú Elnök-úr!
Tiszteletes Uram

Azonalázatos kéréssel járulok
Nagyméltóságod kegyes színe elé.
Miszerint édes anyám meghalt ennek
Előtte a közelegek engem terhelnek
alázatal kérvén kegyelmes urat
kegyes tedvék nemi segélyben
részesiteni
Mivelhogy Tiszteletes urunknak
Leg alázatosabb árvaja.

Ecsi József M. P. Th.
könyvkiadó hivatal árvaja.

Elk. 1910. január 11

25. kr.
1910.

50 korona utkaté,
10
T Berering

Tekintetes Akadémia!

Van szerencsém jelenteni, hogy az I. osztály a Gyulai Pál t. t. fölött mondandó emlékbeszéddel Beöthy Zsolt r. tagot, a Krumbacher Károly k. t. fölött mondandóval Pecz Vilmos r. tagot bízta meg.

Tekintetes Akadémia!

Tóth József t. t. aggkorára és gyengélkedésére hivatkozva fölmentését kérte alóla megbízása alól, hogy Szász Károly t. t. fölött emlékbeszédet mondjon. Az osztály a fölmentést megadta és helyette Négyesy László t. tagot bízta meg.

Budapest, 1910. januárius 9.

Szinnyei József
osztálytitkár.

Érk. 1910. január 11.

27 db.

1910.

Az I. osztály 1910. januárius 3-i zárt ülésének jegyzőkönyvéből.

6. Az osztályelnök fölhívja az osztályt, hogy válassza meg az 1910. évi Vojnits-jutalom bírálí-bizottságát.

Az osztály Steinrich Gusztáv r., Négyessy László és Ferenczi Zoltán t. tagokat választja meg.

Szinnyei József
osztálytitkár.

É. K. 1910. január 11.

28. sz.

1910.

Az I. osztály 1910. jan. 3-i
zárt ülésének jegyzőkönyvéből.

9. Főolvastatik Ipsársár Elemér l. t. jelentése Vértesy Jenőnek „Ozaki Zsigmond" c. tanulmányáról, amelynek személyes felolvasására kért engedélyt. A bíráló felolvasására érdemesnek ítéli a dolgozatot.

Az osztály ennek alapján azzal a kérelemmel fordul az Akadémiához, hogy engedje meg Vértesy Jenőnek, hogy személyesen olvashassa fel a tanulmányát.

Kmety Károly
osztálytitkár.

É. K. 1910. január 11.

29. tk.

1910.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

11. sz.
1910.

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van értesíteni, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület Táy-alapjából hirdetett nyílt pályázatra, mely külkereskedelmi politikai kérdésre volt kitűzve, mult évi deczember 31-ikéig, mint kitűzött határnapig, három szerző küldött be tervrajzot. Ezeket szabályszerű megbírálás végett ide zárva átküldöm, s jelkérem, hogy a kiküldött bírálók nevét velem mielőbb közölni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1910. január 7.

Heinrich
főtitkár.

A II. osztálynak!

Gvk. 1910. januar 11.

21. IX.
1910.

6.
1910

Méltóságos Akadémia!

A hadtörténelmi bizottság folyó hó 7-én tartott első ülésében megalakult, mely alkalommal ideiglenes elnökévé Pórai Horváth Jenő altábornagyot, a M. T. Akadémia levelező tagját, előadójává alulírottat s a bizottság segédtagjai közé Breit József őrnagyot, alexandert és Szilágyi László honvéd századost választotta meg.

Van szerencsém Méltóságodat tisztelettel felkérni, hogy ezen választásokat a II. osztály folyó hó 10-én tartandó ülésének tudomásra hozni és intézkedni méltóztassék, hogy azokat az ülés jóváhagyja.

Méltóságodnak

tisztelettel hívő szolgája

Pórai Horváth Jenő
altábornagy s. r.

Méltóságos

Pauer Ince miniszter titkos tanácsos úrnak

a M. Tud. Akad. II. oszt. titkárságnál

V. Validmann u. 25.

Došlo 1910 ledna 11.

32 ex.

1910

II Obrátky.

Účetní - finanční

Ministerstvo

Čj. 476 ex 11

Ruský

Petrohrad.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

5962
1909.

Tisztelt Osztály!

Takáts Sándor l. t. 1907-ben nyert nyílt pályázat útján megbízást a 2000-koronás Lukács Krisztina-alapból jutalmazandó következő munkára: „A magyar szarvasmarha-kereskedés története a XV–XVIII. században." A pályázati hirdetés („Akad. Értesítő" 1905. 256 l. 8. sz.) világosan mondja, hogy „A jutalom kedvező bírálat esetén, csak a kész munkának adatik ki", és a bíráló jelentés (U. o. 1907. 383. l.) sem tesz a díj kiutalványozását illetőleg eltérő javaslatot. Daczára ennek Takáts Sándor l. t., úgy látszik félreértés alapján, hozzám intézett, de magán jellegű levelekben, méltatlan és sértő elbánást lát abban, hogy neki a jutalom mindeddig ki nem adatott, holott van rá eset, hogy a megbízást nyert pályázó a kitűzött jutalmat nyomban a megbízás után megkapta (ez tényleg egyetlen egyszer történt).

Az ügyet a mai napon tartott összes ülés elé fölemlítettem, mely annak a II. osztály elé

A II. osztálynak!

terjesztését mondotta ki. Ez értelemben fölkérem a t. Osztályt, hogy a jutalom kiadására vonatkozólag határozni méltóztassék, megjegyezvén, hogy Takáts Sándor l. t. méltatlankodásának jogi vagy törvényes alapja nincsen.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1909. deczember 20.

Ábrányi
főtitkár.

Érk. 1910. január 11.

33. sz.

1910

[illegible]

Méltóságos Főtitkár Úr!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy megbízatásomnak megfelelően f. hó 9-én megjelentem Szegeden és a Dugonics-Társaság irodalmi ünnepélyén alkalmi beszéddel üdvözöltem a M. Tud. Akadémia nevében a 40 éves írói munkásságát ünneplő Mikszáth Kálmánt. Egy a jubiláns "Költő", mint Szeged sz. kir. városa törvényhatósági vezető férfiai és maga a Dugonics-Társaság kiváló örömüket és hálás köszönetüket nyilvánították az Akadémia megtiszteltető figyelméért, hogy az ünnepélyen hivatalosan képviseltette magát. Maga az ünnepély díszes, tartalom és meleg benső tekintetében magas színvonalon állott és mindenkép fényesen sikerült.

Temesvárott, 1910. évi január hó 10-én.

Kitűnő" mély tisztelettel

Dr. Beöthy László
lev. tag.

Méltóságos Heinrich Gusztáv dr. miniszteri tanácsos Úrnak,
a M. Tudom. Akadémia főtitkárának, stb.
Budapesten.

Ü.

Ek. 1910. január 12.

34. Sz.

1910.

Tekintetes Szendrei János és Szentiványi Gyula. (Helyiratok)

A magyar művészek lexikonáról, szerkesztik

(A-Gy is Rombauer-ékat)

A nagy lexikális műnek, melynek első kötetei nálam vannak, következő

cikkeit vizsgáltam meg behatóan:

Benczúr Béla

Benczúr Gyula

Dunaiszky Lajos

Dunaiszky Lőrinc

Dürer

Rombauer János

Az első két cikket magukkal az illető művészekkel olvastam át, a két Dunaiszky cikket Schsen Arnold urral, ki e művészekkel monographiája cikkéből foglalkozik. A Rombauer cikket Rombauer Emil főigazgató is átnézte.

Természetes hogy ily nagy anyagot feldolgozó (kezdeményező) lexikalis mű nem ment kibáktól, a miről az illető cikkekből csatolt 30-40 helyreigazító jegyzetünk is tanúskodik. Egyébiránt véve azonban a nagy mű enne próbakép megvizsgált cikkei — gyorsaságával, utánjárásával és gyakorlatiasságával valamint szerkesztése is ilyképp megfelelnek céljuknak.

E mű szerkesztői lexikonunkkal szolgálatot tesznek a magyar művészetörténetnek, mely nagyon is vágyott az adatok pontos egybeállítására.

A mű támogatására méltó.

Budapest 1910 jan. 10

Kiváló tisztelettel

1

Ekf. 1910. január 12.

36. ez.

1910.

Kiadatik az I. osztálynak.

Budapest, 1910. január 12.

Hegyiváll
főcikkező

24-1910.szám.

A Magyar Tudományos Akadémia

Nagytekintetü Titkári Hivatalának

BUDAPEST.

Az ó-esztendő elmultával nemcsak hivatali kötelességemből kifolyólag,hanem szivem meleg hálaérzelmeitől is ösztönöztetve őszinte köszönetet mondok a Nagytekintetü Titkári Hivatalnak a siketnémák szegedi, vezetésem alatt álló intézete iránt való abbeli nemeslelkü áldozatkészségéért,hogy a Magyar Tudományos Akadémia értesítőjé-t intézetünknek a mult év folyamán is dijtalanul megküldeni méltóztatott.

E kiválóan szerkesztett lap értékes tartalmával, magas szinvonalon álló tudományos cikkeivel,amelyekből sok becses,s szerencsétlen siketnéma növendékeinknek nevelés-oktatása körül haszonnal értékesithető tanulságot volt alkalmunk meriteni,valóban nagy szolgálatot tesz intézetünknek s beköttetve is könyvtárunknak legértékesebb müvei közé tartozik.

Áldja meg érte a Mindenható,ki semmitsem hagy jutalmazatlanul, ami szeretetből adatott és fizesse vissza sokszorosan a némákért hozott áldozatot.

Intézetünk anyagi helyzete, mivel azt még ma is jórészt könyöradományokból kell fenntartanunk,sajnos még mindig oly kedvezőtlen,hogy a folyó évben sem fizethetünk elő,mivel pedig

a lap elmaradása intézetünkre nézve végtelen veszteség lenne, a legmélyebb tisztelettel kérem, hogy nemes jóindulatát, mély emberszeretetét ez évben se méltóztassék humánus intézetünktől megvonni s kegyeskedjék a Magyar Tudományos Akadémia Értesítője I. (továbbra is díjtalanul megküldeni.

Abban a reményben, hogy kérésem ezuttal is szives meghallgatásra találand, ujitom meg leghálásabb köszönetemet és maradok őszinte nagyrabecsülésem kifejezése mellett

Szegeden, 1910. január hó 11-én.

a legmélyebb tisztelettel

igazgató.

Ek R 1910. január 13.

37. sz.

1910.

K. U. K. DIREKTION DER K. K. HOF-BIBLIOTHEK.

Z. 109. Wien, den 14. Jänner 1910.

Entsprechend der Zuschrift vom 14. Jänner l. J. Z. 38 übersende ich in der Anlage das unten*) verzeichnete Druckwerk zur Benützung durch Herrn Hofr. Dr. G. Heinrich in den Räumen der Akademie-Bibliothek auf die Dauer von ~~von~~ eines Monats gegen Rückstellung des zu unterfertigenden Empfangsscheines.

2 Bde.

Die Versendungs- und Verpackungskosten betragen —. 20 h.

Der k. u. k. Direktor der k. k. Hof-Bibliothek

I. A.

*)

L. Sieck, Adj. Inspizierender Beamter. Bd. 1–2.

An die K. ung. Akademie der Wissenschaften

in Budapest.

J. W. 10. 08.

KUNSTBIBLIOTHEK

W 38 m
1910

Az I. osztálynak

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van ~~az 1. Osztályt~~ értesíteni, hogy az idei nagygyűlésen az 1. Osztály a következő pályázatokra van hivatva pályakérdéseket formulázni:

1. Farkas-Rasko-pályázat (: kora finn költemény :) 200 kor.;

2. Kócán-pályázat (: m. tört. drámai a mohácsi vészt ~~Lónyai~~ követő korból :) 100 arany;

3. Lévay-pályázat (: m. irodalomtört. monographia :) 1000 kor.;

4. Lukács Kristina-pályázat (: szépirodalmi :) 2000 kor.;

5. Marczibányi-pályázat (: magyar nyelvtudományi :) 40 arany;

6. Ormódy Amélie-pályázat (: m. szépirodalmi mű jutalma :) 1000 kor.;

7. gr. Teleki-pályázat (: utazási jutalom :) 100 arany;

9. Jámuel-díj (nyelvtud. értekezés tudalmazására) 15 ar.

10. Zeke Ubert-pályázat (nyelvészeti vag irodalom-tört. tárgyú értekezés) 100 kor.

8. Özv. Vojnits Tivadarné-pályázat (: sz. évi jutalma :) 800 kor.

Tőlkérem a t. Osztályt, hogy a pályahirdetéseket formulái s szövegöket f. évi április 15-ikéig a főtitkári hi. vezetéssel körözni méltóztassék.

Kiv. tisztelettel.

Budapest, 1910. január 15.

főtitkár.

A II. osztálynak

Tisztelt Osztály!

.....

1. Első m. ált. biztosító társaság pályázata (: statisztikai és nemzetgazdasági célokra :) 1000 kor.;

2. Pesti hazai első takarékpénztár Táty-pályázata, 6000 kor. A Takarékpénztár Egyesület átirata 1909. dec. 14-én 579. sz. a. már átküldetett a t. Osztályhoz.

3. Egyesült budapesti fővárosi Takarékpénztár-pályázat (: közgazdasági vag pénzügyi monographia :) 3000 kor.;

800 kor.)

4. Flór-alap kamatai a Történelmi bizottság rendelkezésére;

5. Gorove-pályázat (: m. művelt. Történeti kérdésre :), 100 arany;

6. Apolyi-pályázat (: művelt. Történet :) 2000 kor

7. Kereskedelmi Csanak-pályázat (: kereskedelmi kérdésre :) 1000 magyar frank;

8. Oltványi-pályázat (: kath. egyháztörténeti feladatra :) 1000 kor.;

9. Pécsely-pályázat (: történ. természettudományi pályakérdés :) 1000 arany forint;

10. Rökk Szilárd-alapítvány kamatai, 1000 kor., a történettudomány szükségleteire;

11. Sztrokay-pályázat (: jog- és államtudomány :), 100 arany

.....

fölirathár.

A III. osztálynak

Tisztelt Osztály!

. . . . . .

1. Bolyai-jutalom 10000 kor.
2. Rónay-pályázat (: orvosi „
domány :) 1000 kor.;
3. Vigyázó-pályázat (: tudo„
mány- vagy találmánytörténeti feladatra :)
2000 kor.

. . . . . .

Jövőtök.

39. 07.

1910.

Ă Magyar Tudományos Akadémia

Tekintetes III. osztályának!

Budapest

A Magyarhoni Földtani Társulat megbízásából, kérjük, kegyeskedjék szigorúan tudományos irányú társulatunkat anyagi támogatásban részesíteni.

Társulatunk a folyó évvel fennállásának 60ik évébe jutott.

Az utóbbi években úgy munkatársai, mint a kiadandó anyag rohamosan szaporodik. Ámennyire örvendetes azonban a munkatársak megszaporodása, épp oly elszomorító Társulatunkra nézve, hogy a közlésre beküldött munkákat immár csak nagy-későre adhatja ki, nagyobb összefoglaló munkák kiadására pedig egyáltalán nem vállalkozhatik. Súlyosbítja a helyzetet a nyomdai költségek áremelkedése is. Ehhez járul, hogy a mult évben a geletneki völgy bejáratánál állított Szabó József emlék leleplezése alkalmából, ünnepi füzetet adott ki társulatunk a magyar geologia nagymestere évek során volt elnöke emlékének tiszteletére, mely – bár a Földtani Közlöny keretében jelent meg – mégis tetemes költségtöbbletet jelent.

Társulatunk megfontolva helyzetét, annak javitására más módot nem látott, mint hogy a Magyar Tudományos Akadémia III. osztályához

/.

forduljon, melynek célja a magyar természet tudományok mivelése is fejlesztése is. Teszi ezt annál nagyobb reménynyel, mert hiszen társulatunk szigorúan tudományos irányban működik s folyóirata révén, mely minden népszerüsitést kizár / a mi főoka annak, hogy tagjainak száma csak szük keretek között mozoghat s igy innét sem várható nagyobb bevétel /, nemcsak Magyarországon terjeszti, hanem teljes szövegü német forditásokban a külfölddel is ismerteti Magyarország működését a földtan és rokon tudományok terén. Ezáltal a magyar és külföldi tudományos között kapcsolatot létesitett, mely azonkivül, hogy külföldi kiváló tudosok is föl keresik a Földtani Közlönyt magyartárgyú cikkeikkel, a csereviszonyosok számának állandó növekedésében is nyilvánul.

Tisztelettel kérjük tehát a Magyar Tudományos Akadémia tekintetes III. osztályát, hogy társulatunkat, illetve folyóiratát 1000 Korona rendkivüli segélyben részesiteni szíveskedjék.—

Kiváló tisztelettel

Budapesten, 1910 január hó 12-én

Dr. Vogl Andor
elnök.

Dr. Schafarzik Ferencz
másodelnök.

Dr. Löwenthey Mór
első titkár.

Dr. Kremer József
vál. tag

Dr. Löczy Lajos

Dr. Timkó Imre
v. tag

Érk. 1910. január 18.

A

Magyar Tudományos Akadémia

Tekintetes III. Osztályának

Budapesten

40. ik.

1910.

A Magyarhoni Földtani

Társulat vezetőségének

/: Budapest, VIII. Múzeum-körút

4/a, III. emelet :/

Kérvénye,

melyben a társulat

részére rendkívüli

segélyt kér. —

Kiadatik a III. osztálynak.

Budapest, 1910. január 18.

Hegyfoki

A pannonhalmi Sz. Benedekrend
központi főkönyvtára 1. Igazgató ságának
Pannonhalma

Hivatkozva a t. Igazgatóságnak
1907. június 24-iki 74. sz. a.
ide érkezett] Surmics-Karinczy le-
veletre (: 1822–26-ból 64 db,
1830–31-ből 105 db :) az M. Tud.
Akadémia legmelyebb köszönete mellett
arral a kéréssel visszaküldeni, hogy
a rólok kiállított elismervényt
hozzánk visszajuttatni méltóztassék.

Kiv. titk.

Budapest, 1910. január 19.

] átiratára, szerencsém van a rendel-
kezésünkre bocsátott

H.
főtitkár.

44.67.

1910.

ad 741/907.

A PANNONHALMI SZENT-BENEDEK-REND KÖZPONTI FŐKÖNYVTÁRÁBÓL

kölcsönvettem a következő munkát

A munka szerzője	czime	kötete	alakja	jegye
Kazinczy és Guzmics eredeti levelei 1822-1826. kettős papír tokban 64 darab.				
Ugyanazok 1830-1831. papír tokban 105 darab.				

Kelt 1890 07. VI. 23.;

lejár 189

Heinrich Gyula
akad. főtitkár.

Máirva visszakérjük.

A PANNONHALMI SZ. BENEDEK-RENDI
KÖZPONTI
FŐ-KÖNYVTÁRA

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

46. szám

1910

KÖRLEVÉL

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA T. TAGJAIHOZ.

Hivatkozva a M. Tud. Akadémia Ügyrendjének 11. §-ára, emlékeztetem a M. Tud. Akadémia t. tagjait, hogy az 1910-ik évi választásra *a tagajánlások* 1910 február 28-ig küldendők be a főtitkári hivatalhoz.

Tájékozásul megjegyzem, hogy az Alapszabályok 21. §-a és az Ügyrend 2. §-a értelmében választható

az I. osztályban: *3 tiszteleti tag,*
A) nyelvtudományi alosztályában: 3 rendes és 2 levelező tag;
B) széptudományi alosztályában: 2 rendes és 3 levelező tag;

a II. osztályban: *1 tiszteleti tag,*
A) bölcs. és társad. alosztályában: 1 rendes és 1 levelező tag;
B) történettud. alosztályában: 2 levelező tag;

a III. osztályban: *3 tiszteleti tag,*
A) math. és phys. alosztályában: 5 levelező tag;
B) természetrajzi alosztályában: 1 rendes és 4 levelező tag.

L 3

BUDAPEST, 1910 január 25.

HEINRICH GUSZTÁV
FŐTITKÁR

A korrektura elküldve

Dr.

20 JAN

Hornyánszky Viktor cz. és kir. udv. könyvnyomda.

HORNYÁNSZKY VIKTOR, BUDAPEST.

416.02.

1910.

187/ eln. szám.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Ő császári és apostoli királyi Felsége f. é. január 17=én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával magyar vallás-és közoktatásügyi miniszteri állásomról való lemondásomat legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

Midőn erről Nagyméltóságodat szives tudomás végett tiszteltteljesen értesiteni szerencsém van, felhasználom az alkalmat, hogy őszinte szivből köszönetet mondjak azért az adaadó támogatásért, melyben engem miniszteri müködésem egész ideje alatt részesiteni méltóztatott.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapest. 1910. évi január hó 17.

Nagyméltóságu

B e r z e v i c z y A l b e r t v.b.t.t.urnak,

a Magyar Tudományos Akadémia elnökének,

Budapest.

Gy. 1910. január 28.

Nagyméltóságos Gróf, belső titkos Tanácsos
Úr!

Vettem ~~Tisztelettel~~ Nagyméltóságodnak
a vallás- és közoktatásügyi miniszteri
állástól való megválása alkalmából
f. hó 17-ről hozzám intézett nagybecsű
leiratát.

Midőn reátermett és őszinte kívánatomat nyilvánítom Nagyméltóságodnak azért a nagyszerű pályafutásért és eredményekért, melyek által hivatalos működésének ideje alatt az Akadémia eddigelé tett működésének fogalmát meghaladta, egyszersmind egyúttal kifejezést adhatok annak a reménységemnek, hogy Nagyméltóságod tovább is, mint Akadémiánk Elnöke, régi tagjai jóakaratával, tevékeny részvétével ~~tovább gondjaiba ajánlott tán~~ ~~országgyűlés~~ tovább is, s mint eddig, ezután is intézkedésében maradunk,

Kegyelettel

Kiadandó 28/1

Volf

Gy. 1910.

1910

BERLIN, IM JANUAR 1910
C. 2, PLATZ AM OPERNHAUSE

DIE KÖNIGLICHE FRIEDRICH-WILHELMS-UNIVERSITÄT ZU BERLIN, der deutschen Schwestern jüngste, vollendet im Herbst 1910 ihr erstes Jahrhundert; einen kurzen, doch inhaltschweren Zeitraum. In großer Volkesnot erstanden aus größerer Kraft des Geistes und Willens, ist sie gewachsen mit dem engen und weiten Vaterlande. Den herrlichsten Aufschwung der Wissenschaft hat sie, durch große Forscher und Lehrer mitschaffend, durchleben dürfen. Wenn sie heute, einer überreichen Gegenwart froh, mit demütigem Stolz zurückblickt, so weiß sie, daß nur die ernsten sittlichen und geistigen Mächte ihrer Vergangenheit ihr die Zukunft verbürgen.

Die Universität der Reichshauptstadt kann die Säkularwende nicht als enges Familienfest begehen; der heimlich tiefe Zauber echter Studentenstädte ist ihr versagt. Dafür vertraut sie, daß in den Festtagen viele Tausende weit über die Grenzen Deutschlands hinaus ihr für fruchtbare Eindrücke und dauernde Antriebe danken werden; sie vertraut, daß im Reichtum deutschen Lebens auch ihre Art, so wie sie sich entfalten mußte, notwendig ist und segensvoll.

Zu Feierstunden säkularer Rückschau und Selbstbesinnung ladet die FRIEDRICH-WILHELMS-UNIVERSITÄT nächst dem Herrscherhaus, dem sie ihr Dasein dankt, die Staatsbehörden, die ihr Gedeihen fort und fort gepflegt haben, die Vertreter der Stadt, deren reiche Entwicklung sie geteilt hat, die Akademien und gelehrten Körperschaften, denen sie im Dienste strenger Wissenschaft gesellt ist, die Männer des In- und Auslandes, die ihr werktätig die Wege erleichtert haben, ruft sie zumal die Schar früherer Angehöriger und den vertrauten Kreis der einheimischen und auswärtigen Hochschulen, denen sie durch lebendigen Austausch und gleiches Streben innig verbunden ist.

So bittet sie

die Magyar Tudományos Akadémia

an der Jubiläumsfeier vom 10. bis zum 12. (13.) Oktober 1910 gastlich teilzunehmen und uns ihren Vertreter — wir müssen die Einladung notgedrungen auf einen Deputierten beschränken — möglichst bald namhaft zu machen, sowie ihm beiliegendes Programm einzuhändigen.

REKTOR UND SENAT.

Erich Schmidt

Exh. 1910. januar 24.

50.

1910.

AV 50

1910

Mélyen tisztelt Főtitkár úr!

Alulirott nélkül vállalkozom arra,
meghivtató megbizatási teljesitésére, hogy
akadémiánkat a berlini egyetem 100éves
ünnepén képviseljem.

Ennek elmulhatlan az ünnepély programjának
megtartása, a meghivást ajánlom időpontra
visszakérő. Kiváló tisztelettel

Budapest 1910 Febr. 7

Löbisch Lajos

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

53. sz.

1910.

Elismerveny

arról, hogy a Szendrei-Szentiványi-féle Magyar Művész Lexikon első kötetének kéziratát (5 csomag) a M. tud. Akadémia tek. titkári hivatalától a mai napon átvettem.

Budapest, 1910 január 26

Szentiványi Ernő

A Bizottságoknak

(: kivéve a Történelmi és a Math.

és Természettud. Bizottságot :)

Tisztelt Bizottság !

Szerencsém van a t. Bizottságot

föllérni, hogy múlt évi működéséről

szóló jelentését az Akad. Értesítő.

megjelenő május 1-jére

nagygyűlési

f. évi március hó 15-ikéig a

főtitkári hivatalba beküldeni mél-

tóztassék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1910. január 27.

főtitkár.

54. 12.

1910.

EuR. 1910. január 27.

21. m

55. pz.

1910.

Széphalmi számadások

Méltóságos Főtitkár Úr!

Van szerencsém tisztelettel megküldeni a széphalmi Kazinczy múzeum és park föntartásáról szóló számadást és nyugtákat, összesen: 21 dibot, azzal az alázatos kérelemmel, miszerint kegyeskednék folyósittatni, fedezetül a további kiadásokra 700 koronát, mint az 1910 évre szóló föntartási összeget. Ezen alázatos kéréseimnel annyival is inkább fordulok Méltóságodhoz, mert február hóra mint a számadásokból kitünik, a kertész fizetésére fedezet nincs.

Tiszteletteljes kéréseimet ismételve, vagyok Méltóságodnak,

S. A. Tyhely. $\frac{1}{25}$ 1910. alázatos szolgája:

Benko Bálint

Számadás

a Kazinczy Ferencz-museum és park fenntartásáról

1909 évi

hó	nap	sorsz.		Bevétel kor.	fill.	Kiadás kor.	fill.
Jan.	31.	1.	Pénztármaradvány 1908-ról	215	29		
"	"	2.	A kertész januári fizetése			40	—
Febr	28	3.	" " februári fizetése			40.	—
Márcz	31	4	" " márczíusi "			40	—
"	9	5	Kazinczy Ferencz mívemlék helyreállítását			10	—
April	30	6.	A kertész áprilisi fizetése			40.	—
Május	8	7.	Napszámokra (sétatér kiszáritás)			44	—
"	31	8.	A kertész májusi fizetése			40.	—
Június	30	9	" " júniusi fizetése			40	—
Julius	31	10	" " júliusi fizetése			40	—
Aug	31	11	" " augusztusi fizetése			40	—
"	28	12.	Napszámokra (sétat. kiszáritás)			44	—
"	"	13.	A m. tud. Akadémiától a kert fenntartására	500			
Szept	30	13	A kertész szeptemberi fizetése			40	—
Okt	31	14	" " októberi fizetése			40	—
"	7	15	A park nitjainak fesztitására			14	—
Nov.	30	16	A kertész novemberi fizetése			40	—
Dec	3	17.	Üveghász épitésére			1010	—
"	17	18	Tűzbiztositásért			10.65	
"	31	19.	A kertész decemberi fizetése			40.	—
"	"	20.	Kéményseprésért			2.40	
"	"	21.	Fatárolási költségek az üveghász fűtésére			54	—
			Párkvoni és postai költségek			68	—
	1908		épitésre Kiutaltatott	1023.	80		
			Összesen:	1739	29	1737	05

A bevételeket a kiadásokkal visszamenőleg, a kiadások
fölöslete: 11 kor 76 fill.

Mindkétszer azonban az 1908 évi számadásnak
17 dik tétele szerint kiutaltatott: 1023 korona 80 fillér; az épitési
pedig 1010 kor-ra terjedt, e bevételi fölösleg számba-
vételével maradvány (13.80 - 11.76) = 2 04 azaz:
Kettő 4 korona négy fillér.

Sztoraljaújhely 1910 Január 25. Bencke Béla

A tényállásnak megfelelőleg az építésre kimutatt
1023 k. 80 f. és a pámadás perint
e célra kifizetek 1010 k. pámbavételé-
vel a kiadás 1737 k. 5 f és így az 1739 k.
9 f. bevétellel pemben a maradvány
2 k. 4 f. Ez az összeg helyesen
mutattatik ki mint maradvány.

Bp IV/8 Forsberg
1910

Nyugtatvány

Alulirott megyvesi Korcsárol a melyek
Szépkalai ref. Lelkészi företeimen vészlete-
ül becsle Bálint, felügyelő irtul
mai napon felvettem

Szépkalan 1909 Január 31-én

Baluha János
Lelkész

Nyugtatvány

40.- azaz negyven Korona-ról a melyet
Szepsiszentgyörgyi Kereskedői Szövetkezetem zárlatától
Becsky Kálmán felügyelő úrtól
mai napon felvettem.

Szepsiszentgyörgy 1909 február 28-án

Baluka János
Kereskedő

Nyugtatvány

40. azaz negyven korona árról a mélyelt kép.
helmi kerítési fizetésem részletéül kezemhez
Bálint segédjegyző úrtól mai napon felvettem

Szépkalom 1909. Március 31én

Baluha János
kertész

Özv. GLÜCK JAKABNÉ UTÓDA KÖNYVKÖTÉSZETE SÁTORALJAUJHELY

AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET ÁLTAL 1898. ÉVBEN BRONZÉREMMEL KITÜNTETVE

Hivatalos munkák erős kötésben jutányos árban eszközöltetnek. ✣ Mindenféle könyvek pontos időre beköttettnek

Diszmunkák irómappa ✣ Emlékkönyvek ✣ Alkalmi ajándékok diszkötése ✣ Czimaranyozások stb.

Alapittatott 1854-ben.

14 FILLÉR

10. Nr. 90

Tisztelt Uram!

Van szerencsém Önt Kassán, mely városban fiókban a „Lajosvölgy“ Glückner monopolum raktárát birtokom, Glückner Ferenc összes művei ezután készpénz mellett erős félbőrbe kötve árumegjelöléssel - elkészíttetni ezúton fogom bátorkodni, Vegyes sajátos Bőrök Bőrben mint folyvást.

Sajóhely 907 III/9.

Tisztelettel

Glückner Antal

Glückner Ferenc

Nyugtázvány

40. azaz negyven Koronáról a mélyen
tisztelt Szépkalmi Kerületi főrendező részletéül
Ezennel hálánk feliggelő urtul onai
napon felvettem

Szépkalom 1909 évi április 30-án

Baluka János

Merlesz

Kereszti Kimutatás

Szejkholmi Manufacturában Kerthen utak tisztításánál.

Sorszám	A Munkásnevek	dolgozó napok Hét: Kedd: Szer: Csüt: Pént: Szom:	Összesen	Egységi Ár kor fil	Pénz Összeg kor fil.	Segyzett
1	Kisely András	1 1 = = 1 1	4	2 =	8 =	
2	Pirnág Erzsébet	1 1 = = 1 1	4	1 =	4 =	
3	Bodiz Anna	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
4	Horlaski Anna	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
5	Dolyák Mária	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
6	Takács Erzsébet	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
7	Takács Juliana	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
8	Buris Juliana	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
9	Prepilka Mária	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
10	Kisely Anna	1 1 = = 1 1	4	=	4 =	
	Összesen	10 10 = = 10 10		=	44 korona	

Szejkholam Május 8-án 1909-én.

Baluha János
Kertész

Nyugtia

40 azaz negyven korsárost melyet Szépthalmi Kertészi fiseteiem aeis- tetéül Bessko Bálint felügyelő- untol felvettem—

Szépthalom Május 31 én 1909 én

Baluha János

Kertész.

Nyugtatvány

40.- azaz negyven Korona-ról a mely
összeget Szépkalomi Kertészi fiúcsemete részlet
ül Becsle Község felügyelő" urtol
mai napon felvettem

Szépkalom 1909. június 30 án

Baluka János
Kertész

Nyugtatvány

40. az az negyven koronáról a melyet Szép halmi Kerékpár versenyen részletül szerzett bicikle fel ügyelő részemre mai napon felvettem

Szephalom 1909 Julius hó 31én

Baluka János
Versenyző

Nyugta

40 azaz negyven Korona[illegible]ról melyet
Szeipshalmi Kerületi fizetésem vissz-
letéül Bessko Bálint felügyelő
urtol felvettem

Szeipshalom Augusztus 31 én 1909 ik

Baluka János
Kurátor.

Heresedi Kimutatás

Szejkhalmi Mauzoleumi kertben utak tisztításánál

Sorszám	a Munkásnevek	dolgozó napok Hét… Hét… Hét… Hét… Hét…	Összesen	Egységi ár kor fil	Pénz Összeg kor fil	Jegyzet
1	Kiss Ferenc	1 1 1 = = =	3	2 =	6 =	
2	Kiss Endre	1 1 1 = = =	3	=	6 =	
3	Konrad Juliana	1 1 1 1 1 =	5	1 =	5 =	
4	Kmecik Anna	1 1 1 1 1 =	5	=	15 =	
5	Takács Erzsébet	1 1 1 1 1 =	5	=	5 =	
6	Dolyák Mária	1 1 1 1 1 =	5	=	5 =	
7	Kiss Anna	1 1 1 1 = =	4	=	4 =	
8	Kiss Mária	1 1 1 1 = =	4	=	4 =	
9	Balkovszki Anna	1 1 1 1 = =	4	=	4 =	
	Összesen	9 9 9 7 4 =	38	=	44 Korona.	

Szejkhalom Augusztus 28 án 1909 ik

Baleka János

Kertész.

Nyugtatvány

40.. ar ad vegyes kor nápot a melyet
Szépkalmi Kistérsi főrendőrségi őrletéül
Becsle Bálint felügyelő irtal mai
napon felvettem

Szépkalmon 1909 ik szeptember 3 án

Baluka János
Kérész

Nyugtázvány.

40. Ezer negyvenöt korona árról a melyet Szépkalmi Kerecsi fiúiskám részletekkel Szeredai Bálintné felügyelő úrtól mai napon felvettem.

Szépkalmon 1909. Október 31én

Baluha János
kereső

Pereseti Kimutatás.

Szejkholmi Muzeleami Kertben utak tisztitásánál

Sorszám	a Munkás neve	dolgozó napok: Aki: Ko: Per: Szer: Csü: Pén: Szom:	Összesen	Egyéni ár kor	fil	Pénz Összeg kor	fil.	Jegyzet
1	Kiseley János	1 1 = = = = =	2	2	=	4	=	
2	Kiseley Anna	1 1 = = = = =	2	1	=	2	-	
3	Orlopki Mária	1 1 = = = = =	2		=	2	-	
4	Dolgók Mária	1 1 = = = = =	2		=	2	=	
5	Tokács Erzsiket	1 1 = = = = =	2		=	2	=	
6	Trepilka Mária	1 1 = = = = =	2		=	2	=	
	Összesen	6 6 = = = = =	12			14	Korona,	

Szejkholom Október 7-én 1909-ben

Baluha János

Kertész

Nyugtatvány

40 arcz negyven koronáról a melyett Szép-
halomi Kerületi fizetésem részletéül
Szecse Bálint felügyelő urtól ma
napon felvettem

Széphalom 1909 November 30án

Baluha János
Körjegyző

ETERNITPALA
ELÁRUSITÁSI HELYE SÁTORALJAUJHELYRE ÉS KÖRNYÉKÉRE
KLEIN SALAMON SÁTORALJAUJHELY (Kossuth-utcza)
FAKERESKEDŐ.

Sátoraljaujhely, 19 .....

Nyugta

1110 Korona azaz Egyezer tíz
Korona mely összegel magyar
a Magyar Tudományos Akadémia
részére befizetett ünnepi ülés
alkalmával közönséggel felvettem

Sátoraljaujhely 1/12 909 Klein Salamon

Az 1883 ik évi VIII. törvényczikk értelmében a bélyegdíj közvetlenül fizettetik.

5. 20965

MISKOLCZ

levél 25/IX 909

Ér 5 kor. 45 fill.

1904 JUN. 28

190 évi hó Ér **KORONA** 10·65

Alolir kötelez mag, hogy ezen díjkötelezvény alapján 1909 jun 28 az 58511 számú kötvény után az Első magyar általános biztositó társaságnak

KORONA Tizes 65 fill.

a már lejárt biztositási év díja fejében az esedékesség napján pontosan lefizetem, minek elmulasztása esetén alávetem magamat a kötvényfeltételek 7ik §-ában foglalt következményeknek.

Elöttünk: Veres József, Landzdzoltan

La rijhely Szv. Szephalom

Szerkesztőként

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG SÁTORALJAUJHELYI FŐÜGYNÖKSÉGE

Miskolcz

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG Kötvény sz. 25588

SZENTGYÖRGYI VILMOS Sátoralja Ujhelyban

T. O. 38. sz. 1904 III/28 100.000.

3547

Rb 909

v. w. nines

18.

9/XI 909

v. w. nines

17/XII

Nyugtázom

40. azaz negyven Korona árát a mellyet
Szépkalmi Kerületi feredésem sérelmére
Bezdán Bálint felügyelő úrtól mai nap
ton felvettem

Szépkalmon 1909 December 31én

Baluka János
Bíró

KAPOSSY GÉZA
h. járási kéményseprő mester.

19 09 XII 27

Számla.

2 Kor. 40 fill. azaz Kettő korona 40

fillérről, mely összeget én alulirt, mint kéménytisztogatásért 19 09 év Január 1-ső napjától e folyó év December hó utolsó napjáig a Magy. Tud. Akadémiától

urtól hiánynélkül átvettem.

Kaposssy Géza
h. kéménytisztitó mester.

Csakis a sajátkezü aláirásommal ellátott számla kiegyenlitését ösmerem el.

Vajda és Eisenstädter Sanjhely.

20.

Nyugtatvány

54. ar. az ötvennégy koronáról a melyet az 1909 évi szépkalmi magánakadémiai üveg-
házhoz 12 méter fa árába per méterje 4 K 50 fillér-
ével mai napon felvettem
Becsle Gyula ügyvéd úrtól

Szépkalmon 1909 December 3án

Baluka János
Pénzügy

A magyar királyi vallás és közoktatásügyi minisztertől.

253/1910 eln.szám.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi január hó 17-én Wienben kelt legfelsőbb elhatározásával engem a vallás és közoktatásügyi m.kir.minisztérium ideiglenes vezetésével legkegyelmesebben megbízni méltóztatott.

Van szerencsém erről Nagyméltóságodat tisztelettel azzal értesiteni, hogy a minisztérium vezetését átvettem s egyuttal kérem Nagyméltóságodat, hogy hivatalos működésemben engem nagybecsü támogatásában részesiteni méltóztassék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapest.1910 évi január hó 22.

Dr Jánosy

Nagyméltóságu

dr. Berzeviczy Albert v.b.t.t. urnak,

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökének,

Budapest.

Érk. 1910. január 28.

56. sz.

1910.

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Nagyméltóságod f. évi január hó 22-én 253/1910. elh. sz. a. érte- sítési méltóztatott, hogy a m. kir. vallás- és közokt. minisztérium ve- zetését átvette.

(L. 341 ex. 1905.)

1910. febr 1.

56 №.

1910.

122710 szám.

Hivatkozással Akadémia folyó évi október hó 19-én 476 sz. a. kelt felterjesz tésére az idecsatolt két darab jegyzéket azzal a kéréssel küldöm meg, az igen tisz telt Akadémiának hogy a Vikár-féle Kalerala fordítás raktáron maradt 133 példányát az idemellékelt jegyzékben megjelölt intézetek tanári könyvtárainak közvetlenül megküldeni méltóztassék.

A könyvpéldányok czimszalagján feltüntetendő hogy a könyv a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium ajándéka.

Budapest 1910 január hó 19-én.

A miniszter helyett:

államtitkár.

A Magyar Tudományos Akadémiának.

É. V. K. 1910. január 28.

Ikt.

567

1910

átiratban T. 1910

Átiratban T. 1910

II. VII. a)

Felső nép-, polgári,

felsőbb leány- és felső kereskedelmi iskolák

az 1907/908. tanévben.

12

Egyetemi nyomda. 1909.

A) Felső népiskolák.

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén							Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők							Jegyzet
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	összesen			Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen	
			I. osztályban		II. osztályban		III. osztályban												
Csík	Gyergyóalfalu	állami fiú	22	.	4	.	11	.	37	.	.	1	3	.	.	1	1	6	
Kolozs	Bánffyhunyad	állami leány	.	21	.	17	.	.	38	.	.	1	2	1	.	.	4	8	
Szilágy	Szilágysomlyó	állami leány	.	13	.	21	.	.	34	.	.	1	1	.	1	1	4	8	
Ugocsa	Halmi	állami gazdas. fiú	41	.	47	.	35	.	123	.	.	1	2	2	.	.	4	9	
Krassó-Szörény	Resiczabánya	áll. segély. közs. leány	.	14	.	10	.	.	24	.	.	1	3	.	.	1	4	9	
Nyitra	Szakolcza	áll. segély. közs. leány	.	13	.	13	.	.	26	.	K.	1	2	2	.	.	.	5	
Bács-Bodrog	Újvidék	r. kath. leány	.	20	.	17	.	.	37	.	.	1	2	.	.	1	1	5	
Pest-P.-S.-Kiskún	Kalocsa	r. kath. leány	.	25	.	24	.	.	49	.	.	1	4	2	.	.	1	8	
Szeben	Nagyszeben	r. kath. Orsolya	.	26	.	29	.	.	55	.	K.	1	2	.	2	1	.	6	
Zemplén	Homonna	r. kath. leány	.	20	.	16	.	.	36	.	.	1	1	1	.	1	2	6	
Sáros	Eperjes	g. kath. fiú	24	.	33	.	.	.	57	.	.	1	1	.	3	1	1	7	
Ung	Ungvár	g. kath. fiú	40	.	28	.	.	.	68	.	S.	1	2	.	1	2	1	7	
Hunyad	Szászváros	ág. ev.	2	2	1	1	.	.	6	.	.	1	1	.	.	2	.	4	
Maros-Torda	Szászrégen	ág. ev.	.	31	.	35	.	17	83	.	.	1	2	5	.	2	5	15	

B) Polgári iskolák.

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén: fiú I.	leány I.	fiú II.	leány II.	fiú III.	leány III.	fiú IV.	leány IV.	fiú V.	fiú VI.	összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Sójd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők: Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
Abauj-Torna	Kassa	állami	118	96	77	77	7						375	I—IV.	S	1	12	.	.	3	4	20
Alsó-Fehér	Abrudbánya	„	71	.	.	.	.	.	.	.	.		71	I.	S	1	.	1	.	1	5	8
„ „	Nagyenyed	„	.	40	30	28	29						127	.	K.	1	5	1	.	2	6	15
„ „	Zalatna	„	.	9	15	12	5						41	.	.	1	3	.	1	1	4	10
Arad	Újszentanna	„	65	62	47	38							212	I.	.	1	3	2	.	.	4	10
Árva	Alsókubin	„	34	16	10	24							84	.	.	.	4	.	.	1	3	8
„	„	„	.	25	20	14	17						76	.	.	.	4	.	1	.	3	8
Baranya	Mohács	„	40	35	42	27							144	.	.	1	5	.	.	2	4	12
„	„	„	.	40	22	26	15	9					112	.	K.		4	1	.	2	4	13
Bars	Aranyosmarót	„	.	19	20	10	13						62	.	.	1	4	.	.	1	3	9
Bács-Bodrog	Titel	„	48	37	26	14							125	I.	.	1	4	.	.	1	4	10
„ „	Palánka	„	34	30	23	20							107	.	S.	1	11	.	.	1	4	17
„ „	„	„	.	22	21	15	12						70	.	.							
„ „	Újvidék	„	81	52	58	47							238	I—II.	S.	1	4	.	2	2	5	14
„ „	„	„	.	94	76	53	51						274	I—IV.	K.	1	9	1	1	4	5	21
Bereg	Beregszász	„	.	62	50	39	40						191	.	K.	1	4	1	.	3	5	14
„	Munkács	„	.	64	71	45	43						223	II.	K.	1	4	1	1	2	5	14
Besztercze-Naszód	Besztercze	„	.	44	38	20	24						126	.	.	1	3	1	.	4	6	15
Békés	Békéscsaba	„	81	58	38	34							214	I.	S.	1	6	.	.	1	4	12
„	Gyula	„	.	27	43	20	27						117	.	.	1	3	.	2	1	5	12
„	Mezőberény	„	38	33	18	18							107	.	.	1	4	1	.	1	5	12
„	„	„	.	20	16	12	11						59	.	.	1	4	.	.	1	5	11
„	Orosháza	„	79	63	42	41		5	2				232	I—II.	S.	1	8	2	.	1	5	17
„	„	„	.	46	32	20	30						128	.	K.	1	4	.	1	.	5	11
„	Szarvas	„	.	32	33	27	32						124	.	.	1	3	1	.	2	3	10
Bihar	Belényes	„	.	21	12	10	14						57	—	K.	1	4	.	2	.	5	12
Borsod	Miskolcz	„	166	109	93	69							437	I—IV.	.	1	11	.	.	.	4	16
„	„	„	.	101	72	43	45						261	I—II.	.	1	6	1	.	.	4	12
Brassó	Brassó	„	.	72	80	67	57						276	I—IV.	.	1	9	.	.	1	9	20
„	Hosszúfalu	„	51	52	33	25		4	4				169	.	.	1	10	2	1	2	4	20
„	„	„	.	51	31	10	5						97	.	K.							

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén											Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú	összesen			Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Csik	Gyergyóditró	állami	26	24	12	12							74			1	4			3	1	9
Csongrád	Csongrád	„	56	44	20	25							145		S	1	4				3	8
„	„	„		42	27	23		15					107			1	3	1		3	3	11
„	Hódmezővásárhely	„	73	59	45	35							212	I—II		1	7				4	12
„	„	„		50	42	29		28					149		K	1	4	1		2	6	14
„	Szeged I. ker.	„	123	87	61	52							323	I—II		1	8				6	15
„	Szeged III. ker.	„	147	121	89	42							399	I—III	S	1	9			3	6	19
Fejér	Mór	„	19	19	19	16							73			1	9				3	13
„	„	„		26	14	12		5					57									
Fogaras	Fogaras	„		32	28	22		28					110			1	3		2		6	12
Gömör-Kis-Hont	Dobsina	„	55	36	31	17							139	I	S	1	7			1	4	13
„	„	„		34	33	35		19					121		K	1	4			5	4	14
„	Nagyrőcze	„	24	17	9	9							59			1	7				4	12
„	Rimaszombat	„		42	30	28		25					125			1	4	1		1	4	11
Győr	Győr	„	113	56	62	36							267	I—III		1	6	1	1	2	4	15
„	„	„		104	74	85		64					327	I—IV	K	1	10	2		1	4	18
Hajdú	Hajdúszoboszló	„	35	31	22	16							104		S	1	4	1		1	3	10
Háromszék	Barót	„	14	18	7	13							52			1	4			1	4	10
„	Kézdivásárhely	„	31	30	27	19							107		S	1	7	2		2	4	16
„	„	„		42	24	16		17					99									
„	Sepsiszentgyörgy	„	61	33	26	24							144	I		1	8			1	5	15
„	„	„		39	44	43		38					164			1	3	1		2	6	13
Heves	Eger	„		33	26	15		18					92			1	4	1		1	3	10
„	Gyöngyös	„		51	47	22		22					142			1	4			2	4	11
„	Hatvan	„	58	50	36	25							169		S	1	4				3	8
„	Pásztó	„	29	23	25	29		4					110			1	3	3		1	3	11
Hont	Korpona	„	13	16	11	11							51			1	4				3	8
Hunyad	Déva	„		42	37	38		28					145			1	4	1		1	5	12
„	Szászváros	„		33	27	22		17					99		K	1	4	1		1	6	13
Jász-N.-K.-Szolnok	Szolnok	„		62	69	46		51					228	I—II		1	4	2	1	1	3	12
Kis-Küküllő	Diesőszentmárton	„	38	37	27	18							120			1	5			1	6	13

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén: fiú I.	leány I.	fiú II.	leány II.	fiú III.	leány III.	fiú IV.	leány IV.	fiú V.	fiú VI.	összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők: Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
Kis-Küküllő	Diesőszentmárton	állami	.	27	.	12	.	12	.	9	.	.	60	.	.	1	3	.	1	1	6	12
Kolozs	Bánffyhunyad	„	51	.	39	.	36	.	31	.	.	.	157	.	.	1	4	1	.	1	5	12
„	Kolozsvár	„	.	110	.	88	.	93	.	82	.	.	373	I—IV	.	1	10	1	.	1	7	20
Komárom	Komárom	„	.	64	.	67	.	44	.	43	.	.	218	I—II	K	1	6	1	2	1	6	17
Krassó-Szörény	Karánsebes	„	.	.	23	.	26	.	22	.	.	.	71	.	S	1	5	.	.	2	5	13
„ „	„	„	.	35	.	15	.	12	.	9	.	.	71	.	.	.	4	.	1	2	6	13
„ „	Orsova	„	46	.	31	.	38	.	23	.	.	.	138	.	S	1	4	.	.	1	4	10
Liptó	Liptószentmiklós	„	51	.	44	.	34	.	16	.	.	.	145	.	.	1	4	.	1	.	4	10
„	„	„	.	47	.	37	.	30	.	10	.	.	124	.	.	.	4	.	1	.	4	9
Maros-Torda	Maros-Vásárhely	„	57	.	50	.	44	.	38	.	.	.	189	.	.	1	4	.	2	3	7	17
Máramaros	Huszt	„	32	.	27	.	19	.	25	.	.	.	103	.	.	1	3	.	2	1	4	11
„	„	„	.	24	.	.	.	.	.	.	.	.	24	.	.	1	1	.	.	.	4	6
Moson	Magyaróvár	„	.	22	.	24	.	21	.	21	.	.	88	.	.	1	4	.	.	2	3	10
Nagy-Küküllő	Segesvár	„	.	29	.	25	.	22	.	20	.	.	96	.	.	1	4	1	.	.	6	12
Nógrád	Balassagyarmat	„	.	52	.	57	.	46	.	35	.	.	190	II	.	1	5	1	.	1	4	12
Nyitra	Galgócz	„	49	.	58	.	34	.	38	.	.	.	179	II	8	1	9	.	2	1	.	13
„	„	„	.	54	.	41	.	28	.	15	.	.	138	.	.							
„	Nagytapolcsány	„	40	.	30	.	24	.	26	.	.	.	140	.	.	1	8	1	.	.	.	10
„	„	„	.	36	.	32	.	15	.	26	.	.	109	.	.							
„	Szenicz	„	31	.	24	.	20	.	13	.	.	.	88	.	.	1	8	1	.	.	.	10
„	„	„	.	16	.	14	.	13	.	15	.	.	58	.	.							
Pest-P.-S.-Kiskún	Abony	„	26	.	18	.	17	.	14	.	.	.	75	.	.	1	5	1	4	1	3	15
„	„	„	.	18	.	14	.	13	.	7	.	.	52	.	.		5	1	4	1	3	15
„	Budafok	„	24	.	26	.	19	.	23	.	.	.	92	.	.	1	8	2	1	2	3	17
„	„	„	.	25	.	20	.	19	.	13	.	.	77	.	.							
„	Czegléd	„	.	77	.	42	.	36	.	33	.	.	188	I	K	1	6	1	.	.	4	12
„	Kecskemét	„	.	97	.	96	.	80	.	66	.	.	339	I—IV	.	1	9	.	.	2	5	17
„	Monor	„	44	.	26	.	14	.	13	.	.	.	103	.	.	1	7	1	1	.	3	13
„	„	„	.	31	.	23	.	11	.	19	.	.	93	.	.							
„	Újpest	„	208	.	153	.	100	.	65	.	.	.	526	I—IV	.	1	13	1	.	.	4	19
„	„	„	.	215	.	182	.	131	.	99	.	.	627	I—IV	K	1	15	4	2	1	6	32

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Pozsony	Pozsony	állami	92	78									170	I—II.		1	5	1		1	3	11
„	„	„	87	87									174	I—II.		1	5				3	9
„	Modor	„	23	22	15	11							71		S.	1	3		1	2	3	10
Somogy	Szigetvár	„	35	36	32	24							127			1	3	1				5
„	„	„	10	12									22			1		2	1			4
Sopron	Kapuvár	„	46	35	19	15							115			1	7	3	1		4	16
„	„	„	13	20	7	9							49		K.							
„	Kismarton	„	50	39	34	23					4	3	153		S.	1	12	1			4	18
„	„	„	21	24	14	8							67		K.							
„	Sopron	„	90	65	52	36							243	I—II.	S.	1	7				3	11
Szabolcs	Kisvárda	„	52	36	38	33							159			1	4			1	3	9
Szatmár	Mátészalka	„	24	24									48			1	1	1			3	7
„	Nagybánya	„	41	33	24	37							135		K.	1	5	1	1	2	6	16
„	Nagykároly	„	43	40	25	29							137		K.	1	5	1		3	6	16
Szeben	Nagyszeben	„	48	40	27	32							147			1	5				6	12
Szepes	Igló	„	66	39	37	28							170	I.	S.	1	5				3	9
„	Késmárk	„	32	31	22	28							113		S.	1	5				3	9
Szilágy	Szilágycseh	„	17	22	20	27							86			1	2		2	1	4	10
„	Zilah	„	40	28	21	24							113		K.	1	4	3			3	11
Szolnok-Doboka	Szamosújvár	„	24	33	17	16							90			1	5			1	3	10
Temes	Fehértemplom	„	40	45	24	26							135			2	3	1			6	12
„	Lippa	„	59	34	53	30							176			1	5				5	11
„	Temeskubin	„	19	31	30	25							105			1	4				3	8
Tolna	Paks	„	33	30	24	26							113			1	4	1			5	11
Torda-Aranyos	Torda	„	49	44	31	27							151		S.	1	5			1	8	15
„	„	„	47	52	42	35							176		K.		2	2	1	1	8	14
Torontál	Nagybecskerek	„	70	78	45	40							233	I—II.		1	7				6	14
„	Nagykikinda	„	46	39	29	21							135			1	4	1		2	5	13
„	Nagyszentmiklós	„	73	47	37	34							191	I.	S.	1	4	1	1	1	5	13
„	Pancsova	„	77	40	51	30							198	I.		1	5			2	6	14

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óvadó	Hitoktató	Összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Torontál	Pancsova	állami	.	46	.	45	.	36	.	26	.	.	153	.	.	1	4	1	.	3	7	16
Trencsén . . .	Zayugrócz	„	21	.	.	.	.	.	17	.	.	.	38	.	.	1	3	.	.	1	3	8
Túrócz	Túróczszentmárton .	„	70	.	56	.	56	.	35	.	.	.	217	.	S.	1	4	1	2	1	4	13
„	„ . . .	„	.	37	.	46	.	38	.	26	.	.	137	.	.	1	5	.	.	1	3	10
Udvarhely . . .	Székelyudvarhely . .	„	.	40	.	32	.	31	.	33	.	.	136	.	.	1	3	1	.	2	5	12
Ugocsa . . .	Nagyszőllős	„	43	.	27	.	20	.	18	.	.	.	108	.	.	1	5	.	.	.	4	10
„	„	„	.	32	.	20	.	20	.	9	.	.	81	.	.	.	4	1	1	.	4	10
Ung	Ungvár	„	.	64	.	54	.	68	.	52	.	.	238	.	K.	1	4	.	.	3	5	14
Vas	Körmend	„	61	.	39	.	22	.	21	.	.	.	143	.	S.	1	7	2	6	1	6	23
„	„	„	.	51	.	37	.	18	.	20	.	.	126	.	K.							
„	Pinkafő	„	31	.	20	.	21	.	16	.	.	.	88	.	,	1	4	.	.	1	3	9
Veszprém . . .	Pápa	„	.	43	.	36	.	33	.	28	.	.	140	.	K.	1	6	1	.	1	4	13
„ . . .	Veszprém	„	45	.	27	.	25	.	36	.	.	.	133	.	S.	1	5	.	.	1	4	11
Zala	Alsólendva	„	34	.	32	.	25	.	22	.	.	.	113	.	.	1	3	1	.	.	3	8
„	Balatonfüred . . .	„	21	.	21	.	16	.	20	.	.	.	78	.	.	1	4	.	.	.	3	8
„	Csáktornya	„	48	.	43	,	27	.	35	.	5	3	161	.	.	1	6	.	3	2	4	16
„	„	„	.	26	.	31	.	19	.	15	.	.	91	.	.	1	3	1	1	.	3	9
„	Keszthely	„	.	18	.	22	.	23	.	18	.	.	81	.	.	1	4	.	.	2	5	12
„	Nagykanizsa	„	63	.	38	.	34	.	23	.	.	.	158	.	.	1	5	.	.	.	6	12
„	„	„	.	63	.	54	.	51	.	35	.	.	203	I.	.	1	5	1	1	.	5	13
„	Tapolcza	„	25	.	31	.	26	.	19	.	.	.	101	.	.	1	4	.	2	3	4	14
„	Zalaegerszeg	„	.	68	.	46	.	46	.	50	.	.	210	I.	.	1	4	3	.	.	5	13
Zemplén	Homonna	„	35	.	26	.	25	.	18	.	.	.	104	.	.	1	2	2	1	1	4	11
„	Sátoraljaújhely . . .	„	.	55	.	46	.	38	.	46	.	.	185	.	.	1	3	1	.	2	5	12
„	Tokaj	„	38	.	32	.	26	.	31	.	.	.	127	.	.	1	2	2	.	1	5	11
Zólyom	Beszterczebánya . .	„	52	.	41	.	40	.	24	.	.	.	157	.	S.	1	4	.	.	1	3	9
„	Breznóbánya	„	36	.	31	.	19	.	16	.	.	.	102	.	S.	1	5	.	.	2	3	11
„	„	„	.	28	.	24	.	18	.	20	.	.	90	.	.	1	5	.	1	1	3	11
„	Zólyom	„	61	.	53	.	45	.	34	.	.	.	193	.	S.	1	3	1	.	2	5	12
„	„	„	.	42	.	35	.	.	.	.	.	.	77	.	.	1	2	.	.	3	3	9
	Budapest, Győri-út .	„	24	.	29	.	23	.	22	.	.	.	98	.	S.	1	5	.	1	.	4	11

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										Összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Stöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
			I. osztályban		II. osztályban		III. osztályban		IV. osztályban		V.	VI.										
	Fiume	állami	98	73	71	52							294	I—III.		1	9			1	4	15
	„	„		70	51	35		25					181	I.	K.	1	7		2	1	4	15
Arad	Arad	községi	180	157	137	138							612	I—IV.		1	10		2	5	8	26
„	„	áll. seg. k.		114	139	122	103						478	I—IV.		1	10		1		6	18
Baranya	Pécs	községi		101	97	79	63						345	I—IV.		1	6		2	3	6	18
„	Siklós	„	34	18	12	17							81			1	4				4	9
Bars	Körmöczbánya	„		38	40	34	31						143		K.	1	4	1	1	4	3	14
Bács-Bodrog	Apatin	áll. seg. k.	58	39	43	18							158			1	4			1	1	7
„	„	községi		36	24	11	12						83				3	1			1	5
„	Óbecse	„	52	43	24	27							146			1	3		1	1	4	10
„	„	„		26	22	21	18						87			1	2		1	2	4	10
„	Magyarkanizsa	„	37	23	20	17							97			1	4				3	8
„	Szabadka	„	134	90	64	49							337	I—II.		1	6		2		5	14
„	„	„		54	53	50	44						201			1	4		1		6	12
„	Baja	„	63	53	43	37							196			1	4			1	4	10
„	Zenta	„		62	44	37	22						165			1	3			3	3	10
Besztercze-Naszód	Besztercze	áll. seg. k.	68	48	31	29							176	I.	S.	1	4	2		2	6	15
Békés	Békés	„		12	19	12	9						52			1	2	1			3	7
Bihar	Nagy-Várad	községi	156	107	107	90							460	I—IV.		1	9		1		7	18
„	„	„		59	57	60	52						228			1	4		1		6	12
„	Sarkad	áll. seg. k.	11	13									24			1	1				3	5
Csanád	Makó	„		63	53	36	23						175			1	3	2			7	13
Csík	Csikszereda	községi		40	20	20	24						104			1	4		1		2	8
„	Gyergyószentmiklós	áll. seg. k.	30	15	11	15							71			1	3		1	1	1	7
Csongrád	Szeged	községi		155	148	108	83						494	I—IV.		1	10	2		1	6	20
„	Szentes	„		36	34	26	34						130			1	4	1			5	11
Hont	Ipolyság	áll. seg. k.		20	20	21	19						80			1	4	1		1	4	11
Hunyad	Vajdahunyad	„		13	17	13	6						49			1	1	2	1	1	5	11
Jász-N.-K.-Szoln.	Karczag	községi		27	25	14	9						75			1	3		1	2	4	11
„	Kisújszállás	„		16	13	15							44			1	2			3	3	9

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén: I. osztályban fiú	I. leány	II. fiú	II. leány	III. fiú	III. leány	IV. fiú	IV. leány	V. fiú	VI. fiú	összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők: Irnzgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
Jász-N.-K.-Szoln.	Törökszentmiklós . .	községi	26	.	28	.	22	.	15	.	.	.	91	.	.	1	2	.	.	2	3	8
Kolozs	Kolozsvár	„	136	.	118	.	97	.	65	.	.	.	416	I—IV.	.	1	5	.	.	11	9	26
Komárom . . .	Komárom	áll. seg. k.	60	.	47	.	42	.	46	.	.	.	195	.	.	1	4	.	.	.	5	10
Krassó-Szörény .	Lugos	községi	43	.	37	.	.	.	.	.	.	.	80	.	.	1	.	1	.	2	6	10
„ .	Oraviczabánya . . .	áll. seg. k.	38	.	45	.	45	.	36	.	5	.	169	.	S.	1	6	.	.	2	5	14
„ .	Resiczabánya . . .	„	49	.	42	.	29	.	13	.	.	.	135	.	.	1	4	.	.	2	6	13
Nógrád	Losonez	„	.	52	.	38	.	38	.	21	.	.	149	.	K.	1	5	.	.	1	4	11
„	Salgótarján . . .	községi	41	.	34	.	39	.	26	.	.	.	140	.	.	1	3	2	.	.	2	8
„	„	„	.	25	.	20	.	33	.	29	.	.	107	.	.	1	2	2	.	1	2	8
Pest-P.-S.-Kiskún	Kiskúnfélegyháza . .	„	.	34	.	22	.	24	.	22	.	.	102	.	.	1	3	2	.	1	3	10
„	Kiskörös	áll. seg. k.	15	.	5	.	10	.	11	.	.	.	41	.	.	1	4	1	.	1	3	10
„	„	„	.	8	.	6	.	9	.	10	.	.	33	.	.							
„	Nagykörös	„	.	54	.	34	.	34	.	20	.	.	142	.	.	1	3	1	.	.	3	8
Pozsony	Nagyszombat . . .	községi	55	.	50	.	35	.	31	.	.	.	171	.	.	1	3	.	.	2	5	11
„	„	áll. seg. k.	.	43	.	33	.	26	.	15	.	.	117	.	.	1	3	1	.	1	4	10
„	Somorja	„	35	.	25	.	25	.	24	.	.	.	109	.	.	1	3	1	1	1	5	12
„	„	„	.	27	.	22	.	17	.	17	.	.	83	.	.	1	3	1	.	1	5	11
Somogy	Kaposvár	„	62	.	66	.	60	.	37	.	.	.	245	.	.	1	3	.	2	.	4	10
„	„	„	.	64	.	68	.	45	.	35	.	.	212	I—II.	.	1	5	1	.	2	5	14
„	Nagyatád	„	18	.	24	.	20	.	8	.	.	.	70	.	.	1	3	.	.	.	3	7
Szabolcs	Nyiregyháza	„	46	.	33	.	.	.	.	.	.	.	79	.	.	1	1	.	.	2	4	8
„	„	„	.	86	.	90	.	71	.	70	.	.	317	I—II.	.	1	2	4	1	1	4	13
Szilágy	Zilah	„	35	.	37	.	24	.	31	.	.	.	127	.	.	1	4	1	.	1	5	12
Szolnok-Doboka	Deés	„	.	42	.	36	.	34	.	30	.	.	142	I.	.	1	5	1	1	.	5	13
Temes	Temesvár	községi	113	.	107	.	77	.	56	.	.	.	353	I—IV.	.	1	4	.	5	.	8	18
„	„	„	.	27	.	.	..	.	.	.	.	.	27	.	K.		1	.	1	2	5	9
„	Csákova	„	.	14	.	17	.	9	.	9	.	.	49	.	.	1	2	2	1	2	4	11
„	Versecz	„	.	87	.	88	.	49	.	42	.	.	266	I—II.	K.	1	9	2	.	3	6	21
Tolna	Szegszárd	áll. seg. k.	45	.	42	.	23	.	35	.	6	6	158	.	.	1	7	.	.	.	4	12
„	„	„	.	43	.	40	.	26	.	29	.	.	138	.	.	1	4	.	1	.	4	10
Torontál	Zsombolya	„	66	.	40	.	28	.	29	.	.	.	163	I.	S.	1	4	.	1	1	2	9

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén: I. fiú	I. leány	II. fiú	II. leány	III. fiú	III. leány	IV. fiú	IV. leány	V. fiú	VI. fiú	összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Sljd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők: Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
Vas	Kőszeg	áll. seg. k.	35	32	22	25							114		S.	1	4			1	5	11
„	Szombathely	„	127	90	84	56							357	I—IV.	S.	1	9			3	4	17
„	„	„		120	96	77	62						355	I—IV.		1	9			2	4	16
Zala	Sümeg	községi		15	19	15	3						52			1	1	2		1	4	9
	Budapest:																					
	I.	községi	110	100	71	70							351	I—IV.	S.	1	7		4		6	18
	I.	„		120	122	102	89						433	I—IV.		1	9		1	3	5	19
	II.	„	114	77	57	53							301	I—IV.		1	7		3	4	4	19
	II.	„		145	159	114	125						543	I—IV.		1	11			6	6	24
	III.	„	93	94	94	62							343	I—IV.		1	4		2	5	7	19
	III.	„		102	79	72	60						313	I—IV.	K.	1	8		1	6	6	22
	IV.	„		54	51	44	44						193			1	4			9	4	18
	V.	„	147	110	78	66							401	I—IV.		1	5			8	6	20
	V.	„		115	136	124	133						508	I—IV.	S. K.	1	13			2	6	22
	VI. (Nagymező-u.)	„	156	121	98	90							465	I—IV.		1	10			1	3	15
	VI. (Felsőerdősor-u.)	„		207	186	167	160						720	I—IV.		1	15		1	4	6	27
	VI. (Kartács-utcai)	„		86	66	54	32						238	I—II.	K.	1	4		4	1	4	14
	VI. (Váci-körúti)	„		126	122	76	40						364	I—III.		1	8			5	4	18
	VII. (Aréna-úti)	„		200	166	160	118						644	I—IV.		1	9		1	5	5	21
	VII. (Wesselényi-u.)	„	255	217	186	172							830	I—IV.		1	16			4	5	26
	VII. (Peterdy-utcai)	„		211	196	181	169						757	I—IV.	K.	1	13		7	2	4	27
	VII. (Nagydiófa-u.)	„	136	122	105	87							450	I—IV.		1	15			6	5	27
	VII. (Dohány-utcai)	„		207	198	165	154						724	I—IV.		1	15			3	4	23
	VII. (Rottenbiller-u.)	„	157	148	142	132							579	I—IV.		1	9			6	4	20
	VII. (Egressi-u.)	„		27	42	36	18						123		S.	1	2			11	3	17
	VIII. (Német-u.)	„	222	203	155	154	36	15					785	I—IV.	S.	1	18		4	3	4	30
	VIII. (Práter-utcai)	„	113	89	43	38							283	I—II.		1	2			11	4	18
	VIII. (Csokonai-utcai)	„		106	82	83	74						345	I—IV.	S.	1	5			6	4	16
	VIII. (Práter-utcai)	„		149	153	126	129						557	I—IV.	S.	1	13			4	6	24

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén: fiú I.	leány I.	fiú II.	leány II.	fiú III.	leány III.	fiú IV.	leány IV.	fiú V.	fiú VI.	összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők: Igazgató tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óvadó	Hitoktató	összesen
	Budapest: IX.	községi	143	160	115	96							514	I—IV.		1	9		3	3	6	22
	IX.	„	154	128	84	71							437	I—IV.	K	1	8			5	6	20
	X.	„	73	54	33	31							191	I—II.		1	4			5	4	14
	Fiume	„	56	48	34	36							174	I—II.		1	5	1	6	2	2	17
	„	„	104	58	55	25							242	I—III.	K	1	9		6		3	19
Abaúj-Torna	Kassa	röm. kath.	52	73	79	57							261			1	9			1	1	12
Alsó-Fehér	Gyulafehérvár	„ „	38	47	22	18							125			1	4	2		1	1	9
Baranya	Pécs	„ „	63	57	59	41							220				10				1	11
Bars	Léva	„ „	61	41	36	23							161			1	5			2	1	9
Bács-Bodrog	Baja	„ „	26	33	28	22							109			1	4	1			1	7
„	Magyarkanizsa	„ „	30	26	36	25							117		K	1	7				1	8
„	Szabadka	„ „	53	55	54	40							202			1	6				1	8
„	Zombor	„ „	58	50	34	21							163			1	3	1		3	1	9
Bihar	Nagy-Várad: Ferdinánd-u. Irg. nének	„ „	44	38	37	33							152				5			3	1	9
„	Nagy-Várad: Orsolya-szüzek	„ „	42	33	62	47							184		K		6	5		1	1	13
„	Nagy-Várad: Teleki-utcai Irg. nének	„ „	38	48	48	45							179				6	1			1	8
Brassó	Brassó	„ „	34	29	20	12							95			1	4			3	1	9
Csík	Gyergyószentmiklós	„ „	18	9	9	8							44				2	2		2	1	7
Csongrád	Szeged	„ „	37	38	32	23							130			1	4				1	6
„	Hódmezővásárhely	„ „	14	23	25	19							81			1	3			1	2	7
Esztergom	Esztergom	„ „	48	50	45	39							182				3	4	1		1	9
Fejér	Székesfehérvár	„ „	46	48	34	31							159		K	1	5	4		2	1	12
Győr	Győr: Orsolya-szüzek	„ „	52	39	40	35							166		K	1	4	2		1	1	9
Gömör-Kis-Hont	Rozsnyó	„ „	15	17	21	23							76			1	3	2		2	1	9
Hajdú	Debreczen	„ „	114	95	103	70							382	I—III.		1	6	4		5	2	18
Heves	Eger	„ „	29	52	40	51							172			1	11	2		1	1	16
Hont	Hegybánya	„ „	13	13	19	14							59			1	3	3			1	8
„	Selmecz- és Bélabánya	„ „	28	25	25	25							103			1	3	5	1	1		11
Hunyad	Petrozsény	„ „	37	22	18	14							91			1	3	1	2			7
J.-N.-K.-Szolnok	Jászberény	„ „	17	14	25	16							72			1	4			3	1	9

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										Összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Stöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óvónő	Hitoktató	Összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Krassó-Szörény	Lugos	róm. kath.	33		25		33		35				126				4	1		2	1	8
„ „	Oraviczabánya	„ „	26		27		13		18				84				4		2	2	4	12
Liptó	Rózsahegy	„ „	26		21		21		14				82			1	3	2			1	10
Maros-Torda	Maros-Vásárhely	„ „	42		42		38		24				146			1	4			2	1	8
Máramaros	Máramarossziget	„ „	40		34		33		22				129			1	3	2		1	1	8
Nyitra	Érsekújvár	„ „	23		36		27		15				101			1	3	2				6
Pest-P.-S.-Kiskún	Kalocsa	„ „	11		15		9		18				53			1	7	1		1	1	11
„ „ „	Vácz	„ „	44		46		29		28				147			1	4	1		2	2	9
„ „ „	Zsámbék	„ „	8		4		14		13				39			1	3	3			1	8
Pozsony	Pozsony: Notre-Dame	„ „	13		19		16		18				66			1	4			3	1	9
„	„ Orsolya	„ „	16		22		35		29				102			1	5	1			1	8
„	Nagyszombat	„ „	27		43		42		41				163			1	6	2		2	1	11
Sáros	Eperjes: Angol k. a.	„ „	52		52		49		42				195			1	6	1		1	1	9
Sopron	Répcze-Kőhalom: Megváltó-r.	„ „	4		15		15		11				45			1	2			1	1	5
„	Sopron: Megváltó-r.	„ „	28		40		48		39				155			1	4	3			1	9
„	Sopron: [illegible]olya-szüzek	„ „	52		59		62		67				240	I—IV.	K.		9	1		5	1	16
Szatmár	Szatmárnémeti: Vince-nővérek	„ „	48		58		55		56				217			1	6	2		1	2	12
Szeben	Nagyszeben: Ferenc-r.	„ „	41		35		31		32				139			1	5		1	2	1	10
Szepes	Lőcse: Vince-nőv.	„ „	24		28		23		16				91			1	8			1	1	11
Temes	Lippa	„ „	31		44		37		28				140				4	4			1	9
„	Temesvár: belváros	„ „	37		70		60		47				214			1	5	1		2	2	11
„	„ gyárváros	„ „	39		43		33		29				144				4	3		2	1	10
„	„ Józsefváros	„ „	11		13		20		13				57		K.		5			4	5	14
Tolna	Bonyhád: Irgalmas-nővérek.	„ „	12		11		25		13				61				3	1		1	1	6
Torontál	Nagybecskerek	„ „	55		50		55		40				200		K.	1	4	3		2		11
„	Nagyszentmiklós	„ „	20		25		15		11				71			1	4	1		2		8
„	Perjámos	„ „	23		30		21		30				104			1	4	2		4		11
„	Zsombolya	„ „	37		31		21		24				113			1	4				1	6
Trencsén	Trencsén	„ „	28		25		28		21				102		K.	1	4	2		2	1	10
Vas	Köszeg	„ „	20		32		31		25				108			1	4		4		2	11
	Rohonez	„ „			23		29		11				63			1	2		1	2	2	8

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										Összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Vas	Vasvár	róm. kath.	.	15	.	16	.	8	.	11	.	.	50	.	.	1	2	.	2	.	1	6
Veszprém	Pápa: Vince-nőv.	„ „	.	32	.	32	.	27	.	23	.	.	114	.	.	1	4	3	.	3	1	12
„	Veszprém: Angol k. a., külső	„ „	.	20	.	29	.	24	.	17	.	.	90	.	.	1	5	2	2	4	1	15
„	Veszprém: Angol k. a., belső	„ „	.	12	.	14	.	24	.	21	.	.	71	.	.	1	5	2	2	3	1	14
„	Veszprém: Vince-nőv.	„ „	.	31	.	30	.	31	.	35	.	.	127	.	.	1	3	.	4	1	1	10
Zala	Keszthely: Vince-nőv.	„ „	.	32	.	34	.	33	.	33	.	.	132	.	K.	1	4	1	.	2	1	9
Zemplén	Sátoraljaújhely	„ „	.	34	.	21	.	30	.	37	.	.	122	.	.	1	5	.	.	.	1	7
Zólyom	Beszterczebánya	„ „	.	36	.	52	.	.	.	.	.	.	88	.	K.	1	2	.	.	2	1	6
	Budapest:																					
	III. „Cselka-intézet“	„ „	.	42	.	26	.	26	.	21	.	.	115	.	.	1	3	2	.	.	1	7
	VI. Vince-nőv.	„ „	.	45	.	48	.	27	.	31	.	.	151	.	.	1	3	1	.	1	1	7
	VII. „Szent Szív“ int.	„ „	.	7	.	6	.	10	.	12	.	.	35	.	.	1	4	3	.	6	1	15
	IX. Ranolder-int.	„ „	.	59	.	63	.	80	.	76	.	.	278	III—IV.	.	1	7	1	.	1	2	12
	IX. Szt-Margit	„ „	.	96	.	96	.	88	.	84	.	.	364	I—IV.	.	1	10	.	.	4	2	17
Alsó-Fehér	Balázsfalva	gör. kath.	.	39	.	38	.	19	.	14	.	.	110	.	.	1	4	.	1	1	3	10
Bihar	Belényes	„ „	.	24	.	33	.	20	.	24	.	.	101	.	.	1	4	.	3	1	1	10
Ung	Ungvár	„ „	.	26	.	39	.	14	.	34	.	.	113	.	.	1	4	.	.	4	1	10
Arad	Arad	gör. kel.	.	4	.	4	.	7	.	2	.	.	17	.	.	1	2	.	.	3	1	7
Bács-Bodrog	Zombor	„ „	.	19	.	14	.	16	.	7	.	.	56	.	.	1	3	.	.	1	1	6
„ „	Újvidék	„ „	.	35	.	29	.	32	.	22	.	.	118	.	.	1	2	.	2	.	1	6
Torontál	Panesova	„ „	.	35	.	32	.	22	.	16	.	.	105	.	.	1	2	.	2	1	1	7
Abaúj-Torna	Kassa	ág. ev.	.	26	.	36	.	21	.	26	.	.	109	.	.	.	2	.	.	2	3	7
Besztercze-Naszód	Besztercze	„ „	.	41	.	37	.	20	.	27	.	.	125	.	.	1	1	2	.	3	7	14
Brassó	Brassó	„ „	.	58	.	49	.	52	.	40	.	.	199	.	.	1	6	.	1	2	.	10
Gömör-Kis-Hont	Rozsnyó	„ „	.	19	.	30	.	29	.	27	.	.	105	.	.	1	2	3	1	1	4	12
„	Sajógömör	„ „	52	.	46	.	40	.	26	.	.	.	164	.	.	1	4	.	.	2	2	9
Hont	Selmecz- és Bélabánya	„ „	.	.	.	.	.	8	.	8	.	.	16	.	.	1	.	.	.	11	1	13

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén: I. osztályban fiú	I. leány	II. fiú	II. leány	III. fiú	III. leány	IV. fiú	IV. leány	V. fiú	VI. fiú	összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők: Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	összesen
N.-Küküllő	Segesvár	ág. ev.	52	27	21	12							112			1	3			4	3	11
„	„	„ „		55	44	30	23						152			1	1	2		5	3	12
Pest-P.-S.-Kiskún	Aszód	„ „		13	28	30	30						101			1	4	5			5	15
Pozsony	Modor	„ „		19	23	28	10						80			1	4	1	1	1	3	11
Sáros	Eperjes	„ „		42	33	33	21						129			1	3	1			1	6
Szeben	Nagyszeben	„ „		119	81	62	48						310	I—III.		1	7	1		2		11
Szepes	Igló	„ „		51	54	40	29						174			1	4			1	1	7
„	Késmárk	„ „		28	27	18	15						88			1	2			4	1	8
	Budapest: Deák-tér	„ „		65	52	54	58						229			1	6	1		2	4	14
Hajdú	Hajdúböszörmény	ev. ref.		15	7	8	19						49			1	3			1	4	9
Maros-Torda	Marosás-Várhely	„ „		44	51	24	31						150			1	2	1	1	3	5	13
Pest-P.-S.-Kiskún	Kiskúnhalas	„ „		15	16	9	9						49			1	4				1	6
Veszprém	Pápa	„ „		19	33	43	26						121			1	6		2	5	1	15
Bács-Bodrog	Baja	izraelita	21	19	16	20							76			1	3			2	4	10
„	„	„		30	27	9	15						81			1	2	1		3	4	10
Bihar	Nagy-Várad	„	75	60	55	30							220			1	3			2	3	9
„	„	„		50	55	45	25						175			1	3			2	1	7
Hajdú	Debreczen	„		34	28	28	33						123			1	2		1	1	2	7
Nyitra	Vágújhely	„		24	29	20	22						95			1	2	1		1		5
Pozsony	Pozsony	orthod. izraelita	39	32	35	27							133			1	2	1		6	6	16
„	„	„		31	31	17	22						101		K.	1		3		6	1	11
„	„	congr. izraelita		20	23	17	16						76			1	1		1	5	1	9
Veszprém	Pápa	izraelita	16	32	21	18							87			1	2			4	4	11
„	Veszprém	„		7	11	13	13						44			1	2		1	2	1	7
	Budapest: (Wesselényi-u.)	„	121	103	63	52							339	I—II.	S.	1	7			4	1	13
	Budapest: (Síp-u.)	„		135	123	115	92						465	I—IV.		1	8			5	1	15
	Pesti izraelita hitközségi fiárvaház	„	53	47	27	32							159			1	2			3	1	7

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Baranya	Pécs	magán-jellegű	56	56	70	76							258			1	3			7	4	15
„	Siklós	„	20	12	12	7							51			1	1			6	3	11
Békés	Gyoma	„	8	12	7	9							36			1	1			2	3	7
Bihar	Nagyszalonta	„	33	40									73			1			2	4	4	11
Hajdú	Debrecen	„	17	20	20	11							68			1	2	1			3	7
„	Hajdúnánás	„	6	8	6	3							23			1				5	2	8
Háromszék	Barót	„	18										18			1				3	2	6
Heves	Hatvan	„	8	17	10	14							49			1		1		2	2	6
Krassó-Szörény	Németbogsány	„	3	3	3	1							10				2				2	4
„	Orsova	„	21	16	22	10							69			1	5			1	4	11
„	Lugos	„	10	8	23	14							55			1	3	1		4	4	13
Máramaros	Huszt	„		17	14	14							45		K.	1	2			5	4	12
„	Máramarossziget	„	39	42	33	31							145			1				11	5	17
Nyitra	Érsekújvár	„	17	18	14	9							58			1	1	2		1		5
„	Nyitra	„	40	34	31	29							134			1	6	1		2		10
„	„	„	36	39	26	27							128									
„	Verbó	„	25	27	12	9							73			1	1		1	1		4
Pest-P.-S.-Kiskún	Erzsébetfalva	„	26	23	17	20	14						100			1				7	4	12
„	Kispest	„	25	30	32	23							110			1	1			4	4	10
„	Rákosliget	„	6	10	17	5							38			1	4			3	3	8
„	„	„	6	7	7	6							26									
„	Rákospalota: Wagner	„	33	13	15	15	9	2					87			1	4	2		1	5	13
„	„ Móré-Stettner	„	46	27	32	19							124			1	3				4	7
„	Rákosszentmihály	„	24	29	13	8							74			1	3			1	3	8
„	Soroksár	„	4	16	7								27			1	4				2	7
„	„	„			4	3							7									
„	Szentendre	„	16	8	9	9							42			1	7				4	12
„	„	„	5	7	6	5							23			1	7				4	12
Pozsony	Pozsony: Chalupa	„	8	11	9	8							36			1				4	2	7
„	„ Paternos	„	11	13	9	11							44			1	3			5	4	13
„	„ Klempa	„	14	14	28	21							77			1	2	1		4	4	12

Vármegye	Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma a tanév végén										összesen	Melyik osztály mellett volt párhuzamos osztály?	Volt-e Slöjd- vagy női kézimunka-tanfolyam?	Alkalmazott tanerők						
			fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú				Igazgató-tanító (tanítónő)	Rendes tanító (tanítónő)	Segédtanító (tanítónő)	Helyettes, megbízott tanító (tanítónő)	Óraadó	Hitoktató	Összesen
			I.		II.		III.		IV.		V.	VI.										
			osztályban																			
Somogy	Szigetvár: Rapp M.	magán-jellegű	.	.	.	.	.	5	.	7	.	.	12	.	.	1	.	.	.	5	2	8
Szabolcs	Kisvárda: Kovács Soma	„	.	9	.	16	.	16	.	13	.	.	54	.	.	1	.	.	.	8	3	12
Szilágy	Tasnád	„	.	6	.	3	.	7	.	3	.	.	19	.	.	1	1	1	.	1	3	7
Tolna	Bonyhád	„	.	7	.	9	.	5	.	7	.	.	28	.	.	1	3	.	.	.	4	8
„	Dunaföldvár	„	.	3	.	6	.	13	.	4	.	.	26	.	.	1	3	.	.	.	4	8
Torontál	Nagybecskerek	„	.	28	.	36	.	33	.	36	.	.	133	.	.	1	4	.	.	6	5	16
Trencsén	Nagybittse	„	27	.	22	.	19	.	11	.	.	.	79	.	.	1	4	.	.	.	2	7
„	„	„	.	18	.	14	.	13	.	.	.	.	45	.	.	1	1	.	1	3	3	9
„	Zsolna	„	.	33	.	36	.	26	.	21	.	.	116	.	K.	1	5	.	.	2	3	11
Udvarhely	Székelykeresztúr	„	.	5	.	14	.	8	.	27	.	.	54	.	.	1	.	.	.	8	4	13
Zemplén	Homonna	„	.	9	.	7	.	4	.	7	.	.	27	.	.	1	1	.	.	5	2	9
„	Nagymihály	„	21	.	22	.	19	.	17	.	.	.	79	.	.	1	3	.	.	1	2	7
„	Sárospatak	„	.	2	.	6	.	15	.	4	.	.	27	.	.	1	2	.	.	11	4	18
„	Sátoraljaújhely	„	41	.	33	.	31	.	26	.	.	.	131	.	.	1	2	.	.	4	6	13
	Budapest: Janits	„	.	8	.	9	.	11	.	5	.	.	33	.	.	1	.	.	.	3	3	7
	„ Málnai	„	.	2	.	3	.	5	.	7	.	.	17	.	.	1	3	.	.	6	2	13
	„ Röser	„	13	.	18	.	19	.	29	.	.	.	79	.	.	1	3	2	.	6	3	15
	„ Verő Adél	„	.	41	.	37	.	34	.	28	.	.	140	.	.	1	.	.	.	16	2	19
Bács-Bodrog	Újverbász	egyesületi	.	8	.	30	.	12	.	10	.	.	60	.	.	1	1	.	2	4	5	13
Hajdú	Debreczen	„	92	.	101	.	71	.	41	.	.	.	305	I—III.	S.	1	5	1	1	.	5	13
Jász-N.-K.-Szolnok	Szolnok	„	36	.	56	.	51	.	51	.	.	.	194	.	.	1	3	.	.	1	3	8
„	Törökszentmiklós	„	.	10	.	8	.	8	.	9	.	.	35	.	.	1	2	.	.	2	3	8
Komárom	Tatatóváros	„	.	17	.	30	.	22	.	12	.	.	81	.	.	1	3	.	.	.	3	7
Pest-P.-S.-Kiskún	Czinkota: M. G. O. E.	„	.	14	.	9	.	15	.	11	.	.	49	.	.	1	4	.	.	1	4	10
Somogy	Csurgó	„	.	12	.	10	.	19	.	.	.	.	41	.	.	1	1	.	.	5	4	11
„	Nagyatád	„	.	11	.	4	.	4	.	7	.	.	26	.	.	1	1	.	1	.	3	6
Szeben	Nagyszeben	„	.	29	.	34	.	30	.	35	.	.	128	.	.	1	3	2	.	2	2	10

C) Felsöbb leányiskolák.

Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma az 1907/908. tanév végén							Az internátusban lakó növendékek száma	Melyik osztály volt párhuzamos?	Alkalmazott tanerők												Megjegyzések
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	összesen			Igazgató	Rendes tanár	Helyettes tanár	Óraadó tanár	Igazgatónő	Rendes tanítónő	Segédtanítónő	Óradó tanítónő	Intern. nevelőnő	Hitoktató	Összesen		
		osztályokban																					
Arad	állami	38	26	18	31	40	20	173	.	.	1	.	2	5	.	6	1	.	.	7	22		
Békéscsaba	„	43	41	24	24	9	7	148	.	.	1	2	.	1	.	5	1	.	.	3	13		
Beszterczebánya	„	29	37	32	33	23	14	168	40	.	1	2	.	1	.	9	1	.	.	3	17		
Budapest	„	80	83	69	90	48	38	408	.	I—IV.	1	12	.	10	1	11	1	1	.	4	42		Gimn. V. o. 37, VI. o. 39, VII. o. 28, VIII. o. 26 = 130.
„ Erzs. nőisk.	„	23	25	23	38	17	21	147	78	.	1	.	.	1	.	15	7	6	7	6	43		A rendes tanítónők közül 4, a segédtanítónők közül 6, az óraadó tanítónők közül 4 zenetanítónő.
Fiume	„	19	28	32	27	15	14	135	.	.	1	3	1	1	.	6	1	.	.	5	18		
Kassa	„	73	78	56	49	30	16	302	.	I—IV.	1	5	.	.	1	9	3	.	1	5	25		
Kolozsvár	„	60	50	45	42	35	35	268	50	I.	1	3	1	1	.	9	.	.	.	8	23		
Lőcse	„	25	32	32	23	9	15	136	46	.	1	2	.	2	1	3	3	.	.	4	16		
Máramarossziget	„	31	37	35	26	30	12	171	26	.	1	2	.	2	.	6	2	.	.	5	18		
Mezőtúr	„	32	29	24	30	9	11	135	45	.	1	3	.	3	1	3	6	2	.	4	23		
Pozsony	„	37	37	43	40	42	34	233	30	.	1	3	.	3	1	8	1	5	.	4	26		
Sopron	„	36	30	32	31	23	18	170	49	.	1	3	.	1	1	7	2	2	.	3	20		
Szabadka	„	13	.	.	.	13	.	28	.	.	1	1	.	1	.	2	.	.	.	4	9		
Szeged	„	39	43	30	45	35	22	214	46	IV.	1	3	.	2	1	11	2	.	1	5	26		
Temesvár	„	33	56	36	33	32	30	220	61	.	1	3	.	1	.	5	5	.	.	7	22		
Trencsén	„	52	42	40	30	21	16	201	26	.	1	3	.	3	1	4	2	.	.	4	18		
Budapest I. ker.	községi	40	43	41	34	35	22	215	.	.	1	2	1	2	.	5	.	.	.	7	18		
„ IV. „	„	59	41	53	46	46	32	277	.	V—VI.	1	5	1	1	.	4	.	.	.	4	16		Gim. V. o. 44, VI. o. 32, VII. o. 21, VIII. o. 22 = 119.
Maros-Vásárhely	„	10	.	.	.	9	.	19	.	.	1	.	.	3	.	2	.	.	.	3	9		
Székesfehérvár	„	53	47	26	35	17	19	197	.	.	1	.	2	1	.	4	2	.	.	6	16		
Budapest	róm. kath.	17	27	25	26	20	18	133	45	.	.	.	.	4	1	6	1	3	12	1	28		
Eger	„	25	28	29	37	24	12	155	64	.	1	.	.	7	1	7	6	.	.	3	25		
Nyitra	„	45	37	27	31	28	18	186	60	.	1	.	.	7	.	7	1	.	3	.	20		
Pécs	„	15	.	.	.	19	.	34	10	.	.	.	.	2	1	3	4	.	.	2	12		
Szombathely	„	21	31	23	.	8	11	94	7	.	1	.	.	5	1	4	.	.	3	1	15		
Temesvár	„	50	48	47	41	23	20	229	9	.	1	.	.	3	.	7	1	3	1	1	17		
Budapest: Baár-Madas	ref.	7	1	.	5	.	.	13	11	.	1	.	.	.	.	2	.	3	1	1	8		
Debreczen	„	59	55	46	50	18	8	236	52	.	1	.	.	.	.	6	2	5	.	4	18		
Miskolcz	„	57	39	30	43	12	12	183	43	.	1	2	3	.	.	5	.	.	.	4	15		
Szatmárnémeti	„	51	52	56	24	.	.	183	.	.	1	.	.	.	.	6	1	.	.	1	9		

Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma az 1907/908. tanév végén							Az internátusban benlakó növendékek száma	Melyik osztály volt párhuzamos?	Alkalmazott tanerők										Megjegyzések
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	összesen			Igazgató	Rendes tanár	Helyettes tanár	Óraadó tanár	Igazgatónő	Rendes tanítónő	Segédtanítónő	Óraadó tanítónő	Intern. nevelőnő	Hitoktató	Összesen
		osztályokban																			
Kőszeg	ág. ev.	20	23	12	24	2	5	86	59	.	1	.	.	.	.	6	1	6	.	3	17
Budapest: Országos nőképző, Veres Pálné .	egyesületi	61	52	49	47	61	35	305	.	V.	1	3	2	6	1	1	4	6	.	5	29
Budapest: Naschitz .	magán	5	4	5	9	3	.	.	26	.	1	4	.	.	.	.	.	7	.	2	14
Budapest: Bartosné	„	15	7	.	.	.	.	22	3	.	1	1	.	1	.	1	.	3	1	2	10
Budapest: dr. Lázár Piroska	„	11	12	.	.	14	.	37	.	.	1	.	.	3	.	1	.	7	.	3	15

D) Felső kereskedelmi iskolák.

Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma az 1907/908. tanév végén				Van-e internátus?	Melyik osztály volt párhuzamos?	Alkalmazott tanerők							Megjegyzések
		alsó	közép	felső	összesen			Igazgató	Rendes tanár	Helyettes tanár	Óraadó tanár	Polg. isk. tanító szolgálattételre b.	Hitoktató	Összesen	
		osztályban													
Alsókubin	állami	30	35	17	82	van*	.	1	2	1	1	.	3	8	* Tápintézet.
Beszterczebánya	„	65	60	37	162	.	I—II.	1	5	2	2	.	3	13	
Brassó	„	43	36	37	116	van	.	1	4	2	.	.	5	12	
Budapest VII. ker.	„	129	.	.	129	.	I.	1	4	.	.	.	4	9	Az alsó osztály háromszorosan párhuzamos.
Fiume	„	28	17	17	62	.	.	1	5	1	3	1	4	15	Előkészítőben: 25
Homonna	„	37	20	24	81	.	.	1	1	3	2	.	3	10	
Kassa	„	68	46	30	144	.	I.	1	3	3	2	.	4	13	
Késmárk	„	86	70	44	200	van*	I—II.	1	8	.	1	.	3	13	* Tápintézet.
Lippa	„	40	42	34	116	.	.	1	4	3	.	2	5	15	
Miskolcz	„	88	69	75	232	.	I—III.	1	9	1	2	.	4	17	
Nagybecskerek	„	42	33	16	91	.	.	1	4	1	.	1	5	12	
Nagyrőcze	„	30	21	12	63	van*	.	1	3	.	.	2	4	10	* Tápintézet.
Pancsova	„	35	40	32	107	.	.	1	5	1	2	.	6	15	
Sopron	„	37	23	23	83	.	.	1	4	.	1	.	3	9	
Szeged	„	143	156	109	408	.	I—III.	1	12	4	2	.	6	25	Az alsó és felső osztály háromszorosan, a középső négyszeresen párhuzamos.
Túróczszentmárton	„	42	36	18	96	.	.	1	2	3	4	.	3	13	
Újvidék	„	42	39	28	109	.	.	1	5	.	.	1	5	12	
Veszprém	„	41	33	41	115	.	.	1	5	.	3	.	4	13	
Zalaegerszeg	„	40	33	30	103	.	.	1	3	1	.	1	5	11	
Budapest II. ker.	községi	80	85	58	223	.	I—III.	1	11	1	1	1	5	20	
„ VI. ker.	„	195	191	155	541	.	I—III.	1	20	.	7	.	7	35	Az alsó és középső osztály ötszörösen, a felső négyszeresen párhuzamos.
„ IX. ker.	„	143	126	125	394	.	I—III.	1	14	4	1	.	5	25	Az alsó osztály négyszeresen, a középső és felső háromszorosan párhuzamos.
Szombathely	áll. s. közs.	57	69	57	183	.	I—III.	1	9	1	2	.	4	17	
Arad	városi	81	74	50	205	van	I—III.	1	6	.	6	.	7	20	
Győr	„	46	43	32	121	.	.	1	4	.	3	.	4	12	
Maros-Vásárhely	„	39	.	.	39	.	.	1	1	.	3	.	8	13	
Temesvár	„	66	67	56	189	.	I—III.	1	7	2	5	.	7	22	
Zombor	„	37	31	21	89	.	.	1	4	1	.	.	5	11	
Brassó	gör. kel. fel.	46	31	23	100	.	.	1	4	.	4	.	1	10	
Nagykanizsa	izr. fel.	41	39	18	98	.	.	1	4	.	2	.	2	9	
Budapest (Akadémia)	társulati	174	158	134	466	.	I—III.	1	13	5	17	.	5	41	Az alsó és középső osztály négyszeresen, a felső háromszorosan párhuzamos.

Az iskola székhelye	Az iskola jellege	A tanulók száma az 1907/908. tanév végén				Van-e internátus?	Melyik osztály volt párhuzamos?	Alkalmazott tanerők							Megjegyzések
		alsó	közép	felső	összesen			Igazgató	Rendes tanár	Helyettes tanár	Óraadó tanár	Polg. isk. tanító szolgálattételre k.	Hitoktató	összesen	
		osztályban													
Debreczen	társulati	60	64	51	175	.	I—III.	1	5	1	6	.	6	19	
Kolozsvár (Akadémia)	„	102	75	75	252	van	I—III.	1	10	4	3	.	7	25	Az alsó osztály háromszorosan párhuzamos.
Nagyvárad	„	90	59	33	182	.	I—II.	1	4	3	1	.	7	16	
Pozsony	„	99	106	89	294	.	I—III.	1	6	2	20	.	4	33	Az alsó és középső osztály háromszorosan párhuzamos.
Szabadka	„	39	.	.	39	.	.	1	1	1	3	.	5	11	
Szatmár-Németi	„	36	41	.	77	.	.	1	3	.	1	.	5	10	
Székesfehérvár	„	48	45	34	127	.	.	1	4	.	5	.	4	14	
Budapest Aranyosi	magán	43	45	46	134	van	.	1	1	.	11	.	4	17	
„ Röser	„	105	129	112	346	van	I—III.	1	1	9	17	.	4	32	Minden osztály háromszorosan párhuzamos.
Pécs	„	43	36	37	116	.	.	1	.	4	1	.	4	10	

II.

1.

Állami polgári iskolai tanítóképző intézetek.

	Hely.	Tanfelügyelőség.	Egyházi főhatóság.	Jegyzet.
~~Budapest I. ker. Győri út 9. sz.~~		~~Fő- és székváros~~		

2.

Állami polgári iskolai tanítónőképző intézetek.

~~Budapest VII. ker. Erzsébet-nőiskola. István út 93. sz.~~		~~Fő- és székváros~~	

3.

Róm. kath. polgári iskolai tanítónőképző intézetek.

1 Budapest IV. ker. (Angol kisasszonyok)	.	Hercegprimás	V
2 Kalocsa	.	Kalocsai érsek	V
3 Kőszeg	.	Szombathelyi püsp.	V
4 Sopron	.	Győri püspök	V
5 Szatmárnémeti . . .	.	Szatmári püspök	V
6 Temesvár	.	Csanádi püspök	V

4.

Állami elemi iskolai tanítóképző intézetek.

Hely.	Tanfelügyelőség.	Egyházi főhatóság.	Megyzet.
Budapest I. ker. Gyönöző.	Fő- és székváros		
Arad	Arad megye.	.	
Baja	Bács-Bodrog m.	.	
Csáktornya	Zala megye	.	
Csurgó	Somogy "	.	
Déva	Hunyad m.	.	
Félegyháza	Pest-Pilis-Solt-Kiskun	.	
Igló	Szepes megye	.	
Kolozsvár	Kolozs megye	.	
Léva	Bars "	.	
Losonez	Nógrád "	.	
Maramarossziget . .	Máramaros m.	.	
Modor	Pozsony megye	.	
Pápa	Veszprém "	.	
Sárospatak	Zemplén "	.	
Székelykeresztúr . .	Udvarhely m.	.	
Temesvár	Temes megye	.	
Znióvárallja . . .	Turócz "		

5.

Állami elemi iskolai tanitónőképező intézetek.

Budapest II. ker.	Fő- és székváros	.	
" Fröbel-féle	" "		
Eperjes	Sáros megye		
Győr	Győr "		

	Hely.	Tanfelügyelőség.	Egyházi főhatóság.	Jegyzet.
	Kolozsvár	Kolozs megye	.	
	Pozsony	Pozsony "	.	
	Sepsi-Szt-György . .	Háromszék m.	.	
	Szabadka	Bács-Bodrog m.	.	

6.

Róm. kath. elemi iskolai tanítóképző intézetek.

7	Csiksomlyó	.	Erdélyi püspök	✓
8	Eger	.	Egri érsek	✓
9	Esztergom	.	Hercegprimás	✓
10	Győr	.	Győri püspök	✓
11	Kalocsa	.	Kalocsai érsek	✓
12	Kassa	.	Kassai püspök	✓
13	Nagyvárad . . .	.	Nagyváradi p.	✓
14	Pécs	.	Pécsi püspök	✓
15	Szatmárnémeti . .	.	Szatmári püsp.	✓
16	Szeged	.	Csanádi "	✓
17	Szepeshely	.	Szepesi "	✓

7.

Róm. kath. elemi iskolai tanítónőképző intézetek.

18	Budapest IV. ker.	.	Hercegprimás	✓
19	" " Ranolder	.	" "	✓
20	Debreczen	.	Nagyváradi p.	✓
21	Eger	.	Egri érsek	✓
22	Kalocsa	.	Kalocsai "	✓
23	Kassa	.	Kassai püspök	✓

	Hely	Tanfelügyelőség.	Egyházi főhatóság.	Megyzet.
24	Kőszeg	.	Szombathelyi ép.	✓
25	Nagyszeben	.	Erdélyi püspök	✓
26	Nagyszombat . . .	.	Hercegprimás	✓
27	Nagyvárad	.	Nagyváradi ép.	✓
28	Pécs	.	Pécsi püspök	✓
29	Pozsony	.	Hercegprimás	✓
30	Sopron	.	Győri püspök	✓
31	Szeged	.	Csanádi "	✓
32	Szatmárnémeti . . .	.	Szatmári "	✓
33	Temesvár	.	Csanádi "	✓
34	Veszprém	.	Veszprémi "	✓
35	Pápa	.	" "	✓
36	Kiskunfélegyháza		Váci ép.	✓

8.

Gör. kath. elemi iskolai tanitóképző intézetek.

37	Balázsfalva . . .	.	Gyulafehérvári érsek	✓
38	Eperjes	.	Eperjesi püspök	✓
39	Nagyvárad	.	Nagyváradi ép.	✓
40	Szamosújvár . . .	.	Szamosújvári ép.	✓
41	Ungvár	.	Munkácsi ép.	✓

9.

Gör. kath. elemi iskolai tanitónőképző intézetek.

42	Ungvár	.	Munkácsi püsp.	✓

Ág. hitv. ev. elemi iskolai tanitóképző" intézetek.

Hely.	Tanfelügyelőség.	Egyházi főhatóság.	Jegyzet.
43 Eperjes	.	Tiszai püspök	✓
44 Felső-Lövő	.	Dunántúli "	✓
45 Nagyszeben	.	Erdélyi "	✓
46 Selmeczbánya . .	.	Dunáninnoni "	✓
47 Sopron	.	Dunántúli "	✓
48 Szarvas	.	Bányakerületi p.	✓

Ág. hitv. ev. elemi iskolai tanitónőképző intézetek.

~~Nagyszeben . . . .~~	.	~~Erdélyi püspök~~	
49 Segesvár	.	" "	✓

Ev. ref. elemi iskolai tanitóképző" intézetek.

50 Debreczen	.	Tiszántúli püsp.	✓
51 Nagyenyed	.	Erdélyi "	✓
52 Nagykőrös . . .	.	Dunamelléki "	✓

Ev. ref. elemi iskolai tanitónőképző" intézetek.

53 Debreczen	.	Tiszántúli püsp.	✓
54 Szatmárnémeti . .	.	" "	✓
55 Pápa	.	Dunántúli "	✓
56 Nagyvárad		" "	✓

Hely.	Tanfelügyelőség.	Egyházi főhatóság.	Jegyzet.

14.

Gör. kel. román elemi iskolai tanitóképző" intézetek.

57 Arad	.	Aradi püspök	✓
58 Karánsebes . . .	.	Karánsebesi p.	✓
59 Nagyszeben . . .	.	Nagyszebeni érsek.	✓

15.

Gör. kel. szerb elemi iskolai tanitóképző" intézetek.

60 Zombor	.	Bácsi püspök	✓

16.

Gör. kel. szerb elemi iskolai tanitónőképző" intézetek.

61 Zombor	.	Bácsi püspök	✓

17.

Örsz. ixr. elemi iskolai tanitóképző" intézet.

62 Budapest	.	.	✓

18.

Egyleti elemi iskolai tanitónőképző intézet.

Budapest	.	.	
Nőképző-egyesület.			

19.

Állami óvónőképző" intézet.–

Hódmező vásárhely	Csongrád m.		

20.

Róm. kath. óvónőképző intézetek.

Hely	Tanfelügyelőség	Egyházi főhatóság	Jegyzet
Esztergom		Hercegprimás	
Kalocsa		Kalocsai érsek	
Nagyvárad		Nagyváradi p.	
Sopron		Győri püspök	
Szatmárnémeti		Szatmári "	
Temesvár		Csanádi "	

21.

Ág. hitv. ev. óvónőképző intézet.

Brassó		Erdélyi püsp.	

22.

Egyleti óvónőképző intézet.

Budapest			
Orsz. kisdedóvó egyesület.			

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA KÖNYVKIADÓ HIVATALA BUDAPEST.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
1	4001	rkath. polg. Leányiskola	Sopron (Orsolya-Gürek)									
2	2	ev. elemi Tanítóképző int.	Sopron									
3	3	rkath. - - nő -	-									
4	4	- polg. - - -	-									
5	5	áll. fels. Leányiskola	Szabadka									
6	6	körs. polg. iskola	-									
7	7	- - Leányiskola	-									
8	8	rkath. - -	-									
9	9	gör. rkath. elemi Tanítóképző	Szamosújvár									
10	4010	ev. elemi -	Szarvas									
1	1	- - - nő -	Szatmárnémeti									
2	2	rkath. - Tanítóképző	-									
3	3	- - - nő -	-									
4.	4	- polgári - - -	-									

1908. I. megr. 100 r., II. 100 r. 4. sz. p. — Pesti könyvnyomda-résvény-társaság.

32. sz. nyomtatvány. Feladó jegyzék. 1/4 ívrét.

MAG... KÖNYVKIADÓ HIVATALA BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
15	4015	áll. polgári iskola	Szeged									
6	6	körs. - Leányiskola	-									
7	7	vath. elemi Tanítóképző	-									
8	8	- - - nő -	-									
9	9	körs. felo. Leányiskola	Székesfehérvár									
20	4020	vath. elemi Tanítóképző	Szepeshely									
1	1	körs. polgári iskola	Szombathely									
2	2	- - Leány -	-									
3	3	vath. felo. - -	Temesvár									
4	4	körs. polgári iskola	-									
5	5	vath. - Leány -	- (Belváros)									
6	6	- - Tanítóképző	-									
7	7	- elemi -	-									
8	8	vath. - Tanítóképző	Ungvár									

1908. I. megr. 100 r., II. 100 r. 4. sz. p. — Pesti könyvnyomda-részvény-társaság.

32. *sz. nyomtatvány.* **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
29	4029	gör. kath. elemi Tanitónőképző	Ungvár									
30	4030	rörs. polg. Leányiskola	Versecz									
1	1	r. kath. elemi Tanitónőképző	Veszprém									
2	2	gkel. szerb elemi Tanitóképző	Zombor									
33	4033	- - - - nő -	-									
		33 (Harminczháromm) darab.										

1. 200

BUDAPEST 10 JUL 13 1911

32. *sz. nyomtatvány.* **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

Feladó előjegyzései	Feladóvevények
	a Kalevala.

MAGY. T[illegible] AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
1	4001	Polgári iskola	Abrudbánya									
2	2	Felsőkeresk. iskola	Arad									
3	3	Polgári iskola	-									
4	4	- leány -	-									
5	5	román Gánilóképző	-									
6	6	gratt. -	Balázsfalva									
7	7	II. Felsőkeresk. isk.	Bpest									
8	8	VI. -	-									
9	9	VII. -	-									
10	4010	IX. -	-									
1	1	Társulati -	-									
2	2	I. polg. fiúiskola	-									
3	3	II. - -	-									
4	4	III. - -	-									

1 200

BUDAPEST 910. JUN.-11 N11 53 %

1908. I. megr. 100 r., II. 100 r. 4. sz. p. — Pesti könyvnyomda-részvény-társaság.

32. sz. nyomtatvány. Feladó jegyzék. 1/4 ívrét.

100 db

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
15	4015	V. polg. Fiúiskola	Bpest									
6	6	VI. - -	-									
7	7	VII. - -	- (Wesselényi ú.)									
8	8	VII. - -	- (Nagydiófa ú.)									
9	9	VII. - -	- (Rottenbiller ú.)									
20	4020	VIII. - -	- (Német ú.)									
1	1	VIII. - -	- (Tráter ú.)									
2	2	IX. - -	-									
3	3	I. - Leányiskola	-									
4	4	II. - -	-									
5	5	III. - -	-									
6	6	IV. - -	- (Deák tér)									
7	7	IV. kösz. - -	-									
8	8	V. polg. -	-									

BUDAPEST 1910. JUN.-11 N 11 53

32. *sz. nyomtatvány.* **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

1908. I. megr. 100 r., II. 100 r. 4. sz. p. — Pesti könyvnyomda-részvény-társaság.

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Franco-dij K	Franco-dij f	Jegyzet
43	4043	rkath. elemi Tanító nő képző	Bpest IV. ker.									
4	4	- - -	- (Ranolder ü.)									
5	5	- polgári -	- (Angol kisasz.)									
6	6	- elemi Tanító képző	Csíksomlyó									
7	7	ref. fels. Leányiskola	Debreczen									
8	8	rkath. polg. -	-									
9	9	ref. elemi Tanító képző	-									
50	4050	- - - nő -	-									
1	1	rkath. - -	-									
2	2	áll. polg. Leányiskola	Eger									
3	3	elemi Tanító képző (rkath.)	-									
4	4	- - nő - -	-									
5	5	ev. - Tanító képző	Eperjes									
6	6	rkath. - -	-									

BUDAPEST 910. JUN. 11. 1911 53 0

1908. I. megr. 100 r., II. 100 r. 4. sz. p. — Pesti könyvnyomda-részvény-társaság.

32. *sz. nyomtatvány.* **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Franco-dij K	Franco-dij f	Jegyzet
57	4057	vrath. elemi Tanítóképző	Esztergom									
8	8	ev. -	Felsőlövő									
9	9	áll. polgári iskola	Győr									
60	4060	vrath. elemi Tanítóképző	-									
1	1	áll. polg. Leányiskola	Gyula									
2	2	vrath. elemi Tanítóképző	Kalocsa									
3	3	- - - nő -	-									
4	4	- polg. - - -	-									
5	5	körs. polgári iskola	Kaposvár									
6	6	román elemi Tanítóképző	Karánsebes									
7	7	vrath. polg. Leányiskola	Kassa									
8	8	- elemi Tanítóképző	-									
9	9	- - - nő -	-									
70	4070	áll. polgári iskola	Kézdivásárhely									

BUDAPEST 910. JUN. 1 N11 0530

32. *sz. nyomtatvány.* **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
71	4071	vdatt. elemi Tanítónőképző	Kiskunfélegyháza									
2	2	Társulati Felsőkeresk. isk.	Kolozsvár									
3	3	kőrs. polgári iskola	-									
4	4	vdatt. elemi Tanítónőképző	Kőszeg									
5	5	- polgári -	-									
6	6	ref. fels. Leányiskola	Miskolcz									
7	7	- elemi Tanítóképző	N. Enyed									
8	8	- - -	N. Körös									
9	9	ev. polg. Leányiskola	N. Szeben									
80	4080	- elemi Tanítóképző	-									
1	1	glatt. román elemi -	-									
2	2	vdatt. elemi Tanítónő -	-									
3	3	- - - -	N. Gombal									
4	4	polg. iskola (kőrs.)	N. Várad									

1. 20

BUDAPEST 910 JUN 11 1911 KÖNYVTÁRA

32. sz. nyomtatvány. **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

MAGY. TUDOM. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Franco-dij K	Franco-dij f	Jegyzet
85	4085	gratt. elemi Tanítóképző	N. Várad									
6	6	rratt. - -	-									
7	7	ref. - - nő -	-									
8	8	rratt. - - -	-									
9	9	polg. Leányiskola	Nyíregyháza									
90	4090	felsőbb -	Nyíra									
1	1	ref. elemi Tanítónőképző	Pápa									
2	2	rratt. - - -	-									
3	3	polg. Leányiskola (rörs.)	Pécs									
4	4	- - (rratt.)	-									
5	5	rratt. elemi Tanítóképző	-									
6	6	- - - nő -	-									
7	7	Társulati Felsőkereskr. vsk.	Porsony									
8	8	rratt. elemi Tanítónőképző	-									

BUDAPEST 9.10. JUN. 11 1911 53

32. *sz. nyomtatvány.* **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

MAGY. T. ÁSZ. AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓ HIVATALA
BUDAPEST.

Feladó jegyzék csomagok vagy ajánlott levelek számára.

Folyó szám	Ragszám	Czimzett	Rendeltetési hely	Érték K	Érték f	Súly kg.	Súly gramm	Utánvétel K	Utánvétel f	Francodij K	Francodij f	Jegyzet
99	4099	w. elemi Tanítónőképző	Segesvár			1	250					
100	4100	- - Tanítóképző	Selmeczbánya									
		100 (Egyszáz) darab										

BUDAPEST 910. JUN. 11 NY 53 ½

32. sz. nyomtatvány. **Feladó jegyzék.** 1/4 ívrét.

Feladó előjegyzései	Feladóvevények
	Kalevala

PETŐFI-TÁRSASÁG

—•—

VI. Bajza utca 21.

—

Budapest, 1910. január 26.

Nagyméltóságu Elnök Úr,

Kegyelmes Uram!

A Petőfi-Társaság megbizásából, ama tiszteletteljes kéréssel fordulok Nagyméltóságodhoz:

kegyeskedjék megengedni, hogy társaságunk az 1910. ik esztendőben február 13-án, március 13-án, április 17-én, május 22-én, szeptember 18-án, október 16-án, november 13-án és december 11-én tarthassa rendes havi üléseit a Magy. Tud. Akadémia ~~emeleti~~ termében.

Nem a nagy teremben?

Hódolattal teljes tisztelettel:

Kéry Gyula

a Petőfi-Társaság titkára.

Ü.

Ukk. 1910. január 28.

58. fk.

1910

Nagyméltóságú

Rerzeviczy Albert, doktor,
akadémiai elnök úrnak

Budapest

Hódoló mély tisztelettel, s legmélyebb alázattal
arról legalázatosabb kérelmemmel
járulok a magyar tudományos
Akadémiai nagyméltóságú
Elnök úr kegyes színe elé, hogy,
mivel a nagyméltóságú magyar
királyi Vallás és közoktatásü-
gyi Minister úrtól már kérel-
mezem a kiskunfélegyházi
magyar királyi állami tanító-
képzőintézettel kapcsolatosan

a „magyar királyi állami felső kereskedelmi iskola" és a magyar királyi állami polgáriskola" felállítását, de kéréb menre még ez ideig választ nem kaptam, hogy a tréf ezme könnyebben megvalósíthaló legyen:

Kegyesen méltóztassék a legbölcsebb vezetésére bízott magyar tudományos Akadémia magas Elnökségénél Kegyesen kieszközölni azt, hogy a tudomány, a szépmüvészet, s legkivált a hazafias-irányú magyar nemzeti nevelés-oktatás fejlesztése és előmozdítása érdekében emberbaráti szeretetből, honszeretetből, könyörületből szivjóságból Isten nevében a magy alapítóhoz méltóan

kegyesen méltóztatnék a magyar tudományos Akadémia és magy. méltóságú magyar királyi Vallás és közoktatásügyi Miniszter úrnál emlékezetül a kiskún-félegyházi „magyar királyi állami polgári fiúiskola" alapja javára, rajztanári- és zenetanári állásra oly összegű, soha el nem fogyasztható, meg nem csorbítható és ki nem szolgálható alapítványt tenni, hogy annak évi 4%-os kamataiból a rajztanár évi 1600 korona fizetést és 400 korona lakbérilletményt, az ének-zenetanár pedig ugyancsak évi 1600 korona fizetést és 400 korona lakbérilletményt kaphasson a magyar királyi állami adóhivatalból.

Körülbelül 100000 koronás alapítvány volna szük-

séges az eszme megvalósításához,
de bőségesen lenne kárpótolva
a magyar tudományos Aka-
démia, mert nemes nagylelkű
alapítványával nemcsak ma-
gát a magyar nemzeti kultu-
rális ügyet szolgálná, hanem
tehetséges, nagymüveltségü
tanulói közül egyszerre ket-
tőt is juttathatna megfelelő
társadalmi állásához, mert
hiszen nyilvánvaló, hogy a
magyar tudományos Aka-
démia alapítványához az a
Akadémiatagjai ép azok tanü-
gyi pályára készült gyermekei
formálnának elsőbbségi jo-
got.-

Gondolkoztam már a
fölött is, hogy, mivel a vízóban
forgó polgári fiúiskolánál a rajz-
tanítási órák száma heti 16-ra,

a tanitókképzőintézetnél ~~redig~~ heti 8 óra, ezen tanóráknak ~~felé~~ pedig, vagyis heti 12 óra a szabadkézi rajzra, a másik fele pedig a „mértani rajz“-ra esik: nem-e volna jó az ügyet olyatén képpen megoldani, hogy a képezdei és polgári fiúiskolai rajztanítás egymásnak összeköttetnék és ~~a~~ szabadkézi rajztanítás ~~ra~~ is egy, a mértani rajztanításra is egy közös rajztanár külön-külön alkalmaztatnék.

Az ügy eldöntését a magyar tudományos Akadémia nagy-méltóságú Elnökségére bízom, s ha azt összeköttetés helyes, úgy mély tisztelettel környezem a „tekintetes“ polgári fiúiskolai ének-zenetanári alapítványt a tanítóképzőintézeti rajztanári alapítványnyal czélszerűség okáért felcserélteti. —

/

/. Mellékelem még a „Magyar
írók-hírlapirók Otthoná"-hoz
intézett kérelmemet is. Kegyesen
méltóztassanak azt alázatos pártfogásával ellátva, illetve
bocsájtani. Legalább nem fog-
ják mondani: „no minket,
írókat, nem pártfogol senki."

Alázatos kérelmem
megújítása után maradtam
a magyar mély tisztelettel
Kegyes Uraságtok

alázatos szolgája:

Balla Balázs.

Elnök úrnak

Kiskunfélegyháza, 1910 január 26.

Hódoló mély tisztelettel,
Legalázatosabb szolgája:

Balla Balázs.

alt. I. ker. mű. 32. szám.

Eck. 1910. január 28.

Tisztelt Uram!

T. évi január 26-án Elnök úr a Magyar intézet beadványára vonatkozólag értesített, hogy javaslata annyira kívül esik a M. Tud. Akadémia működési körén és annyira belevág körök alapszabályaiba, hogy annak tárgyalásába szívesen bele sem bocsátkozhatunk.

Kiváló tisztelettel.

Budapest, 1910. febr. 3.

főtitkár.

Ecc. 1910.

Nagyságos Főjegyző Úr!

Folyó évi 60. számú értesítvényét köszönettel tudomásul veszem. Sajnálom, hogy beadványomat a magyar tudományos akadémia nem tárgyalhatja. Szibes Ednek talán a jövő ősz folyamán az ezredes, privilégiumos, baráti körben, összejövetelek alkalmával majd jelentem, hiszen csak az akadémia díszére válnék, ha a nagymélt. magyar Királyi Vallás és Közoktatásügyi Minister úrnál tagjai és azok gyermekei javára alapítványt tehetne.

Maradtam a nagyságos Főjegyző Úrnak

őszinte híve és tisztelője:

Kiskunfélegyháza, 1910 február hó 6-án

Balla Balázs.

I. mű. 32. szám.

Az Magyar Írók, Hírlapírók Otthona
méltóságos Elnökének

Budapest.

Méltóságos Elnök Úr!

Mivelhogy a nagyméltóságú magyar Királyi vallás és közoktatásügyi Minister úrtól a Kiskunfélegyházi Magyar Királyi állami Tanítóképzőintézettel kapcsolatosan a „magyar Királyi állami felső" Kereskedelmi iskola" és magyar Királyi állami polgári fiúiskola" felállítását, kérelmeztem, de az ügy még befejezetlen elintézve nincs:

Hódoló mély tisztelettel csatlakozom a „Magyar írók, hírlapírók Otthona" méltóságos Elnöke hegyes szíve elött, hogy annemyiben óhajtásának magyar író barátaim az általam kérelmezett „magyar királyi állami felso" kereskedelmi iskolánál, tanszemélyzet, igazgatósági titkár" – i és konviktusi titkár" – i állásokra emberbaráti szeretetből, könyörületből, hazaszeretetből, szivjóságból alapitványt tenni, kegyesen méltóztassék e beigett a nagyméltóságu magyar Királyi Vallás és Közoktatásügyi Miniszter úrhoz fordulni. –

Megjegyzem azonban, hogy az alapitványnak oly összegünek kellene, hogy annak évi 4%-os kamataiból egyik – egyik titkár évi 1600 korona fizetéssel és 400 korona lakbérillettményt

I. Ker.

Kaphassam a magyar királyi Adóhivatalból. Körülbelül 100000 Korona alapitványi volna szükséges az ezzé megvalósitásához, de, ha egy alapitványt, vagyis 50000 Koronát mellőzöldnek is Ferenc József nevében, már akkor is szép és nemes cselekedetet mivelnek a magyar Kereskedelmi oktatás szolgálatában.

Megjegyzem, hogy ezen alapitványhoz az irók, azok fiu- és leány gyermekei birnának elsőbbségi jogal, mi-ért is az alapitó levélben kitünteten-dő volna ezen körülmény és ez, hogy az alapitvány „el nem foglalható", „ki nem sorsolható" és „meg nem csorbitható."—

Kiskunfélegyháza, 1910 januárhó 25én

Hódoló mély tisztelettel,
Legalázatosabb szolgája:
Balla Balázs.

I. Ker. miüd 32. szám.

E. M. Löffler.

A

Magyar Tudományos Akadémia

Nagytekintetű

Elnökségének.

Nem tudom hogy nemes tevedek azon feltevésemben, hogy a Nagyt. Elnökség leveleimmel való sürü terhesgyatásaimért a megnövő ítéletben pénzes it. De mindan levelem intéző czélyú nem személyes, hanem universalis, azt hiszem azt nem fogjuk talán nak minősíteni. Hiszi egyszerü jelentésem egy sokat hányatott idezenben elhunyt tudós hazánk fiának Körösi Csoma Sándornak a még mai napon is ugyünnepelt nagy értékü tevékénységének ujfeltünendő érdemeit van hivatva ujnan hirül vinni, melyi érdemek reflexje első sorban a magyar tudományos világra hat vissza.

Örömmel teszek tehát eleget a felszólító köte-
lességemnek, első sorban mint tagja az
Asiatic-Society of Bengal-nak és másod sorban
mint egyedül itt élő magyar ő. terra incognita
kutatásában- a távol keleten az Magyt. Elméleteinek
tudományára hasznát és kérve őt tudományával pártfogni
kegyeskedjék.

Ha A. S. of B. 1907-ben elhatározta Csoma
ő. emlékének kiadását alatta kéziratainak sorozását
sét és sajtó alá való bocsájtását. A nehéz munka
keresztül vitelével az egyesület prof. Dr. E. Ross-t
a madrasah iskola polyglotta tanárát bízta meg
és ő mint első könyve már a jövő hó folyam.
ai végén fog megjelenni; angol-sanskrit és
tibeti nyelven. A nagy életrajz mint 3 kötetben fog
megjelenni.

E munkájának mikénti állásánál
számolt be Dr Ross az Asiatic-Soc. januári 5. ikén
tartott nagy közgyűlésén a Csoma de Körös
and Tibetan Buddhism. czímű értekezletében,
mely egyedüli tartalmánál fogva és a sajtó elő-
adás nem mellőzhető említés nélkül.

Az ülés a Society nagy diszteremében tartatott meg, mint teljes számban megtöltött a calcuttai tudós világ és intelligentia színe-java. Ugy a vendégek mint tagok minthogyhogy egy emlék lapot kapott, hol egy kis kivonat volt Csoma élettörténete és munkái felemlitve.

Az elnöklő Dr Ross szivességét folytán van szerencsém mellékelve a tőle rendelkezésemre bocsájtott értekezlet megküldeni azon megjegyzéssel, hogy ezen a tartott értekezletnek tulajdon képen csak fele; mert az elnöki tábort elmaradt beszélt mint alunsett és beszédében nem csak a tudós de a magyar honát is örömmyre gyuitott. Beszédében igen érdekesen lejtegette a tudós az 6" nézetét azon felett, mi egy nemzet esetében kutatóknak magyarokat; a magyarok ősrokonságát a vidékben keresni-, mi pereinte eredmény nélküli küzdelem lenne.

Az estnél melynek főpontja a Csoma fölötti emlékbeszéd volt mintha más nap azért is megismételtetni, mert az Csoma születésének 125 ik évfordulója körül tartatott meg. —

Ugy valtozásait venném az estének-szép emlékét vivé magukkal-nyilatkoztak elismerőleg az magyarul előadásról mint a tényező napoi lapok is a magyarok hálája lett, hogy adozzak Dr Rasonak ki magyarul hozzá jánult így ezzel mint a veri birott mü elkészitésével, hogy a müvelt világ által adassék bérei egy sinla a magyar tudományos érdekeltsének jusson. —

Mindezeket a Nagytekintetü Elnökség tudomására hozni, szükség esnek tartom és ezek után vagyok Nagyságtok jóindulatába magamat ajánlva, tisztelettel és alázatos

Kolozsvár 1910. január 29.

tisztelettel

Szilágyi

62. 4/1

1910.

I. osztálynak

Tisztelt Osztály!

F. hó 15-iken 39. sz. a. kelt átiratom kapcsán, melyben a I. Osztály az idei vaggyülésen kihirdetendő pályakérdések formulázására kéretett föl, értesítem, hogy a Lévay-alapból esedékes „a történeti monographiáról kitűzendő 1000 kor. összeg az 1909. április 28-iki tartandó nagygyülés határozata" alól F a Karácsy-életrajz pályázat nyertes két érmét, dr. Váczy János l. tagot és Czeizel János t. tanárt illeti, F ennélfogva a pályázat nevét az idézett határozat alól nem tartja.

F (:l. Akad. Értesítő 233. f. 262. és 392. l. :)

F kitűzi az 1910-re esedékes 1000 korona ki nem fizetendő.

Kiv. tisztelettel.

Budap. 1910. január 26.

Főtitkár

"31."

66.17.

1910.

Feridun alapítvány (akadémiai rész) utáni kamatok elszámolása az 1909 évről

Kelet			Lejárat	Napok	Tartozik			Követel		
					Kamatszámok	Korona	fillér	Kamatszámok	Korona	fillér
1909										
									10771	25
Jan.	1	Egyenleg								
	2	80.000 k. 4% M. földh. int. 2 lg. után fiz. és leg. szelv.							1600	
Ápr.	3	Isoz Kálmánnak Saussure emléki ratainak korrigálásáért és a kiadás gondozásáért				220				
Máj.	12	Thaly Kálmánnak irói tiszt. dij fejében				860				
	"	Saussure féle másolatokért Adresse Office du Canton de Vaud-nak Frs. 81.20				77	79			
Junius	4	Mészáros Gyulának baskiri földi utjára				600				
Julius	1	80.000 k. 4% M. földh. int. 2 lg. után jul. 1 én lej. szelv.							1600	
Szeg.	3	Saussure nyomdai számlájának kiegyenlitésére a Franklin társ.-nak				728	60			
Okt.	4	dr. Mészáros Gyulának a Csuvai nép költési gyüjteményért tiszteleti dij				600				
Nov.	6	Franklin nyomdának				58				
Decz.	21	"				2760				
"	31	Egyenleg				8066	86			
						13971	25		13971	25
1910										
									8066	86
Január	1	Egyenleg								

Budapest, 1909. december 31.

A Magyar Tudományos Akadémia vagyonának kezelője

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Simon

Különféle tartozások 1909 december 31-én

V/327	Szilágyi István alapítványa (kamatok)				200 –
VI/345.	Magyar mestermű szőtár alap				200 –
VII/56	Hunyady-ak kora alap				8000 –
	Albrányi alapítvány (kamatok)				120
97	Könyvtár. Diplomatáriak				
	volt 1909 január 1-én	K. 66·80			
	hozzá a Pénzügyminisztérium 1909 évi segélye	2,000. –			
	Rendelkezésre állott	K. 2,066·80			
	1909 évben kiadatott	1,460·90			
	Maradt rendelkezésre 1910-re	K. 605·90			605 90
107	Lóczy Henrik külön alapítványa				85 04
151	Pólya-jutalom számla 1909 jan. 1-én volt		6000 –		
	hozzá 1909 év		2000 –		8000 –
157	Szilányi Ullmann testvérek külön alapítványa				10000 –
167	Ormódy Ormódy Amelie emlékére tett alapítvány				10,000 –
180.	Schönics örökösök adományából befolyó összegek				873
226.	~~Török Gyula Sándor emlék szobor alap~~				474 88
304.	Forrás bev. alapítvány (akadémiai rész) utáni kamat				8066 86
390.	Többek számlája:				
	Osztr. magy. első állt. tiszt. egylet Borovszky S. ügyében		55 72		
	Szinger Béla ügyében		41 23		
	Özv. Fejes Jánosné alapítvány		200 –		
	" " " " utáni kamat		29 34		
	Oficzky alapítvány		507 –		
	Temes megye és Temesvár város monographiája		9253 76		10087 05
VIII/1.	Egyes képesi lövölde takarék pályadíj alapítvány				4821 28
7.	Özv. Ormódy Mihályné illetési ösz (el nem vett illetmény)				50 –
25.	Hadtörténelmi bizottság				5000 –
38.	Fakriczy Sámuel emlékére tett „A" alapítvány kamatai				198 80
45.	Magyar Földhitelintézet				54537 59
55.	Adományok számlája határozott rendeltetéssel:				
	M. kir. Honvédelmi Minister adománya 100 db koronás arany pályadíjra				1135 –
VIII/257	Jónás Károly előleg számlája				40 –
	Maradékok az osztályok részéről				
	II. osztály könyvkiadási számla		4362 62		
	III. " " "		8009 15		
	Főtári Bizottság számla		131 60		13.688 37
	Budapest, 1909 December 31-én	Összesen	Kor.		135,319 50

A Magyar Tudományos Akadémia pénzügyének kezelője:

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Simay

9. lap

Hagyományok, adományok, uj alapitványok 1909 évben

Ft/167	I.	I	Hagyományok határozott rendelkezés nélkül					
			Sulkay Aurélia a Csélics Teréz hagyománya		886	91		
			u. Ipolyi Arnold püspök hagyománya fejében befolyt		3	49	890	40
VII/303	II.	II	Uj alapitványok					
		1	néhai Fabriczy Sámuel emlékére tett „A" alapitvány felszaporodott kamat feleslegéből az alapitvány gyarapitására tőkésitett réz	400				
		2	néhai Dr. Kautz Gyula alapitványa	4000				
		3	Galgóczy Károly alapitványa	1000			5400	
						M.	6290	40

Budapest 1909. december 31-én

A Magyar Tud. Akadémia pénzügyének Kezelője.

MAGYAR FÖLDHITELINTEZET

Hadik Lucas

Fabriczy Sámuel emlékére tett A" alapítvány kamatai elszámolása az 1909 évről

Kelet			Lejárat	Napok	Tartozik			Követel		
					Kamatszámok	Korona	fillér	Kamatszámok	Korona	fillér
1909										
									168	56
Január	1	Egyenleg								
	2	3.400 kor. M. Földhitelintézeti zálogl. 4% os aranyjára szelvény és 22.500 k. 4%os aranyjáradék Fi-én lej. szelvény							1146	40
Június	1	96.400 k. 4%os kor. járan után junius i-én lej. szelvény							1928	
	26	Fabriczy Kornélnak Stuttgartba küldött M. 4.800-ért				52 98	80			
Julius	1	4.800 k. 4% k. M. Földh. int. zlg után julius i-én lej. szelv							96	
	"	Kisorsolt 4% M. Földh. int. zlgl.							200	
	"	22.500 f. 4%os ar. járan julius i-én lej. szelv							1080	90
	17	Vett 200 k. 4% M. Földh. int. zlgl.				188				
	22	2 egész és 12 fél drb. Badische Anilin und Sodafabrik rv. 1908 évi osat. szelv							2474	82
	23	12 drb Würtenberg. Vereinsbank rv. 1908 évi osat. szelv							589	44
									1928	
Decz	1	96.400 k. 4%os kor. járan dec. i lej. szelv				3543	45			
	24	Fabriczy Kornélnak elk. M. 3000. ért				383	07			
	28	Vett 400 k. 4%os földh. int. zlgl.				198	80			
	31	Egyenleg								
					K	9612	12		9612	
1910								K.	198	
Jan.	1	Egyenleg								

Budapesten, 1909 decemb. 31.

A Magyar Tud. Akadémia pénzügyi Hivatala.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Simon

Különféle követelések 1909 december 31-én

III/208	néhai Zsivora György hagyatékából eredő követelések			3340596
III/390	Többek számlája:			
	Br. Fejes Jánosné alapítvány 4% kor. zálog		200 –	
	Óvóczky sors jegyek		507 –	
	Kaczity Jovane tőkében Kor. 3,200.–			
	kamatban 909 II. évre 80.–		3280 –	
	Könyvtár, Diplomatáriák a Belügyminisztérium tartozása		2000 –	5987 –
	Deficitek:			
	Első osztály könyvkiadási számla deficitje			40797
III/5.	Könyvkiadó Bizottság			128917
	Összesen	Kor.		41090 10
	1910 évre átutalt kiadások			
III/97	Könyvtár, Diplomatáriák			800 –
189	Előre nem látott kiadások			2000 –
203	Irodalom történeti bizottság			3951 25
316	Gr. Széchenyi István muzeumára			800 –
395	Költség számla, Politikai segédi teendőkre			500 –
III/5	Könyvkiadó Bizottság			1560 –
16	Általános könyvkiadói számla			41407
30	Házi költségek számlája (ujévi ajándékokra)			400 –
34	Kazinczy alap készpénz számla			2825 27
50.	Könyvtár számla			228 –
	Összesen	Kor.		17204 59
	Túlkiadások (deficitek)			
	1907 évről			5805 79
	1908 "			7259 21
	1909 "			17178 58
	Összesen	Kor.		30243 58

Budapest, 1909 december 31-én

A Magyar Tudományos Akadémia vagyonának kezelője:

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hedrich Simon

Költségszámla állása 1909 decz. 31én

illetőleg annak kiadásai 1909 évben

					Egyenként		Kiadás 1909 évben		Költségvetés 1909 évre	
I		Személyes járandóságok								
	1)	Föbb tisztviselők fizetése								
		Heinrich Gyuszi főlelkész			6000	.				
		Szily Kálmán főkönyvtárnak fizetése		6000	.					
		lakbére		2400	.	8400	.			
		Vámy Gyula	ovtályfőnök			2000	.			
		Sauer Imre	.			2000	.			
		Id. Szinnyey József	.			2000	.			
		dr. Szirpatahy Kálmán	jegyzők			2000	.	22400	.	22400	.
	2	Többi tisztviselők fizetése és lakbére									
		Kellebrandt Árpád	fizetése	4000	.						
			lakbére	1000	.	5000	.				
		de Borowszky Samu	fizetése			4000	08				
		Tónás Károly	.			4000	.				
		Szentes .	.	3400	.						
			lakbére	1000	.	4400	.				
		Tiringer Béla	fizetése	3000	.						
			lakbére	1000	.	4000	.				
		Heinlein Jolván	fizetése	2400	.						
			lakbére	1000	.	3400	.				
		Borowszky Tónás a Szentes nek főtitkári segédi teendőkért				2400		27200	08	27200	.
	3	Szolgák fizetése lakbére és ruházata:									
		Pados Jolván	fizetése			1190	.				
		Kell .	"			1020	.				
		Csery József	.			1020	.				
		Rieger Péter	.	1020	.						
			lakbére	340	.	1360	.				
		Trokán János	fizetése	1070	.						
			lakbére	340	.	1410	.				
		Gulyás Jolván	fizetése	1120	.						
			lakbére	340	.	1460	.				
		Király Jolván	fizetése	1070	.						
			lakbére	340	.	1410	.				
		Hegedüs József	fizetése	1020	.						
			lakbére	340	.	1360	.				
		Szolgák ruházata				1888	.	12118	.	12160	.
		Nyugdíjak, napdíjak és segélyezések									
		özv. Enyódy Mihályné				200	.				
		özv. Knoll Károlyné				600	.				
		Mészáros Péter özvegye				800	.				
		özv. Lindner Ernőné				999	96				
		özv. Takács Jánosné				999	96				
		Korn Antal				1008	.				
		Átvitel				46079	92	61718	08	61760	.

13

13

			Egyenként		Kiadás 1909. évben		Különbözet 1909. évre	
	Áthozat		4607	92	61718	08	61.760	.
	Irodalmi Alapítvány alapítási fizetési	1125 .						
	önkénytesi idejére	500 .	1.625	.				
	Barcsay Károly 3 árvájának segélydíja		300	.				
	Hozzájárulás a nyugdíjalaphoz		320	.				
	Fizetési járulék a Bukovinszky alapból		1964	0				
	Segélyezésekre		990	.	8.039	32	7.740	.
					69.757	40	69.500	.
II.	Almanach és Értesítő				9.141	63	9.000	.
III.	Az I. osztály és bizottságai részére							
	a) osztályi kiadások		6.151	66				
	b) nyelvtudományi bizottság		9349	29				
	c) irodalomtörténeti bizottság		14.588	66				
	d) classica-philologiai bizottság		6476	.				
	Valóságos kiadás 1909. évben		36.565	61				
	Előirányzott összeg 1909. évre		36.157	64	36157	64	36.157	64
	1909. évben több a kiadás, vagyis deficit		407	97				
IV.	A II. osztály és bizottságai részére							
	a) osztályi kiadások		16.940	98				
	b) történelmi bizottság		31.879	73				
	c) archaeologiai bizottság		10470	02				
	d) nemzetgazdasági bizottság		11.225	.				
	Valóságos kiadás 1909. évben		70.515	73				
	Előirányzott összeg 1909. évre		74.878	35	74.878	35	74.878	35
	Marad a V. osztálynak 1910 évre		4.362	62				
V	A III. osztály és bizottságai részére							
	a) osztályi kiadásokra		12.565	05				
	b) természettudományi bizottság		12.184	73				
	Valóságos kiadás 1909 évben		24.749	78				
	Előirányzott összeg 1909. évre		32.758	93	32758	93	32.758	93
	Marad a III osztálynak 1910 évre		8009	15				
Va	Szótári bizottság részére:							
	Valóságos kiadás 1909 évben		8251	.				
	Előirányzott összeg 1909 évre		7167	60	7167	60	7167	60
	Több kiadás		1.083	40				
	Ennek fedezetére szolgál az I. II. III. osztály járuléka		2400	.				
	Marad a szótári bizottságnak 1910 évre		1.316	60				
VI.	Könyvkiadó Bizottság: az Akadémiai, Természettudományi és orvosi könyvkiadó vállalatok segélye		9000	.	9000	.	9000	.
	A könyvkiadó vállalatra befolyt a folyó évben		18625	11				
	Átvitel	X	27.625	11	238.861	55	238462	52

			Igazgatóság	Pénzügyi és számviteli Főosztály	Összesen
	Átvitel		27625 11	231 761 51	259 386 62
	Személyzeti kiadások és ezek járulékai		24 637 62		
	Fűtő bérei		5010 64		
	Irodai segédmunkások és napszámosok bérei		3221 72		
	Takarítónők bérei		1284 —		
IV	Irodai szükségletek			2212 —	1712 —
V.	Könyvek, folyóiratok és időszaki kiadványok			2401 —	2401 —
VII.	Postaköltség			30260 63	28500 —
VIII/a	Bélyeg pótlásokra			2000 —	2000 —
IX	Utazási költségekre			3126 63	5000 —
X	Rendeletek Szemle tagdíja			1000 —	1000 —
XI	Hagyaték értékelési szakértői költségek			6710 —	6000 —
XII	Számítógépek a) műszaki célokra		13574 61		
	b) diplomatikai célokra		2000 —	15574 61	15000 —
XIII	Az Akadémia épületeire				
	a) fűtési	2076 64			
	b) világítási	3101 54			
	c) vízszolgáltatási	1443 —			
	d) Műszerekhez				
	kőfaragási	4923 86			
	épületkőmunkák	2283 62			
	kőburkolat	3066 37			
	lakatos	231 —			
	asztalos	421 50			
	kályhás	704 —			
	üvegezés	406 36			
	kéményseprés	150 —			
	próbafestés	275 —			
	burkolási munkák	944 20			
	Sármány seprés	600 —			
	tető gőzkéményfenntartási és javítási	658 —			
	fűtőberendezések átalakítási és javítási	339 36			
	gőzkazánok fenntartási	880 —			
	világítási berendezések átalakítási és javítási	238 01	16122 27		
	e) tisztítási és apró kiadások		2317 70		
	f) különféle kiadások				
	ugyészi ajándékokra	400 —			
	orvosi tisztelet díja	400 —			
	építési	1000 —			
		782 18			
	számvevőségi	760 —			
	park gondozási	80 —			
	pavetonsági biztosítási	40 54			
	vádiratok kifogása	116 10			
	gondnokoknak megtakarítási jutalék	104 34	3283 13	28752 98	28500 —
XIV	Fogyasztási kiadásokra:				
	nyugtabélyegek		334 76		
	biztosítási díjak		379 46		
	őrzési, átírányítási díjak, postabérek		324 10	1038 32	
	Akadémiai kiadványok expeditiója			345 08	
	Magyar Földhitelintézet könyvvezetőjének tantiémje			1371 60	
	nagyvidéki költségek			286 32	
	kölcsönös nyomtatványok			1126 80	
	irodai kiadások			7430 30	11598 42	8742 42
	Átvitel			349497 22	344104 94

		Egyenlőként	Kiadás 1909-ben		Költségvetés 1909. évre	
	Áthozat		349.497	22	344104	94
			32574	37	32.700	
XV.	Adó		17905	49	17400	
XVI	Kamat az Akadémia által kiosztott alapok után		5913	50	5926	70
XVII.	Előre nem látott kiadásokra		120		200	
XVIII.	Segély az Lederer alapból		406.030	58		
	Kiadás 1909 évben				400.331	67
	1909 évre kivetett előirányzat főösszege				5698	94
	1909 évben több kiadás		406030	58	406.030	58
	Kiadás mint fent		406030	58		
			203	67		
XIX	Különféle kiadás Szervezeti szabályzási költsége		406234	25		
	1909 évben a kimutatott bevétel	416.679	65			
	ezzel szemben a kimutatott kiadás	406234	25			
	mely különbözeti összeg az Akadémia vagyonát gyarapítja	Ft 10.445	40		10.445	40
	A Jövedelem és Kiadási számla főösszege	kor			416679	65

Budapest, 1909. December 31-én

A Magyar Tudományos Akadémia vagyonának kezelője:

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Sima

8. lap

Bevételezések állása 1909 december 31-én

				Bevételek 1909-ben		Előirányzat 1909-re	
1		Rendes bevételek					
	1	Alaptőkepénzek kamatai		4601	17	6400	-
	2	Jövedelmek		1812	33	2200	-
	3	Értékpapírok		149007	90	147100	-
	4	Házbérekből		80305	-	80300	-
	5	Tőkepénzek lejárásából		21719	16	22000	-
	6	Czirágos István belügyminiszérium adományával együtt		99000	-	99000	-
				356641	55	357000	-
1		Rendkívüli és átfutó bevételek					
		Maradék az adósok munkálatára		31710	12	31710	12
		Régészeti és embertani társulat járuléka		900	-	900	-
				32610	12	32610	12
		I Rendes bevétel		356445	55	357000	-
		II Rendkívüli és átfutó bevételek		32610	12	32610	12
		1909 évre előirányzat főösszeg				389610	12
		Bevételezések 1909 évben		389055	67		
		1909 évben kevesebb vétetett be szemben az előirányzattal		554	45		
			Jön	389610	12	389610	12
		1909 évre előirányzat főösszeg mint fent				389610	12
		Bevételek mint fent		389055	67		
	7	Hagyományok	K 890·46				
	8	Új alapítványok	" 5400·-				
	9	Sorsjegy nélkül nyeremény	" 32·-				
	10	Árfolyamkülönbözet vét. által papirosnál, melyek a mérleg- ben pari árfolyamon vétettek fel	" 4123·-	10445	40		
				399501	07		
		A Akadémia rendes bevételei voltak		389055	67		
		Ezzel szemben a kiadás is pedig rendes	406030 58				
		rendkívüli	203 67	406230	25		
		1909 évben több kiadás		17178	58	17178	58
		mely a jövő évek bevételeiből fedezendő					
		Összes bevétel illetve a Pénztár és nyereményszámla főösszege		K 416679	65		
		Több vétetett be				27069	53
				K 416679	65	416679	65

Budapest, 1909 december 31-én

A Magyar Tudományos Akadémia pénzügyének kezelője

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Simon

Magyar Tudományos Akadémia

Alapítványok és alapítványok utáni hátrálékos kamatok kimutatása

1909 december 31-én

Folyószám	Könyvi lapszám	Az alapítvány neve	Kamatláb	Az alapítványok állása 1908 dec. 31.		Az év alapítványok az 1909 évben		Az alapítványokba befolyt az 1909 évben		A kamatkatalékok állása 1908 dec. 31-én		Kamatkatalékba befolyt az 1909 évben		
				K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	
1	IV/99	Nyregyháza város	6	2100	—									
				2100	—									
2	23	Albrecht főherczeg	5	21,000	—									
3	III/9	gr. Andrássy Mladár	"	2,000	—									
4	III/8	Buda sz. kir. város	"	4200	—									
5	III/102	Ujfy Lajos	"	2000	—							700	—	
6	106	Fejérvölgyi gyűjtő	"	2000	—							200	—	
7	98	Losonez város	"	2000	—							—		
8	155	Nagybánya város	"	2,000	—							200	—	100 —
9	34	Nagykőrös "	"	4000	—									
10	104	Pápa városi "	"	2000	—									
11	156	Szentendre "	"	400	—									
12	36	Vitéz alapítvány	"	1,680	—									
				43,280	—							1100	—	100 —
13	VIII/6	gr. Andrássy György	4	21,000	—									
14	VIII/30	gr. Széchenyi Pál	"	21,000	—							1260	—	1260 —
15	VIII/11	Kalocsavidéky György	"	40,000	—			40,000	—			595	65	595 65
16	105	Glatz József	"	168	—							80	64	
17	6/94	Marczibányi Imre	"											
				82168	—			40000	—			1936	19	1855 55
18	III/32	Szoboray Elek	Kamatmentes	50	—									
19		Báró Vécsey Lajos		420	—									
20		Kornéli Sándor		100	—									
21		Udvarnoki Gyula		4000	—									
22		Fejes János		100	—									
23		Thanhoffer Pál		800	—									
				5470	—									
		Összesen		133,018	—			40000	—			3036	19	1955 55
24	6/339	Harkinczy alap ingatlana		20,000	—									
25	III/253	Roman Ferencz alapítvány		9,400	—									
				162,418	—									

Budapest 1909. dec.

A Magyar Tudományos Akadémia

MAGYAR FÖLDHITEL

Kadics

Az 1909 évre járó kamatok az alapbirtokok után K	f	Ebből történt kezelések 1909 évben K	f	Az alapbirtokok állása 1909 dec. 31-én K	f	Kamatkötelezettségek 1909 dec. 31-én K	f	Kamatok 1910 évre K	f	Ebből adósnál lekönyvelve azt az alapbirtok vagy annak részét képező	évről
126		126		2,100				126		Alapbirtok-levél kelt 1851 jan. 1.	
126	-	126	-	2,100				126			
1050	-	1050	-	21,000				1050		Mezőcsáti 29 telkek. Kiváltó 60 k. 1909 dec. 31 alapbirtokról	
100	-	100	-	2,000				100		Kölcsönös	
210	-	210	-	4,200				210		2000 kor. kölcsönös	
100	-		-	2,000		800	-	100		Kölcsönös	
100	-		-	2,000		100	-	100		"	
100	-		-	2,000		200	-	100		Árokalapi kölcsönös	
200	-	200	-	4,000				200		Kölcsönös	
100	-	100	-	2,000				100		Fegyvernek Község kivonat	
20	-	20	-	400				20		"	
84	-	84	-	1,680				84		Levél, melyre vonatkozólag kölcsönös kamatokat nem számítanak	
2,164	-	1,764	-	43280	-	1400		2164			
840	-	840	-	21,000				840		Lemlek	
840	-	840	-	21,000				840		"	
204	45	204	45							Kölcsönös megyei kamatok a 1910-ik évben	
6	72			161	-	87	36	6	72	Kölcsönös	
420	-	420	-					420			
2311	17	2304	45	42,168	-	87	36	2106	72		
				80	-						
				420						Alaimaki 10	
				100	-					Végrés	
				4000	-						
				100							
				800							
				5470	-						
4601	17	4194	45	93,018		1487	36	4396	72		
				20,000						Kabok és tartozékok	
				9,400							
				122,418	-						

1909 December 31

[illegible] pénzügyének kezére.

FÖLDHITELINTÉZET

Simay

Kimutatás

A Magyar tudományos akadémia részére 1909. decemben 31én a következő értékpapirok voltak a Magyar földhitelintézetnél letétben:

Magyar földhitelintézeti záloglevelek

4% szab. talajj. záloglevél 1910. ápr. 1. lej. szelv.

665, 737/47, 749, 752/9, 788, 790/805, 812, 814, 816, 907/8,
910/93, 1058/75, 1087/90, 1263, 1266/70, 1276/8, 1414, K.
1606, 2003/4 162 drb. à K 2000 324.000. -

874/81, 901, 7629/33, 17725/9, 20824/8, 20830/5
30 drb à K 2000 60.000. -

9539/41, 10392, 10396, 10400/1, 10403/6.
11 drb à K 200 2.200. - K. 3.302.200. - ✓

4% kor. é. záloglevél 1910. jan. 1. lej. szelv.

609, 5867, 6811, 7431, 7451, 7458, 8396/7, 8433.
9939/48, 18048/52, 18855/9 29 drb à K 10000 K 290.000. -
1670/1, 1673/5, 45313. 6 " " " 2000 12.000. -
18749, 21164, 21173, 26721/6, 27449/54 15 " " " 200 3.000. - K 305000. - ✓

3½% kor. é. záloglevél 1910. ápr. 1. lej. szelv.

23621, 23651/2 3 drb à K. 2000 K 6000. - ✓

Özv. Fejes Jánosné alap

4% kor. é. záloglevél 1910. jan. 1. lej. szelv.

29211 1 drb à K 200 K. 200. - ✓

Egyébb értékpapirok:

Egyes. bpest. fővt. takptár 4½% záloglevél

1910. máj. 1. lej. szelv.

5802, 6000, 16411. 3 drb à K 2000 K. 6000. - ✓

ormodi Ormody Amelie emlékére tett alapitvány

Kisbirt. orsz. földhitelint. 4½% kor. é. záloglevél

1910. máj. 1. lej. szelv.

3742/6 5 drb à K 2000 K 10.000. - ✓

Kötményezett Magy. 4% koronajáradék kötvény

1910. junius 1. lej. kamattal

8091 sz. K 1900. - ✓

Magy. 4% koronajáradék kötvény
1910. jún. 1. lej. szelv.

31 drb à Kor. 2000 K. 62.000.–
12 . . . 1000 12.000.–
15 . . . 200 3000.–
8 . . . 100 800.– K. 77800.– v

Magy. 4% földtehermentesitési kötvény
1910. máj. 1. lej. szelv.
15315. 1 drb à Frt 1000 Frt 1000.–
1711. 2817. 4959. 5870. 22334. 22336
6 drb à Frt 500 " 3000.– Frt. 4000.– v

Bereg-munkácsi takpiár részvény
1910. márcz. 1. lej. szelv. 2 drb à K. 200 K 400.– v

Kisbirt. orsz. földhitelint 263 sz. alapitv. okmány
1910. jul. 1. lej. szelv Frt 5000.– v

Kisbirt. orsz. földhitelint. ideiglenes elismervénye
10.000.– kor. alapitv. okiratról 1909 V/3 – 1909 XII/31 ig járó 5% kamattal K. 10.000 – v

Tiszaszabályozási sorsjegy 1910. ápr. 1. lej. szelv
14 drb à Frt 100 Frt. 1400.– v

Bécsvárosi sorsjegy 1 drb à Frt 100 Frt 100.– v

Néhai Opitzky János hagyománya:

1 drb Magy. nyer. kölcsön sorsjegy à Frt 100 100.–
1 " Bécsvárosi sorsjegy " " 100 100.–
1 " Clary sorsjegy " " 40 40.–
1 " Osztrák vörös kereszt sorsjegy " " 10 10.– Frt. 250.– v

1 drb. magyar vörös kereszt sorsjegy nyereményi szelvény: v

Első budapesti gőzmalom részvény
1910. ápr. 1. lej. szelv. 3 drb à K. 500 K 1500.– v

Galgóczy Károly levelező tag alapítványa:

Kisb. orsz. földhitelint. alap. okirat 1910 jul 1. lej. szelv.

163 drb. Ft 500.- ✓

Fabricy Sámuel emlékére tett alapítvány A.

M. földhitelint 4% kor. é. záloglevél 1910. jan. 1. lej. szelv.

6209, 6211, 13477. 14002/4. 16926. 17007/8. 17049
20186/7. 20323/4. 27039. 27076/7. 28399/402.
28445/7. 11558/9 26 drb à K 200 K 5200.- ✓

M. 4% koronajáradék kötvény

1910. jan 1. lej. szelv.	10 drb à K	2000	K 20.000.-	
	72 " " "	1000	72.000.-	
	2 " " "	500	1.000.-	
	4 " " "	100	400.-	K 96400.- ✓

M. 4% aranyjáradék kötvény

1910. jan 1. lej. szelv.	17 drb à Ft	1000	17.000.-	
	7 " " "	500	3.500.-	
	20 " " "	100	2.000.-	Ft 22.500.- ✓

Badische Anilin et Sodafabrik részvény

1909 évi osst szelv.	2 drb egész à Mk	1200	2400.-	
	12 " fél à "	600	7200.-	Mk 9600.- ✓

Wirtembergische Vereinsbank részvény

1909 évi osst. szelv	12 drb à Mk	600		Mk 7200.- ✓

Fabricy Sámuel emlékére tett alapítvány B.

Magy. 4% koronajáradéka kötvény

1910. jun. 1. lej. szelv	4 drb à K	2000	K 8000.-	
	22 " " "	1000	22000.-	
	1 " " "	500	500.-	
	5 " " "	100	500.-	K 31000.- ✓

Nagy-sárosi minimalom részvény
1910. jul. 1. lej. szelv. 4 db à Ft 200 — Ft 800. – v

Iglói minimalom r.t. részvény
1910. okt. 1. lej. szelv. 6 db à Ft 100 — Ft 600. – v

Borsód miskolczi gőzmalom r.t. részvény
1910. jun. 1. lej. szelv. 15 db à K 200 — K 3000. – v

Kepesi takarékpénztár r.t. részvény
1910. ápr. 1. lej. szelv. 6 db à K 200 — K 1200. – v

Okmányok:
Dr. Fabriczy Kornél által kiállított alapitványi okirat.
Egy db 10000.- markáról kiallitott 1901. aug. 6án kelt és Anna Dianiska szül. Ruff, Marta Dianiska és Andreas Dianiska által aláirt kötelezvény. –

Feridun alapitvány:

1 db közjegyzői nyilatkozat

Akadémiai rész A.

M. földhitelintézeti 4% kor. é. záloglevél
1910. jan. 1. lej. szelv.
13005. 16395/9. 16897/8 — 8 db à K 10000 — K 80000. – v

Feridun Kamil Zade ösztöndij alapitvány B.

M. földhitelintézeti 4% kor. é. záloglevél
1910. jan. 1. lej. szelv.
16899/911, 17688 — 14 db à K 10000 — K 140.000 –
584. 3321. 9183, 33586. 52275/7. 52280/3
11 db à K 2000 — 22.000. –
20212. 20247/9. 20311/2. 21099. 21286.
21351. 26855/7. 26859. 27916/8. 28096/9. 28596/604
29 db à K. 200 — 5800. – — K 167800. – v

			1 db. Vitéz alapitvány könyvecske				-
			2 „ Fiscális könyv az országos képtár összes helyiségeinek bérlete ügyében				-
			Alapitványokra vonatkozó iratok:				
			Nyiregyháza város alapitványára vonatkozólag alapitv. levél 1857. jun. 5.		1	db. boriték	.
			Gr. Széchenyi Pál „ „ levelek		1	„ „	.
			Albrecht főherczeg „ „ Mosony vármegye nyilatkozata Károly főh. 10000. ft. alapitv. ról		1	„ „	.
			Gr. Andrássy Aladár „ „ Kötelezvény		1	„ „	.
			Buda sz. kir. város „ „ „ 2000.- ftról		1	„ „	.
			Séry dajos „ „ „		1	„ „	.
			Görög oláhegyház „ „ „		1	„ „	.
			Losoncz város „ „ örökalapitvány		1	„ „	.
			Nagybánya város „ „ kötelezvény		1	„ „	.
			Nagykörös „ „ „ jegyzökönyvi kivonat		1	„ „	.
			Hajdunánás „ „ „ „		1	„ „	.
			Szt. Endre „ „ „ levél mely a város határozatát tartalmazza		1	„ „	.
			Gr. Andrássy György „ „ levelek		1	„ „	.
			Kralovánszky György „ „ Kralovanszky végrendelete és Kakher Rozália hagyományára vonatkozó iratok a székely kivándorlás meggátlására		1	„ „	.
			Glatz József „ „ kötelezvény		1	„ „	.
			Kornéli Sándor „ „ végzés		1	„ „	.
			Udvarnoki Gyula „ „ „		1	„ „	.
			Schwartzer Alajos 6000.- forintos alapitványa		1	„ „	.
			Anzsoni alapitványi levele		1	„ „	.
			Biztositási kötvények:				
			2.213.453 sz (palota) lejár 1912 febr. 11.				.
			2.189.092 sz (bérház Arany János u. 1.) lejár 1910 okt 19.				.
			2.206.963 sz (Wesselényi utczai ház) lejár 1911 szept 15.		1	„ „	.
			Petőfi Sándorra vonatkozó iratok		1	„ „	.
			Öreg Blaskovich Bertalan 2000.- ftról szóló kötelezvénye és ugyanezen ügyben egy aláirási ivre vonatkozó elismervény Dr. Brachfeld Manó aláirásával.		1	„ „	.

Szerződések.

19 drb.	Roman Ferencz féle birtok eladásáról szóló eljsm. és levelek	1 drb. boríték
1 "	Kisdobronji " " " " " " "	
1 "	bodolai birtokra vonatkozó (1886. okt 26) " " "	
	Haszonbéri szerződés Gross Jánossal az ilinyi birtokról illetőleg erre vonatkozólag Szemenyei János eljsmaváyse	1 " "
	Hornyánszky Victorral kötött szerződés (akadémiai kiadványok)	1 " "
	Révai testvérekkel kötött szerződés	1 " "
	Néhai Fabricsy Sámuel emlékére alkotott alapitvány az alapitó levele és az értékpapirok jegyzéke	1 " "
	Providentia ált. biztositó társaság 10486 sz. biztositási kötvénye balesct ellen az épületben (lejár 1913. márcz 2)	1 " "
	Szerződés a m. kir. vallás és közoktatásügyi ministeriummal	1 " "
	El Said Mehemed Feridun bey alapitványára vonatkozó alapitó levél 1906. január 21-ről	1 " "
	Kramer Miksa és Kiss czég pincezbérletére vonatkozó levél a bérlet lejár 1919 július 31 én	1 " "
	Schreiber Ignácz által néhai Kauta Gyula emlékére 10.000.- kor.-ról kiallitott alapitványi okirat	1 " "

Cs. Th. Tal.

Budapest, 1909. deczember 31 én

A Magyar Tudományos Akadémia vagyonának kezelője

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik

Simon

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál:
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál.

Kimutatás.

A Magyar tudományos akadémia letétjében Feridun alapitvány elneve - zés alatt 1909.deczember 31-én a következő értékpapirokat őrizzük intézetünknél letétben:

I. AKADÉMIAI RÉSZ.

Magyar földhitelint.4% kor.é.záloglevél 13005,16395/9,16897/8.	8/10000.-	1910.január 1.lej.szelvénynyel.	K. 80000.-

II. FERIDUN KIAMIL ZADE ösztöndij alapitvány.

Magyar földhitelint.4% kor.é.záloglevél 16899/911,17688.	14/10000.-	1910.jan.1.lej.szelv.	K.140000.-
584,3321,9183,52275/6,52280/3,52796, 55508/10,33586.	14/2000.-		K. 28000.-
20212,20247/9,20311/2,21099,21286,21351, 26855/7,26859,27916/8,28096/9,28596/604, 30869/74.	35/200.-		K. 7000.-K. 175000.-
			K.255000.-

Budapest,1909.deczember 31-én

A Magyar tudományos akademia vagyonának kezelője:

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik - Igaz

69. D.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál:
16117. szám.
Girószámla az Osztrák-Magyar Banknál.

F. 3795 sz.

A Magyar tudományos akadémiának

Budapest.

Budapest, 1910 január 29-én.

Van szerencsénk a Magyar tudományos akadémiának az 1909 évre vonatkozó

1. Vagyon-mérlegét,
2. Veszteség- és nyereményszámláját,
3. Értékpapirok kimutatását, ugyanitt felsorolva az intézetünknel őrzött okmányokat
4. Feridun-alapitvány értékpapirjainak kimutatását,
5. Alapitványok és ezek kamatainak kimutatását,
6. Bevételezések állását,
7. Költségszámla állagát kitüntető kimutatását,
8. Követelések részletezését,
9. Fabriczy Sámuel emlékére tett alapitvány kamatai elszámolásának kimutatását,
10. Hagyományok és adományok kimutatását,
11. Különféle tartozások részletezését,
12. Feridun-alapitvány/Akadémiai rész/utáni kamatelszámolást,
13. Feridun Kiamil Zade ösztöndij alapitvány kamatelszámolását

1909 deczember 31-én lezárva csatoltan átnyujtani és kérjük, hogy ezeknek

./.

13 csatolmány

megvizsgálása után részünkre a szokásos felmentvényt megadni méltóztassék.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Kelt 1910. január 29.

13 m.

67. fk.

1910

Földh. Thelintézeti Főnökségnek

MAGYAR KIR. SZÁMVITELI ILLETÉK 10 FILLÉR

Teréziu Kamil Váde ösztöndíj alapítvány utáni kamatok elszámolása 1909 évről

Kelet			Lejárat	Napok	Tartozik			Követel		
1909					Kamatszámok	Korona	fillér	Kamatszámok	Korona	fillér
Jan	1	Egyenleg							233	54
	2	164.000 K. 4% Magy. Földh. int. zlg után lejáró szelv.							3280	.
	5	Vett 3.800 K. 4% M. Földh. int. zlgl.				3496	.			
Julius	1	167.100 K. 4% M. föld. intézet zlgl. lejárt szelvénye							3356	.
Dec.	31	Egyenleg				3373	54			
					Ft.	6869	54		6869	54
1910									3373	54
Jan.	1	Egyenleg								

Budapest, 1909 december 31-én

A Magyar Tud. Akadémia vagyonának kezelője

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Hadik Simay

Nyomtatvány-minta 12 — 24574 POSNER BUDAPEST

A M. Tud. Akadémia vagyona

	Tétel	Jelzés				Forma értékben			
						korona	fill.	korona	fill.
	1	Értékpapírok							
		a) Magyar földhitelintézeti záloglevelek							
		1,631100 frt 4%-os papírát vabályozás							
		talappantau al pari s kamatok 1909 decem							
		ber 31-ig				3335222			
		303000 kor 4% kor ört záloglevél al pari							
		s kamatok 1909 december 31-ig				311100			
		6000 kor 3½% kor ört záloglevél al pari							
		s kamatok 1909 december 31-ig				6063	50	3652374	50
		b, 79700 kor 4% nagy koronajav. kötv.							
		al pari s kamatok 1909 december 31-ig						79965	67
		c) Jutalok ezen földhitelintézeti alap.							
		ckmány						21000	~
		d, Jutalt ezen földhitelintézeti 4½% zálog							
		levelek 10000 kor al pari s kamatok							
		1909 december 31-ig						10075	~
		e) 6000 kor egyenlő budapesti fővárosi taka							
		rékp 4½% záloglevél al pari s kamatok							
		1909 december 31-ig						6045	~
		f) 4000 frt 4% magyar földtehermentesítési							
		kötvény al pari s kam 1909 dec 31-ig						8033	33
		g) 14 drb 100 frtos Turavirat sorsjegy						2800	~
		h) 1 • Bécsi város •						200	~
		i) 3 • Első budapesti gőzmalom rész.							
		1910 április 1-en lejáró kötvény						1500	~
								3782013	50
1a		Péchy Tabory Samuel féle alap értékpapírjai							
		1 . A' alapítvány						209200	~
		2 . B' •						50000	~
								259200	~
1b		Feridum bey alapítvány értékpapírjai							
		a) Feridum Ismail Zade örökösi alap						167800	~
		b) Feridum bey alapítvány (Akadém rész)						80000	~
								247800	~
2		A akadémia épületei, könyvtára,							
		könyvkészlete és egyéb felszereléseinek értéke						2000000	~
2a		Péchy Zichy József hagyatéka Wesselényi							
		utcai ház és telek értéke						40000	~
3		Ezenkívül tőkés alapítványok:							
		a) 6% os alapítványok						2100	~
		b) 5% • •						43280	~
		c) 4% • •						42168	
		d Jamatnélküli alapítványok				5470	~		
		aa) Karmay alapítvány (tőkéje maradékban is kell)				20000	~		
		Átvitel				25470	~	87548	~ 6329013 50

Sz.	Passivum				Korona értékben			
					korona	fil	korona	fil
	1 Külön alapok az Akadémia kezelése alatt:							
	a) Széchy Ivándorlási alap				31549	93		
	b) Ivanoy Czartoryski alapítvány				4149	06		
	c) Jegyby-alap				3237	81		
	d) Havardy Czerna János jubiláris alapítványa				1191	04		
					31663	46		
	e) Tudvisolor nyugdíjalapja				182000	—		
	f) Semsey alapítvány				11118	42		
	g) Horváth Jenő pályadíj alap							
	h) néh. ifj. Lippáry Lippáry Sándor emlékére tett alapítvány				65766	48		
	i) Goethe alapítvány				4052	56		
	k) Erzsébet királyné emlékére alap				82376	68		
	l) Gr. Zichy Géza alapítványa				9236	79		
	m) Ordódy István Károly alapítvány				3505	68		
	n) néhai Zsedényi Gyula emlékére Schreiber Ignác alapítványa				10400	—		
	o) Lehr Albert alapítványa				2002	88		
	p) Károsi József				8160	—		
	q) Feridun Kemál Zade ötödik alap							
	értékpapírban			167800	—			
	készpénzben			3373	54	171173	54	
	Feridun bey alapító Akadémiai részl					80000	—	647450 33
2	Különféle tartozások							135319 50
3	Előre fizetett bérek, mely 1910 évet illeti							7042 50
	Átvitel							7898123 33

	Tétel	Activum				korona	fillér	korona	fillér
		Áthozat			23470 —	87548 —		1329013	50
		bb) Román alapítvány (Zemplénmegyei							
		46 katasztr. hold után	9000 —						
		3 db Beregmunkácsi takarékpénztári							
		névértékben	400 —		9400 —	34870 —		122418	—
	4	Határidős tőkék a fentebbi alap. után						1487	31
	5	Kövedelmek						41090	10
	6	Előre befizetett 1910-évre eső illetmények						5069	85
	7	Kimutatott előlegek						885	—
	8	Tőkekiadások és pedig							
		a) 1907-ről			5805 79				
		b) 1908 „			7259 21				
		c) 1909 „			17178 58	30243 58		30243	58
								17204	59
	9	1910-évre átutalt kiadások						654741	98

Budapest, 1909

A Magyar Tudományos

MAGYAR FÖLDH

Hadi

Sorszám	Passivum			Korona	fill.	Korona	fill.
	Áthozat					789813	33
4	Tagjegyzéki						
	Tagjegy 1908 december 31-én		5740130	16			
	1908-ban az alaptőkétől ezen						
	ügyi számlákhoz		702410				
	1909-ében lesz a tagjegy aprandal		1044840			5757299	65
						6547411	98

december 31-én.

Akadémia pénztárának kezelője.

ELINTÉZET

Simon

Kiadás a Magyar tudományos Akadémia részére

1.	a.) Több tiszteletdíjak fizetése		12,400		
	b.) Több "		27,200	08	
	c.) Szolgák fizetése és ruházata		12118		
	d.) Napszámok		4607	92	
	e.) Segélyezés, nyugdíjjárulékok intézetnek		3431	40	69757 40
2.	Almanach és értesítő				9,141 63
3	Az I. osztály és bizottságai részére:				
	a.) osztályi kiadások		6151	66	
	b.) nyelvtudományi bizottság		9349	29	
	c.) irodalomtörténeti "		14,388	66	
	d.) classica philologiai "		6476		
	Valóságos kiadás 1909-ben		36,365	61	
	Előirányzott összeg 1909-re		36,157	64	36,157 64
	1909-ben több kiadás, vagyis deficit		407	97	
4.	A II. osztály és bizottságai részére:				
	a) osztályi kiadások		16,940	98	
	b.) történelmi bizottság		31,879	73	
	c.) archaeologiai "		10470	02	
	d.) nemzetgazdaság "		11225		
	Valóságos kiadás 1909-ben		70,515	73	
	Előirányzott összeg 1909-re		74,878	35	74,878 35
	Marad a II. osztálynak 1910-re		4,362	62	
5.	A III. osztály és bizottsági részére:				
	a.) osztály kiadásokra		12,565	05	
	b.) természettudományi bizottság		12184	73	
	Valóságos kiadás 1909-ben		24,749	78	
	Előirányzott összeg 1909-re		32,758	93	32,758 93
	Marad a III. osztálynak 1910-re		3009	15	
5a.	Szótári bizottság részére:				
	Valóságos kiadás 1909-ben		8251	-	
	Előirányzott összeg 1909-re		7167	60	7.167 60
	Több kiadás		1083	40	
	Ennek fedezésére szolgál az I. II. III. oszt. jár.		2400	.	
	Marad a szótári bizottságnak 1910-re		1316	60	
6.	Könyvkiadó bizottság az akadémiai természettudományi és orvosi könyvkiadó vállalatok segélyre:		9000	.	9000 .
	Átvitel.		9000	.	238861 55

1.	Bevételezett kamatok						
	a) alaptőkepek kamatai		4601	17			
	b) különféle kamat		1812	32	6,413	49	
2.	Értékpapirok után				149,007	90	
3.	Kárbér:						
	a. palota é. bérnak után		99,635	.			
	b. Wesselényi-utcai ház után		670	.	10,305	.	
4.	Könyvek eladásából				21,719	16	257,445 55
5.	Országos dotatio:						
	a) történelmi és irodalomtörténeti célokra				30,000	.	
	b) regészeti kőzemények				10,000	.	
	c.) természettudományi célokra				10,000	.	
	d.) classica-philologiai célokra				3,000	.	
	e.) könyrtárra:						
	a) vásárlásokra		10,000	.			
	b) diplomatáriákra (Belügyministerium képviselése)		2000	.	12,000	.	
	f.) szótári munkásságra				4,000		
	g.) az Akadémia összcéljaira				30,000	.	99,000 .
6.	Hagyományok						890 40
6/a.	Uj alapitványok						5400 .
7.	Régészeti és embertani társulat járulka						900 .
8.	Visszatérítés az osztályok részéről						31,710 12
9	Árfolyamkülönbözet vet értékpapirok mal, melyeket a mérlegben pari árfolyam mal vételek föl						4123 .
10.	Sorsjegy utáni nyeremény						32 .
11.	Az akadémia rendes bevételeivel szemben a kiadások tettek tehát több kiadás				389,055	67	
					406,234	25	
					17,178	58	17,178 58
		Átvitel:					416,679 65

					9000 .	238,861	55
	Áthozat:						
	A kiadóvállalatra befolyt a folyó évben				18625 11		
					27,625 11		
	Könyvkiadó bizottság ez évi kiadása				32635 80		
					5010 69		
	Levonva a multévi feleslegt				3721 52		
	Tedeumtlenül fennáll az 1910 évre				1289 17		
						2,212	.
7.	Széchényi-múzeumra					2400	.
7a.	Szinnyei Magyar írók életrajzára					30,260	83
8.	Jutalmakra					2,000	.
8a	Bolyai jutalomra					3,126	83
9.	Karinthy levelezésének kiadására					8.000	.
10.	Budapesti Szemle segélyezése					6710	.
11.	A magyar irodalom ismertetése külföldön						
12.	Könyvtárra:				13,574 61		
	a) vásárlásokra				2,000 .	15,574	61
	b) diplomatáriumokra					28,752	98
13.	Az akadémia épületére					11,598	42
14.	Könyvtári irodai és egyéb kiadásokra					32,594	37
15.	Adó					17,905	49
16.	Kamatok, alaptőkék és alapok után					6,913	50
17.	Előre nem látott kiadásokra					203	67
18.	Különféle					120	.
19.	Segély a Lederer-alapból						
20.	Tiszta eredmény, mely az Akadémia vagyonát szaporítja					10,445	40
						416679	65

Budapest, 1909 dec

A Magyar Tudományos A

MAGYAR FÖLD

Hadi

Áthozat

4166 99 65

4166 99 65

...ber 31-én

...kedésének vagyonának kerülje

...DHITELINTÉZET

Simon

A magyar királyi Ministerelnöktől.

Bizalmas

4267.
III.
M.E. 1909.

Magyarország néprajzi viszonyaival való beható foglalkozás azt a meggyőződést érlelte meg a vezetésem alatt álló ministerelnökségnél, hogy eredményes nemzeti munka érdekében első sorban pontos, megbizható és részletes térképre, mint segédeszközre van szükség.

E végből a magyar állam közigazgatási térképét a m.kir. központi statisztikai hivatal közremüködésével kiegészittettem ugy az 1900. évi anyanyelvi adatokkal, mint a magyarul beszélni tudók 1900. évi adataival.

Sulyt helyezek arra, hogy e térképek a t. Akadémiának is rendelkézésére álljanak. Minthogy azonban e térképek csak korlátolt számban készültek, van szerencsém ennélfogva azok 1-1 példányát megőrzés és csupán bizalmas használat céljából a t. Akadémiának ezennel megküldeni.

Ismételten hangsulyozni kivánom azonban, hogy miután e térképek nemzeti és nemzetiségi szempontból oly természetü becses anyagot tartalmaznak, a melyet nem volna célszerü a magyar

./.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

nemzeti eszme ellenfeleivel is megismertetni, erre való tekintettel felkérem a t. Akadémiát , hogy e térképeket mindenkor bizalmasan méltóztassék kezelni, nehogy azok avatatlan kezekbe kerüljenek.

Budapest, 1910. évi január hó 20-án.

É. K. 1910. január 29.

2 m.

68. sz.

1910.

A Kömyedzabadalmak.

Budapest, 1910. január 29.

Fleyscher
főjegyző

A Közlöny

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál:
16117. szám.
Girószámla az Osztrák-Magyar Banknál.

3933 szám.

Méltóságos Dr. Heinrich Gusztáv úrnak

Budapesten

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest, 1911 január 31

Van szerencsénk értesiteni, hogy Méltóságod

főpénztárunk ~~kettős~~ egyszeri el-

ismervénye ellenében — mely ~~eknek~~ nek érvénye jelen értesitő leve-

lünk által megszünik —

~~megbizásából~~ mai napon

6786 kor. 37 fillért fizettünk pénztárunknál, mely

összeget holnapi értékkel a Magyar Tudományos

Akadémia folyószámadása

javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Kmety Simon

Nyomtatvány-szám 339.

Franklin-Társulat nyomdája

69.12

1910

A „Horváth Mihály Emlék-bizottság"-tól.

334 szám

Tek. Magyar Tudományos Akadémiának.

Hála, tisztelet, megbecsülés, amelylyel a nemzet kegyelete adóját nagyjai iránt lerójja: az az erős fundamentum, amelyen a nemzeti nagyság fölépül.

A magyar nemzetnek a nemzeti létért vivott több százados hérószi küzdelmeinek sokszor honfivérrel megirt históriájába sok nagy nevet jegyzett be kitörülhetetlenül a történetirás. A sok név között, amelyek alakjai századok multán és dicsőséggel, babérral övezve testesülnek meg — halóporukban is — előttünk, mint a legfényesebbek, legdicsőbbek egyike jelenik meg **Horváth Mihály,** *a magyar történetirás atyamesterének, volt csanádi püspöknek és az 1849-ki magyar felelős, alkotmányos kormány volt kultuszminiszterének neve.*

Százados fordulója volt 1909. október 20-án annak, hogy a nagy tudós, a hervadhatatlan érdemű hazafi Szentes város falai köst született. E százados évforduló alkalmából a hála, a tisztelet, a megbecsülés érzésétől áthatva, lelkes és hazafias mozgalmat inditottunk, melynek célját azon elhatározásunk képezi, hogy **Horváth Mihály** *dicső emlékezetét méltóképpen megörökitsük olymódon, hogy* **Horváth Mihály** *ércszobra Szentes város egyik közterén fölállittassék, valamint életrajza arra hivatott tudós által megirassék és ezen irodalmi emlék kinyomatása és közkincscsé tétele által* **Horváth Mihály** *nagyságának és jelentőségének ismerete az utókor tanulságára és épülésére szolgáljon.*

Ezen mozgalom lelkes visszhangot keltett úgy Szentes város, mint Csongrád vármegye közönségének hazafias lelkületében, minek folytán a nagy tudós szülővárosa tizezer koronát szavazott meg a kitűzött nemes czélok megvalósitására, mig Csongrád vármegye közönsége szintén tizezer koronával járulván a költségek fedezéséhez, egyben a mozgalom megindítását az egész ország közönségének bejelentette s 274/kgy. 1909. számú köriratában kérte a hazafias mozgalom erkölcsi és anyagi támogatását.

Szentes város és Csongrád vármegye rendkivüli áldozatkészsége mellett nyujtott anyagi támogatás azonban a kitűzött célok elérésére elégtelen lévén, a még hiányzó összegeket gyüjtés útján kivánjuk biztositani, miért is a jelen körlevelünket, mint gyüjtőivet azon tiszteletteljes kérelemmel küldjük meg, hogy annak felhasználásával saját körében gyüjtést inditani és annak eredményét, valamint saját kegyes adományát, a gyüjtőiv visszajuttatása mellett Szentes város közpénztárához megküldeni méltóztassék.

Biztos reméljük, hogy az ország hazafias és a történelmi mult dicső emlékeinek jelentőségét megértő közönsége méltányolni fogja törekvésünket és a kitűzött nemes célt anyagi támogatásában fogja részesiteni.

Kelt Szentesen, 1909. december havában.

Hazafias üdvözlettel

a „Horváth Mihály emlékbizottság" nevében:

Dr. Mátéffy Ferenc	**Dr. Kelemen Béla**	**Dr. Cicatricis Lajos**
polgármester, elnök.	főispán, védnök.	alispán, elnök.

„SZENTES ÉS VIDÉKE" NYOMDA.

Gyűjtőív.

GYŰJTÉS 5590. 1910 B.M. SZ.A. ENGEDÉLYEZTETETT

Sor szám	Adakozó neve és lakhelye	Adomány	
		Kor.	fill.

Érk. 1910. január 31-

Sor-szám	Adakozó neve és lakhelye	Adomány	
		Kor.	fill.

1101. szám.

Hivatkozással az Akadémia 1909. évi október hó 18-án 474. szám alatt kelt nagybecsü megkeresésére, értesitem az Akadémiát, hogy a cs. és kir. közös külügyminiszter ur közlése szerint a francia közoktatási miniszterium a párisi Bibliothéque Nationale-tól dr. Vári Rezső egyetemi tanár használatára átengedni kért "Grec. 1653 /Reg. gr. 1853. saec. X/XV./ Aristotelis Opera /graece/" cimü kézirat kikölcsönzését sajnálatára nem engedélyezhette, mert az emlitett mü azok közé tartozik, melyeknek kikölcsönzése - régiségükre való tekintettel - a fennálló szabályok értelmében tiltva van.

Budapest, 1910. január hó 26.

A miniszter meghagyásából:

osztálytanácsos.

A Magyar Tudományos Akadémiának,

Budapest.

É. K. 1910. január 31.

72. sz.

1910.

7455-1910. szám.

A Körösi Csoma Sándor emlékérem egy példányát bronz-
ban a t. Elnökségnek ide mellékelten megküldöm.

Budapest, 1910. január hó 27.

A miniszter meghagyásából:

K. Lippich Ede
miniszteri tanácsos.

A Magyar Tudományos Akadémia t. Elnökségének.

Budapest.

Éc. 1910. jan. 31.

71.

1910.

Nagyméltóságú

Dr. Székely Ferencz

vall. és közokt. miniszter úrnak

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Szerencsém van Nagyméltóságodat

felkérni, hogy a M. Tud. Akadémia

részére törvényszerűleg biztosított

állami dotatio kiutalványozása iránt

intézkedni kegyeskedjék.

Fogadja stb.

Budap. 1910. ~~január~~ febr. 1.

elnök

Igen tisztelt kartársam!

A berlini kir. tudomány-egyetem f. évi október 10-12. ünnepet ül fennállásának 125 éves jubileumán és e jeles ünnepségre meghívta Akadémiánkat is.

Az ülést célzó f. évi január 31-én örömmel vette e meghívást és elhatározták, hogy az Akadémiát ezen alkalommal tiszteli kartárs úr képviselni fogja.

Mielőtt a berlini egyetem tiszteleti a kitüntetett képviselő minőségben bejelentését, kívánom tudomásul mielőtt kérem. A mellékelt meghívót visszakérem, a programmot pedig átadni szíveskedjék, mert nem tudhatom, hogy az ülésen ki képviselni fogja Akadémiánkat.

Kiváló tisztelettel

Budapest 1910. febr. 3.

Hegyfoktársa

Magyarországi Tudományos Akadémia r. tagjának

Budapest.

74 n

1940.

20/1910.

Méltóságos Uram!

A Magyar Tudományos Akadémia több ifjúsági egyesületet abban a nagy kedvességben részesít, hogy tagjai számára kiadványait 80%-os árengedménnyel engedi át, ha egyszerre 1000 K nemeletű könyvet vásárolnak.

Azon leiratelelegés tudással járulok tehát Méltóságod elé, hogy e kedvezményben az Egyetemi Kör is egyesületi kegyeskedjenek.

a legmélyebb tisztelettel:

Budapest 1910. január 31.

Tóth László
az Egyetemi Kör
elnöke

Méltóságos

Dr Heinrich Gusztáv úrnak.

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Budapest.

Magyar Tudományos Akadémia

Ö. K. 1910. február 3.

76. sz.

1910.

Magyar Tudományos Akademia

Tekintetes

Igazgatóságának

Budapesten.

Az iránt vagyok bátor tisztelettel a Tek: czimhez kérdést intézni, miszerint a Vesselenyi-u 74. számu I. emeletes kisebbszerü bérházát nem-e lenne hajlandó eladni?

Verőm lévén ki-e rajonban ily forma kisebb házat készpénzért óhajtana ipari czélra mielőbb venni. – Ha tehát a Tek: Igazgatóság a kérdéses házat általam eladatni szándékoznék, – ugy kérném tisztelettel az arról szóló pontos adatokkal engem mielőbb tudatni, hogy verőmet már megelőzőleg is kellő informálásban részesíthessem. – Az adatok alatt értem a következőket u: m:

Pest. 1910. február 4.

77. vz.

1910.

1., Mi a végső ára,
2., Mily nagy a telek,
3., Mily összeg szükségeltetek a vételhez,
4., Mily költsönnel, s mily %-ra van esetleg
meyterhelve,
5., Adóban van-e már, s mióta,
6., Mily bért hoz évente, és végül
7., Mennyi az összes éri kiadás.–

Ismételten kérem n. b. értesítését.–

Teljes tisztelettel,–

Weinberger Jenő,
VII. Damjanich-u 45. I. 21.

Pest, 1910. Február hó 3.án

KISFALUDY-TÁRSASÁG

A Kisfaludy-Társaság, magyar széptudományi intézet, vasárnap, folyó hó 6. *-dikán, délelőtt 10 órakor tartja a M. Tud. Akadémia dísztermében ünnepélyes közülését.*

A magyar irodalom ez ünnepélyére, az elnökség nevében van szerencsém Nagyméltóságodat *mély tisztelettel meghívni.*

*Budapesten, 19*10. febr. 3.

a Kisfaludy-Társaság titkára.

Nagyméltóságu

Dr. Berzeviczy Albert b. t. t. úrnak,

mint a M. Tud. Akadémia Elnökének

Budapest.

Franklin-Társulat nyomdája.

É. K. 1910. február 4.

78. sz.

1910.

5988. szám.

A tekintetes Akadémia előtt is ismeretes, hogy néhai Wahrmann József magyar nemzeti culturális célokra végrendeletileg 100.000 koronát hagyományozott, meghagyván, hogy ezen összegnek hovafordítása iránt, az általa kijelölt végrendeleti végrehajtók, függetlenül intézkedhetnek.-

A végrendeleti végrehajtók, innen történt felszólitásra, még 1907-ben elkészitettékés bemutatták - a ./. alatt idecsatolt s jegyzőkönyv alakjába foglalt alapitó levél tervezet - kormányhatósági jóváhagyás végett. Az összes alapitványoknál ugyanis, a legfelsőbb felügyeleti jogból kifolyólag, az a gyakorlat, hogy az alapitó levelek, ellenőrzése szempontjából, kormányhatósági jóváhagyás czéljából bekivántatnak.

Az ezen alapitványi ügyben időközben - a közalapitványi kir. ügyigazgatóság, mint a kincstár jogi képviselője által folytatott tárgyalások, nevezetesen a végrendeleti végrehajtókkal történt levelezések stb. oly mértékben késleltették a jóváhagyás kérdésének végleges elintézését, hogy az a veszély fenyeget, hogy a hagyatéki bíróság a nemzeti alapitvány tőkéjét, a birói letéthől átutalja az állampénztárba, a mikor is lehetséges, hogy az alapitvány vagyonára illetéktelen befolyások igyekeznének érvényesülni.

Legfőbb ideje tehát, hogy az alapitó levél tervezet felett, annak el, vagy el nem fogadására nézve sürgősen döntsek.

./.

A Magyar Tudományos Akadémiának,

Budapest.

R

Mielőtt ezt tennén, tisztelettel felkérem a tekintetes Akadémiát, hogy velem a jegyzőkönyvbe foglalt alapitólevél tervezetre nézve, nagybecsü véleményét s a végrendeleti végrehajtókkal az ügyiratok tanusága szerint folytatott tárgyalásainak eredményét a <u>lehető legsürgősebben</u> közölni sziveskedjék, mert ez ügyben még ennek a hónapnak folyamán döntenem kell.

Egyben már most megemlitem, hogy a mennyiben az emlitett alapitólevél-tervezet alkalmasnak nem fog találtatni, nem marad más hátra, mint az alapitványtól a jóváhagyás megtagadni s ezzel az alapitvány lötrejöttét megakadályozni, a minek végső következménye az volna, hogy a 100.000 koronára és annak időközi kamataira, mint el nem fogadott hagyományra, az örökhagyó általános örököseinek az igénye feléledne.

Az ezen ügyre vonatkozó összes itteni tárgyalási ügyiratokat, betekintés végett, visszakérőleg, idezárom.

Budapest, 1910. február hó 5.

A miniszter meghagyásából:

Szász

osztálytanácsos.

1

E. K. 1910. február 7.

iratok.

79. th.

1910.

202.sz.
----------+++-
1908.

Tisztelt Ügyigazgatóság !

Hivatkozva a t.Ügyigazgatóság mult évi julius 12-én 8059.sz.a. néhai Wahrmann József hagyatéka ügyében a M.Tud.Akadémiához intézett átiratára,szerencsém van értesiteni,hogy az Akadémia f.évi márc.30.-án tartott összes ülésében foglalkozott e hagyaték ügyével; és bár elismeréssel és rokonszenvvel fogadja a nemeskeblü végrendelkező,s a végrendelet végrehajtóinak azt a kifejezett szándékát,hogy a néh.Wahrmann József által hagyományozott,nemzeti kulturális czélu alap az Akadémia kezelésébe adassék, s az abból nyujtandó jutalmak odaitélésében az Akadémiának vezető szerep jusson: az alapitvány elé tüzött czél megvalósitása szempontjából a vele közölt tervezeten lényeges módositásokat látván szükségeseknek,saját közreműködését is ezen,az alábbiakban körvonalozott módositások figyelembevételétől kénytelen függővé tenni.

Merőben szokatlan az,hogy oly alapitványoknak,melyeknek kezelését az alapitó bizalma az Akadémiára ruházza,fölhasználása,illetve a jutalmak odaitélése fölött,az Akadémia néhány tagjának részvételével ugyan, de mégis egy tulnyomó részben az Akadémián kivül álló elemekből alakuló testület döntsön,s az Akadémia mintegy tekintélyével legyen kénytelen fedezni oly határozatokat,melyeknek létrejöttében tényleg csak igen csekély része van.De ettől el is tekintve,teljesen czélszerütlennek látszik egy állandóan és változtathatatlanul megalakult itélőbizottságra bizni oly nagyon különböző természetü -a tudomány,költészet,képző- és zeneművészet köreire kiterjedő- pályázati kérdéseket.Az itélőbizottság megalakitásának az Akadémiára ruházása sem azt nem zárná ki,hogy a bizottság a változó föladathoz képest az Akadémián kivül álló szakférfiakkal is kiegészittessék sem azt,hogy abban a végrendelet végrehajtói -a mig élnek- megfelelő képviseletet nyerjenek.

Ép oly szokatlan és visszás az is,hogy a létesittetni kivánt

j· om,mely egy nemes gond s épen szerénységéről ismer
alapitványából ered, i díj" nevet viseljen.A szóna
málattól szemtesitett ért szerint nemzeti díj alatt mir
ojjat értene,mulyet a nemzet adja nemzeti kulturális cé
nagy bb alapitványoknak /elő Szécsenyi Istvánéra,Rókk Szi
Gr.Kun Kocsárcéra,Semsey Ad ztalnak/ egyiknél sem kíván
pitó e jelző alkalmazását; a l elégtet kellőképen histosi
szünkről is teljes mértékben egy ilyen szempontokat a díj ocul
vonatkozó rendelkezéseknek a foglalnick,nem a czimm
az Akadémiának mir kezelése al rmann-féle alapitvány
elnevezése "Wahrmann Mór al rmann Mór-éremi egy "
József-alapitvány" létrejötte sem fog eredményezhet

Kénytelenek vagy mé ezek is ráutalni,hogy a
let végrehajtói által helyesen elfogadott szempont,mely sz
egyházak és vallások mérkőzé ményezésben tudományo
ság az elbirálás körén kivül s megnak felekezeti tek
nélkül való összeállitását i ezzel a szempontta
ellenkezni látszik az,hogy a i között két hitfel
a reformátusnak és az izraelitas an ezeknek tanirészet
képviseletet nyerjenek.

A modern müvészeti Utközik továbbá az,ho
tészet ki legyen zárva a kép vorától,vagy sem az alapitó
vészeti dijak odaitélésénél a kizárendelt kisebbségben
bizottságban,sőt a szemmüvé esetleg -az alapitvány
rendelkezése szerint- zenei ső közreműködése nélkül is lé
oda.

Egyébiránt a terjed fogyatkozásai környezetében
nek orvoslást,ha tevékenysé elfogadott álláspontunkhoz képest az
bizottság egybealakitása -ri elnök fölállitása mellett- az
ra bizatnék.

Budapest,1908.április 5-én

elnök

jutalom,mely egy nemes gondolkozásu s épen szerénységéről ismert magán egyén alapitványából ered, "nemzeti dij" nevet viseljen.A szónak a közhasználattól szentesitett értelme szerint nemzeti dij alatt mindenki oly dijat értene,melyet a nemzet ad.Az eddig nemzeti kulturális czélokra adott nagyobb alapitványoknak /elég a Gr.Széchenyi Istvánéra,Rökk Szilárdéra, Gr.Kun Kocsárdéra,Semsey Andoréra utalnunk/ egyikénél sem kivánta az alapitó e jelző alkalmazását; a nemzeti érdeket kellőképen biztositó,s részünkről is teljes mértékben méltányolt szempontokat a dij odaitélésére vonatkozó rendelkezéseknek kell magukban foglalniok,nem a czimnek,s miután az Akadémiának már kezelése alatt álló Wahrmann-féle alapitvány hivatalos elnevezése "Wahrmann Mór alapitványa" /Wahrmann Mór-érem/ egy "Wahrmann József-alapitvány" létrejötte tévedéseket sem fog eredményezhetni.

Kénytelenek vagyunk továbbá arra is ráutalni,hogy a végrendelet végrehajtói által helyesen fölállitott ama szempont,mely szerint az egyházak és vallások mérkőzésére vonatkozó irányzatos tudományos munkásság az elbirálás körén kivül esik,a bizottságnak felekezeti tekintetek nélkül való összeállitását is igényli; ámde ezzel a szemponttal némileg ellenkezni látszik az,hogy a bizottság tagjai között két hitfelekezetnek, a reformátusnak és az izraelitának,és csupán ezeknek tanintézetei külön képviseletet nyerjenek.

A modern müvészeti fölfogásba ütközik továbbá az,hogy az épitészet ki legyen zárva a képzőművészetek sorából,valamint az is,hogy müvészeti dijak odaitélésénél a müvészek alárendelt kisebbségben legyenek a bizottságban,sőt a zenemüvészeti jutalom esetleg -az alapitványtervezet rendelkezése szerint- zenei szakértő közreműködése nélkül is itéltathassék oda.

Egyébiránt a tervezet mind e fogyatkozásai könnyen nyerhetnének orvoslást,ha bevezetőleg kifejtett álláspontunkhoz képest az itélő-bizottság egybealakitása -bizonyos elvek fölállitása mellett- az Akadémiára bizatnék.

Budapest,1908.április 5-én

elnök

202 N.

1908

1 K-ás bélyeg

Jegyzőkönyv,

mely et alulirott végrendeleti végrehajtók néh. Wahrmann József végrendeletének részben való végrehajtása tárgyában fölvettek Budapesten, 1907. évi április hó 30-ik napján.

Jelen voltak az alólirottak.

1. E jegyzőkönyv vezetésére a végrendeleti végrehajtók Dr. Molnár Jenő szintén alólirott ügyvédet, budapesti lakost (Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 7. sz. a.) megbizzák.

2. Mult 1902. évi május hó 6-án Budapesten elhunyt néh. Wahrmann József 1900. évi január 14-én kelt, a budapesti VI. ker. kir. járásbiróság által 1902. évi május hó 8-án Ö. I. 330. sz. a. kihirdetett s az összes érdeklettek által elfogadott végrendeletében II. p. alatt igy rendelkezik:

„100,000 kor. Egyszázezer koronát magyar nemzeti kulturális célokra hagyományozok.“

Ugyan e végrendelet további szövegében IV. pont alatt igy rendelkezik:

„A második pontban kivetett egész összeg . . . hovaforditása iránt végrendeleti végrehajtóim függetlenül intézkedhetnek. Hitfelekezetem érdekében azonban azt kivánom, hogy a második pont alatti alapitványnyal családom neve is megörökittessék.“

Ugyan e végrendelet X. pontjában igy rendelkezik:

„Végrendeleti végrehajtókul felkérem Eötvös Károly, Egyedi Lajos, Fuchs Lajos, dr. Katona Béla és Gruber József barátaimat, kikhez az őszinte barátság, tisztelet és szeretet köteléke füz és a kik utolsó kérésemet, mint reménylem, teljesiteni fogják.“

A végrendelet e három idézett pontja állapitja meg alólirott végrendeleti végrehajtók jogát és szabja meg egyuttal ugyanazok törvényes és erkölcsi feladatát.

3. A végrendeleti végrehajtók közül dr. Katona Béla időkori koronaügyész-helyettes mult 1904. évi szeptember hó 20-án Csetneken, Gömörvármegyében hirtelen elhunyt, a mit e jegyzőkönyv mellé ·/. alatt csatolt eredeti anyakönyvi kivonat igazol. E körülmény az oka, a miért az ő neve e végrendeleti végrehajtási cselekményben nem szerepel.

4. Az alapitvány tárgyában a végrendeleti végrehajtók ekként intézkednek:

I.

Az alapitványi összeg.

Az alapitványi összeg tőkéje a végrendeletben megszabott Egyszázezer korona hiány nélkül. Az eddig szaporodott időközi kamatok a tőkéhez nem számittatnak.

II.

Az alapitvány neve.

Minthogy az alapitó Wahrmann Józsefnek sem fölmenő, sem leszármazó egyenes rokonai nincsenek; — továbbá minthogy ez alapitványnyal a végrendelet szerint az alapitó családjának neve is megörökitendő; — végre, minthogy a Magyar Tudományos Akadémia kezelése alatt már

egy Wahrmann-alapitvány létezik, a melytől ez alapitvány mindenesetre névszerint is megkülönböztetendő: ez okoknál fogva a végrendelet szoros magyarázata szerint ez alapitvány neve legyen:

Wahrmann József Nemzeti Alapitványa.

III.

Az alapitvány rendeltetése.

A mint az alapitó halálától, 1902. évi május hó 6-tól kezdve az alapitványi tőkéből kamatként Huszezer korona összeg összegyül, ebbe beleértve a kamatok időközi kamatját is: ez a Huszezer korona összeg Magyar Nemzeti dijat képezzen, mely az erre legérdemesebb egyénnek hiánytalanul egy összegben kiadassék. És pedig a következő renddel és föltételek között:

a) Az első huszezer koronás dij tudományos és egyuttal irodalmi érdemet s az ezután következő második időszaki szintén huszezer koronás dij a művészeti alkotás terén szerzett érdemet jutalmazzon. A további időszaki dijak egymást fölváltva szintén ily renddel adandók ki. Szükséges, hogy a dijazandó alkotás az utolsó tiz év folyamán nyerjen befejezést.

b) Tudományos és egyuttal irodalmi érdemet szerez a nemzeti dijra az a tudós és iró, a ki magyarul ir s esetleg oktatásait magyar nyelven végzi, — továbbá a ki ifju kora óta állandóan Magyarországban lakik; — végre a kinek irói nyelve tiszta és lehetőleg tökéletes s irásmódja gondolatalakitása, ugynevezett stylusa minden idegen nyelvü irodalom s idegen nyelvü gondolatalakitás befolyásától teljesen ment.

A tudományos és irói mü önálló buvárlat s egyéni gondolkodás eredménye legyen s a történelmi fejlődésnek, a természet törvényei ismeretének vagy a bölcseleti gondolkozás eredményeinek egyik nagyobb szakát magában foglalja.

Az egyházak és vallástanok életére s egyes korokbeli mérkőzéseire vonatkozó irányzatos művek, továbbá a törvényhozások előtt tárgyalás alatt levő kérdések bármi irányu fejtegetését tartalmazó művek s az ugynevezett statisztikai művek a jutalmazásban nem részesülhetnek. Valamint nem részesülhetnek az oly tudományos művek sem, melyeknek tartalma hazai vagy külföldi tudósok gondolkodásának már megirt szüleményeiből van összegyüjtve és összeállitva s azért önálló buvárlat s egyéni gondolkodás eredményének nem tekinthetők.

Az egyenlő érdemü művek közt a jutalmazásban föltétlenül elsősége legyen annak, mely a magyar föld és magyar nemzet természetrajzával, európai történetével, világtörténeti jelentőségével, nagyjai életének remek megirásával; nyelvének és zenéjének természetével, ősrokonságával s történeti fejlődésével s a szavaiban, mondásaiban s erkölcseiben nyilvánuló faji egyéniségével, végre jogi és közjogi és irodalmi életének történetével foglalkozik.

c) A művészeti dijban a költészet, a zene, a festő és faragó szobormüvészet termékeit kell részesiteni. A dij összegének szerénysége miatt az épitőmüvészetre a dijazás ki nem terjed.

d) A költői alkotások dijat ki kell terjeszteni ugy az elbeszélő kötetlen nyelvü, valamint a verses, végre a szinmü költészet termékeire. Kisebb terjedelmü vagy töredékes művek külön nem dijazhatók. Ki kell terjeszteni a dijazást a gyüjteményes művekre is, például báró Kemény, Arany, Jókai műveihez hasonló gyüjteményekre; — ha lehet, a költők életében; de haláluk után is, ha özvegyük és árváik tisztes jólétének biztositására czélszerü. Oly költői alkotásnak, a melynek tárgya magyar, a hasonló érdemü művek fölött elsőségben kell részesülni. Idegen tárgyu művek a dijazásban nem részesülhetnek; kivételt képeznek azok, a melyek tárgya a hellén és római őskorból vagy a zsidó és keresztyén szentirásból van meritve, a mennyiben iránya mentes a felekezetességtől. Forditások s idegen nyelvü alkotások a dijazásból kizárandók. A költőnek magyarnak kell lenni és állandó lakása Magyarországban legyen.

e) A zeneművészeti alkotások csak az esetben dijazandók, ha azok a hősi vagy szini vagy egyházi vagy lirai nagyobb terjedelmü zeneművek műfajához tartoznak, továbbá ha azok anyaga a különös magyar nemzeti zene birodalmából van meritve s az alkotás művészeti értéke az ugynevezett történelmi kurucz zenének s Lavotha, Bihari nagyobb zenealkotásainak és Erkel Bánk bán czimü zeneszinművének művészeti értékét felülmulja vagy legalább eléri.

A zeneszerzőnek magyarnak kell lenni s állandó lakása Magyarországon legyen.

Zeneművészeti díjban részesitendő oly irodalmi mű is, mely rendszeres teljességgel és alapossággal mutatja ki, hogy a nyugati idegen nemzetek zenéjében a tizenhatodik századtól kezdve a különös magyar nemzeti zene mily hóditást tett s ennek mekkora szerepe volt. De részesitendő oly irodalmi mű is, mely a különös magyar zene történeti fejlődését s a keleti és délkeleti népek zenéjével való rokonságát s e rokonság elemeit rendszeres teljességgel és alapossággal tárgyalja.

A föntebbi III. *b*) pont alatt felállitott általános föltételek ez irodalmi művek dijazásánál is szigoru figyelembe veendők.

f) A festő és faragó művészet termékeire oly föltétel alatt terjesztessék ki a dijazás, ha azok korunk általánosan elfogadott műremekeinek magaslatán állanak, ha hazánkban készültek s biztos birtoklásban hazánk területén maradtak s ha az alkotó művész és műterme állandóan Magyarországban van. Oly alkotások, a melyeknek tárgya a magyar történelemből vagy a magyar népéletből van meritve, a hasonló művészeti értékkel biró alkotások közt elsőbbséggel birjanak.

IV.

A dij megszabásának módja.

Alkalmas bizottság határozza meg, ki az az iró vagy művész, a kinek a dij kiadandó s melyik alkotása az, mely a dijazásra érdemes.

A bizottságnak elnöke a Magyar Tudományos Akadémia mindenkori elnöke.

A bizottságnak tagjai:

a) A Magyar Tudományos Akadémiának három rendes tagja;

b) A budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetemnek két rendes tanára;

c) A budapesti Királyi József-Műegyetemnek egy rendes tanára;

d) A budapesti Országos Rabbiképző Intézetnek egy rendes tanára;

e) A kolozsvári Magyar Királyi Ferencz József Egyetemnek egy rendes tanára;

f) Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak két művész tagja;

g) A Kisfaludy-társaságnak és Petőfi-társaságnak mindenkori elnöke;

h) A magyar helvét hitvallásuak pápai főiskolájának egy rendes tanára;

i) Mihelyt oly állami vagy társadalmi egyesületi akadémia vagy egyéb szaktanintézet rendszeres tanrenddel és tanerőkkel megalapitva megalakul, melynek kizárólagos feladata a különös magyar nemzeti zenének mivelése s idegen nemzetek közt is terjesztése, s mely az idegen zenét csupán mellékesen és tanügyi czélból veszi föl tanrendjébe: ennek az intézetnek mindenkori zeneművész elnöke vagy igazgatója;

k) Alólirott végrendeleti végrehajtók, ugymint: Eötvös Károly, Egyedi Lajos, Fuchs Lajos és Gruber József, mig élnek. Haláluk után más tagok helyükbe nem választhatók.

A fenti IV. *a*)—*f*) és *h*) pontok alatt emlitett közintézetek az ő szokott szabályaik szerinti módon esetről-esetre választják meg a bizottságba a tagokat.

A mikor az időszaki húszezer koronányi dij összegyül, a bizottság elnöke azonnal felhivja az emlitett közintézeteket, hogy a bizottságba alkalmas tagokat válasszanak s azok nevét hozzá bejelentsék.

Ennek megtörténtével a fent *a*)—*k*) alatt megjelölt összes bizottsági tagokat bizonyos napon tartandó együttes tanácskozásra és döntésre a Magyar Tudományos Akadémia palotájába legalább egy hónappal előbb külön levélben meghivja.

Egyidejüleg, a mikor a tudományos és irodalmi dij meghatározása van időrenden: az Akadémia osztályait fölkéri, hogy a dijazás meghatározásánál figyelembe vehető művek czimét külön indokolás nélkül vele közöljék; — a mikor pedig a művészeti dij meghatározása van időrenden: a Képzőművészeti Társulatot s a Kisfaludy- és Petőfi-társaságokat kéri fel, hogy külön indokolás nélkül jelöljék meg a dijazásnál figyelembe vehető alkotásokat. Az igy megjelölt müvek és alkotások jegyzékét a bizottság tagjaival a döntő tanácskozás határideje előtt legalább tiz nappal tájékozódás végett eleve közli.

A bizottság a dij megitélése tárgyában egyszerü szavazással véglegesen dönt. Itélete alá vonhat oly műveket és alkotásokat is, melyek az előző pont alatt emlitett megjelölésekben bent

nem foglaltatnak. A dij meg nem osztható, hanem egészben egy mű szerzőjének vagy egy alkotás művészének kiadandó.

A bizottság az ő határozatát megfelelő okokkal támogatja s hirlapok utján nyilvánosságra hozza. Ülése a tanácskozás és szavazás alatt nem nyilvános.

V.

Az alapitvány kezeltetése.

Az alapitványi összeg magyar négyszázalékos koronajáradékba fektetendő s ily alakban akként kezelendő, a miként a Magyar Tudományos Akadémia kezelése alatt levő egyéb minden alapitványi összeg. A végrendeleti végrehajtók azzal a hazafias reménnyel kérik föl erre az Akadémiát, hogy e nemes tisztet szokott gondos és buzgó figyelmével teljesiti s e czélból a nevükben való netalán szükséges közbenjárásra Eötvös Károly társukat megbizzák.

VI.

Az alapitó emlékezete.

Az alapitó néhai Wahrmann József nemes jellemü, egyszerü, szerény hazafi volt, a dicsőités után való vágyakozást az ő lelke nem ismerte. Emlékét megőrzi nemzeti alapitványa. De élete s egyéniségének jelleme méltó és alkalmas arra, hogy a fogékony lelkü ifjuság előtt vonzó és követésre buzditó például szolgáljon. Ugyanazért a végrendeleti végrehajtók fölkérik társukat, Eötvös Károlyt, hogy Wahrmann József élete történetét s egyénisége jellemrajzát megfelelő rövid irodalmi műben örökitse meg s e művet az alapitó levél kapcsán az Akadémiának irattárban megőrzés végett mutassa be. A mű sajtó utján közzétehető.

E jegyzőkönyvet a végrendeleti végrehajtók azzal zárják be s irják alá, hogy ugy a hagyatéki bíróságnál, mint az Akadémiánál s netalán másutt szükséges szóbeli vagy irásbeli eljárásra Eötvös Károly társukat kérik föl.

Kelt mint fönt.

Dr. Molnár Jenő s. k.
jegyző.

Eötvös Károly s. k.

Egyedi Lajos s. k.

Fuchs Lajos s. k.

Gruber József s. k.
végrendeleti végrehajtók.

Károlyi György, Budapest.

8059/1907 szám.

N a g y m é l t ó s á g u

Dr. BERZEVICZY ALBERT v.b.t.t. urnak, mint a m. tud. Akadémia elnökének

Budapest.

Az 1902 évben elhunyt néhai Wahrmann József végrendeleti végrehajtó bizottsága a ./. alatt csatolt jegyzőkönyvben határozott a felől, hogy a néhai örökhagyó által nemzeti kulturális célra rendelt 100.000 koronás alapitványnak minő közelebbi rendeltetés adassék.

A közalapitványi kir. ügyigazgatóság, mely jelenleg az alapitó levél szerkesztésével foglalkozik, tisztelettel kéri ennélfogva Nagyméltóságodat, s illetve Excellentiád utján a vezetése alatt álló tud. Akadémiát, méltóztassék a jegyzőkönyv IV. pontjában Excellentiádra ruházni szándékolt jogok gyakorlását és illetve az ott körülirt feladat teljesitését elvállalni és ezáltal a nemesszivü örökhagyó intentiói méltóan betöltessenek. Erre vonatkozó határozásáról az ügyigazgatóság Excellentiád szives értesitését kéri.

Budapest 1907 julius hó 12-én.

Farkas Gyula

miniszteri tanácsos

közalapitványi kir. ügyigazgató.

1 K-ás bélyeg

Jegyzőkönyv,

mely et alulirott végrendeleti végrehajtók néh. Wahrmann József végrendeletének részben való végrehajtása tárgyában fölvettek Budapesten, 1907. évi ápril hó 30-ik napján.

Jelen voltak az alólirottak.

1. E jegyzőkönyv vezetésére a végrendeleti végrehajtók Dr. Molnár Jenő szintén alólirott ügyvédet, budapesti lakost (Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 7. sz. a.) megbizzák.

2. Mult 1902. évi május hó 6-án Budapesten elhunyt néh. Wahrmann József 1900. évi január 14-én kelt, a budapesti VI. ker. kir. járásbiróság által 1902. évi május hó 8-án Ö. I. 330. sz. a. kihirdetett s az összes érdeklettek által elfogadott végrendeletében II. p. alatt igy rendelkezik:

„100,000 kor. Egyszázezer koronát magyar nemzeti kulturális célokra hagyományozok.“

Ugyan e végrendelet további szövegében IV. pont alatt igy rendelkezik:

„A második pontban kivetett egész összeg . . . hovaforditása iránt végrendeleti végrehajtóim függetlenül intézkedhetnek. Hitfelekezetem érdekében azonban azt kivánom, hogy a második pont alatti alapitványnyal családom neve is megörökittessék.“

Ugyan e végrendelet X. pontjában igy rendelkezik:

„Végrendeleti végrehajtókul felkérem Eötvös Károly, Egyedi Lajos, Fuchs Lajos, dr. Katona Béla és Gruber József barátaimat, kikhez az őszinte barátság, tisztelet és szeretet köteléke füz és a kik utolsó kérésemet, mint reménylem, teljesiteni fogják.“

A végrendelet e három idézett pontja állapitja meg alólirott végrendeleti végrehajtók jogát és szabja meg egyuttal ugyanazok törvényes és erkölcsi feladatát.

3. A végrendeleti végrehajtók közül dr. Katona Béla időkori koronaügyész-helyettes mult 1904. évi szeptember hó 20-án Csetneken, Gömörvármegyében hirtelen elhunyt, a mit e jegyzőkönyv mellé ·/. alatt csatolt eredeti anyakönyvi kivonat igazol. E körülmény az oka, a miért az ő neve e végrendeleti végrehajtási cselekményben nem szerepel.

4. Az alapitvány tárgyában a végrendeleti végrehajtók ekként intézkednek:

I.

Az alapitványi összeg.

Az alapitványi összeg tőkéje a végrendeletben megszabott Egyszázezer korona hiány nélkül. Az eddig szaporodott időközi kamatok a tőkéhez nem számittatnak.

II.

Az alapitvány neve.

Minthogy az alapitó Wahrmann Józsefnek sem fölmenő, sem leszármazó egyenes rokonai nincsenek; — továbbá minthogy ez alapitványnyal a végrendelet szerint az alapitó családjának neve is megörökitendő; — végre, minthogy a Magyar Tudományos Akadémia kezelése alatt már

egy Wahrmann-alapitvány létezik, a melytől ez alapitvány mindenesetre névszerint is megkülönböztetendő: ez okoknál fogva a végrendelet szoros magyarázata szerint ez alapitvány neve legyen:

Wahrmann József Nemzeti Alapitványa.

III.

Az alapitvány rendeltetése.

A mint az alapitó halálától, 1902. évi május hó 6-tól kezdve az alapitványi tőkéből kamatként Huszezer korona összeg összegyül, ebbe beleértve a kamatok időközi kamatját is: ez a Huszezer korona összeg Magyar Nemzeti dijat képezzen, mely az erre legérdemesebb egyénnek hiánytalanul egy összegben kiadassék. És pedig a következő renddel és föltételek között:

a) Az első huszezer koronás dij tudományos és egyuttal irodalmi érdemet s az ezután következő második időszaki szintén huszezer koronás dij a művészeti alkotás terén szerzett érdemet jutalmazzon. A további időszaki dijak egymást fölváltva szintén ily renddel adandók ki. Szükséges, hogy a dijazandó alkotás az utolsó tiz év folyamán nyerjen befejezést.

b) Tudományos és egyuttal irodalmi érdemet szerez a nemzeti dijra az a tudós és iró, a ki magyarul ir s esetleg oktatásait magyar nyelven végzi, — továbbá a ki ifju kora óta állandóan Magyarországban lakik; — végre a kinek irói nyelve tiszta és lehetőleg tökéletes s irásmódja gondolatalakitása, ugynevezett stylusa minden idegen nyelvü irodalom s idegen nyelvü gondolatalakitás befolyásától teljesen ment.

A tudományos és irói mű önálló buvárlat s egyéni gondolkodás eredménye legyen s a történelmi fejlődésnek, a természet törvényei ismeretének vagy a bölcseleti gondolkozás eredményeinek egyik nagyobb szakát magában foglalja.

Az egyházak és vallástanok életére s egyes korokbeli mérkőzéseire vonatkozó irányzatos művek, továbbá a törvényhozások előtt tárgyalás alatt levő kérdések bármi irányu fejtegetését tartalmazó művek s az ugynevezett statisztikai művek a jutalmazásban nem részesülhetnek. Valamint nem részesülhetnek az oly tudományos művek sem, melyeknek tartalma hazai vagy külföldi tudósok gondolkodásának már megirt szüleményeiből van összegyüjtve és összeállitva s azért önálló buvárlat s egyéni gondolkodás eredményének nem tekinthetők.

Az egyenlő érdemü művek közt a jutalmazásban föltétlenül elsősége legyen annak, mely a magyar föld és magyar nemzet természetrajzával, európai történetével, világtörténeti jelentőségével, nagyjai életének remek megirásával; nyelvének és zenéjének természetével, ősrokonságával s történeti fejlődésével s a szavaiban, mondásaiban s erkölcseiben nyilvánuló faji egyéniségével, végre jogi és közjogi és irodalmi életének történetével foglalkozik.

c) A művészeti dijban a költészet, a zene, a festő és faragó szobormüvészet termékeit kell részesiteni. A dij összegének szerénysége miatt az épitőművészetre a dijazás ki nem terjed.

d) A költői alkotások diját ki kell terjeszteni ugy az elbeszélő kötetlen nyelvü, valamint a verses, végre a szinmű költészet termékeire. Kisebb terjedelmü vagy töredékes művek külön nem dijazhatók. Ki kell terjeszteni a dijazást a gyüjteményes művekre is, például báró Kemény, Arany, Jókai műveihez hasonló gyüjteményekre; — ha lehet, a költők életében; de haláluk után is, ha özvegyük és árváik tisztes jólétének biztositására czélszerü. Oly költői alkotásnak, a melynek tárgya magyar, a hasonló érdemü művek fölött elsőségben kell részesülni. Idegen tárgyu művek a dijazásban nem részesülhetnek; kivételt képeznek azok, a melyek tárgya a hellén és római őskorból vagy a zsidó és keresztyén szentirásból van meritve, a mennyiben iránya mentes a felekezetességtől. Forditások s idegen nyelvü alkotások a dijazásból kizárandók. A költőnek magyarnak kell lenni és állandó lakása Magyarországban legyen.

e) A zeneművészeti alkotások csak az esetben dijazandók, ha azok a hősi vagy szini vagy egyházi vagy lirai nagyobb terjedelmü zeneművek műfajához tartoznak, továbbá ha azok anyaga a különös magyar nemzeti zene birodalmából van meritve s az alkotás művészeti értéke az ugynevezett történelmi kurucz zenének s Lavotha, Bihari nagyobb zenealkotásainak és Erkel Bánk bán czimü zeneszinművének művészeti értékét felülmulja vagy legalább eléri.

A zeneszerzőnek magyarnak kell lenni s állandó lakása Magyarországon legyen.

Zeneművészeti dijban részesitendő oly irodalmi mű is, mely rendszeres teljességgel és alapossággal mutatja ki, hogy a nyugati idegen nemzetek zenéjében a tizenhatodik századtól kezdve a különös magyar nemzeti zene mily hóditást tett s ennek mekkora szerepe volt. De részesitendő oly irodalmi mű is, mely a különös magyar zene történeti fejlődését s a keleti és délkeleti népek zenéjével való rokonságát s e rokonság elemeit rendszeres teljességgel és alapossággal tárgyalja.

A föntebbi III. *b*) pont alatt felállitott általános föltételek ez irodalmi művek dijazásánál is szigoru figyelembe veendők.

f) A festő és faragó művészet termékeire oly föltétel alatt terjesztessék ki a dijazás, ha azok korunk általánosan elfogadott müremekeinek magaslatán állanak, ha hazánkban készültek s biztos birtoklásban hazánk területén maradtak s ha az alkotó művész és műterme állandóan Magyarországban van. Oly alkotások, a melyeknek tárgya a magyar történelemből vagy a magyar népéletből van meritve, a hasonló művészeti értékkel biró alkctások közt elsőbbséggel birjanak.

IV.

A dij megszabásának módja.

Alkalmas bizottság határozza meg, ki az az iró vagy művész, a kinek a dij kiadandó s melyik alkotása az, mely a dijazásra érdemes.

A bizottságnak elnöke a Magyar Tudományos Akadémia mindenkori elnöke.

A bizottságnak tagjai:

a) A Magyar Tudományos Akadémiának három rendes tagja;

b) A budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetemnek két rendes tanára;

c) A budapesti Királyi József-Műegyetemnek egy rendes tanára;

d) A budapesti Országos Rabbiképző Intézetnek egy rendes tanára;

e) A kolozsvári Magyar Királyi Ferencz József Egyetemnek egy rendes tanára;

f) Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak két művész tagja;

g) A Kisfaludy-társaságnak és Petőfi-társaságnak mindenkori elnöke;

h) A magyar helvét hitvallásuak pápai főiskolájának egy rendes tanára;

i) Mihelyt oly állami vagy társadalmi egyesületi akadémia vagy egyéb szaktanintézet rendszeres tanrenddel és tanerőkkel megalapitva megalakul, melynek kizárólagos feladata a különös magyar nemzeti zenének mivelése s idegen nemzetek közt is terjesztése, s mely az idegen zenét csupán mellékesen és tanügyi czélból veszi föl tanrendjébe: ennek az intézetnek mindenkori zeneművész elnöke vagy igazgatója;

k) Alólirott végrendeleti végrehajtók, ugymint: Eötvös Károly, Egyedi Lajos, Fuchs Lajos és Gruber József, mig élnek. Haláluk után más tagok helyükbe nem választhatók.

A fenti IV. *a*)—*f*) és *h*) pontok alatt emlitett közintézetek az ő szokott szabályaik szerinti módon esetről-esetre választják meg a bizottságba a tagokat.

A mikor az időszaki húszezer koronányi dij összegyül, a bizottság elnöke azonnal felhivja az emlitett közintézeteket, hogy a bizottságba alkalmas tagokat válasszanak s azok nevét hozzá bejelentsék.

Ennek megtörténtével a fent *a*)—*k*) alatt megjelölt összes bizottsági tagokat bizonyos napon tartandó együttes tanácskozásra és döntésre a Magyar Tudományos Akadémia palotájába legalább egy hónappal előbb külön levélben meghivja.

Egyidejüleg, a mikor a tudományos és irodalmi dij meghatározása van időrenden: az Akadémia osztályait fölkéri, hogy a dijazás meghatározásánál figyelembe vehető művek czimét külön indokolás nélkül vele közöljék; — a mikor pedig a művészeti dij meghatározása van időrenden: a Képzőművészeti Társulatot s a Kisfaludy- és Petőfi-társaságokat kéri fel, hogy külön indokolás nélkül jelöljék meg a dijazásnál figyelembe vehető alkotásokat. Az igy megjelölt müvek és alkotások jegyzékét a bizottság tagjaival a döntő tanácskozás határideje előtt legalább tiz nappal tájékozódás végett eleve közli.

A bizottság a dij megitélése tárgyában egyszerü szavazással véglegesen dönt. Itélete alá vonhat oly műveket és alkotásokat is, melyek az előző pont alatt emlitett megjelölésekben bent

nem foglaltatnak. A dij meg nem osztható, hanem egészben egy mű szerzőjének vagy egy alkotás művészének kiadandó.

A bizottság az ő határozatát megfelelő okokkal támogatja s hirlapok utján nyilvánosságra hozza. Ülése a tanácskozás és szavazás alatt nem nyilvános.

V.

Az alapitvány kezeltetése.

Az alapitványi összeg magyar négyszázalékos koronajáradékba fektetendő s ily alakban akként kezelendő, a miként a Magyar Tudományos Akadémia kezelése alatt levő egyéb minden alapitványi összeg. A végrendeleti végrehajtók azzal a hazafias reménynyel kérik föl erre az Akadémiát, hogy e nemes tisztet szokott gondos és buzgó figyelmével teljesiti s e czélból a nevükben való netalán szükséges közbenjárásra Eötvös Károly társukat megbizzák.

VI.

Az alapitó emlékezete.

Az alapitó néhai Wahrmann József nemes jellemü, egyszerü, szerény hazafi volt, a dicsőités után való vágyakozást az ő lelke nem ismerte. Emlékét megőrzi nemzeti alapitványa. De élete s egyéniségének jelleme méltó és alkalmas arra, hogy a fogékony lelkü ifjuság előtt vonzó és követésre buzditó például szolgáljon. Ugyanazért a végrendeleti végrehajtók fölkérik társukat, Eötvös Károlyt, hogy Wahrmann József élete történetét s egyénisége jellemrajzát megfelelő rövid irodalmi műben örökitse meg s e művet az alapitó levél kapcsán az Akadémiának irattárban megőrzés végett mutassa be. A mű sajtó utján közzétehető.

E jegyzőkönyvet a végrendeleti végrehajtók azzal zárják be s irják alá, hogy ugy a hagyatéki birósánál, mint az Akadémiánál s netalán másutt szükséges szóbeli vagy irásbeli eljárásra Eötvös Károly társukat kérik föl.

Kelt mint fönt.

Dr. Molnár Jenő s. k.
jegyző.

Eötvös Károly s. k.

Egyedi Lajos s. k.

Fuchs Lajos s. k.

Gruber József s. k.
végrendeleti végrehajtók.

Károlyi György, Budapest.

Egészen így kitöltendő. A kik jegyek vagy sorsok nem jelentenek sehol. Correcturák kérek. Nem nagyon sürgős.
1907. okt. 3. Heinrich Gottlieb

1 K-ás bélyeg

Jegyzőkönyv,

mely et alulirott végrendeleti végrehajtók néh. Wahrmann József végrendeletének részben való végrehajtása tárgyában fölvettek Budapesten, 1907. évi április hó 30-ik napján.

Jelen voltak az alólirottak.

1. E jegyzőkönyv vezetésére a végrendeleti végrehajtók Dr. Molnár Jenő szintén alólirott ügyvédet, budapesti lakost (Budapest, VI. ker., Nagymező-utcza 7. sz. a.) megbizzák.

2. Mult 1902. évi május hó 6-án Budapesten elhunyt néh. Wahrmann József 1900. évi január 14-én kelt, a budapesti VI. ker. kir. járásbiróság által 1902. évi május hó 8-án Ö. I. 330. sz. a. kihirdetett s az összes érdeklettek által elfogadott végrendeletében II. p. alatt igy rendelkezik:

„100.000 kor. Egyszázezer koronát magyar nemzeti kulturális célokra hagyományozok."

Ugyan e végrendelet további szövegében IV. pont alatt igy rendelkezik:

„A második pontban kivetett egész összeg . . . hovafordítása iránt végrendeleti végrehajtóim függetlenül intézkedhetnek. Hitfelekezetem érdekében azonban azt kivánom, hogy a második pont alatti alapitványnyal családom neve is megörökittessék."

Ugyan e végrendelet X. pontjában igy rendelkezik:

„Végrendeleti végrehajtókul felkérem Eötvös Károly, Egyedi Lajos, Fuchs Lajos, dr. Katona Béla és Gruber József barátaimat, kikhez az őszinte barátság, tisztelet és szeretet köteléke füz és a kik utolsó kérésemet, mint reménylem, teljesiteni fogják."

A végrendelet e három idézett pontja állapitja meg alólirott végrendeleti végrehajtók jogát és szabja meg egyuttal ugyanazok törvényes és erkölcsi feladatát.

3. A végrendeleti végrehajtók közül dr. Katona Béla időkori koronaügyész-helyettes mult 1904. évi szeptember hó 20-án Csetneken, Gömörvármegyében hirtelen elhunyt, a mit e jegyzőkönyv mellé ·/. alatt csatolt eredeti anyakönyvi kivonat igazol. E körülmény az oka, a miért az ő neve e végrendeleti végrehajtási cselekményben nem szerepel.

4. Az alapitvány tárgyában a végrendeleti végrehajtók ekként intézkednek:

I.

Az alapitványi összeg.

Az alapitványi összeg tőkéje a végrendeletben megszabott Egyszázezer korona hiány nélkül. Az eddig szaporodott időközi kamatok a tőkéhez nem számittatnak.

II.

Az alapitvány neve.

Minthogy az alapitó Wahrmann Józsefnek sem fölmenő, sem leszármazó egyenes rokonai nincsenek; — továbbá minthogy ez alapitványnyal a végrendelet szerint az alapitó családjának neve is megörökitendő; — végre, minthogy a Magyar Tudományos Akadémia kezelése alatt már

egy Wahrmann-alapitvány létezik, a melytől ez alapitvány mindenesetre névszerint is megkülönböztetendö: ez okoknál fogva a végrendelet szoros magyarázata szerint ez alapitvány neve legyen:

Wahrmann József Nemzeti Alapitványa.

III.

Az alapitvány rendeltetése.

A mint az alapitó halálától, 1902. évi május hó 6-tól kezdve az alapitványi tőkéből kamatként Huszezer korona összeg összegyül, ebbe beleértve a kamatok időközi kamatját is: ez a Huszezer korona összeg Magyar Nemzeti dijat képezzen, mely az erre legérdemesebb egyénnek hiánytalanul egy összegben kiadassék. És pedig a következő renddel és föltételek között:

a) Az első huszezer koronás dij tudományos és egyuttal irodalmi érdemet s az ezután következő második időszaki szintén huszezer koronás dij a művészeti alkotás terén szerzett érdemet jutalmazzon. A további időszaki dijak egymást fölváltva szintén ily renddel adandók ki. Szükséges, hogy a dijazandó alkotás az utolsó tiz év folyamán nyerjen befejezést.

b) Tudományos és egyuttal irodalmi érdemet szerez a nemzeti dijra az a tudós és iró, a ki magyarul ir s esetleg oktatásait magyar nyelven végzi, — továbbá a ki ifju kora óta állandóan Magyarországban lakik; — végre a kinek irói nyelve tiszta és lehetőleg tökéletes s irásmódja, gondolatalakitása, ugynevezett stylusa minden idegen nyelvü irodalom s idegen nyelvü gondolatalakitás befolyásától teljesen ment.

A tudományos és irói mü önálló buvárlat s egyéni gondolkodás eredménye legyen s a történelmi fejlődésnek, a természet törvényei ismeretének vagy a bölcseleti gondolkozás eredményeinek egyik nagyobb szakát magában foglalja.

Az egyházak és vallástanok életére s egyes korokbeli mérkőzéseire vonatkozó irányzatos művek, továbbá a törvényhozások előtt tárgyalás alatt levő kérdések bármi irányu fejtegetését tartalmazó művek s az ugynevezett statisztikai művek a jutalmazásban nem részesülhetnek. Valamint nem részesülhetnek az oly tudományos művek sem, melyeknek tartalma hazai vagy külföldi tudósok gondolkodásának már megirt szüleményeiből van összegyütjve és összeállitva s azért önálló buvárlat s egyéni gondolkodás eredményének nem tekinthetők.

Az egyenlő érdemü művek közt a jutalmazásban föltétlenül elsősége legyen annak, mely a magyar föld és magyar nemzet természetrajzával, európai történetével, világtörténeti jelentőségével nagyjai életének remek megirásával; nyelvének és zenéjének természetével, ősrokonságával s történeti fejlődésével s a szavaiban, mondásaiban s erkölcseiben nyilvánuló faji egyéniségével, végre jogi és közjogi és irodalmi életének történetével foglalkozik.

c) A művészeti dijban a költészet, a zene a festő és faragó szobormüvészet termékeit kell részesiteni. A dij összegének szerénysége miatt az épitőművészetre a dijazás ki nem terjed.

d) A költői alkotások diját ki kell terjeszteni ugy az elbeszélő kötetlen nyelvü, valamint a verses, végre a szinmü költészet termékeire. Kisebb terjedelmü vagy töredékes művek külön nem dijazhatók. Ki kell terjeszteni a dijazást a gyüjteményes művekre is, például báró Kemény, Arany Jókai műveihez hasonló gyüjteményekre; — ha lehet, a költők életében; de haláluk után is, ha özvegyük és árváik tisztes jólétének biztositására czélszerü. Oly költői alkotásnak, a melynek tárgya magyar, a hasonló érdemü művek fölött elsőségben kell részesülni. Idegen tárgyu művek a dijazásban nem részesülhetnek; kivételt képeznek azok, a melyek tárgya a hellén és római őskorból vagy a zsidó és keresztyén szentirásból van meritve, a mennyiben iránya mentes a felekezetességtől. Forditások s idegen nyelvü alkotások a dijazásból kizárandók. A költőnek magyarnak kell lenni és állandó lakása Magyarországban legyen.

e) A zeneművészeti alkotások csak az esetben dijazandók, ha azok a hősi vagy szini vagy egyházi vagy lirai nagyobb terjedelmü zeneművek műfajához tartoznak, továbbá ha azok anyaga a különös magyar nemzeti zene birodalmából van meritve s az alkotás művészeti értéke az ugynevezett történelmi kurucz zenének s Lavotha. Bihari nagyobb zenealkotásainak és Erkel Bánkbán czimü zeneszinművének művészeti értékét felülmulja vagy legalább eléri.

A zeneszerzőnek magyarnak kell lenni s állandó lakása Magyarországon legyen.

Zeneművészeti dijban részesitendő oly irodalmi mü is, mely rendszeres teljességgel és alapossággal mutatja ki, hogy a nyugati idegen nemzetek zenéjében a tizenhatodik századtól kezdve a különös magyar nemzeti zene mily hóditást tett s ennek mekkora szerepe volt. De részesitendő oly irodalmi mű is, mely a különös magyar zene történeti fejlődését s a keleti és délkeleti népek zenéjével való rokonságát s e rokonság elemeit rendszeres teljességgel és alapossággal tárgyalja.

A föntebbi III. *b)* pont alatt felállitott általános föltételek ez irodalmi művek dijazásánál is szigoru figyelembe veendők.

f) A festő és faragó művészet termékeire oly föltétel alatt terjesztessék ki a dijazás, ha azok korunk általánosan elfogadott müremekeinek magaslatán állanak, ha hazánkban készültek s biztos birtoklásban hazánk területén maradtak s ha az alkotó művész és műterme állandóan Magyarországban van. Oly alkotások, a melyeknek tárgya a magyar történelemből vagy a magyar népéletből van meritve, a hasonló művészeti értékkel biró alkotások közt elsőbbséggel birjanak.

IV.

A dij megszabásának módja.

Alkalmas bizottság határozza meg, ki az az iró vagy művész, a kinek a dij kiadandó s melyik alkotása az, mely a dijazásra érdemes.

A bizottságnak elnöke a Magyar Tudományos Akadémia mindenkori elnöke.

A bizottságnak tagjai:

a) A Magyar Tudományos Akadémiának három rendes tagja;

b) A budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetemnek két rendes tanára;

c) A budapesti Királyi József-Müegyetemnek egy rendes tanára;

d) A budapesti Országos Rabbiképző Intézetnek egy rendes tanára;

e) A kolozsvári Magyar Királyi Ferencz József Egyetemnek egy rendes tanára;

f) Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak két művész tagja;

g) A Kisfaludy-társaságnak és Petőfi-társaságnak mindenkori elnöke;

h) A magyar helvét hitvallásuak pápai főiskolájának egy rendes tanára;

i) Mihelyt oly állami vagy társadalmi egyesületi akadémia vagy egyéb szaktanintézet rendszeres tanrenddel és tanerőkkel megalapitva megalakul, melynek kizárólagos feladata a különös magyar nemzeti zenének mivelése s idegen nemzetek közt is terjesztése, s mely az idegen zenét csupán mellékesen és tanügyi czélból veszi föl tanrendjébe: ennek az intézetnek mindenkori zeneművész elnöke vagy igazgatója;

k) Alólirott végrendeleti végrehajtók, ugymint: Eötvös Károly, Egyedi Lajos, Fuchs Lajos és Gruber József, mig élnek. Haláluk után más tagok helyükbe nem választhatók.

A fenti IV. *a)—f)* és *h)* pontok alatt emlitett közintézetek az ő szokott szabályaik szerinti módon esetről-esetre választják meg a bizottságba a tagokat.

A mikor az időszaki húszezer koronányi dij összegyül, a bizottság elnöke azonnal felhivja az emlitett közintézeteket, hogy a bizottságba alkalmas tagokat válasszanak s azok nevét hozzá bejelentsék.

Ennek megtörténtével a fent *a)—k)* alatt megjelölt összes bizottsági tagokat bizonyos napon tartandó együttes tanácskozásra és döntésre a Magyar Tudományos akadémia palotájába legalább egy hónappal előbb külön levélben meghívja.

Egyidejüleg, a mikor a tudományos és irodalmi dij meghatározása van időrenden: az Akadémia osztályait fölkéri, hogy a dijazás meghatározásánál figyelembe vehető művek czimét külön indokolás nélkül vele közöljék; — a mikor pedig a művészeti dij meghatározása van időrenden: a Képzőművészeti Társulatot s a Kisfaludy- és Petőfi-társaságokat kéri fel, hogy külön indokolás nélkül jelöljék meg a dijazásnál figyelembe vehető alkotásokat. Az igy megjelölt művek és alkotások jegyzékét a bizottság tagjaival a döntő tanácskozás határideje előtt legalább tiz nappal tájékozódás végett eleve közli.

A bizottság a dij megitélése tárgyában egyszerü szavazással véglegesen dönt. Itélete alá vonhat oly műveket és alkotásokat is, melyek az előző pont alatt emlitett megjelölésekben bent

nem foglaltatnak. A dij meg nem osztható, hanem egészben egy mű szerzőjének vagy egy alkotás művészének kiadandó.

A bizottság az ő határozatát megfelelő okokkal támogatja s hirlapok utján nyilvánosságra hozza. Ülése a tanácskozás és szavazás alatt nem nyilvános.

V.

Az alapitvány kezeltetése.

Az alapitványi összeg magyar négy százalékos koronajáradékba fektetendő s ily alakban akként kezelendő, a miként a Magyar Tudományos Akadémia kezelése alatt levő egyéb minden alapitványi összeg. A végrendeleti végrehajtók azzal a hazafias reménynyel kérik föl erre az Akademiát, hogy e nemes tisztet szokott gondos és buzgó figyelmével teljesiti s e czélból a nevükben való netalán szükséges közbenjárásra Eötvös Károly társukat megbizzák.

VI.

Az alapitó emlékezete.

Az alapitó néhai Wahrmann József nemes jellemü, egyszerü, szerény hazafi volt, a dicsőités után való vágyakozást az ő lelke nem ismerte. Emlékét megőrzi nemzeti alapitványa. De élete s egyéniségének jelleme méltó és alkalmas arra, hogy a fogékony lelkü ifjuság előtt vonzó és követésre buzditó például szolgáljon. Ugyanazért a végrendeleti végrehajtók fölkérik társukat, Eötvös Károlyt, hogy Wahrmann József élete történetét s egyénisége jellemrajzát megfelelő rövid irodalmi műben örökitse meg s e művet az alapitó levél kapcsán az Akadémiának irattárban megőrzés végett mutassa be. A mű sajtó utján közzétehető.

E jegyzőkönyvet a végrendeleti végrehajtók azzal zárják be s irják alá, hogy ugy a hagyatéki biróságnál, mint az Akadémiánál s netalán másutt szükséges szóbeli vagy irásbeli eljárásra Eötvös Károly társukat kérik föl.

Kelt mint fönt.

Dr. Molnár Jenő s. k.
jegyző.

Eötvös Károly s. k.

Egyedi Lajos s. k.

Fuchs Lajos s. k.

Gruber József s. k.
végrendeleti végrehajtók.

696. 1907. LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.

É. K. 1907. július 24.

Ln.

442. sz.

1907

Ü G Y É S Z I S Z Á M A D Á S

a Magyar Tudományos **A k a d é m i a** jögügyei

körül

az 1909.évről.

Hetvennyolcz darab melléklettel.

1909			Bevétel	Kiadás
Január	2.	Szutsits hagyatéki ügyben özv. Ráczity Jóvóné póstai utalványon beküldi a pacséri uri házra bekebelezett 3200.-k. vételárhátrálék után az 1908. év II.felére járó 5%.kamatokat:	1. 80.	
		Póstásnak kézbesitési portó:		20.
"	3.	Szutsits hagyatéki ügyben levél özv. Ráczity Jóvónéhoz, elismervén a kamatok vételét. Póstai portó egyszerüen:		10.
"	8.	Levél Dobrowski Ágost és Társa budapesti könyvkereskedő czéghez a könyvkiadóhivatal irányában fenálló 245.k.13.f. tartozásnak nyolcz nap alatt leendő megfizetése iránt:		
		Póstai portó ajánlva:	2.	16.
"	9.	Szutsits hagyatéki ügyben Ráczity Jóvóné kamatfizetését beszolgáltattam a Magyar Földhitelintézet pénztárába.	3.	80.
"	15.	Akadémia-Vörös Kálmán szállitó elleni sommás perben 399.kor.51.fill. s jár. ir.kereset bélyegei: Kereset bélyege 2.db.1.-kor., felzet bélyege:1.db.30.fill. Összesen:		2 30.
		meghatalmazásom közjegyzői hitelesitése:		2.
		Átvitel:	80.	84 76

		Áthozat:		80	84 76
		Kereset póstai portója az V.ker. királyi Járásbirósághoz, mint kereskedelmi Birósághoz, ajánlva	4.		22.
január	28.	Kralowánszky alapitványi ügyben levél Svacholay István ügyvédhez kamatfizetés kimutatásával, levele következtében Póstai portó ajánlva:	5.		16.
február	5	Zsivora alapitványi ügyben levél Márkus Ignáczhoz kamathátrálék tartozásának rendezése czéljából. Póstai portó alánlva:	6.		16.
"	5.	Akadémia-Vörös Kálmán sommás kereskedelmi perben kérvény és felzet bélyege, mellyel a keresetlevél másodpéldányának visszamutatása mellett alperes lakása bejelentetik. Bélyegei: 1.dab.1.-kor. és 1.db.30.fill. Összesen:			1 30
		Kérvény póstai portója az V. kerületi királyi Járásbirósághoz, mint kereskedelmi Birósághoz ajánlva:	7.		22
"	7.	A Zichy Antal féle Wesselényi utczai ház utáni első negyedi adó és vizvezetéki dij fizetésekor felhasznált bérkocsi			3.
		Átvitel:		80.	89 82

1909			Bevétel:	Kiadás:
		Áthozat:	80.	8982
		a VII.kerületi adószámviteli hivatalhoz várakozással:		
február	10.	Nyomdatermék ügyekben levél Hellebrant akadémiai könyvtárnokhoz, válaszolva levelére: Póstai portó egyszerüen:		06
"	12	Szeles hagyatéki perben levél Tormássy Ferencz kecskeméti helyettesemhez a viszonválasz beadására hosszabb határidő kieszközlése iránt. Póstai portó ajánlva:	8.	35.
"	16.	Nyomdatermék- Urania nyomda, a panaszolt czég beküldvén a reklamált könyveket a panasz visszavonatott, beadvány ajánlott portója a budapesti királyi büntető Járásbirósághoz	9.	16.
"	18.	Akadémia-dobrowsky Ágost és Társa könyvkereskedő czég ellen sommás kereset bélyegei: 2.db.1.-kor, és 1.db.30.fill. felzetbélyeg, összesen:		230
		Meghatalmazásom közjegyzői hitelesitése bélyeggel:		2.
		Póstai portó ajánlva:	10	22
"	24.	Nyomdatermék-Rigler ügyben felhivó levél a panaszolt		
		Átvitel:	80.	9491.

		Áthozat:		80.	97	91.
		czéghez kötelezettsége teljesitése tárgyában. Póstai portó ajánlva:	11.			16.
február	26.	Akadémia- Vörös Kálmán sommás kereskedelmi per tárgyalásához és vissza bérkocsi:			2	40.
		Itéleti bélyeg:			4	.
		Jegyzőkönyvi bélyeg:			1	.
márczius	3.	Nyomdatermék-Traub.B.és fia czéghez felszólitó levél a károsszeg és büntetés pénz beküldése végett. Póstai portó ajánlva:	12.			35.
"	3.	Nyomdatermék-Szabó Ferencz felszólitó levél nevezetthez a károsszeg és büntetés pénz beküldése végett.Póstai portó ajánlva:	13.			35.
"	3.	Nyomdatermék-Sebő Imre felszólitólevél nevezetthez,a károsszeg és büntetéspénz beküldése végett. Póstai portó ajánlva:	14.			35.
"	3.	Nyomdatermék-Szabados ügyben levél Szabados Károlyhoz a károsszeg és büntetés pénz beküldése végett. Póstai port.ó ajánlva:	15			35.
"	3	Nyomdatermék- Mathein Gyügyben Levél Mathein Györgyhöz,				
		Átvitel 9		80.	103	87

		1909	Bevétel:	Kiadás:
		Áthozat:	80	103 87
		a károsszeg és büntetés pénz be-		
		küldése végett. Póstai portó		
		ajánlva:	16.	35.
márcz.	3.	Nyomdatermék-Rigler Jó-		
		zsef Ede czég elleni ügyben le-		
		vél dr.Fuchs Imre ügyvédhez a		
		példányok és büntetéspénz be-		
		küldése végett. Póstai portó a-		
		[redacted]:		06.
"	7.	Nyomdatermék- Traub ügy-		
		ben vádlott beküldi a reklamált		
		termékek árát, hozzám:	17.	10 50
		Póstásnak kézbesitésért:		20.
"	7.	Ugyanazon ügyben le vél		
		a vádlotthoz, elismervén a pénz		
		vételét és visszaküldvén a bün-		
		tetéspénz lefizetését igazoló		
		nyugtát. Póstai portó ajánlva:	18.	35.
"	7	Ügyanazon ügyben elküld-		
		tem a befizetett összeget Hel-		
		lebrant Árpád könyvtárnok urnak:	19.	10.50
		Póstai utalvány és portója:	20.	12.
"	7	Nyomdatermék-Traub ügy-		
		ben kérvény a szegedi királyi		
		Járásbirósághoz, a vádlott ál-		
		tal oda befizetett20.-kor. bün-		
		tetés pénznek a Magyar Tudomá-		
		nyos Akadémai részére leendő		
		kiutalás iránt:		
		Átvitel:	90 50	115 45

1909 Bevétel: Kiadás: 19

		Áthozat:		9050	115 45
		Póstai portó ajánlva:	21.		35.
márcz.	7.	Nyomdatermék-Mathein Gy. ügyben kérvény a beszterczei királyi Járásbirósághoz a vádlott által oda befizetett 2.-k. büntetéspénznek a Magyar Tudományos Akadémia részére leendő kiutalása iránt: Póstai portó ajálva:	22		35.
"	8.	Csolits Sullay Teréz hagyatéki ügyben levél Dr.Hits Károly trencséni királyi közjegyzőhöz a f.é. márczius hó 10-i hagyaték felosztási tárgyalás alkalmából. Póstai portó ajánlva:	23.		35.
"	11	Ipolyi Arnold püspök hagyatéka ügyében beadvány a nagyváradi királyi adóhivatalhoz, a még letétben ott levő és fele részben a Magyar Tudományos Akadémiát, fele részben pedig az Országos Képzőművészeti Társulatot megillető 5.kor.39.fill kiutalása iránt, póstai portó ajánlva:	24		35.
"	12	Kralowánszky György alapitványa ügyében a 60,000.-k. zálogjogtörlés engedély bélye-			
		Átvitel:		90.50	116 85

		Áthozat:		90 50	116 85
		ge. /:Az emlitett alapitvány az Osztrák Magyar Bank által lett a Magyar Földhitelintézethez befizetve:/ Ezen törlési engedély másolata illetékszabás alá bemutatandó lévén a másolat közjegyzői hitelesitési költségébe fizettem a közjegyzőnek, /:Illetékkiszabás alá bélyegmentesen:/ a törlés engedély és hiteles másolatának illetékkiszabáa alá történt bemutatásakor felhasznált villamos a Magyar Kiralyi Központi Dij és Illetékkiszabási hivatalhoz és vissza:			1.
márcz.	15	Kubinyi-Akadémia sommás perben bérkocsi az V.kerületi királyi Járásbirósághoz a mai napra kitüzött tárgyaláshoz és vissza			40.
"	16	Akadémia-Dobrowsky Sommás perben tárgyalás a IV.ker. királyi Járásbiróságnál itéleti és jegyzökönyvi bélyeg, felhasznált bérkocsi a IV.ker. Járásbirósághoz és vissza			2. 3. 2.
2"	19	Román hagyatéki ügyben kifizettem Fenyves Lajos mun-			
		Átvitel:		90 50	126 25

				Bevétel:	Kiadás:
		Áthozat:		90 50	126 25
		kácsi helyettesem 19098.évi dij és költségjegyzékét:	25 26 27		14 70
		Póstai utalvány és portója:			12.
március	27.	Ipolyi hagyatéki ügyben a nagyváradi királyi adóhivatal 5673. ex 1909. sz. értesitésének portójába fizettem póstásnak:			10.
"	27	Nyomdatermék-Boros Ignácz ügyben a salgótarjáni királyi Járásbiróság megküldi a reklamált nyomdatermék árát.	28.	6.	
		Póstásnak kézbesitésért:			20.
"	30.	Ugyanazon ügyben a beküldött nyomdatermék árát megküldtem Hellebrandt Árpád akadémiai könyvtárnok urnak.	29. 30		6.
		Póstai utalvány és portója:			12.
"	31.	Kubinyi- Akadémia sommás perben tárgyaláshoz bérkocsi és vissza:			2 40
április	1.	Nyomdatermék-Mathein beszterczei nyomdász elleni bünügyben a beszterczei királyi Járásbiróság póstai utalvánnyal megküldi a büntetés pénzt:	31	2.	
		Póstásnak dij és discrétió:			20.
"	1.	Nyomdatermék-Boross nyomda ügyben megküldtem kérvény kapcsán a 6.-k.nyomdatermék árának			
		Átvitel:		98 50	150 09

1909 Bevétel Kiadás:

		Áthozat:		98	50	150 09
		kézhezvételéről szóló nyugtát és kértem a 2.-k. büntetés pénz kiutalását a Magyar Tudományos Akadémia részére. Póstai portó ajánlva:	32.			45.
		Nyugtának bélyegilletéke:				14.
április	3.	Nyomdatermék - Mathein György beszterczei nyomdász elleni ügyben kérvény a beszterczei királyi Járásbirósághoz, mellyel a 2.-korona büntetés pénz vételéről szóló nyugta elküldetett a nevezett királyi Járásbirósághoz Póstai portó ajánlva:	33.			45.
"	3.	Ugyanazon ügyben a befolyt büntetés pénzt elküldtem Hellebrant Árpád akadémiai könyvtárnok urnak.	34 35			2.
		Póstai utalvány és portója:				12.
"	8.	Sullay Csólits hagyatéki ügyben az eljáró királyi közjegyző Hits Károly által a Magyar Földhitelintézethez beküldött 886.kor. 91.fill készpénz vételét igazoló nyugtatvány bélyege:				5.
		A Nyugtát kisérő levéllel elküldtem Hits Károly terncséni királyi közjegyzőhöz, Póstai portó ajánlva:	36			45
		Átvitel:		98	50	158 70

1909			Bevétel		Kiadás		1909
		Áthozat:		98 50		158 70	
	április	8	Kubinyi-Akadémia sommás perben itélethirdetéskor felhasznált bérkocsi:			2 40	
	"	17.	Kubinyi-Akadémia sommás perben felebbezésnek bélyegei: 1.db.4.-kor, 1.db.1.-kor. és 1. darab 30.fill. összesen:			5 30	ápr
			Póstai portó ajánlva, az V.ker. királyi Járásbirósághoz:	37.		22	
	"	20.	Akadémia-Dobrowski ügyben egyezség kiirásakor a végrehajtási kérvényhez - felhasznált villamos			40	
			Ugyanazon ügyben három darab végrehajtási kérvény bélyegei: 3.darab 1.-k. 1.darab 30.f. mellékleti bélyeg.			3 30	
			Póstai portó a IV.ker. királyi Járásbirósághoz ajánlva:	38.		22	
	"	20.	Levél Micheller felperesi ügyvédhez Akadémia-Kubinyi ügyben, arról, kivánja-e a megitélt követelés birói kézhez történő letételét ? Póstai portó ajánl.	39.		16.	
	"	23.	Akadémia- Kubinyi sommás perben a feltétlenül megitélt követelés birói letétbe helyeztetik, letéti kérvény kapcsán.	40		340.	máj
			Letéti kérvény bélyegei:	41			
			Átvitel:		98 50	510 70	

			Áthozat:		98	50	510 70
			2.darab 72.fill. és 2.darab 30. fill. bélyegek, összesen:				2 04
			Letéti kérvény póstai portója, mint pénzes levél.	40 41			36
április	24.		Szelényi hagyatéki ügyben bérkocsi a tárgyaláshoz, a budapesti királyi Törvényszékhez.				2 40.
			Becsatolt meghatalmazás bélyege:				1 .
"	27		Csuday - Akadémia rendes perben 29,000.-korona s jár. ir. perfelvételkor akadémiai meghatalmazás közjegyzői hitelesitése:				1 60
			Békeffy Remig másodrendü alperes meghatalmazására alkalmazott bélyeg.				1 .
			Felhasznált bérkocsi a királyi Törvényszékhez.				2 40.
"	27		Kubinyi - Akadémia perben levél Micheller felperesi ügyvédhez, arról, hogy az ügyfele javára megitélt követelést birói letétbe helyeztem:				
			Póstai portó egyszerüen:				06
május	2		Schreiber Ignácz 10,000.-kor. alapitványi ügyében /:néhai Kautz Gyula emlékezetére:/ levél az alapitványi okirattal a nevezett alapitóhoz.				
			Átvitel:		98	50	521 56

			Áthozat:		98	50	521	56
			Póstai portó ajánlva:	42				45
május	6.		Csuday-Akadémia rendes per-ben levél Békeffi Remig urhoz, elküldvén jegyzeteit, azok le-másolása után.					
			Póstai portó ajánlva:	43.				22
"	8.		Akadémia-Dobrowski végre-hajtásra (terminus kéréskor villamos az V. kerületi királyi Járásbirósághoz, és a foganatositáskor délután , összesen :					80
"	8.		A kiküldött végrehajtó dijában fizettem a végrehajtás foganatositásakor /:együttes végrehajtás:/	44.			4	66
"	13.		Nyomdatermék- Müszaki nyomdai és Irodalmi Részvénytársaság elleni ügyben büntető eljárás iránti panasz.					22
			Póstai portó ajánlva:	45.				37
"	13.		Zichy Antal hagyatékához tartozó Wesselényi utczai ház utáni f.é. II.negyedi adó és vizvezeték fizetésekor felhasznált bérkocsi várakozással:					3
"	12.		Csuday- Akadémia perben pertári megjelenésnél felhasznált bérkocsi várakozással.					2
			Jegyzőkönyvi bélyeg:					1
			Átvitel:		98	50	534	04

				Áthozat:			98	50	534	04
	junius	2.		Csuday-Akadémia rendes perben levél Békeffi Remig urhoz, az ellenirat fogalmazványával. Póstai portó ajánlva:	46.				22.	
	"	8.		Ipolyi hagyatéki ügyben elküldtem a nagyváradi királyi adóhivatalhoz a nagyváradi királyi Járásbiróság 1906.Pv.I.5/12 számu végzésével a Magyar Tudományos Akadémai és KépzőMüvészeti Társulat részére együttesen kiutalt 5.k.39.fill.-re vonatkozó nyugtát, nyugatvány bélyege: Póstai portó ajánlva:	47.				14. 45.	
	"	14.		Akadémia-Dobrowski sommás perben alperes kiegyenliti a M. Tudományos Akadémia perbeli, bélyeg és végrehajtási költségeit. /:Bevezetve f.é. február 18-ról 4k.30.f. márcz.16-ról: 3.-kor. f.é. ápril 20-ról 3.kor.30.fill. és f.é. május 8-ról 4.kor.66.fill./ összesen:							
	"	28.		Szutsits hagyatéki ügyben özv. Ráczity Jóvóné póstai utalványon megküldi a pacséri uri házra bekebelezett 3200.-kor. vételárhátrálék után az 1909.év I. felére járó 5%.kamatokat:	48		80	-		
				Átvitel:			193	76	534	85

1909			Bevétel		Kiadás		190
		Áthozat:	193	76	534	85.	
						20	
junius	28.	Póstásnak kézbesitésért: Ipolyi hagyatéki ügyben a nagyváradi királyi adóhivatal megküldi az ottani királyi Járásbiróság 1906.Pv.5/12. sz. végzésével a Magyar Tudományos Akadémia és a Képzőművészeti Társulat részére együttesen kiutalt 5.kor.39.fill.-t 10.fill . póstai portó levonásával.		49.		5 29	jul
"	28.	Ugyanazon hagyatéki ügyben e helyütt bevételeztetik a budapesti Magyar Királyi Állampénztár által a 2914/eln. 907. és jogügyi letét 283.sz.a. fele részben a Magyar Tudományos Akadémiát, másik fele részben a képzőművészeti Társulatot megillető 1.kor. 70.fill.		50.		1 70.	
julius	6.	Szutsits hagyatéki ügyben az előzőleg özv. Ráczity Jóvóné által beküldött 80.-kor. befizettem a Magyar Földhitelintézet pénztárába, a Magyar Tudományos Akadémia javára.		51 52		80.	
"	6.	Ipolyi Hagyatéki ügyben a f.é. junius hó 28-ról bevételezett 5.kor.29.fill. és 1.k. 70.fill-t befizettem a Magyar		1			
		Átvitel:	200	75	615	05	

85.				: Áthozat:			200	75	615	05
20				Földhitelintézet pénztárába fele részben a Magyar Tudományos Akadémia és fele részben a Képzőművészeti Társulat javára:	53 54 55				699	
	julius	28.		Főtitkár ur utalványa következtében a Magyar Földhitelintézet pénzes levélben kezeimhez küld /:vidéken tartozkódván:/ 1909.évi Szernye mocsár ártéri járulék ki~~egészitésére~~ (egyenlitésére) - Román hagyatéki ügyben 203.kor.67.f-t és a Kralowánszky féle 60,000.-k hagyományátvételéről szóló nyugta utáni másod foku bélyegilleték kiegyenlitésére 186.kor.50.f-t	56 57		390	17		
				Összesen tehát:						72
				Pénzes levél portójáért fizettem: Pénzvételről levél a Magyar Földhitelintézethez.						10
	"	31.		Póstai portó egyszerüen: Román hagyatéki ügyben az 1909.évi Szernye mocsár vizszab. költség kiegyenlitésére küldtem Fornos község elöljáróságának: Pénzes levél portója.	58 59				203	67 60
	"	31.		Kralowánszky hagyatéki ügyben a 60,0000.-koronás nyugta utáni illeték kiegyenlitésére küldtem a Budapesti Magyar Ki-						
05				Átvitel:			590	92	827	13

					590 92	827 13	
		Áthozat:					
		rályi Államp énztárba az ASk 5156.					
		ex 1909. sz, fizetési meghagyása	60 61			186 50	
		folytán:				36	
		Pénzes levél portòja.					
augusztt	3.	A Zichy Antal hagyatékához tartozó Vesselényi utczai ház utáni III.negyedi adó és vizdijfizetésekor felhasznált bérkocsi a VII.kerületi adószámviteli hivatalhoz, várakozással oda és vissza:				3.	
"	4.	Szelényi hagyatéki ügyben eljáráskor villamos Görgey közjegyzőhöz a kiutalást sürgetendő :				40.	
szept.	5.	Csuday-Akadémia 29,000.-k. iránti rendes perben ellenirat bélyegei: 7.darab 1.-kor, ellenirat után 8.darab 30.fillérés mellékletek után				7. 2 40	
"	6.	Az ellenirat benyujtásakor bérkocsi a pertárba és vissza				2.	
"	10.	Kubinyi-Akadémia perben felebbezési tárgyalási jegyzőkönyv bélyege:				1.	
		Felhasznált bérkocsi tárgyaláshoz:				2.	
"	21. 1/11	Csuday-Akadémia rendes perben villamos, pertári megjelenés-					
		Átvitel:			590 92	1031 79	

			Áthozat:		590	92	1031	79
			hez					40
	szept	23	Könyvtár ügyben levél báró Miske Kálmánhoz az általa kölcsönvett könyvek visszaadása iránt . Póstai portó ajánlva:	62.				35
	"	25.	Kubinyi -Akadémia perben a Magyar Tudományos Akadémia két egybehangzó itélettel a korábban felvett hagyomány visszafizetésére kötelezteten, /:nemkülönben a többi hagyományok is, köztük az Országos Képzőművészeti Társulat stb..:/ és felperes közvetlen kielégitési jogánál fogva nem lévén hajlandó a birói kézhez általam letett összeget felvenni felperest kifizettem, még pedig:					
			a/.tőkében...				259	17
			b/. ennek 1908.aug.19-től megitélt 5% kamataiban,				14	29
			c/. megitélt perköltségben:				71	60
			Nyugtábélyegre alkalmaztatott:	63.			1	26
	"	26	Ugyanazon ügyben közös kétvény az általam f.é. április 23-án birói kézhez letett 340.k. összegnek kezeimhez leendő kiutalása iránt: az V.ker. királyi Járásbirósághoz. Bélyegei:					
			2.darab 1.-koronás bélyeg:				2	.
			Átvitel:		590	92	1380	86

		Áthozat: m			590	92	1380	86		
		2.darab 30.fillérés bélyeg a fel-								
		zetekre:						60		nove
		Póstai portó ajánlva:		64				22		
október	5	Akadémia-Dobrowsky sommás perben két rendbeli levél Lindner László alperesi ügyvédhez és az alpereshez arról, hogy a részletfizetések be nem tartatván, az árverés kitüzését fogom szorgalmazni, két darab ajánlott levél portója á 16.fill. összesen:		65 66				32		
"	6	Csuday-Akadémia rendes perben villamos, pertári megjelenéshez.						40		
"	16.	Akadémia-Dobrowsky ügyben eljáráskor végrehajtónál árverés kitüzése tárgyában, felhasznált villamosok:						40.		
"	20.	Szelényi hagyatéki ügyben vagyonfelosztási közjegyzői tárgyaláshoz bérkocsi:						2.		
"	24.	Könyvtár ügyben ujabb sürgető levél báró Miske Kálmánhoz az általa kölcsönvett könyvek visszaadása iránt:								
		Póstai portó ajánlva:		67				35		
"	25	Zsivora hagyatéki ügyben felhivó levél Márkus Ignáczhoz a kamathátrálék rendezése végett								no
		Átvitel:			590	92	1385	15		

1909			Bevétel:		Kiadás:	
		Áthozat:		590 92	1385	15
		Póstai portó ajánlva:	68.			16.
novemb	2.	Könyvtár ügyben levél báró Miske Kálmánhoz az ügy rendezéséről. Póstai portó egyszerüen:				10.
"	2	Román hagyatéki ügyben levél Dr. Fenyves Lajoshoz Weisz Hermann Szernye mocsárbérlő fizetési késedelme tárgyában . Póstai portó ajánlva:	69.			35.
"	2.	Ugyanazon ügyben póstai utalványon elküldtem a derczeni körjegyzőnek a Szernye mocsárrész után előirt állami stb.. adóhátralékot. Póstai utalvány és portója:	70.			27 - 22
"	6.	Kazinczy alapitvány érdekében egyéb utazásom közben Bátyuból elutaztam Sátoraljaujhelybe Kiss Ödön polgármesterhez, s ekközben a következő költségem merült fel: a/. Vasuti jegy Bátyuból Ujhelybe.....4.k.80.f. b/, Bérkocsi Kiss Ödönhöz és vissza vasuthoz... 5.- c/. Hordár dij..... 80.f. Összesen :				10 60
novemb	8	A Zichy Antal féle Wesselényi utczai ház utáni negyedik ne				
		Átvitel:		590 92	1423	58

			Áthozat:			590	92	1423	58	
			gyedi adó és vizdij fizetésekor							
			felhasznált bérkocsi a VII. ker							
			adóhivatalhoz9 :					3	.	dec
	novemb	11.	Akadémia -Dobrowsky végre-							
			hajtási ügyben kérvény az V.ker							
			királyi Járásbirósághoz az ira-							
			toknak a végrehajtó kezeihez le-							
			endő kiadása iránt.							
			Bélyegei: 1.darab 1.-koronás					1	.	
			1.darab 30 .filléres felpetre.						30	
			Póstai portó ajánlva:	71					22	
	"	11	Feridun bey hagyatéka ügyé-							
			ben eljáráskor bérkocsi a IV.							
			ker. királyi Járásbirósághoz,							
			megtudandó, mely határozatok							
			kézbesittettek a török császári							
			konsulátusnak. /:Szükséges volt							
			az Akadémia részéről adandó nyi-							
			latkozathoz:/					2	.	
	"	19.	Akadémia-Dobrowsky ügyben							"
			árverési hirdetmény kibocsájtá-							
			si dijáért fizettem Dr. Dobrov							
			királyi végrehajtónak nyugta sze-							1
			rint.	72				6	40	
	"	24	Feridun bey alapitványi ügy-							
			ben a budapesti török császári							
			consulatushoz intézett terjedel-							
			mes válasziratnak franczia nyelv-							
			re leendő sürgős leforditása vé-							
			Átvitel:			590	92	1436	50	

1909			Bevétel:	Kiadás:
		Áthozat:	590 92	1436 50
		gett bérkocsi Bossányi Iván fran-		
		czia hites tolmácshoz.		2.
	deczemb	2. Ugyanazon alapitványi ügyben		
		kifizettem Bossányi Iván franczia		
		hites tolmácsnak az előzőn jelzett		
		válaszirat forditási költségét: 73.		50.
	"	6. Akadémia-Dobrowski ügyben		
		a csődtömeggondnok kiegyenliti		
		a f.é. november hó 19-röl beveze-		
		tett árverési hirdetmény költsé-		
		geit, /:mely adóst terheli:/	6 40	
	"	6. Ugyanazon ügyben a Dobrows-		
		ki csődtömeggondnoka teljesen ki-		
		egyenliti a Magyar Tudományos A-		
		kadémia peresitett követelését,		
		még pedig : a/. tőkében:	245 13	
		b/. ennek 1909.február 19-től		
		járó 5% kamatait:	9 80	
		Nyugtabélyegre kiadatott:		1 26
	"	6. Ugyanazon ügyben a Magyar Tu-		
		dományos Akadémia könyvkiadó hiva-		
		talának beszolg áltattam a bepe-		
		resitett követelést annak nyugtá-		
		ja szerint: 74		245 13.
		Megjegyzés: A behajtott kamatokat		
		9.k.80.f-t a könyvkiadóhivatal		
		vonakodván átvenni, mert elszámo-		
		lásuk nehézséggel jár, - a kérdéses		
		kamat az ügyészi számlán annak ja-		
		Átvitel:	852 25	1734 89

1909			Bevétel:		Kiadás:		190
		Áthozat:		852	25	1734	89
		vára bevételben meghagyatott:/					
deczemb	12	Nyomdatermék- Müszaki nyom-					
		dai és Irodalmi Részvénytársaság					
		bünügyben jelentés a budapesti					
		büntető Járásbirósághoz, ennek					
		1909 B/VIII.567.sz. végzése foly-					
		tán. Póstai portó ajánlva:	75				16
"	12	Nyomdatermék-Mohovics Emi-					
		lió fiumei nyomdász e. ügyben					
		büntető feljelentés dr,Melocco					
		Jánns fiumei királyi ügyészhez.					
		Póstai portó ajánlva:	76				35
"	12.	Thaly Kálmán hagyatéki					
		ügyben levél a hagy.tárgyalás al-					
		kalmából dr.Samarjay Emil pozso-					
		nyi helyettes ügyvédhez helyette-					
		sitő meghatalmazással.					
		Póstai portó ajánlva:	77				45
		Meghatalmazás közjegyzői hitele-					
		sitéseért közjegyzőnek fizettem:					160
"	18	Kubinyi-Akadémia peres					
		ügyben a Budapest V.ker.királyi					
		Járásbiróság 1908 SpIX.1024/18.					
		19. sz. kiutaló végzése alapján					
		felvettem a felperesi követelés					
		biztositására/:a végrehajtást el-					
		kerülendő a marasztaló I.foku					
		itélet következtében :/ általam					
		sajátomból 1909.évi április 23-án					
		Átvitel:		852	25	1737	45

1909			Bevétel:	Kiadás:	1909
		Áthozat:	852 25	1734 89	
		vára bevételben meghagyatott:/			
deczemb	12.	Nyomdatermék- Müszaki nyom-			
		dai és Irodalmi Részvénytársaság			
		bünügyben jelentés a budapesti			
		büntető Járásbirósághoz, ennek			
		1909 B/VIII.567.sz. végzése foly-			
		tán. Póstai portó ajánlva:	75.	16.	
"	12	Nyomdatermék-Mohovics Emi-			
		lió fiumei nyomdász e. ügyben			
		büntető feljelentés dr,Melocco			
		Jánns fiumei királyi ügyészhez.			
		Póstai portó ajánlva:	76.	35	
"	12.	Thaly Kálmán hagyatéki			
		ügyben levél a hagy.tárgyalás al-			
		kalmából dr.Samarjay Emil pozso-			
		nyi helyettes ügyvédhez helyette-			
		sitő meghatalmazással.			
		Póstai portó ajánlva:	77	45	
		Meghatalmazás közjegyzői hitele-			
		sitéseért közjegyzőnek fizettem:		160	
"	18	Kubinyi-Akadémia peres			
		ügyben a Budapest V.ker.királyi			
		Járásbiróság 1908 SpIX.1024/18.			
		19. sz. kiutaló végzése alapján			
		felvettem a felperesi követelés			
		biztositására/:a végrehajtást el-			
		kerülendő a marasztaló I.foku			
		itélet következtében :/ általam			
		sajátomból 1909.évi április 23-án			
		Átvitel:	852 25	1737 45	

1909			Bevétel:		Kiadás:	
			Áthozat:		852 25	1732 45
		7	letett összeget:	78	340 .	
			Nyugtabélyeg az állampénztárnak adott elismervényre:			126
			Fizetés felvételnél felhasznált villamos:			40
			/Megjegyzés. Ugyanezen összeget és járulékait 1909.évi szeptember hó 25-án ugyancsak sajátomból külön kifizettem felperesnek a marasztaló másodfoku itélet következtében:/			
			Ö S S Z E S E N :		1192 25	1739 11
			Kiadásból levonva a bevételt:			1192 25
			Kiadási többlet mutatkozik:			546 86

azaz: ötszáznegyvenhat Korona 86 fillér

Kelt Budapesten, 1910 évi január hó 1 ö napján.

Dr. Fejérs ta Aggteleki

a M. T. akadémia ügyész

Átvizsgáltam s helyesnek találtam.

Budapest 1910. április 15 én

Dr Rott Sándor

ügyész h. tag

Érk. 1910. február 7.

I.

80. 12.

1910.

Érk. 1910. február 9.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

83 sz.
1910.

Elismervény

négyszáz (:400:) koronáról, mely összeget mint a M. Tud. Akadémiától adott előleget Simon József Sándor úr részére a mai napon átvettem.

Budapest, 1910. február 8.

Dr. Ballagi Aladár
rendes tag.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

szám.

22/1910.

TÁVIRAT.

Lapszám: **84**

Vezeték száma:

meltosagos szhlly kalman

urnak bpest tudomanyos akademia =

A kézbesitőnek kiadato

A kézbesitő-osztály bélyegzőjének lenyomata.

BÖHM 36. FEB.

Felvette:

hivataltól	hó és nap	óra, percz	napszaka

Távirdahivatal: BUDAPEST 4.

Hivatalos megjegyzések:

Továbbitotta:

vezetéken	hó és nap	óra, percz	napszaka

A távirat osztálya

+ de belgrade 276 19 3 11 30- m =

gy	díjszó	hó és nap	óra	percz	napszaka

— bus szivoel klerics lyubomir akademia kultagjanak halalat jelentem = gavrilovics bogdan egyetemi tanav .+

...ven 4 db., b) 42/52 pap. — Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság.

Ér R. 1910. február 10.

84. sz.

1910.

A Magyar Tudományos Akadémia
tekintetes Főtitkári Hivatalának
Budapest

Az 1908 év végén lejárt Forster-pályázatnál a tekintetes Akadémia, az 1909 évi nagygyülés alkalmával hozott határozata szerint, a gyapjuismeret és juhtenyésztésről irt munkáimért diszéretben részesített, a mely határozatáról azonban irásbeli értesítést nem kaptam.

Ezen megtisztelő elismerés egyrészt hathatós buzditásul szolgál további tudományos munkálkodásomra, másrészt előnyös lehet hivatali pályámra is, miért is azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulok a tekintetes Fötitkári Hivatalhoz, hogy a pályázat reám vonatkozó eredményének ezen egyetlen dokumentumát, részemre kiadni méltóztassék.

Mély tisztelettel

Kovács Jenő
kir. főveggén

Budapest 1910 február hó 4-én
II Margitkörut 48 IV/30

Nagyságos

Kovács Imre fő kir.

főreáliskolai igazgató úrnak

Budapesten

Margit-körút 48.

Nagyságos Uram!

F. hó 9-én kelt leveletben „

szerencsém volt kifejezett kívánságára

örvendő készséggel tudósítani, hogy

a M. Tud. Akadémia 1909. április 29-én tartott

nagygyűlése a Fraknói János-féle „

Ígéretem Nagyságodnak a gyakorlati

ismeretről és jártasságról írt

önálló becsű munkái dicsérettel

részesítette.

Midőn erről örömmel értesítem, kiváló tisztelettel vagyok

Budapest, 1910. febr. 10.

Nagyságodnak

alázatos

Fröhlich.

Le 14 Juin
1910.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁLASZTMÁNYA.

[redacted]/1890. szám.
közp. vál.

K Ö R L E V É L.

Az 1899: XV. tcz. 142. §-a az országgyülési képviselő választók névjegyzékeinek minden évben hivatalból való kiigazitását rendelvén el, a kiigazitási munkálatokat az összeiré küldöttségek a jövő hó elején fogják elvégezni.

Felhivatnak ennélfogva a székesfőváros területén levő összes nyilvános és közintézetek, részvénytársaságok, vállalatok és egyesületek igazgatóságai, hogy az idézett törvény alapján választói joggal biró, Budapesten lakó alkalmazottjainak és pedig ugy a tényleges, mint a nyugdijasoknak névjegyzékét szigoru betürendben és kerületek szerint /: minden kerület külön - külön lapon :/ összeállitva, az állás /: rang :/, évi törzsfizetés /: nyugdij :/, lakás és születési év pontos kitüntetése mellett, - hozzám legkésőbb f. évi márczius hó 5-ig megküldeni el ne mulasszák.

A kitüzött határidőn tul bejelentések el nem fogadtatnak; a bejelentés elmulasztása azzal a hátránynyal jár, hogy azok, a kik magukat a bejelentési határidő után a jövő évi névjegyzékbe felvétetni kivánják, - kötelesek lesznek a lakásuk szerint illetékes kerületi elöljáróságnál működő összeiró küldöttség előtt igazoló okmányokkal személyesen megjelenni.

/.

Megjegyzendő, hogy nem magyar állampolgárok és oly magánhivatalnokok, kik bár magyar állampolgárok, de 1400 K-nál kisebb évi törzsfizetés után adósnak, valamint szolgák, az említett névjegyzékekbe fel nem vehetők.

Budapesten, 1910. évi február hó 6-án.

Bárczy

polgármester,

a központi választmány elnöke.

8/1910.
..... szám.
közp. vál.

Érk. 1910. febr. 11

85. sz.

1910.

Elkülditett 1910 febr 17.

.....

.....

Bedő

A Visbirtokosok Országos Földhitelintézete Tekintetes

Igazgatóságának

Budapest.

V. Gróf utca 2.

A Magyar Földhitelintézet mint a M. T. Akadémia pénztárnoka a Galgóczy Károly úr által a Magyar Tudományos Akadémiának alapítványi célra adományozott 163. számú és 500. frt névértékről szóló ⌐kötvényi⌙ alapítványát oltalmában e napok-ban a Tekintetes Igazgatóságnak be fogja mutatni oly célból, hogy ezen alapítványi okirat Galgóczy Károly úr nevéről a M. T. Akadémia tulajdonát (annak nevére) képező értékpapírokra átíratható legyen.

⌐Visbirtokosok Országos Földhitelintézete⌙

Δ Galgóczy Károly úr ⌐kötvényi⌙ személyében fog a Tekintetes Igazgatóságnál eljárni.

Budapest 1910. febr. 11.

Kiváló tisztelettel

H főtitkár.

§ a M. T. Akadémia nevére átírni és az ~~alapítványi okirat~~

kívánják intézett levele folyó

Galgóczy Károly úr személyében fog a Tekintetes Igazgatóságnál eljárni.

Budapest 1910. febr. 11.

Kiváló tisztelettel

H főtitkár.

§ a M. T. Akadémia nevére átírni és az ~~alapítványi okirat~~

kívánják intézett levele folyó

Galgóczy Károly úr személyében fog a Tekintetes Igazgatóságnál eljárni.

Budapest 1910. febr. 11.

Kiváló tisztelettel

H főtitkár.

§ a M. T. Akadémia nevére átírni és az ~~alapítványi okirat~~

8 Jan 17
1910.

A Magyar Tudós Társaság mint a M. T. Akadémia
meg nem nevezett pénztárnokának

Budapest

Ezennel felkérem, hogy a Galgóczy Károly (néh. tag) által a M. T. Akadémiának alapítványi célra adományozott s a M. T. Akadémia letétjében őrzött 163. sz. 500. frt névértékű részvényből folyó kamatokból 1892. évi alapítványi okmányával a mai napon esedékessé vált 40 frt 50 kr. tőkésítés végett a Magyar Tudós Társaság alapítványi okmányával ellátott részvényét a M. T. Akadémia letétjéből kivenni és azt

és azt

a M. T. Akadémia letétjébe elhelyezni s minderről a M. T. Akadémiának értesítést

Kérem.

Budapest 1910. febr. 11.

Kiváló tisztelettel

Gy.

főtitkár.

ВАРНЕНСКО
АРХЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО

№ 67

6. II. 1940 г.

ГР. ВАРНА.

An die Kön. Akademie
der Wissenschaften
in Budapest.

Geehrter Herr Präsident!

Archaeologische Gesellschaft in Varna" dankt
für das geschickte Buch „Kelto-Bovlos.
Da in dem Buche fehlt der Anfang
(Prologomena), bittet die Gesellschaft
um nachträgliche Sendung - wenn möglich
in kürzester Zeit — von Prolegomena.

Hochachtungsvoll

Präsident:

Für Sekretär:

Gest. 1910. Februar 12.

Hochverehrter Herr Präsident!

Die Ausgabe des Kritobulos (von Dethier) ist so beschaffen, daß die Ungarische Akademie der Wissenschaften die ganze Auflage vernichten und eine wissenschaftliche ~~machen~~ anfertigen lassen. Die Prolegomena sind niemals erschienen. Ich bitte daher das Werk nicht als Ausgabe unserer Akademie zu betrachten.

Mit vorzüglicher Hochachtung
Budapest, 12. Febr. 1910.

Ihr
Generalsekretär.

88. Nr.
1910.

An das geehrte Präsidium
der Archaeologischen Gesellschaft
Varna.

Hochverehrter Herr Rektor!

Auf Ihre freundliche Einladung zum Jubiläum
der kgl. Universität zu Berlin beehre ich mich zu melden,
daß die Königliche Akademie der Wissenschaften mit
ihrer Vertretung bei dieser Feier ihr ordentl.
Mitglied, Se Excellenz Herrn wirkl. Geheimrat
Baron Roland Eötvös, Professor an der Universität
Budapest, betraut hat.

Mit vorzüglicher Hochachtung
Berlin, den 15. Febr. 1920

Planck
General-Sekretär.

Herrn Professor Dr. Erich Schmidt
Rektor der kgl. Universität
Berlin.

Vetkem 9 06. novb. 10 èn.

Vereniging

60 wyomk. kap.

1901

22 26

Főtitkár úr,

Annak idején áttettem a Császári Közoktatásügyi Kormányhoz az ön 1909 decz. 2-án 533 sz. alatt kelt levelét, a melyekben közli velem azon megfontolásokat, a melyekre a M. T. Ak. a kérdéses alapitvány administrátiójában és felhasználásában támaszkodott.

Emrullah Effendi közoktatásügyi miniszter ő excellentiája méltányolva azon biztositékokat, a melyeket a M. T. Ak. az Feridun Bey-alapitvány rendelkezéseinek pontos megtartása iránt adott, és elismerve azt a törekvést, a mellyel a M. T. Ak. magyar-török irodalmi tanulmányokat támogatja, — a mit a már megjelent érdekes munkákból és megküldött érdekes munkákból is constatálhatott — megbizott, hogy hálás köszönetének külön is kifejezést adjak.

Továbbá úgy véli, hogy kivánatos és az emlitett végrendeleti rendelkezések szellemének jobban megfelelő volna, ha a támogatandó török-magyar irodalmi munkák egy részét a M. T. Ak. a török nyelven irtak közül választaná ki.

Tisztelettel teszek eleget e nekem jutott kellemes megbizatásnak, kérvén önt, Főtitkár úr, hogy a M. T. Ak. színe előtt az most kifejtett érzelmeknek és óhajnak tolmácsa legen.

Fogadja, Főtitkár úr, legmélyebb tiszteletem nyilvánitását.

Ér. 1910. Febr. 17.

Ad 93.18.
1910.

Innen kérem franciára fordítani Eleje I

II.

Az Akadémia megállapította az alapitólevél értelmében a Feridun bey-alapitványnak ügyrendjét és szabályait és 1909-től kezdve török-magyar tudományok kutatásokra és azokról szóló munkák nyomdai költségeire használta fel az alapitvány tőkéjének kamatait.

A budapesti császári ottomán főkonzulátus 1910-ben átiratot intézett az Akadémia időközben elhunyt főtitkárához, Heinrich Gusztáv urhoz és felvilágositást kért az alapitvány kamatainak felhasználása körül követett eljárásra nézve. A nyert felvilágositások alapján az ottomán császári főkonzulátus 1910 február 16-án kelt ~~másolatban idemellé-~~ ~~kelt~~ iratában közölte, hogy az ottomán közoktatásügyi miniszter ur az Akadémia eljárását helyesnek ismerte el és a török-magyar tanulmányok támogetásáért hálás köszönetét nyilvánitotta.

II. Ami az egyes években a kamatok felhasználását illeti, erre vonatkozólag szerencsém van a következőket közölni:

I.

Franciára kérem forditani.

Légation de la République Turque

Hivatkozással Nagyméltóságodnak No C1 682 és No S1 101 kelt nagybecsü átiratára,szerencsém van a El Sejjid Mehemed Feridun bey alapitványának rendeltetéséről a következő adatokat közölni:

Feridun bey vagyonából 500.000, azaz ötszázezer frankot hagyományozott a M.Tud.Akadémiának azzal a kikötéssel,hogy ezen összeg évi kamatainak 4/5 részéből négy ösztöndij létesittessék olyan mohamedán hitü török állampolgár ifjak részére,akik Magyarországon technikai, mezőgazdasági és zenei tanulmányokat végeznek .Mindegyik ösztöndik 3.200 K-ás legyen.A kamatok 1/5 része,vagy is 3200 K.pedig török-magyar irodalmi tanulmányok és müvek dotátiójára volt forditható azzal,hogy ez összeg felhasználásáról az Akadémia saját tetszése szerint intézkedhetik.

1904.május 13-án az Akadémia és a törvényes örökösök között oly értelmü egyesség köttetett,hogy az örökösök áteng dték az Akadémiának azt a 214.439 magyar koronát,mely a M.Földhitelintézet számláján Feridun bey javára volt irva és beleegyeztek abba,hogy ez összeg kamataiból évenként 3200 K. török-magyar tanulmányok céljaire felhasználtassék, a többi pedig mindaddig tőkésittessék,mig az Akadémia a tőke felszaporodásával abban a helyzetben lesz,hogy az örökhagyó ónaja szerint ösztöndijakat engedélyezhet.

Az 1907 január 7-én jóváhagyott alapitólevél értelmében az Akadémia évenként 3200 K-t fordithatott a nyelv-és széptudományi,valamint a történelm-társadalomtudományi osztályrendelkezésére abból a célból,hogy ez az összeg két egyenlő részre osztva az emlitett osztályok által török-magyar nyelvészeti,irodalmi,néprajzi és történelmi kutatások költségeire fordittassék.Az osztályok a Nyelvtudományi,illetőleg a Történelmi Bizottság javaslatára ez összegek felől rendelkezhettek és azokat több éven át is tanulmányutak,kutatások,gyüjtések,másolások céljaira,valamint ezekről szóló tudományos munkák kiadására fordithatták.

Tekintetes Elnökség!

Szövetségünk, mely a legnagyobb magyart választva ideáljául arra törekszik, hogy a művelt ifjuság köreiben a Széchenyi szellemében gyakorolt munkás, termelő hazaszeretetet, a békés társadalmi haladás és a gazdasági erők kifejtésének az elveit terjessze, örömmel ragadja meg az alkalmat ez időben, mikor Széchenyi István gróf halálának félszázados évfordulójára kell készülni az egész országnak, hogy a maga erejéhez képest országszerte növelje a Széchenyi-kultuszt s főleg a falusi nép és a művelt ifjuságggal teljesen megértesse, megismertesse Széchenyi István grófot.

Mindent megteszünk, ami tőlünk telik, hogy az idei tavasz renaissance-a legyen a Széchenyi kultuszunk. De midőn az eszközöket keressük, sajnálattal halljuk a panaszokat mindenfelől, hogy nincsen a nép vezetői részére alkalmas könyv, mely Széchenyi életét és műveit úgy tárgyalja, hogy azt az

egyszerűbb rétegek is megérthessék s
így alkalmas forrás legyen az iskolai
ünnepeken tartandó emlékbeszé-
dekhez.

Egy ilyen kisebb terjedelmű, ol-
csóbb, magyarázó könyvnek a kia-
dására annyival is inkább égető szük-
ség, mert, ha főlterjesztésünknek a
Kultuszminiszter úr Ő Excellenciája helyt
ad, úgy az ország összes iskoláiban em-
lékünnepeket rendeznek s Széchenyi-
ről beszédekben emlékeznek meg.

A legnagyobb magyar legnagyobb
műve, az Akadémia lehet csak hivatott
arra, hogy ezt az ürt betöltse, miért is
azon tiszteletteljes előterjesztéssel for-
dulunk az Tek. Elnökséghez, méltóz-
tassék egy kisebb terjedelmü, olcsóbb
és erre a jubileumis alkalomra szánt
életrajz kiadásáról gondoskodni, úgy,
hogy az május április elejére megjelen-
hessék.

Fogadja a tek. Elnökség kiváló
nagyrabecsülésünk kifejezését

az Országos Széchenyi Szövetség

Klimó János
főtitkár

Országos Széchenyi Szövetség * Budapesten *

Gr. Zichy Josefa
elnök

Tisztelt Elnökség!

F. hó 17-én vett beadványukra sajnálattal értesítem, hogy a megpendített dráp esme megoldítására már a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt sem lehetünk. Egyébként megjegyzem, hogy Siécheny-ről szóló rövidebb és népszerűbb füzetek vannak, melyek részben legalább céljuknak eléggé megfelelnek. Az Akadémia vagy alapítója iránt érzett kegyeletét arra fogja tanúsítani, hogy f. évi ünnepélyes nagygyűlésén kirándulás az ő emlékének szenteli.

Tisztelettel

Budapest, 1910. febr. 23.

Pólitzer.

Ekl. K. 1910. februar 17.

94.17

1910.

Csinàljunk valamit?

H. S.

FŐVÁROSI KÖZSÉGI ELEMI NÉPISKOLA.

VI. ker., Szent László-utca 59—61.

60
1910. sz.

Nagyméltóságu Elnök Úr!

Tekintetes Magyar Tudományos Akadémiai Elnökség!

A VI. ker. Szt. László-utcai községi elemi iskola tantestülete mély tisztelettel kéri a Tekintetes Akadémia Elnökségét, méltóztatnák a „Magyar Tudományos Akadémia" kiadványaiból netán fönmaradt egy-egy példányát tanítói-könyvtára számára juttatni.

Tantestületünk java része még mind fiatal tanerő, akik közül legtöbbje még a legalsóbb fizetési fokozatban van és így legjobb akarattal sem áldozhat a tanítói-könyvtárra, holott a továbbképzésre mindegyikünkben a hajlandóság megvan.

Azért mély tisztelettel kérjük a Tekintetes Elnökséget, ha nem ütközik az Akadémia valamely szabályzatának rendelkezésébe, — méltóztatnék alázatos kérésünket teljesíteni.

Maradunk mély tisztelettel

a tantestület nevében:

Budapest, 1910 évi február hó 17-én.

Lengyel József
könyvtáros.

Schön Ferenc
igazgató-tanító

Ekl. 1910. februar 17.

95. 17.

1910.

Ér R. 1910. Febr. 17.

GC. sz.
1910.

Kiadatik a Történelmi Bizottságnak.
Budapest, 1910. Febr. 17

Henrik
fötitkár

1910. márcz. 4.

Firenze 13/II. 1910

Méltóságos Uram,

Mint a párisi árvíz katasztrófa menekültje ide huzódtam speciális olasz-magyar dolgok tanulmányozására. Sajnos a könyvtárak nem olyan jók, hogy széles alapú kutatásokat, kényelmesen lehetne végezni. Egész véletlenül azonban Nagy Lajosra vonathozólag igen érdekes dolgokat találtam. Mindenekelőtt Boccacciónak van egy-két a nápolyi hadjáratra vonathozó levele. Ez különben eléggé ismert dolog. De Szent Katalinnak is van két egyenesen Nagy Lajoshoz intézett levele, továbbá

Siennaban egész sereg dokumentum van Nagy Lajos hadjáratáról, többek közt egy 100000 aranyról szóló adósság levél is, – ugy látszik nem is fizetette vissza e pénzt. Nem tudom az Akademiát érdeklik-e e dokumentumok? Ebben az esetben nehány hétre átmennék Siennaba azokat összegyűjteni. – Az Apácai másolással, április közepéig okvetlen elkészülök, a kommentárt ellenben csak Párisban csinálhatom meg. Ha addig ott a rend nem áll helyre, ugy Londonba mennék. Bátor vagyok kérdezni Méltóságodat-e dologban járatlan vagyok és a szükség kényszerít reá, – vajon e munkám honorariumából kaphatnék-e némi előleget? Sajnos nincs meg a kellő anyagi függetlenségem, örökösen ujságcikkeket és fordításokat kell csinálnom, ami a komoly munkától elvon. Hacsak lehetséges, kérném Méltóságodat, kegyeskedjék ez ügyben eljárni. Az Attila cikkemért járó honorariumért előre kutdóm köszönetem. És nem mulaszthatom el, hogy irányomban tanusított páratlan is oly nemes jóindulatáért ne nyilvánítsam ujból ezerszeres hálám.

Méltóságod legnagyobb tisztelője:

Fóti József Lajos

Címem: Lung'Arno della Borsa 2.bis Firenze.

A magyar szent korona ünnepe Rómában

(1910. április 11—22.)

Midőn a magyar katholikusság 1900-ban, a szent évben, kettős ünnepet ült, nevezetesen a magyar kereszténység 900-os évfordulóját, valamint a szent korona adományozásának jubileumát: a nmélt. Püspöki Kar az akkori országos zarándoklat rendezése mellett azt is elhatározta, hogy II. Szilveszter pápának, a ki a szent koronát küldötte Szt. Istvánnak s apostoli küldetésére oly rendkivüli kiváltságok diszével és erejével ruházta föl, a lateráni Szt. János bazilikában levő sirhelye fölé diszes emlék állitassék.

Az emlék elkészülvén, mi sem természetesebb, hogy felavatása a magyarok ünnepévé legyen s ott **hazánknak mentől nagyobb számu képviselete** ne csak a nagy emlékü pápa és első szent királyunk iránti kegyeletét, hanem **hazánk állami önállóságának** és az Ap. Szentszék iránti törhetetlen hűségének tanuságát is kifejezésre juttassa. Ritkán van alkalmunk arra, hogy ezen nemzeti önállóságunkról a külföldet is meggyőzzük. Ezen alkalmat tehát elmulasztanunk nem szabad annál inkább sem, mert Rómában állandó emlékkel hirdethetjük azt a Rómában megforduló egész világ előtt.

Az ünnep rendezését a nmltg. **Püspöki Kar tagjainak jóváhagyásával és felhatalmazásával,** az Orsz. Kath. Szövetség vállalta magára.

Minthogy pedig II. Szilveszter pápa személyisége szoros összeköttetésben áll azzal a Renddel, amely nem csak őt adta az egyháznak, hanem a szent király és a magyar kereszténység nagy emlékével megdicsőitett és különösen kegyelt első magyar keresztény vértanut, Szt. Gellértet is, a kinek emlékét Velencében szintén magyar mű őrzi: helyesnek találta a zarándoklati bizottság, hogy az ő ereklyéit és egykori apátsági templomát, ahol oltárát magyar emlékkő jelzi, szintén kegyeletesen fölkeressük.

Indulás Velencébe.

A zarándoklat Budapestről, a keleti pályaudvarból **április 11-én,** d. u. 4 órakor indul s érkezés Fiuméba reggel 5 órakor. Reggeli a pályaudvaron. Fiuméból **április 12-én** reggel folytatjuk az utat gőzhajón Velencébe.

A hajó 12-én kedden délután 5 óra tájban érkezik Velencébe. Gondolák várnak a fogadók részéről. Elszállásolás. Estebéd. Este találkozás a Szt. Márkus téren.

Velence, Padova, Firenze.

Április 13-án, szerdán reggel 7 órakor gyülekezés a Szt. Márkus-téren. A Piazettáról átkelés a S. Giorgio maggiore templomba. Szent mise a Szt. Gellért oltárnál. Mise után gőzbárkákon kirándulás Muranoba, menetközben a S. Maria della Salute templom rövid megtekintése. Muranoban a S. Donát templomban Szt. Gellért ereklyéinek tisztelete. Utána az üveggyár megtekintése. Vissza gőzbárkákon a Fondamentáig. Innen gyalog jövet a S. Giovanni e Paulo templom, azután a Szt. Márkus bazilika és a doge-palota megszemlélése. Ebéd.

Délután 3 órakor kirándulás Padovába vasuton. Visszatérés onnan 7 órára. Estebéd.

Április 14-én, csütörtökön reggel 7 órakor elindulás vasuton Bolognán és Firenzen át Rómába. A vasuti állomásra a gondolák, illetőleg bárkák reggel 6 órakor indulnak. Reggeli a vasuti állomáson. A bologna-firenzei vonalszakasz az Appenineken át, egyike a legregényesebb vasuti vonalaknak. Több mint ötven alagút.

Érkezés Firenzébe délben 1 óra körül. Ebéd a vasuti étteremben. Ebéd után séta a világhirű dómig ennek és környékének megtekintése után az Uffici képtárt nézzük meg zárásig; ezután következik a Signoria és környékének megszemlélése, séta az Arnon át a város teljes képének élvezete végett a Piazzale Michelangiolinora. Visszatérés. Estebéd. 11 órakor tovább indulás Rómába.

Róma.

Rómába **április 15-én,** pénteken reggel 7 órakor érkezünk. Elszállásolás.

A római tartózkodásra nézve akképpen állapodott meg a bizottság, hogy a legfőbb látnivalókkal megismerteti főképen azokat, a kik Rómában még nem jártak. A hivatalos ünnepeken túl harmadfél napra, azokat, a kik Rómát már meglehetősen ismerik, vagy különben is Nápolyt látni óhajtják, Nápolyba, onnan Capriba és a Vezuvra is elvezeti. A kik ebben az útban nem akarnak résztvenni s az egész időt a visszatérésig Rómának és emlékeinek szentelik, azok szakavatott vezetés mellett mind azt, a mit a Nápolyba menők nem néztek meg, folytatva megszemlélik. Megjegyzendő, hogy a programmpontok a hivatalos ünnepeken kivűl, a Rómában már ismerős zarándoktársakra amugy sem kötelezők.

E körülményhez képest a Római tartózkodás tervezetét következőkben állapitottuk meg:

A) **Az egész társaságra nézve** (Csoportokra osztva) **Április 15.** Corso, Piazza Venezia, Gesu. Innen villamoson a Szt. Péter bazilikához. Ennek rövid megtekintése után a Vatikáni muzeumok, képtár, Sixtina-kápolna, Rafael stanzái. Visszatérés. Ebéd.

Délután Fontana Trevi, Capitolium, Aracoeli, tekintet a Forumra, S. Pietro in Vincoli, vissza Forum Trajanumon át, kocsin a Pinciora, a Piazza Popolon át.

Ápr. 16-án, szombaton reggel, a **felavató ünnep** a lateráni Szt. János bazilikában. Ódamenet villamossal (vagy tetszés szerint kocsin), megtekintjük S. Maria Maggiore bazilikát. A felavató ünnep után a lateráni bazilika megszemlélése. Utána a szent lépcső, esetleg egyik lateráni muzeum. Visszatérés. Ebéd.

Délután a Colosseum, katakombák, Szt. Pál bazilika, Trefontane. Visszatérés. Estebéd.

Ápr. 17-én, vasárnap. Reggel 9 órakor a Szt. Péter bazilikában szent mise. Utána a Pius termekben vagy a Vatikán kijelölendő termében ünnepi diszülés.

Délben tisztelgés Ő Szentsége előtt.

A pápa Ő Szentsége elé férfiak fekete ruhában, a nők fekete öltözetben, kalap nélkül, de hajukon fátyollal vagy csipkekendővel, keztyű és ékszerek nélkül járulnak.

Délután Trastevere S. Cecilia templomához és a S. Pietro in Montéhoz, innen a Janiculuson át hazatérés.

Az a csoport, a mely Rómában akar maradni, hétfőn, kedden és szerdán megtekinti a capitoliumi, a Borghese-muzeumot, a Szt. Lőrincz bazilikát, temetőt, Palatinust, esetleg még valamely gyüjteményt, vagy tetszése szerint választja ki látogatásának tárgyát. Egyik kedvező délután esetleg villamossal kirándulást tesz a gyönyörű hegyvidékre, Albanoba vagy Tivoliba.

Nápoly.

A *B)* csoport 17-én este 11 órakor Nápolyba indul. Ennek utiterve a következő:

Április 18-án, hétfőn reggel 7 órakor elszállásolás. Reggeli. A város egy részének megtekintése. 9 órakor gőzhajón indulás Sorrentó érintésével Capriba. Odaérkezés délben. Ebéd Capriban. Visszaindulás délután 4 órakor. Megérkezés Nápolyba 7 órakor. Estebéd.

Ápr. 19-én, kedden, reggel vasuton kirándulás Pompeibe. Innen fölmenet a **Vezuvra.** A kik a Vezuvra nem akarnak fölmenni, visszatérnek Nápolyba s annak egyes nevezetességeit nézhetik meg. (Tájékoztatást a rendezőség ád.) Visszatérés estére Nápolyba.

Április 20-án, reggel, a dóm, a város és muzeum megtekintése. Délben elutazás Rómába. Odaérkezés este 7 órakor.

Visszatérés.

Rómában a két csoport egyesülvén, éjjel 11 órakor az egész társaság elindul **Anconába.** Odaérkezés 21-én, csütörtök reggel 7 órakor. Hajóra szállás. Ebéd a hajón. Megérkezés **Fiuméba** d. u. 5—6 órakor Fiuméban vacsora. Visszaindulás este; megérkezés Budapestre április 22-én, pénteken délben.

A ki esetleg Fiuméban akar maradni s onnan kirándulni például Abbáziába vagy Cirkvenicába, vasuti jegyét megkapja, s ezzel tetszés szerinti ideig maradhat.

Az utazás dijai.

A zarándokoknak következőket nyujtja a befizetett dijak fejében a rendezőség:

Az összes magyar és olasz vasuti és hajójegyek.

Gondola a Velencei szállókhoz, a vasutra gőzbárkák a felsorolt zarándoklati utakra.

Ellátás Fiumétól, Fiuméig bezárólag; vagyis étkezés a hajón, lakás és étkezés Velencében, étkezés Firenzében, lakás és étkezés Rómában. A borravalókat a szállókban szintén a rendezőség adja, ez alól tehát az utasok föl lesznek mentve.

A nápolyi csoport számára ugyancsak lakás és étkezés úgy mint Rómában.

Kocsi a római állomástól a szállóba és vissza.

Podgyász szállitás minden állomáson.

A muzeumok belépő jegyei, ezekre tehát szintén nem kell az utasoknak külön fizetniök.

Ezzel szemben fizetnek az utasok:

Az I. osztályon **270** koronát
A II. osztályon **220** koronát
A III. osztályon **150** koronát

A hosszú út és rendes ellátás szempontjából, éppen az utasok kényelmének és egészségi érdekének figyelembe vételével ezuttal a rendezőség nem fogadhat el olyan utasokat a kik, a maguk ellátására vállalkoznak, ami egyébbként a tapasztalat szerint Olaszországban rájuk nézve több költséggel sőt még kellemetlenséggel is jár.

A nápolyi ut.

A nápolyi útban, mint már emlitettük, a szállást és ellátást, úgy mint Rómában a rendezőség adja a befizetett dijak ellenében; ellenben természetesen a róma—nápolyi vasut, a Capri hajó, a pompei kirándulás, a Vezuv megtekintésének kocsi, sikló és vezetői költségeit külön kell fizetni.

Ennek összes dija I. oszt **70** kor. II. oszt. **55** kor.

A ki azonban nem akar a Vezuvra fölmenni, az **20 koronát vissza kap.**

Jelentkezés.

A szállók biztositása végett okvetlenül jókor kell jelentkezni.

Az előzetes jelentkezést **20 korona** beküldése mellett **április 1-ig** kérjük. Erre szükségünk van az összes lakások megrendelése végett.

A teljes **összeget április 5-ig** kell beküldeni; ennek beküldése után kézhez kapják a jelentkezők az igazolványukat és jelvényüket, hogy a budapesti keleti pályaudvaron már ezzel jelenhessenek meg s a társaság minden zavar nélkül összeállhasson.

A jelentkezés az **Orsz. Kath. Szövetséghez** (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.) küldendő. Csak azok tekinthetők végleg a zarándoktársaság tagjának, a kik április 5-ig részvételi dijaikat beküldötték.

Egyéb tudnivalók.

Az utra nagy podgyászt senki sem vigyen magával. Meleg felöltőt azonban mindenki hozzon. A tengeren szükséges.

Nagyobb pénznemek Olaszországban is felválthatók, de a szállókban a mi bankjegyeinket csak lira értékben számitják. Tanácsos frankértékű aranyat vinni, a váltóházakban agioval váltják be. A legszükségesebb aprópénzzel néhány lira erejéig szivesen szolgál a rendezőség, a mely e célra bizonyos összeget elvisz magával. — Utlevél nem kell.

Odamenet Velencében a hajón, visszatérőben Fiumében vámvizsgálat van. Olaszországban a szivar bevitelét ellenőrzik szigoruabban; mindenki csak annyit vigyen magával, amennyi zsebében elfér.

Budapest, 1910. január 15.

Az Orsz. Kath. Szövetség
zarándoklati bizottsága.

3347 FISCHBACH K. BUDAPEST, IV., VÁROSHÁZ-TÉR.

Nr 99 · 12

1910.

Venezia 5. Marzo 1910

Illustre Accademia

Ho ricevuto ieri da codesto spettabile Istituto di Credito Fondiario Le lire italiane 202 e Cni 56 per copie di documenti Estensi da me eseguite per conto di codesta Illustre Accademia.

Ne rimisi regolare quietanza al predetto Istituto.

Io intanto vo continuando nella trascrizione dei codici.

Con tutta osservanza mi protesto

devotissimo

G. Giomo

A. 99/1910

Venezia 21 II 10

Spettabile Accademia

Coi più vivi ringraziamenti mi affretto a comunicare a codesta Spettabile Accademia di aver ricevuto dal Crédit foncier de Hongrie l'importo dovutomi per la trascrizione dei due primi codici estensi. e nello stesso tempo mi trovo in dovere di avvertirla d'aver rimesso allo stesso officio regolare quietanza

Con tutta stima

Devotissimo
G. De Giorno

Tud. Akademia

A la Spettabile Accademia

delle Scienze

Budapest

Ungheria

VENEZIA 21 10

POSTE ITALIANE 10 CENTESIMI 10

VENEZIA 21 10 2 55 (CENTHO)

10.11.23 N 2

V Akademia

4.2

O R S Z Á G O S K A T H O L I K U S Z Ö V E T S É G .

Budapest, IV. Ferencziek-tere 7.

1054.Z./1910.szám.

N a g y m é l t ó s á g ú E l n ö k U r !

Még a magyar milleniumtól maradt ránk végrehajtandó kötelesség gyanánt, hogy a magyar szent korona adományozásának nagy tényét Rómában oly emlékkel örökitsük meg, mely hálánkat és ezen világvárosban a magyar királyi koronához füződő alkotmányos és nemzeti önállóságunkat hirdesse.

Az emléket, melyet Fraknói Vilmos c. püspök úr hazafias eszméi szerint Damkó József szobrászunk müvészi reliefben készitett, II. Szilveszter pápa sirja felett a lateráni székesegyházban helyezték el.

Ennek ünnepélyes leleplezése az Országos Katholikus Szövetség rendezése mellett nagyobb küldöttség és a csatlakozók zarándoklata április 11-én indul Fiumén, Velenczén át Rómába, hol 16-án délelőtt tartjuk meg az ünnepséget, melyen Ő felségét, az apostoli királyt Széchen gróf vatikáni nagykövet fogja képviselni.

Kivánatos, hogy a Koronán kivül nemzetünk és annak vezérszerepet betöltő intézményei is képviselethez jussanak.

Miért is arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy a vazatése alatt álló Magyar Tudományos Akadémiának ezen magasztos és nemzeti szempontból fontos ünnepségen való képviseletét személyesen elvállalni, vagy azzal a nagynevü Társaság egy vagy több tagját megbizni kegyeskedjék.

Nagyméltóságú

B e r z e v i c z y A l b e r t dr. Urnak

v.b.t.t., az Akadémia Elnökének

Budapest.

Midőn az ünnepség előzetes programmját idecsatolni és az ünnepély fontosságát ujból hangsulyozni van szerencsénk, nagybecsü intézkedését várva vagyunk

N a g y m é l t ó s á g o d n a k

Budapest, 1910. február 16-án

alázatos szolgái

győri püspök,

a rendező-bizottság elnöke.

prépost,

a Szövetség igazgatója.

Ell. 1910-február 19-

100. rz.

1910

Anton Hambloch
Andernach am Rhein

Andernach a/Rhein, den 18. Februar 1910.

An das

Generalsekretariat der Ungarischen Academie
der Wissenschaften ,
Budapest V.

Akademia utcza 2.

Sehr verehrliches Generalsekretariat !

Indem ich mich auf ein besonderes Schreiben an Ihren Herrn Präsidenten Herrn Geheimen Rat Albert v. Berzeviczy vom heutigen Tage beziehe , nehme ich mir die Freiheit , Ihnen hier unter versiegeltem Kuvert eine wissenschaftliche Arbeit von mir zur gütigen vorläufigen Aufbewahrung und namentlich zur Sicherung meiner Priorität für dieselbe zu übersenden und darf wohl einem freundlichen Entsprechen meiner höflichsten Bitte gewärtig sein.

Einer baldgeneigten Bestätigung meiner heutigen Sendung entgegensehend , empfehle ich mich indessen mit dem Ausdruck

vollkommenster Hochachtung und Ergebenheit !

Anton Hambloch

o. Mitglied der Deutschen Geologischen Gesellschaft,
o. " " " Anthropologischen Gesellschaft,
" " (seit Februar crt.) der Deutschen Gesellschaft für Erdkunde,
" " der Gesellschaft Deutscher Naturforscher und Aerzte,
Ausschussmitglied des Deutschen Museums von Meisterwerken der Naturwissenschaft und Technik , München,
Ausschuss- Mitglied des Deutschen Verbandes für die Materialprüfungen der Technik
u. a. m.

(Bitte wenden !)

101. Bz.
1910.
Ü.
1910. Februar 21.

N. B.

Damit sich das verehrliche Generalsekretariat in etwa über die Art meiner Arbeit und namentlich auf welchem dieselbe spielt, bereits eine Vorstellung machen kann, so war ich so frei , demselben nebenher als Drucksache " eingeschrieben " einige frühere Arbeiten über ein deutsches ähnliches Mineral , wie hier das ungarische , handelnd , zuzuschicken, und darf ich wohl auch hier auf die liebenswürdige Annahme dieser Schriften für Ihre Bibliothek rechnen.

Wiederholt empfohlen !

D. U.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

101.
1910.

Budapest, 31. Februar 1910.

Sehr geehrter Herr!

Wir bestätigen hiermit, den heutigen Tage Ihre Arbeit über ein Mineral des Königreich Ungarn zum Zwecke der Reservierung Ihrer Prioritätsrechte als Depot erhalten und in Aufbewahrung genommen zu haben. Ihre Arbeit ist uns versiegelt und ganz geschlossen zugekommen und wir bürgen ganz für die Richtigkeit Ihres Depots.

Mit vorzüglicher Hochachtung
Der Generalsekretär:
Prof. Fleischl

Zurückerhalten
Budapest, 3. Oktober 1910
Emil Hamblock.

Herrn Anton Hamblock
Wohlgeboren
Andernach a/Rhein

101
1910.

Anton Hambloch
Andernach am Rhein

Andernach , den 24. Februar 1910.

Sr. Hochwohlgeboren

Herrn Professor H e i n r i c h ,

Generalsekretär der Ungarischen Academie der Wissenschaften ,

B u d a p e s t V.

Akademia utzca.

Hochgeehrter Herr !

Ich habe Ihre sehr geschätzte Zuschrift vom 21. d.M. No. 101/1910 erhalten und spreche Ihnen dafür meinen verbindlichsten Dank aus. Es war mir eine grosse Genugtuung , aus Ihren freundlichen Mitteilungen ersehen zu können , dass die Ihnen von mir zugeschickte Arbeit über ein Mineral des Königreichs Ungarn unversehrt und versiegelt in Ihre Hände gekommen ist , und dass Sie es gerne übernommen haben , die Sicherheit des Depots zu verbürgen.

Auch darf ich wohl erwarten , dass Ihnen die Ihrer Bibliothek gestifteten beiden Bücher , die ich am gleichen Tage abgeschickt hatte , zugekommen sind , und würde ich auch darüber gerne eine kurze Bestätigung von Ihnen erhalten.

Genehmigen Sie indessen den Ausdruck

meiner vollkommensten Hochachtung und Ergebenheit !

Anton Hambloch

Sehr geehrter Herr!

am 18. Febr. 1910 ab Galanda

Wir bestätigen ferner, den fälligen Tage Ihrer ~~Aufforderung~~ Arbeit über ein Mineral des Königreichs Sachsen zum Zwecke der Prüfung Ihrer Kristallform als Doktor anfallen und in Aufbewahrung genommen zu haben. Ihre Arbeit ist uns vorläufig und ganz gebührlich zugekommen und wir bitten gütigen Ihrer für die Zukunft Ihres Doktors.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Bürgel 21. Febr. 1910.

Der Generalsekretär

Herrn Anton Hamblach
Mitglied gelehrter Gesellschaften

Andernach a. Rhein.

A 2101. 12

1900

Anton Hambloch
Andernach am Rhein

Andernach , den 18. Februar 1910.

Sr. Hochgeboren

Herrn Geheimen Rat Albert v. B e r z e v i c z y , Excellenz,

Präsident der Ungarischen Academie der Wissenschaften,

B u d a p e s t V.

Akademia utcza 2.

Hochzuverehrender Herr Geheimer Rat !

Ihre sehr geschätzte Adresse verdanke ich dem K.K. Gewerbebeförderungsamt bezw. dem Technischen Museum für Industrie und Gewerbe in Wien.

Zweck meines sehr ergebenen vorliegenden Schreibens ist, E w. H o c h g e b o r e n davon in Kenntnis zu setzen , dass ich dem Generalsekretariate Ihrer Academie eine wissenschaftliche Arbeit von mir über ein ungarisches Mineral , welches für die Landesinteressen des ungarischen Staates von ausserordentlichem Werte ist, zur gütigen vorläufigen Aufbewahrung zum Zwecke der Sicherung meiner Priorität einzusenden mir gestattet habe. Ich habe diesen Weg anstelle der Vermittlung unserer deutschen Diplomatie in Budapest gewählt, weil mir derselbe von befreundeter Seite in Wien als der beste bezeichnet wurde.

Ich möchte mir dann auch noch später vorbehalten, sofern sich für mich die gewerbliche Verwertung des in der ganzen bautechnischen Welt sehr hochgeschätzten

Bitte wenden !

Produktes nicht ermöglichen sollte , Ihrer Academie diese Arbeit zu dedizieren.

Für heute bitte ich sehr ergebenst , den Ausdruck meiner vollkommensten Hochachtung und Verehrung entgegenzunehmen , und empfehle ich mich

in aller Ergebenheit !

Anton Pambloch

o. Mitglied der Deutschen Geologischen Gesellschaft,
" " " " Anthropologischen Gesellschaft,
" " (seit Februar crt.) der Deutschen Gesellschaft für Erdkunde,
" " der Gesellschaft Deutscher Naturforscher und Aerzte,
Ausschussmitglied des Deutschen Museums von Meisterwerken der Naturwissenschaft und Technik, München,
Ausschuss- Mitglied des Deutschen Verbandes für die Materialprüfungen der Technik

u. a. m.

Referenz :

Königl. Ungarischer Oberbergrat Dr. L. Roth von Telegd,

Chef-Geologe in der Königl. Ungarischen Reichsanstalt ,

Budapest , Stefánia út 14.

Tekintetes Magyar Tudományos A k a d é m i a !

Egy nemeslelkü magyar kiindulva abból, hogy kihatásából mily hordereje lehetne annak, ha a tudomány külföldi székhelyein a magyar kulturának, és nemzetünk történelmi multjának hivatott hirdetői akadnának,- végrendeletében egy nagyobb alapitványnak kezelését óhajtaná a Magyar Tudományos Akadémiára bizni azzal a kérelemmel, hogy ezen tőke kamatait a külföldi egyetemeken oly tanszékek dotálására forditsa, melyekről a magyar nyelv és irodalom, valamint a hazai történelem és közjog hirdetése és ismertetése céloztatik.

Hogy ilyen tanszékekre a külföldi egyetemeken mennyire van szükség, az közismeretü.-

Ezen hiányos állapotok némi ellensulyozására kiván szolgálni a fentemlitett alapitvány.-

Tisztelettel arra kérem tehát a tekintetes Magyar Tudományos Akadémiát, méltóztassék velem rövid uton közölni, hogy hajlandó volna-e egy ilyen intentióju alapitványnak kezelését elvállalni?

Budapest, 1910. február hó 21-én.-

Teljes tisztelettel

GÖRGEI ISTVÁN KIR. KÖZJEGYZŐ BUDAPEST V.

Dr Hudy Albert

mint GÖRGEI ISTVÁN budapesti kir. közjegyzőnek a közjegyzői kamara 144/900 ..... számu rendeletével ki-

É. K. 1910. február 21.

Tekintetes

Magyar Tudományos Akadémiának

Budapesten

megkeresése

102. Z. 1910

Görgei István budapesti kir. közjegyzőnek

a benti ügyben.-

Mellé Dr. Szikely Ferenc vallás-
és közokt. miniszter úrnak.
államtitkár h. kir.

Nemes Miniszter úr!

Folyó évi január hó 5-én 59688 eln. szám a. kelt átiratával, van szerencsém a mellékelt ügyiratok visszaküldése mellett, a Wahrmann Józsefné alapítványa szabályozása tárgyában következőkről jelentést tenni.

A M. Tud. Akadémia már 1908. április 9-én, folyóban tartotta a Wahrmann Józsefné végrendeletét ennek végrehajtói által megtegyta, hehaté tárgyalások alapján, az idézett, a Közoktatásügyi Miniszterhez intézett, de a végrendelet végrehajtóival és közös átiratban közölte alapítványa szabályozásának tervezetét. E tervet az Akadémia mindaddig nem tekinti a végrendelet végrehajtóival megállapított szabályozás (a tőke kezelésére vonatkozólag) ellen, — mig erőnkben lesz ellenőrizni e szabályozás végleges alakjából kivesztett eljárását. Mig pedig az Akadémia a tervezett alapítólevélnek

1) intézkedését a bíróság hatáskörébe utalásáról illetőleg, ennek

/.

ezt kizárólag az Akadémián ki-
sájá vihetnék, mely magát
ezekről elébe, a jutalom néha-
kori iránya iránt, mielőbbi kö-
zetlenül kinyilatkoztatná. Nem
helyeselhető az Akadémia

2) a jutalomnak visszaküldése el-
vesztése („Nemzeti díj"), mely
a jutalmat nem a nemzet alapítot-
ta, hanem Wahrmann Mózes és apjá
az alapító nevében nyerte el.
Végül helyeselhető az Akadémia,

3) hogy a tervezett alapító
levél a király hozzájárulásával
törvényes Közgyűlés elfoga-
dása végett, a mi az alapító ren-
delkezéséből bajosan volna iga-
zolható.

A M. Tudom. Akadémia ma-
ga az álláspontot foglalja el
és ezek után elébbi határozá-
ra nézve bebolyan, ha az alapí-
vány teljében reá bízatik és ő
alapíthatja meg — tervezetbe
szövetve a végrendelet végre-
hajtói oda — az alapító-levél
részletét. A bemutatott alapító
levél-tervezetet ma is elfogadha-
tlannak tartják és az ügy

érdekében készüljön kellő Kassunkéló-
vásárlást, hogy mezőgazdaságunk és kosz-
tárvai ne maradjanak.

Fogadja Kassunkéló azzal kiváló
tisztelettem kijelentését.

Budapest, 1910. febr. 20.

Elnök.

Kiadandó 18/2 Weber

Még kell még jegyeznem, hogy
mellőzték nyilatkozatunk megtétele
óta ígéretelve tárgyalnaztak a vég-
rendelet végrehajtójával ~~való~~ személyes
érintkezés útján való kiegyenlítésük a
fenntartó ellenkezőnek, de kezdemé-
nyezésünk e részben semmi eredmény
re nem vezetett.

103. NZ

1910

Tekintetes Akadémia!

A M. T. Akadémia főtitkári hivatala 1909 november 27.-én tartott összes ülésének határozatából arról szíveskedett értesíteni a Magyar Orvosi Könyvkiadó-Társulatot, hogy az eddig adott évi segélyt az 1910. évben esetleg nem adhatja meg. A midőn a Társulatunk évi költségvetésének egybeállítása alkalmával mindenekelőtt súlyosan latba eső ezen körülményre való figyelmeztetésével tudomásul fejezte ki s benne az Akadémiának Társulatunk irányában mindenkor mutatott jóakaratú gondoskodását látjuk ujból megnyilatkozni, egyszersmind annak a reménynek adunk kifejezést, hogy az Akadémia úgy a most folyó, mint a következő években nem lesz kénytelen segélyét megvonni tőlünk, s a mennyiben pénzügyi viszonyai a hasonló segélyezések megszüntását egyelőre mégis szükségessé tennék, Társulatunkat tovább is változatlan elbánásban részesíti.

Ebbeli reménységünkre feljogosít első sorban az, hogy az Akadémia kiadványa pártatlanul veszi ezúttal is tudomásul és teljesen önzetlen munkálkodásunkat. Társulatunk 1859-ben történt megalakulása óta a mai napig közelebb adott ki, a melyeknek nagyobb része — irám szerint 59 kötet — magyar szerző tollából került ki. Tudományosan az utóbbi években feltűnő a magyar szerzőknek különlyes jóllyasa: az 1893-tól 1909-ig Társulatunk kiadásában megjelent 38 kötet közül csak 6-nak a szerzője idegen. Ebből pedig nélkül elmondhatjuk, hogy a magyar tudományos orvosi irodalom alapját úgyszólván Társulatunk vetette meg és fejlesztésében ma is elsőrangú tényező. Magyar orvosainknak szakmunkáinak Társulatunk szel-

lemi és anyagi támogatása nélkül — legalább javarészt — soha sem
láthatna valna napvilágot, s ha egy részük talán meg is jelent volna,
nem kapott volna olyan tágtömű olvasóközönséget, mint a milyent
Társulatunk biztosított neki. S ezen műveinek, melynek jelen-
tőségét az orvostörténet és ezzel határ: egészségügyi viszonyaink
javítása tekintetében sem lehet elvitatni, mindenkor teljesen önzet-
lenül, sőt a vezetősége részéről szokatlan és anyagi áldozatok árán is
teljesítette. Minderről méltányolta az Akadémia, a midőn már évtize-
dek előtt elhatározta, hogy évi segélyében részesíti Társulatunkat,
mert érezte, hogy nagy célja és feladatai körében a természettudomá-
nyok egyik ágát tevő orvostudomány intézményének nem szabad hiá-
nyoznia, ezt pedig legkellőbben épen a mi Társulatunk segélyezésé-
vel mozdíthatja elő, mint a mely orvosi tárgyú legkiválóbb jutalom
vetésével fejti ki a munkásságát.

De van egy más jogczímünk is, a melynek alapján szerény véleményünk szerint
szintén követelhetjük az Akadémia segélyét. Társulatunk már évti-
zedek előtt felvette feladatai sorába, hogy kiadványaiban a magyar
nyelv ügyét is szolgálni fogja. E hazafias, az Akadémia munkakö-
rébe a legszorosabban beleilleszkedő feladatát egy időben nagyon talán
kissé lazábban teljesítette, néhány év óta azonban — épen a magyar
orvosi műnyelv nyelvezetének kitartásban méltókban rendbehozása mi-
att — újból magára is az előtérbe állítja és tekintélyéhez méltón eleget
is tesz neki, a mint ez újabb kiadványain, azt hiszem, magán meg-
látszik. Természetesen távol állunk attól, hogy a magyar nyelvészet
körében ilyetén ismeretkörnek kizárólagos magunkat, annyi hogy a magyar nyelv
szempontjából kifogástalannak állítsuk a kiadványainkat. Azt
azonban bátran állíthatjuk, hogy az Akadémia megállapította elvek-
nek kiadványainkban érvényre juttatásával, nemkülönben a magyar
orvosi nyelvben rendkívül elharapódzott magyartalanságoknak lehető
kiküszöbölésével anyanyelvünket szolgálni egyik fő törekvésünk. Ezt
a törekvésünket, a mely egyrészt vezetőségünkre kötelező munkát ró,
másrészt a nyomdai correctura erős megszaporításával nem kis anyagi
áldozatot is követel, az Akadémia mindenesetre méltányló figyelemben
kell hogy részesítse.

A magyar orvosirodalom viszonyai nemzetközi tekintetben másoknak, mint a milyenek voltak csak néhány évvel ezelőtt is. A magyar orvosok szaporodása, a német nyelv nem tudásának terjedése orvosaink és orvostanhallgatóink körében, s nem kis mértékben az a körülmény, hogy az ausztriai egyetemeken nyert orvosi oklevél most már nem jogosítván a magyar földön való orvosi gyakorlatra, az Ausztriában tanult s ennélfogva a német orvosirodalom terjedéséhez szorosan magyar orvosok száma — a mely nemrégiben még nagyon tekintélyes volt — a minimumra csökkent: mindez arra vezetett, hogy ma már a magánvállalkozás részére is megnyílt a magyar orvosi munkálatok kiadásának lehetősége. Ennek alapján az a kérdés vetődhetnek fel, vajjon Társulatunknak e megváltozott viszonyok közepette megvan-e a létjogosultsága? Erre a kérdésre a leghatározottabban igennel kell válaszolnunk. A magánvállalkozás ugyanis jelen viszonyaink között csak egyes előre adott tankönyszerű munkálatok kiadására szorítkozhatik; a tudományos magyar orvosirodalom fejlesztése érdekében még semmit sem tehet, mert ez reá nézve még határozott veszteséges jelentene. Társulatunk fennmaradása tehát — általánosságban még nagyon kiterjedő — kulturális szükséglet; támogatása ma, a mikor a magánvállalkozás nyújtotta s orvosaink zöme által legszívesebben fogadott tankönyszerű munkák concurrentiája annyira is súlyosbítja a helyzetét, s a mikor a nyomdai árak oly emelkedése is súlyosan nehezedik reá, oktalanabbul mint valaha. Orvosaink kezébe olyan munkálatot adni, a melyet nem csupán a mindennapos orvosi foglalkozásnál segítségül elő, mint a tankönyszerű kiadványokat, hanem a szellemi látókört tágításával kimondottan: kulturális és szociális kötelesség; a magyar orvosi nyelv művelése pedig határozott feladat.

E kötelességet és feladatot Társulatunk legjobb tudása és lehetősége szerint óhajtja teljesíteni ezentúl is. De ezt csak addig teheti, a míg a szellemi támogatáson kívül való anyagi támogatásban is részesül. Leghathatósabb támogatója mindkét irányban mindig az Akadémia volt. Magyar kéri, hogy mindkét rendbeli támogatásában a jövőben is részesíteni kegyeskedjék.

Kelt Budapesten, 1910 évi február hónap 19-én.

Gyóni Kálmán
miniszteri tanácsos
egészségügyi előadó

Él K. 1910. február 22.

104. sz.

1910.

Ev R. 1910. február 25.

107. sz.
1910.

Kiadatik az I. osztálynak.
Budapest, 1910. febr. 25.

Főtitkár.

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

Alulírott mély tisztelettel kérem a Tekintetes Főtitkári Hivatalt: kegyeskedjék címemre megküldeni „A Nagyszombati Codex teljes bölcsességének forrása" c. dolgozatom kézirat-át; – és kérvém képen az Irodalomtörténeti Bizottság határozatát velem közölni.

Szinnyei József dr. ur, az I. o. titkára volt kegyes ezekre u Abaigazítást adni.

Alázatos tisztelettel

Székesfehérvár, 1910. febr. 23

Vargha Damján
cist. r. főgimn. tanár.

Ér R. 1910. február 26.

109. sz.

1910.

Sátoraljaújhely 910 Febr. 24.

Méltóságos főtitkár Úr!

Alázattal kérem, kegyeskedjék a Kazinczy Ferencz museum és parkjának ez évi föntartásához szükséges 700 koronát kiutalványoztatni; mivel a kertészt már az elmúlt hónapban is saját csekély jövedelmemből fizettem.

A gyors tavaszodás folytán a park mielőbbi rendbehozatalára szükséges összeget is kéri a kertész.

Bocsásson meg Méltóságod alkalmatlanságomért.

Mély tisztelettem nyilvánítása mellett, a fentiekre becses figyelmét még egyszer felhívva, maradtam Méltóságodnak:

alázatos szolgája

Beeske Bálint

Nagytekintetü Igazgató-Tanács!

A Nagytekintetü Igazgató-Tanács kegyes volt 1906. évi február 2-án tartott ülésében az Akadémia-palotában azt a négy év óta üresen álló lakást, mely azelőtt főkönyvtárnoki lakás volt, részemre jóakarólag kijelölni. E lakást a mon„ dott év tavaszán elfoglaltam s ez időszerint is el„ foglalva tartom.

Mult évi november hó 17-én az Aka„ démia gondnoka az Elnökség nevében az ide mellékelt levéllel arról értesitett, hogy 1910. május 1-jétől e lakásra 200 korona összeget kell rá fizetnem.

Minthogy a Nagytekintetü Igazgató-Tanács 1906-ban e lakást lakbérem fejében ugyan, de hosszú (: akkor negyedszázados :) tiszt„

/.

viselői szolgálatom némi jutalmaképen volt kegyes adományozni, mély tisztelettel esedezem, méltóztassék engem e 200 korona fizetése alól fölmenteni.

Alázatos kérelmem indokolásaképp bátor vagyok felhozni, hogy én a szóbanforgó lakást nem bérbe kaptam a Nagytekintetű Igazgató-Tanácstól, mert hiszen ez esetben lakbér-jarandóságomat a főtitkári hivatal nem szüntette volna meg, hanem továbbra is költségvetésszerűleg folyósította volna s én, miként a többi lakásbérlő, negyedévenként fizetném be lak-béremet az Akadémia pénztárába.

Midőn az 1882. év elején akad. tiszt viselővé kineveztettem, a Nagytekintetű Igazgató-Tanács ré-szemre a palotában természetbeli lakást volt kegyes kijelölni (:l. Értesítő 1882. évf. 115 l.:) s én azt szabad fűtéssel és világítással egybekötve mintegy nyolcz éven át élveztem. A mikor pedig életkörül-ményeim változtával az egy szobából álló lakás szűknek bizonyult, kénytelen voltam kérelmezni, hogy lakbér-illetményem pénzben folyósíttassék. Kény-szer-helyzet következtében estem tehát el néhány

./.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

7/1909. gazdk. sz.
1909.

Tekintetes Igazgató Úr!

A M. Tud. Akadémia Elnökségének megbízásából tiszteletteljel értesítem Tekintetes Igazgató urat, hogy az Igazgató-Tanács legutóbb tartott ülésében a házbérek felemelése kérdését tárgyalván, a t. Igazgató Úr 1000 Koronáért bírt lakásának bérét is, 1910. május 1-től kezdődően évi 200,- azaz Kétszáz Koronával felemelte.

Kitűnő tisztelettel

Jónás Károly
gondnok.

Tekintetes Dr. Borovszky Samu úrnak.
a M. Tud. Akadémia irodaigazgatójának,
Budapest.

évig a természetbeli lakás élvezetétől, o midőn a Nagytekintetű Igazgató-Tanács kegyessége módot talált arra, hogy a palotában lakást jelöljön ki részemre, a mi – mint említém – 1906. febr. 2-án következett be, a folytonosság megszakításával ugyan, de újra beléphettem annak a kedvezménynek az élvezetébe, melyet számomra a Nagytekintetű Igazgató-Tanács jóakarata már kinevezésem első napján biztosított.

Legyen szabad annak a meggyőződésemnek kifejezést adnom, hogy a Nagytekintetű Igazgató-Tanácsot négy év előtt hozott nagylelkű határozatában az az intentio is vezette, hogy engem, kinek összes régi tisztviselő-társaim közt egyedül magamnak van hivatásos életpályára képesítő oklevele (: középiskolai tanári oklevél :), ki közöttük egy-magam szereztem meg a doctori oklevelet, ki irodalmi munkásságom alapján az Akadémia levelező tagjává választatam s mindennek daczára náluk semmivel sem részesülök jobb fizetésben, az által is némi kedvezményben részeltessen, hogy e lakást természetbeli lakásként nekem adja.

%.

Ha ez nem úgy lett volna s attól kellett volna tartanom, hogy a lakásra időnként, évről-évre nagyobb és nagyobb összegeket kell - a megélhetésre is alig elégséges fizetésem rovására - rá fizetnem, semmi" kép sem lett volna rám nézve előnyös és kívánatos a Nagytekintetü Igazgató-Tanácsnak bizonyára nem ily értelemben veendő kedvezménye.

Mély tisztelettel esedezem tehát, méltóztas" sék a Nagytekintetü Igazgató-Tanács 1906. évi február 2-án elfoglalt álláspontjához következetesen ez" úttal is kegyesen kijelenteni, illetőleg határozatba foglalni, hogy a részemre kijelölt lakást természet" beli lakásnak tekinti, mely nem sorolható azon lakások kategoriájába, melyek időről-időre béreme" lésnek vannak alávetve.

Maradtam mély tisztelettel

Budapesten, 1910. február 20.

A Nagytekintetü Igazgató-Tanácsnak

alázatos szolgája
Dr Borovszky Samu
akad. irodaigazgató.

É. K. 1910. február 26.

A M. Tud. Akadémia

Nagytekintetü

Igazgató-Tanácsához

110. ik. 1910.

alázatos folyamodása

Dr. Borovszky Samu iroda-
igazgatónak

a bent irt ügyben.

Nagyméltóságú Hazai Samu
m. kir. Honvédelmi Miniszter úrnak
Budapest

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

A M. Tud. Akadémiának nem régiben megalakult Hadtörténeti Bizottsága, foglalkozván a magyar hadtörténeti irodalom fejlesztésének kérdésével, arra az javaslatot terjesztette az Akadémia összes ülése elé, kérné föl Nagyméltóságodat, hogy hivatalos tekintélyénél, lehetőleg a hadi iskolát elvégzett fiatal tisztekből nyújtana Nagyméltóságod alkalmat arra, hogy a budapesti tudományegyetem előadásainak hallgatása és a Budapesten található történelmi források (: Országos Levéltár stb. :) tanulmányozása útján a történetbúvári és történetírói pályára lelkiismeretesen és tervszerűen előkészülhessenek, s az így módon alaposan kiképzett tisztek aztán a bécsi cs. és kir. hadi

-/-

levéltárba osztassanak be vag külföldi adatok gyűjtésére küldessenek ki.

A M. Tud. Akadémia összes ülése e javaslatot eghangúlag honrágánlt.

Meg lévén győdve, hogy a haza hadtörténeti irodalom emelése Nagyméltóságodnak is szíven fekszik, bátor vagok az Akadémia határo- zatát Nagyméltóságodnak megfon- tolására, és jóindulatába ajánlani.

Fogadja stb.

Budapest, 1910. ápr. 11.

elnök.

Kiadandó
11/5 [illegible]

200. 1/2

1910.

Jegyzőkönyv

az Elnöki és Titkári (Gyáni és Petrovics) ügyrendjének 1910. febr. 23. tartott ülésről.

Vezetőség: Albert akad. elnök elnöklete alatt jelen voltak gróf Dessewffy Aurél, Ery Béla, Goldziher Ignácz, König Gyula, Pauer Imre, gróf Széchenyi Béla, Szily Kálmán, Szinnyei József. – Jónás Károly akad. gyámnok, Nagy Károly akad. építész. – Jegyző: Heinrich Gusztáv főtitkár.

1) Jónás Károly akad. gyámnok előterjeszti az Építési Bizottság jelentését, melyből kitűnik, hogy a múlt ülésen az Igazgató Tanács 28.500 koronát engedélyezett a 924 az elbontott ház helyére új házrész építése mellett kifizetésére az 1910-ik évre kellett határoni. Ennek összege 37446 koronát tesz ki. Ehhez járult, hogy a Schaeffer féle lakásnak a könyvtár czéljaira helyreházása végett 800 koronába került.

A tervjó év <u>végén</u> kiadásaira

a <u>rendkivüliekre</u>

ki az Építési Bizottság, tekintetben Palotra és Házhoz czéljaira a mult évről áthozott 3746 koronával együtt, összesen <u>40.317 K. 80 fillér</u>. Tudomásul van.

18.073 k. 47 fillér,
18.498 k 13 fillér

2) Fűtőkör előirányzat az 1910. évi költségvetésből, mely hiány pótlásul zárolandó. A beruházások és karbantartások összege 382.525 K. erejéig.

Tisztviselőnek nem, de egyéb alkalmazottnak kinevezendő a Brassóból, avagy a mellékelt ívvel, nem elég világos kérelmére vonatkozólag kellő tájékozódás végett be a pénztárnoktól, mielőtt a költségvetési az irodavezető javaslatát elé terjesztik.

K. k. f.

Zeyfert
Hermannstadt

Hermannstadt
elnök

Elnöki és Titkári.

1910. febr. 23.

111. ik.

1910.

Nagyméltóságu Elnök úr!

A báró Wodianer-alap idei jutalomdíjaira vonatkozólag jelentést tett 56 tanfelügyelő" (m.é. 53). A jutalomdíjra érdemesített tanítók összes száma 89 (m.é. 84) Ezek közül:

1.)	felekezeti iskolai	tanító	16	(m.é. 16)
2.)	"	igazgató	11	(m.é. 10)
3.)	községi	tanító	5	(m.é. 5)
4.)	"	igazgató	3	(m.é. 4)
5.)	állami	tanító	6	(m.é. 10)
6.)	"	igazgató	43	(m.é. 33)
7.)	társulati	igazgató	2	(m.é. 2)
8.)	kelintetbe nem jöhet		2	(m.é. 2). —
Az ajánlottak közt		tanító	27	(m.é. 32)
"	"	igazgató	59	(m.é. 49)

Jelentést nem küldött 8 (m.é. 9) tanfelügyelő. (Arad, Csik, Gömör, Máramaros, Ung, Vas, Zala, Fiume).

Jelentést küldött ugyan, de jutalomdíjra érdemesíthető" tanítókat nem ajánlt 6 (m.é. 4) tanfelügyelő. (Arad, Baranya, Bihar Kis., Lipto, Nemesbogsán kir, Szeged.)

A multi évben ajánlottak közül a tanfelügyelők elejtettek 17-et (m.é. 22) Ezek: Priboj József, Bodonyi Sándor, Karpáti György, Szabó Lajos, Tekmény Mihály, id. Orbán Endre, Wenner Miklós, Takács László, Levanduszky

Tekoán, Darvas Ferenc, Vörös Sándor, Würth-Bene Gábor, Szalay Sándor, Bánfi Mihály.

Az új ajánlottak száma 21 (m. é. 34.) Ezek közöttünk: Berecz Mihály, Darvas Ferenc, Végh Tivadar, Tóth Imre, Ujlaky Géza, Zöld József, Lehanoczky Julia, Kisfaludy Mihály, Gaal József, Máthé József, Trimmel Jakab, Lachovich Mihály, Székely Árpád, Koppány Istvánné, Neupauer Mihály, Benke Károly, Seidler Mihály, Prinz Jenő, Tercy Ferenc, Stiller Károly, Szathi Béla.

Az ajánlottak körül tekintetbe nem jöhetnek, mert nyugdíjaztattak: Mihes Béla és Kaposy György.

A tanfelügyelők évről-évre növekvő ujakkal kerülnek javaslatba, növeli pedig a régiek körül ejtenek el esetleket. Az így módon felfrissített sorozatban marad a 20-ban egy körülbelül 40 tanítóból álló 4. n. körös-csoport, akiket a tanfelügyelőjük évről-évre — amióta ezután akadémia ezeket a jutalmakat osztják — mindig egyenlő" melegséggel karolt javaslatba.

Ebből" a körös-csoportból ajánlom és alkalommal a Wodianer-díjakra érdemes két tanítót kiemelni s ez okból javaslom, hogy a m. k. Minisztérium idei 1000-1000 koronát:

1.) Bocsek György tanerőnek (91), és

2.) ~~Gaszthonyi Ede~~ Kökör József ~~kiskörei áll. ig. tanár~~ lúgosi áll. ig. tanító (49),

adományozni kegyeskedjék.

Ezen kívül tanítókat, akik a jutalomdíjra éppen olyan érdemesek lennének, kiemelem a következőket:

1.) Ujlaky Géza györi áll. ig. t. (34)

2.) Tarcsa Ferenc lévai ref. ig. l. (8.)
3.) Benczur Károly szeki ág. ig. l. (84)
4.) Schaschyán József beszterczei ág. ig. l. (14)
5.) Orsóczky Gyula nyitrapéterhárai ref. ig. l. (69)
6.) Zádor Gyula sárosfai kör. tanító (64)
7.) Sarkadi Sándor sitkaiczei ág. ig. l. (79)
8.) Stampay János kőhalmi ref. főt. (28)
9.) Hollner József királyhidai ág. ig. l. (54)
10.) Szalóky Dániel selmeczi ref. l. (66)
11.) Kalmuchán Gyula erzsébetvárosi ág. ig. l. (46)
12.) Kiss Károly Környei ref. ig. l. (104)
13.) Lévay Imre hajdúböszörményi ref. ig. l. (35)
14.) Löwy Mór iglói izr. ig. l. (76)
15.) Zöld József lugosi ág. ig. l. (49)

Mayor.
) Ecsk
evenn
Zöld
ikály
ak,
Ittmán
hillás,
y,
nem
lem

Miután a Nagymélt. Ságos Elnök Úrnak
mély tisztelettel

Budapest, 1910 febr. 24.

Irójtkarának
előadó

unk
edíj
ki ily
d a
ó 4. n.
ület
lencia
indig
e.
jtsen
díjak-
s el
y az
l. ig.
ként
kanító
k a
k len-
(34)

Ék. 1910. február 28.

A Minoritáknál tábl.

112. 12½.

1900-

Minősítési táblázat

az idősb Kapriorai báró Wodiáner
Albert. féle alapítvány kamataiból
a megyei kir. tanfelügyelők által
jutalomra ajánlt elemi iskolai
tanítókról.

1910.

Folyó-szám	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítványainak eredménye
		nyugdíjba ment.		Poroszló, Szikszó, Nagyida, Petőszinye, 31 év óta Nagyszalánc ev. ref. t.	
1.	Abaúj-Torna vm.	Vitay Károly tiszalúci ev. ref. 1847. más ajánl	7. gimn.		
2.	Ung-Fehér vm.	Jovián Antal 1853. Marosújvár. 5. gy.	érettségi 3 évig bölcsészet-hallgató 3 évig tanári képzőbe járt.	1878 óta Marosújvár ált. ig. t.	Hivatása nevelésben szempontjai mellett mennyire és legelső tanítói
3.	U. a.	Lukács János 1853. Magyarvalkó (Kolozsm) 7. gy.	dics. t. okl. Kolozsvár. 1876. Zene, ének, tornatanítói oklevél. Gard. és kertészeti isk. tanfly. hallgatta Kolozsmonostoron.	1877 óta Magyarcsesztve. ált. ig. t.	Mint tanító és prozgal val tünt nagy népsz a román szeretik k kel, a ki zülétre román iskolájá
4.	Arad vm.	most Nines tiszteres	Nines jelentés.	—	
5.	Arva vm.	Nines, olyan tanító, aki az ösztöndíjra nyilvánosat írja			írod
6.	Bács-Bodrog vm.	Berencz Mihály rk. 5 gy.		Újvidék rk. ig. t.	Kiváló a prak folyton nemet n nyelvű gy haladást nyelvben. dajongna

Tanítói működésének látása, eredménye?	Közéleti szerepl-lése a községben, a társadalomban?	Működése a tanítói egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
Példás buzgósággal és nagy sikerrel működik; jó tanító; iskoláját iskolájait az elsők közé sorozták.	Népkönyvtárt kezel; buzgó olvasó közönsége van. Nagy befolyását a gyümölcsfa nemesítés és alkohól ellenes küzdelemnél is, minden irányban érvényesíti. Fogyasztó szöv. igaz. tagja. Buzgó működésének nyoma a népértelmes voltában látható.	Megyei ev. ref. t. egylet elnöke. Járásköri elnök.	25 éves t. jubileumát fényesen megünnepelték.
Hivatását úgy nevelési, mint hazafias szempontból kifogástalanul teljesíti. A megye legkitűnőbb és legérdemesebb ig. tanítója.	Szeg. isk. gyerm. segélyző „Erzsébet" egyl. 6" alapította. Az olvasókör és a hitközségi igazgató tanácsnak tagja. Megyei bizottsági tagvolt. Felnőtteknek vasárnapon-ként ismeretterjesztő előadásokat tartott. Gondnoksági jegyző.	Megyei ált. t. egyl. alelnöke. Járásköri elnök.	
Mint tanító szakszerű és programmszerű munkájával tűnt ki. Iskolájának nagy népszerűséget szerzett a román ajkúak is hozzá szeretik küldeni gyermekeiket, a kiket nyelvre és érzületre magyarrá tett. A román lakosság saját iskoláját be is szüntette.	Buzgó tevékenységet fejt ki a gyümölcsfa ültetés körül. Községi képviselő 6" maga is román származású. A magyarságnak lánglelkű apostola a köztép lakók között is.	Megyei t. egylet választmányi tagja.	Földm. minisztériumtól 1000 kor. jutalom; érdemkívül elismerő oklevél.
—	—	—	—
érdemesíthető" lenne.			
Kiváló tanító, aki a szakirodalmat folyton tanulmányozza, német és szláv anyanyelvű gyermekek nagy haladást tettek a magyar nyelvben. Tanítványai rajongnak érte.	Tanonciskolát alakított. Nem akar erőltetett társadalmi munkával másoknak terhére, hivatásának hátrányára lenni. Vincellér egylet erős támasza. Munkások számára magyar felolvasásokat tart. Hazafias szempontból minden nyíltan erőlt téren a magyarság érdekében	Újvidék-palánkai t. e. elnöki felolvasásai feltűnést keltettek. ennek vitája elnöke	

Folyó-szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Képzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely körségben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tan... nek ere...
7.	Baranya vm.	Most vette át a ugyanezt	tanfl. hivatalát, azért erre irja jelentésében		ero...
8.	Bars vm.	Vaross Ferenc. Léva 1852. /atya szegény iparos/ 2 gy.	tan. okl. 1870. Esztergom.	1871 óta Léván jelenleg rk. ig. t.	Mino... halas... zett ... vol... társa... bem... zelme... valla... zafis... ismere... Tokola... tasag...
9.	U. a.	Végh István ref.		Vámosladány. ref. t.	Lele... sei ... megk... luck... gyaro... Burg...
10.	Békés vm.	Uhrin Károly. ág. ev. 1879.	Érettségi; t. oklevél 1888.	24 23 év óta Békéscsaba. ág. ev. t.	Kitün... nyel... nyelv... tünte... gyelő ... hogy ... nagyb... alapi... ben e... tanito...

Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanítói egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
érdemes tanítót még nem nevezhet meg.			
Mindenben a korral halad. Lévai rendezett pótanfolyamokon volt a tót hallgatók társalgója. Fejlesztette bennük a hazafias érzelmeket. Iskolája a vallás erkölcsének a hazafiságnak és a hasznos ismereteknek melegágya. Iskolájában rend és tisztaság uralkodik.	Lévai tanonciskolát alapított. A társadalom közmegnyilvánulásainak mindenikében részt vesz. Mint felolvasó és szavaló szerepel különféle társ. egyletekben. Szalárdamükedv. társaság burgó tagja. Burgon főraadozott a 70. korra járvány alkalmával. Ált. tűzoltó egylet főparancsnoka, tűzrendészeti felügyelő. Iparos olvasókört teremtett. Volt városi és megyei bir. tag. képv. választ. elnök 4 évben	Rk. népn. egyl. világi elnöke már 12 éve. Ip. tan. kör és lévai járástóri elnök. Mindenik mozgalomból kiveszi a részét. Különféle tanügyi és szakirodalmi folyóiratoknak buzgó munkatársa. „Bars" c. lap segédszerk. 150. különféle cikket írt.	Vallás és közokt. minisztertől 200 kor. jutalomban részesítette. Városi casinótól 30 évi jegytársága alkalmával arany tollat kapott emlékbe.
Lélektani megfigyelései a gyakorlatban meglepően érvényesülnek. Iskolájának magyarosító missiója van. Buzgósága példaszerű.	Községi népkönyvtár kezelője; felnőttek gazd. oktatásával fogl. A nők, melyek már nagy részben kipusztultak, most ismét felvirultak. A gazdaképzési rendszert új irányba terelte. Gazdasági tudósító. Sajtóvezet. irányítója; megvetette alapját az m. Tanítók Házának. Egyhm. isztlák /45/ iskolalátogatója, anyagi és szellemi ügyének közvetlen irányítója.	M. áll. t. egyl. elnöke. Sokat munkálkodott a paed. tud. népszerűsítése terén felolvasásokkal, előadásokkal és minta tanításokkal. Népt. Lapjába sok cikket ír; azonkívül vidéki lapokba is.	„Elismerő" levél a földmivelési minisztertől.
Kitűnő tanítási eredménnyel működik. A magyar nyelv tanításában is kitüntette magát. A tanfelügyelő panaszképen irja, hogy a pélhai békésmegyei nagybirtokos által tett alapítvány javadalmából eddig békésmegyei tanító nem részesült.	Megalakította és vezette az iparos ifjak dalárdáját. Négy éven át kezelte a Közmiv. egyl. könyvtárát.	Ált. t. egyl. alelnöke, az egyhm. megbízásából átdolgozta a mag. nyt. tanításának anyagát és módszerét nem magyar ajkú isk. számára; valamint átdolgozta az ev. énekes könyvet is. Tanítók Házában" szobaalapítványra 700 kor. gyűjtött. Járásköri elnök.	Megyei közmiv. egyl. és a ministerium pénzéről pénzjutalmat nyert. t bányai ág. ev. egyh. kerület a Zsedényi-féle jutalomban részesítette.

Folyó szám	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítésre van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítói
11.	Békés vm.	Páczay Mihály 1866. Hadad /Szilágy m./	5 gimn. t. oklevél. 1889. Lilak ipariskr. rajztanfolyam Temesvár.	Lilak Sátoraljaújhely. 1892 óta Ocsöd ref. t.	Szakava diesére mutat fe tékony n gyakorl
12.	Bereg vm.	Töröss Sándor. 1864. Nagykálló 6. gy.	4 reál; jeles t. okl. 1883 Sárospatak Gyümölcsészeti tanfolyam jeles sikerrel.	Mád, Gecse, Bilke, Szolyva. 1894 óta Beregszász áll. ig. t.	Ruten ny direkt ni megla nyai nag kodnak harmi kodása
13.	U. a.	Greschner Ede. 1854. Kassa. 6. gy.	4 gimn. t. okl. Kassa 1875.	Királyhelmec Alsóverecke Nagylucsk 1891 óta Bilke áll. ig. t.	Idegen megtanu ni. Hivat ismeretes vetlenség dekkel é kötelessé nincs bár ő anyja való n is így
14.	Naszód vm.	Sebestyén József Szászmyres 1855. ref.	t. okl. 1875. Kolozsvár.	Magyarnemegye, Nagysajó, 1895 óta Beszterce áll. ig. t.	A gyakorl mintoszt fejt ki. rallan s A nemz magyar legkivá A hara egyik nemzet
Még egyet ajánl (Szilágy Gábor)					
15.	Bihar vm.	Magdits Károly 1855. Törökkanizsa. 3. gy.	t. okl. 1875. Kalocsa.	Kundorozsma. Békésendrőd. Mezőtúr. 1887 óta Nagyvárad rk. t.	Nagy ere avatott jeles t

Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a körségben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
Szakavatott tanító, aki dicséretes eredményt mutat fel. Iskolájában jótékony nevelői hatást gyakorol.	Olvasókör jegyzője. Részt vesz minden nemes társadalmi mozgalomban.	Írt földrajzi tankönyvet.	Rajzáért, makói pk. kiállításra, aranyoklevelet kapott. Minist. részéről 200 kor. pénzjutalmat.
Ruthén nyelvű tanulóit a direkt módszerrel beszélni megtanította. Volt tanítványai nagy szeretettel ragaszkodnak hozzá most is. Közhasznú és áldásos munkálkodása elismerésre méltó.	Vegyes énekkart szervezett. A szolyvai isk. részére kijárta az irodalomnál a telek- és házadományt. Ennek a helyén szép iskola épült. Gazdasági tudósító. A Polgári kör könyvtárnoka. Megyei K. M. egyl. jegyzője. Szervezte a gazd. ism. iskolát. Gyümölcsfa nemesítés terén odaadó munkát fejt ki. Ifjúsági egyletet szervezett, ennek elnöke. Általános szeretetnek örvend.	Tanítói járáskör elnöke. Helyi- és tanügyi lapokba cikkeket ír „Beregmegyei Tanügy" szerkesztője. A megyei t. egyletnek igen tevékeny tagja. Munkatársa a „Berg" című társadalmi lapnak.	M. Közm. Egyl.-től díszes okl. kapott, később 100 kor. jutalmat is. A min. érdemeit jutalmazandó 200 K. pótlékot utalványozott részére. Gazdasági tudósítói érdemeiért a földm. min.-tól elismerő levelet kapott.
Idegen ajkú gyermekeket megszámlott magyarul beszélni. Hivatásának nagy lelkiismeretességgel szolgál. Közvetlenséggel, élénkséggel, érdekkel és szakszerűen tanít. Kötelességtudása példás. Példás buzgalmú önképzéssel munkáját áldásos működés jellemzi. Tanítói pályáját a nép iránti szeretet és igazolja.	A nép erkölcsi életében előnyös átalakító változást idézett elő. A kivándorlás ellen tiltakozással agitált. Hitelszövetkezetet alapított. Értékes munkája hivalkodás nélkül való. Mint társadalmi állásában Köri könyvtárát kijövés és igénybe vevők, tanítás és ügyeletes tanító, egyesülettel együtt a kivándorlás ellen Faiskolát létesített. Meghonosította a gyümölcsfatenyésztést. Magyar népdalkört alapított. Ennek vezetője. Ifj. kört alapított. Magy. iparosegyl. titkára. Tanoncotthon elnöke. Egyházi tanácsos. Gondnoksági és iparos felügy. bir. tagja.	Gyűléseken gyakorlati előadásokat tart. A tanítás terén tapasztalatait kartársai kiaknázása végett, célszerű módszeres tárgyalásra ismerteti. Ha önismeretre ébredő emberek megjönnek arról, hogy a munka és takarékosság által, házában is kényelmet szerezhet. Megyei áll. t. egyletet szervezte és annak elnöke. Isk. „Értesítő" szerkesztője. Erdélyi t. egyl. szövts. alelnöke. Gazd. képzv. és egyet. gyűléseken előadója. C. B.-nak rendes tagja. Számtalan tanügyi cikk írója. Tankönyvei elterjedtek és kedveltek. Megírta Bentere tanügyi multját és jelenét.	Minisztériumtól 100 kor. jutalom. M. K. Egylettől 60 kor. jut. Ismét minist. díjabb 100 kor. jutalom. Hogy szülőcsépán egyik ifjúsági egyletet is alapította. Az a tervezete, hogy a bilkei hitelszövetkezet, amely a falu összes ingatlanait is magában foglalja, a legalkalmasabb helyen áldozópénzen vásárol, a szegény nép számára annyi [illegible] Magy. ny. szakértő tanulmányával 100 kor. jutalomdíj. Emlékérmet két ízben 100–200 kor. jutalom. Kossuth fele alapítványi kamatát – mint legjobb magyar tanító – saját egyesületétől kapta.
Nagy eredményekkel és szakavatottsággal működő jeles tanító.	Napközi otthont alapított. Ifj. kört szervezett. Váradvelencei közlegelőn letelepedett cigányok művelődésében is van része.	Írt egészségtant. Tanügyi lapokba mintaleckéket írt, valamint a „Képes-Családi Lapokba" és a „Kalocsai Néplapba is." A magy. népművelés társaság munkatársa. Pályázott irodalmi munkával a M. Tud. Akadémiához is.	Egy társadalmi munkájával pályadíjat nyert. (300 frt. pilisvörösi pályadíj).

Folyó szám.	Melyik vármegyei tanfelügyelőség ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely körségben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítványainak hány mérsékelt
16.	Bihar vm.	Bitzó János Pápa 1868. Evang. Római kath. 3 évi	4 gimn. (kitűnő tanult, havi 80 kr. - 4 frtig a maga tanított s ebből tartotta fenn magát) t. okl. Győr. tűzoltó tanfolyam. 1887 szlojd " bőrmunkás " fémipari rajz. tanfolyam.	Szany, Mórichida, Halaszöpötke, Sóstó, Kunszentmárton. 1896 óta Nagyvárad. kör. t.	Érv
17.	U. a.	Eszenyi Károly Nagyvárad 1861.	4. gimn. t. okl. Debrecen 1885.	Kaba, Kunmadaras 1885 óta Mezőkeresztes. ref. t.	A rossz eredményt alapos tatta.
18.	Borsod vm.	Fogarasi Jenő 1855. Nagykunmadaras. 6. gy.	4. gimn. t. okl. Buda 1873.	Árokto 1906 óta Mezőcsát. ref. t.	Minden eredmény megérdemelt versenyben a magyar
19.	U. a.	Kablay István. Poráes (Szepes m.) gk.	kitűnő t. okl. Eger	Salgótarján 1882 óta Ózd. társ. felügyelő ig. t.	Műveltségi különösen siker tó tár

	Tanítói működésének hatása az eredménye?	Közéleti szerepvállalása a községben, a társadalomban?	Működése az tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Érdemes tanító	A tűzoltó egyl. ifjúját alakította. Dalárdát, ifj. daloskört szervezett. Hetenként 3-4 felolvasást tartott; a nép elszokott az ivástól. Karácsonyi ünnepélyt, hangversenyeket rendezett szegény gyermekek felruházása céljából.		
	A rossz iskolaügyi viszonyokat alaposan megváltoztatta.	Községi tűzoltó egyl. alparancsnoka; Olvasó egylet és Polg. Olvasókör jegyzője. Egyh. m. tanács titkára és tanítóképviselője.	Tantestület elnöke. Gyüléseken előadásokat tartott. Általában közügyi téren nagy tevékenységet fejtett ki.	
	Minőség kitűnő tanítási eredményt írt el. A fél megyében nem akad versenytársa. Mintaképe a magyar néptanítónak.	Faiskola kezelője. Ifj. ének-kart vezet. A „Polg. Olvasó Egyletnek" és az árokkötői ipk. tűzoltó egylet elnöke. Tagja kép. test. Az árokkői gazdasági tanács elnöke. Ref. egyh. tanácsjegyzője.	Egyh. m. járási iskolalátogató, a ref. egyh. ker. tanügyi bir. és a sárospataki irod. körnek tagja. Tankönyv bíráló. Megy. t. egyl. alelnöke. Több ker. felekezeti, járási t. egyl. jegyzője, került elnöke. Mindenütt komoly és jelentős munkát végez. Szereplése irányadó. Különböző monográfiáról írt. Tanügyi lap. számos pikkje jelent meg, melyek magasabb irói tehetségre vallanak.	Megy. közm. egyl. 100 kor. jutalomdíjban részesítette. A magy. tört. tanításában legjobbat kivált a tanítók közül.
	Műveltsége, szaktudása különösen perfekt képessége által kitűnt tanító társai közül.	Munkások olvasóegyletét alapította [500 tagot]. Gyermek segélyző egylet titkára. Nagy tevékenységet fejtett ki házépítő szövetkezet megalapításában. Hitel szövetkezet ügyvivő igazgatója. Fogyasztási szövetkezet igazgatósági tagja.	A társulati iskolák számára tantervet készített. Járásokiri elnök, megyei t. egyl. alelnöke. 1896. ő rendezte a gyári iskolák kiállítását. Szerkeszti a „Munka" társadalmi lapot. Tanítók házában 3000 kor. alapítványt gyűjtött. Munkásleány iskola felállításán fáradozik.	Megye részéről nagy. ing. sikeres tanításáért elismerő oklevél. Vallás minist.; megyei közigazgatás részéről elismerésben részesült. Társulata részéről tanulmányútra is küldetett.

Folyó-szám	Melyik városnak tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanító
20.	Brassó vm.	Saára András Fatrang. 6. gy. 1860.	t. okl. Déva 1891. Gyümölcsészeti tanf. hallgatott.	Zajzon, Türkös Zajzon, 1895 tól Brassó ált. ig. t.	Néptan mesebb pontosít ne a tan románaj retnek ahol m tanítu
21. Brádi kirendelts.	Pályázat nem érkezvén be, ugyanezt jelenti			"erido" szerint nem	hozzá
22. Budapest.	Nincs jelentés most tiszteim.				
23. Csanád vm.	Fülöp Sándor 1872 Cegléd	4. polgári jeles t. okl. 1891 Félegyháza		Nagyperkáta most Kunigota ált. t. ig. t	Vallásos tban nev reduciny különösen maradan te életnek működé adott a szempontok Iskolá és meg egy, ami
24. U. a	Tóth Izsák. 1858 ref. Szgy. Nagybacon. 14 évem. pár pók is ajánlok (Szilley Károly)	1884 énekvezér, orgonista képesítő vizsga Nagyenyed. t. okl. 1888 Székelyudvarhely. 1901. 4 hetes mező gaz. tanf.		Újszékhely Hédervár. 1903 óta Makó ált. ig. t	Iskola vé tet hivata kört é szerve
B. Csanád 25. Csík vm.	Nincs jelentés most tiszteim.				

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepvállalása a községben, a társadalomban?	Működése a tanítóegyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e elismerésben vagy kitüntetésben?
	Néptanító a pó legnemesebb értelmében. Összpontosítva vannak benne a tanítói erények. A románajkú tanítók szeretnek iskolájába járni, ahol magyarul még is tanulnak.	A néppel megkedveltette a gyümölcsészetet és a méhészetet. Hitelszövetkezetet alapított. Városi képviselő. A gazdasági egyesületnek tevékeny tagja. Házi ipar meghonosításán fáradozik.	A megyei tanítóegylet alelnöke. Tagja volt a Berzeviczy féle törvényjavaslat tárgyában összehivott tanítói értekezletnek.	
nem	hozhatok javaslatba senkit.	—	—	—
	—	—	—	—
	Vallásos és hazafias irányban nevelt. Intensiv és eredményes munkát végez. Különösen jó módszerével maradandó hatást gyakorol. Az életnek nevel. Közhasznú működése irányadó értéket adott a minden magasabb szempontok vezérelte véleményének. Feleségével az egész környéken és megyében élő s az Kínáló egyesületét dicséri.	Kerületének örömmel tisztelt a tudni vágyó népe. Iskolát rendezett be. Népkönyvtárt alapított. A nép javának előmozdításán fáradozik. Kertészeti szakavatottsága dicséretes. A társadalomnak tevékeny tagja. Példája nemesítő hatású. Cirok termelő, értékesítő és feldolgozó szövetkezetet hozott létre. Minden nemesebb mozgalomban méltó helyet foglalt el.	Egyesületi munkássága, irodalmi tevékenysége, szaklapokban közölt cikkei széles körökben ismeretesek. Gazdasági ismétlő iskolák számára jó olvasókönyvet írt. Kiváló szerepet játszik a tanítóság körében, az ő neve fogalmat jelent.	Tanulmányával pályadíjat nyert. Része volt miniszteri elismerésben is.
	Iskolájából mintaszerűvé tette. Komolyan él hivatásának. *Ifj. dalos-kört és népkönyvtárt szervezett.		Járási kör elnöke. Tanügyi irodalom terén tevékeny részt vett. Több cikket írt.	
	—	—	—	—

Folyó szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és valláosa, családi állapota?	Képzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely körségben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tan nek ere
26.	Csongrád vm.	Nagy Ferenc 1841. Szeged	4. gimn. t. okl. Szeged.	Apácza, Hódmezővásárhely 1873 óta Szeged közs. ij. t.	Igaz tan lekk Iskol Példá sége hivat tani
27.	U. a.	Hatvani Endre 1853. Kecskemét. 8. gy. [Igen küzdelmes élete volt, földmívelő szülők gyermeke léven, erős küzdelmekkel tudta csak fentartani magát.]	4. gimn. t. okl. Csongrád	1875 óta Szegvár. áll. t.	A tan állí Hato elis sik ról.
28.	Esztergom vm.	Stampay János 1864. Léva rk.	4. gimn. t. okl. 1885 Léva	Verebély, Ürmény, Sook 1891 óta Köbölkút. rom. kath. főtanító.	Tan tan ta p gyé élet folyi tere Tan va lek za ba
29.	Fehér vm.	Halász József 1860. Rózsahegy rk.	4. gimn. t. okl. Léva	Magospart, jelenleg Tárnok közs. ij. t.	A to ma a n nak

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepelése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Igazi típusa a modern tanítónak. Testtel, lélekkel hivatásának él. Iskolája mintaszerű. Példaadó közlevékenysége, egy minta tanító hivatás szeretetéről tesz tanúságot.	Faiskola veretője. Állatvédő egyl. választ. tagja. Iskolaszéki jegyző. Felmütteket díjtalanul oktatott. Szerb tanítókat a tanf. magy. ny.-ben oktatta. Munkásságának kihatása az iskolán kívül is érezhető.	Megyei t. egyl. aleluöke. A Szegeden rendezett tanszer kiállítási bizottság elnöke. Eötvös alapnak megalapítása irta tagja.	Földm. minist. 50 Kor. jutalom. 40 évi jubileumi fényesen ünnepelték. Szegedi árvíz alkalmával tanusitott fáradozásaiért a kormánytól elismerést kapott. Jutalmakat nyert: áll. tkpr.tól 120 Kor., Rózsa József féle alap. 120 Kor., Lichtenberg féle 160 Kor., 200 Kor. személy pótlék
	A tanítóság mintaképül állitotta maga elé..... Halálsága a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik tanítói munkásságáról.	Tanone-munka Kiállitást rendezett. Felsőtteket díjtalanul tanitott. A Polg. kör munkás tagja és a Hitelszövetkezet egyik megalapitója.	Tanitó egyleseken előadásokat tartott. Több éven át a megy. t. egyl. elnöke volt. Tanügyi lapokban cikkeket irt.	Min. részéről elismerő okl. 200. K. személy pót.
	Tanítónak született. A tankerület legkiválóbb tanitója. Iskolája minta szerű és az egész megyében ismerik. Egész élete nagy munkában folyik le. A magyarosítás terén missiot tölt be. Tanfelügyelő azt kívánja, hogy a Kitüntetett tanító életrajza a Népt. Lapjában közzététessék.	Ónk. kört alapitott, mely missiot teljesit. Ifj. orgonát (2000 K) szerzett mulatságok rendezésével. Dalkört szervezett. Faiskolája a legelsők közé tartozik. Házi ipart (kosárfonást) is meghonositott. A népéneket magas szinvonalra emelte. A népet ügyszeretően teljesen átalakitotta.	T. egyl. jegyzője. Az r. kath. t. orsk. Kir. tagja. Számos paedologiai munkát irt. Igazi tanítói talentum. Nagy hatást gyakorolt: Katk. egyh. enekek és imák cimü könyve, melyet hazánk minden helyén ismernek o ezzel vitték be nemzetiségi vidéken a magyar szót az iskolába. A feltétlen elismerés jele, hogy az esztergomi egyh. m. tanítói fegyelmi tanácsában ő az egyedüli tanító képv. Ennek szabályzatát is ő szerkesztette.	
	A tót község iskolaját megmagyarositotta. Mintaképe a megyéjebeli tanitóságnak.	Polg. kört alakitott; tüzoltó egylet parancsnoka. A népnek nemcsak tanítója, de ügyvédje, orvosa, jóakaró tanácsadója. Ma már az öregek között sincs olyan, ki magyarul ne tudna. Ez az ő érdeme.	Élénk részt vett a tanitó gyülésekben.	Magyarositó érdemeiért a ministeriumtól három izben kapott elismerést.

Sorszám	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen	Tanítónek hány ménye?
30.	Fehér vm.	Czánik Gyula 1857. 5 gy. Bugyi.	H. gimn; t. okl. Nagykörös 1876.	33 32 év óta Bodmér kös. t.	Mint tan ménnyel n ben német ság ban a ízrés ápol szolgálato
31.	Fiume	Károlyáti (Karolyák) György.	Nincs jelentés. Minősítési adatok nem fog. - laltat		
32.	Fogaras vm.	Papay József 1853 Erdmindszent ev. ref. 6 gy.	érettségi t. okl. Székelykeresztúr	5 év Parkota 32 31 év óta Fogaras ref ig. t.	Működé közelism sül. Népo lan; ifjo ránt pe gálatot vidéken kéknek. alatt a nun és jele mint letjü
33.	Gönör vm.	Nincs jelentés Most kettőt ajánl (Bocske Bálint és Török Zsuzs)			
34.	Győr vm.	Ujlaki L. Géza 1863 Győr	4 reál t. okl Győr	Telbár Tamás, majd Győr áll. ig. t.	Ste isko a mod útjára Mint kánuel pi fér les kötr gel bír munká

Nincsen jelentés.

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepvállalása a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és par iroda-lom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Mint tanító kiváló eredménnyel működik. A 3/4 rész. ben német anyanyelvű lakosságban a magyar határ ápolásával nagy szolgálatokat teljesített.	Megbonosította a selyem-, fa-, gyümölcs- és mák tenyésztést s a gazdakörönség részére előadásokat tartott. Nagy érdeme az is, hogy az elpusztult szőlőket felújította, és ezzel a lakosság anyagi helyzetén nagyot lendített.	Vértesaljai ref. t. egyh. alelnöke. Gyűléseken felolvasásokat tartott, tanügyi és gazdasági lapokba cikkeket írt.	
fog. - laltatnak a jelentésben. most nem	Nincs jelentés.		—	—
	Működése áldásos és közelismerésben részesül. Népszerűsége páratlan; ifjak és öregek egyaránt szeretik. Sok jó szolgálatot tett nemzetiségi vidéken a magyar érdekeknek. Akar tegendás alakok köré tartozik, kikben a multhoz s a mult nagyságához és jelenünk bátor alakjaihoz mint magyarokhoz kben kétkedjünk.	(Ns.! Tanfelügyelője azt jelenti, hogy 40 évi szolg. idejére való tekintettel Dan Mór szerint átlépési pótlékban részesült.)	Ált. t. e. tiszteletbeli elnöke és egyl. irányításában kiváló tevékenységet fejtett ki.	Minisztérium részéről elismerésben részesült.
	Az iskolák nívóját a modern oktatás útjára segítette. Mint tanító magasan kiemelkedik a köznapi férfiak sorából. Széles körű szakképzettséggel bír. Kiváló sikerrel munkálkodik	Faiskolát létesített. Két új isk. megépítésében nagy része volt. Hitközs. adóssát és közs. iroda szervezését keresztül vitte. Kisdedvédő egyl. titkára volt. Jótékonycélú egyl. titkára. Kisfaludy K. szobor létes. is volt része. Az ő kezdésére jelölte meg a város Révai Miklós és más jeles lakóházát emléktáblával. Irod. kör titkára. Törv. biz. tag. A társadalmi munkásságból derekasan kivette a maga részét.	Sokat dolgozott Gárdonyi Géza „Tanító bará-ját.“ c. paed. szaklapjába. Írt a Somogy és Győri Közlönybe. Irod. tevékenysége széleskörű. Test. főjegyző. körelnök. A Tanügyi Értesítő szerkesztője. Szaklapokon kívül más tanügyi lapokba is sok cikket ír. Külföldi egyletekben és közs. gyűléseken előadásokat tartott. Örökös tagja a vidéki hírlapírók orsz. szövetségének. Eötv. A. Társ. Biz. tagja. Az orsz. tanügyi tanács- és a Szt. István Társ. könyvbíráló bizottsg. tagja volt.	Több pályadíjat nyert.

Folyó-szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol van és milyen jellegű iskolánál? Mióta?	Tan... nek... mén...
35.	Hajdu vm.	Lévay Imre ref.		Debrecen 1878 óta Hajdúböszörmény ref. ig. t.	Tan... lak... ovat... ti. ... rel ...
36.	Három szék vm.	M. Székely János 1859 2 gy. ref. (NB! Egy év multva nyugdíjba megy)	6 gimn. jeles t. okl. Székelykeresztúr 1874.	Magyarós 1879 óta Kézdivásárhely áll. ig. t.	Jó ... tan... Mint... iskol... ... re... ja s... volt ... ner... tanit... kese... nev...
37.	Heves vm. Böd 1869 rk. május elején ajánlva (Flaves Pál)	Vargha Tivadar	4 gimn. jeles t. okl. Csáktornya 1891. Kossuth-gazdasági tanf. Kolozsvár. NB!	Perlak 1896 óta Gyönyös áll. ig. t. Tanfelügyelői kér. az 1900-2855 sz.	Ig... mu... Min... tan... ma... tót ma... cl...
38.	U. a.	Milesz Béla 1843. ref. 2 év előtt nyugdíjba ment.	Tanítói posttanfolyamot hallgatott 1872 Rendezett 1890. (de archologiai tanfolyamon)	1865 óta Tiszafüred ref. t.	

ly lött? és olá-	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl-lése a községben, a társadalomban?	Működése a tanítói egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
rony	Tanítói hivatását lelkiismerettel, szakavatottsággal teljesíti. Kitűnő módszerrel tanít.	Egyh. m. közgyülésnek tanító képviselője, Stanügyi előadója. Egyh. m. tanítói gyám int. elnöke. A közvagyonosodásért folytatott minden aktióban részt vett. Városi képviselő. Presbyter. A művelődési és jótékonysági egyletekben a cél érdekében felolvasásokat, előadásokat, karafias ünnepeken beszédeket tart. A főgimn. részére több mint 2000 kor. gyüjtött.	Ügy testületi mint társadalmi élet terén mindig az elsők között volt. A Gönczy egyl. egyik járásának elnöke. M. T. Orv. Bir. választott Képv. tagja. Inasisk. tanítók orsz. egyl. vál. tagja. Egyh. m. t. egyl. elnöke. Irt és átdolgozott számos tankönyvet. Tanügyi lapokba számos cikket irt.	
lelő	Jó példával jár elül a tanulás és önképzésben. Mintaszerüen fegyelmezett iskolája van. A tanfelügyelő rendkivül melegen ajánlja s azt irja, hogy senki nem volt, sem nem lesz a Wodiáner-dijra nálánál méltóbb tanító. Kötelességeit nagy lelkesedéssel végzi. Igazi jeles nevelő.	Ipuros ifj. egyl. elnöke, Naphöri otthont alapitott. Szakszerü humanus egyl. vezető ember. A város minden kulturális intézményénél hangadó szerepet visz. Akiben hisz, annak sikerülni kell, mert azt támogatja a város minden számottevő férfia és nője. Városi képviselő. Ipari tanfolyamot igazgatja. A „Hármasmérki Tanalap" képviselője.	10 éven át a megyei t. egyl. elnöke. Illinis. által kiküldött is k. látogató. Megyei t. egy. rökös tisztb. elnökévé választotta.	Kortársai egy ezüst tintatartóval és arany tollal tisztelték meg. Öt felesége arany ékszerekkel tüntette ki.
ös.	Igen figyelemre méltó működést fejtett ki. Mintaképe a modern tanítónak. Perlakon magyarrá nevelte a tót ifjúságot. Lelkes mestere. Kitűnő elméleti képzettségü.	Tüzoltó egyb. parancsnoka. Itt mentő ontológ is szervezett. Ifj. egyl. alakitott s annak elnöke. Szervezett erőn kivül egyes mekbarátot egyesületet is. Elnöke a Kath. legény egyletnek. Közhasznú könyvtárt alapitott. Gyöngyös Közm. Egyl. igazgató tagja.	Gyülésen gyakorlati tanitásokat mutatott be. Pasol. 22 kérdéseket fejtegetett. Rendező az isk. könyvtárt. Áll. orsz. tan. egyl. titkára.	Orsz. közeg. egys. jutalomban részesitette.
d	Mint nyugdijas tanító, a Wodianer-dijra nem tarthat igényt.			

Folyó szám.	Melyik városnegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol van és milyen jellegű iskolánál? Mióta.	Tanító
39.	Homonnai kirendelts.	Lengyel Samu		jelenleg Homonnon izr. ig. t.	
40.	Glont vm.	Tuka Antal Léva 1857. rk. 4 gy.	H. gimn. jeles t. okl. Léva. Selmecbányai akadémián reál-tárgyak előadásait pendéj képen hallgatta.	Vágszerdő, Nagykereskény. Hegybánya 1881 óta Selmecbánya kirs. t.	Tót és n gyerme tanítot Koburg k nál nev
41.	Gömör vm.	Murányi Árpád Parajd. (udvarhelym.) 1848. Mástól jönt (Csighy Sándor) -	érettségi tanárjelölt nyugalomba vonult	Ocsovafalva, Újsebeshely, 1888 óta Kudzsir áll. ig. t.	A tanke nak le sok érde tagja. érdekes legnehéz ta. Ezr megmagya lok pe
42.	Kun-Szolnok vm.	Polonyi Mátyás nyugdíj előtt áll.	nincs jelentés	Szolnok áll. ig. t.	30 évi sikere gyönyö
43.	U.a.	Letanoczky Julia	nincs jelentés	áll. ig. t-nő.	A
44.	Kecskeméti kirendelts.	Salamon Béla 1852. Kalocsa	H. gimn. t. okl. 1869. Kalocsa nyug. díjaztatott r. k. t. tanítóképző David Béla.	1869 óta Miske.	Legjobb a tankerü vannak a galma elis eltemetve, 39 év alatt gyarra lett ta tanító gus.

Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepvállalása a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben az az vroodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
Minősítési adatok 1905 évi táblázaton.			
/Tanfelügyelő 2 éven át nem kiküldött jelentést/			
Tót és német ajkú gyermekeket sikerrel tanított magyarúl. Koburg hercegi családnál nevelő volt.	A közművelődési és jótékonysági egyletekben tevékeny részt vett. Társadalmi és tud. egyesületekben tevékeny részt vett /Általában/	Általános megyei és Selmecbánya t. járás kör elnöke. Irodalmi munkái: Váltóisme, Egyházi énekek, Számtan az ipar iskolák használatára, Könyvvitel tan.	A hatóság részéről kitüntető oklevelet kapott. Kartársai is ünnepeltek Dr Tóth fiával alapítványban-F. M. K. E. és a min. részéről jutalomban részesült.
A tankerület tanítóságának legképzettebb és sok érdemet szerzett tagja. A magy. nemzeti érdekeket mindig a legszebb sikerrel szolgálta. Ezrekre megy a megmagyarosított tanulók száma.		Irodalmi értesítőben több cikket irt.	Minisztériumtól, /vallás és pénzügyi/ M. K. E. től jutalomban részesült. 30 évi tanítói működését a polgárság fáklyás menettel és bankettel ünnepelte.
30 évi buzgó és sikeres tanításáért gyönyörű érdemleket szerzett.		A megyei ált. t. egyl. buzgó munkása.	
A tanfelügyelőség semmiféle adatokat nem küldött.			
Legjobb és legderekabb tagja a tankerületnek. Nagyérdemei vannak a magyarosítás terén. Buzgalma elism. méltó. Faluhelyen eltemetve, elfedve működik. 39 év alatt egész nemzedék magyarrá lett alatta. Valódi mintatanító és kitünő paedagogus.	Szabad idejét a nép anyagi helyzetének javítására fordítja. Hitelszövetkezetet alapított és ért. vezeti. Eredmény: a gabona és pénz uzorások lélektelen üzelme megszünt.	Tanítói gyüléseken komoly felszólalásairól ismeretes. A tanügyi sajtóban jeles dolgozatai jelentek meg. Képviseleti gyülésen részt vett.	Pályamunkáival díjakat nyert. Dicsérő levelekkel és jutalommal jelesen hatósága többször kitüntette.

Folyó szám.	Melyik városnegye tanfelügyelősége ajánlja.	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol van és milyen jellegű iskolánál? Mióta	Tanítványainak száma
45.	Kiskü-küllő vm.	Kurucz Vazul 1848 Nagysalmás. /42 év óta tanít/	t. okl. Ungvár.	Munkács, Matyoc, Tőketerebes. 1899 óta Dicsőszentmárton áll. t. /tanfelügyelőségher delve. m.-é.	Hivatásszerű belső magas színvonalú képzése 30 évet tölt vidéken, nemzetközi jóslatte szellemét mester
46.	U. a.	Kolumbán Ágoston 1863. Csíkszentkirály.	gazd. felsőbb népiskola. t. okl. 1881. Csíksomlyó	Csíkszentsimon. Tövis, Hosszúaszó 1891 óta Erzsébetváros áll. t. áll. ig. t.	Tevékenységének a nemzetiségére és nevelésére jó hírnevet vidékéről Mintaszerű tanítás tan
47.	Kolozs vm.	Bács György. 1851 Sepsikőrispatak. /Háromszék m./ Még egyet kér (B!	6 gimn; t. okl. 1873. Zilah. torna tanf. Kolozsvár. jóvahagyásra (Tarcsafalvi Albert)	1873 óta. Bánffyhunyad. áll. t.	Érdemkitüntetésben részesült
48.	Komárom vm.	Pajes István. 1870 Léva. NB! Egy Komáromi (l. 104 számot)	t. okl. 1893.	1894 óta Komáromszentpéter. rk. t.	Példás, erős fegyelmet tartja, melyet apostoli
49.	Krassó-Szörény vm.	m. évi díjnyertes Zöld József. 52 éve tanít.	/Életrajzi adatok nélkül/	15 éve Lugos Karánsebes áll. ig. t.	A mezőgazdasági terjesztésének látható eredményei tisztán mutatják tanítói pontosságát és szeretetét

	Tanítói működésének sikerei, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Hivatásának mintaszerű betöltése és iskolájának magas színvonalra emelése képezte élete célját. 30 évet töltött nemzetiségi vidéken, ahol mint tudtam nemzetiségű tanító szerezte a magyar érzést, szellemet, becsületet és mester volt a tanításban.	Főkeletes gyümölcsei és a tót ajkú lakosság magyar érzésében és magyar becsülete magasztalja a buzgó tanító munkáját. A kertészet és méhészet terjesztése körül is kiváló érdemeket szerzett.	A tanító egyleti élet szervezése, a kartársi szellem fejlesztése az ő nevével és működésével függ össze. Járási kör. elnök. Megyei ált. t. egyl. elnöke.	Tanfelügyelője így ír: A jutalmazás által nyilvánított elismerés a valódi érdemet a zajtalan szerény működés mellett is megtalálja és méltányolja.
	Tevékenysége oláh vidéken a magyar nyelv terjesztésére és a magyarság tömörítésére irányult. Iskolája jó hírnévre tett szert s a vidékéről is felkeresték. Mintaszerű nevelő és hivatásos tanító.	Székely leány tanítványaiban a régi székely szokást (társas nemzeti viselet) igyekezett megőrizni. Önsegélyezetlen rendezett és előadásokat tartott a gazdaságnak a helyi viszonyok által igényelt minden ágában. Iskolát kezelt. Daloskört, temetk. egyl., tűzoltó egyl. szervezett. Tiszteletbeli Polgári kör alelnöke.	Gyűléseken, egyleti életben eredményes munkásságot fejtett ki. Tsm. isk. tanterv. a t. egylet pályadíjjal tüntette ki. Irodalmi munkássága paed. és közgazdasági irányú. Különböző lapokba írt cikkeket. A t. egylet pályadíjait többnyire ő nyerte el. Mint tiszkör, lelke a tanító egyesületnek.	Magy. nyelv sikeres tanításáért min. részéről 100 K. jutalom. E. M. K. E.-től 100 K. " A megyei gazdasági egylet 100 koronás pályadíját is ő nyerte el.
	Érdemes tanítói munkásságával nagy érdemeket szerzett.	Ifj. egylet jegyzője, ahol felolvasásokat tartott a méhészet köréből és az állatok védelméről. Kalotaszegi tkpztár felügy. bir. tagja. A casinó könyv- és pénztárosa.	Tanítói gyűlésen tevékeny részt vett, paed. és didaktikai témákról felolvasásokat tart. Volt járási kör. elnök. Írt földrajzi tankönyvet a Magy. Tanítók Orsz. egyletének 10 éven át alelnöke.	A magy. ny. sikeres tanításáért miniszteri részéről 100 kor. jutalomdíj.
	Példás, kötelességtudó. Ritka erős fajszeretettel magyarosítja a tót községeket, melyekben tanít. Igazi apostol.	Annyira szorgalmas ember, hogy tanfelügyelője a nagy munkától még az ételét is feledi. Gyenge testi szervezete nem bírja a nagy munkát.		K. M. E. Láramorr tüntette ki magyarosító munkájáért.
	A magyar kultúrát terjesztő áll. népiskolának tekintélyt biztosított. Úgy a tanító mint a magyarosító lelkes buzgó érdemekkel szerepelt. A megyei tanítóegyesületben kitűnő munkásságot fejtett ki.	Alig van olyan karitatív mozgalom, melynek vezetésében részt ne vennie. Hazafias munkássága a közélet minden megnyilvánulásának.	Megyei t. egyl. elnöke, melyet elismerésre méltó magaslatra emelt. Irodalmi munkája is nagyon értékes.	

Folyó szám	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítés? Mire?	Mint tanító mely körségben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítónek ered
50.	Krassó-Szörény vm.	Gaal József 25 év óta tanít.	(Életrajzi adatok 2 évvel ezelőtt:) V3. Még ezzel ajánl	13 év óta Karánsebes áll. ig. t. (Késznárus Zsuzs)	Nehéz körülmény
51.	Máramaros vm.	Nincs jelentés. V3. most sincs.	—		
52.	Liptó vm.	Ajánlható tanító jelenleg nincs jelentés.			
53.	Maros-Torda vm.	Máthé József. 1865. 9. gy. Barót	t. okl. 1886 Kolozsvár	Barát Buzsák Marosszentgyörgy 1895 óta Marosvásárhely áll. ig. t.	Str is to és elism dést szigor mino tó tár szere
54.	Moson vm.	Holczer József 1860. Kismarton.	Reál. kit. t. okl. 1878 Sopron. Középisk. oklevél. tornatanári	Sopronszéleskút. Moson, 1885 óta Királyhida áll. ig. t.	Messz mese kivál páratl élő „m tónak körébe széles gatás szín nevél nagy

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl[ő]lése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Nehéz körülmények között, csendben, eredménnyel dolgozik.	Az iskola szük körében épp úgy mint a társadalomban diadalra juttatta a harcias érzést.	Igen érdemes, ügybuzgó és munkás tagja a városnak tanítóságának.	—
	—	—	—	—
	Itt iskolában nincsen!	—	—	—
	Itt iskolában mint tanító és igazgató egyaránt elismerésre méltó működést fejt ki. Erős kező, szigorú igazgató, ~~volt~~ mind mellett tanító társai tiszteletét és szeretetét bírja.	A társadalmi és harcias munkákban tevékeny, a küzdelmekben lankadatlan. A székely társaságok orsz. pótvetségé alakulván, ezen munkának legnagyobb terhét ő viselt, melynek tiszt. tagja. Polg. olvasókört, népkönyvtárt, ifj. olvkört és ma is virágzó Lőrincz-egyletet alapított. Munkás tagja különösen jót. intézkedéseknek. A Székely kongressusnak a székely kérdés előadója volt. Agitatiójának eredménye: 307 gardakör, 122 fogyasztási szövetkezés 40 állatbiztosító szövetk. Ezen egyletek mind az ő fáradhatatlan tevékenységét dicsérik. A székely ipari és kereskedelmi érdekek elismert munkása.	A „Magyaróvári Hirlap" szerkesztője. Osztrák, bajor és olasz iskolákat látogatott, s erekről ismertetéseket írt szaklapokban. „Moson" vmegye c. hetilap kiadó-szerkesztője. —	Saját kartársai aranytollal lepték meg. Köngay bizottság 40 K. Emke 200 K. jut. részesítette. Trod. műk. jutalmául az Erd. rk. Trod. Társ., és a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Trod. Társ. rendes tagjává választotta. Skinnyey a magyar írók közé fölvette. Földm. min. 200 Kor. jutalmat adott neki gard. tevékenységéért.
	Messze vidéknek egyik legérdemesebb, legszakavatottabb és legkiválóbb tanítója. Ügybuzgalma páratlan. Önzetlen munkásságával élő mintaképe a hivatásos tanítónak. A nem magyar ajkú lakosok körében a magyar nyelv tudása széles arányokban teret hódít. Igazgatása alatt az áll. isk. magas színvonalra emelkedett. Az ő nevéhez fűződik a királyhidai magyar iskola szervezése.	Népkönyvtárt, Napközi Otthont, Ruhakiosztó egyletet, Magyar daloskört, tűzoltó egyletet szervezett, s minden humanus egyletnek tagja. Tevékeny és eredményes működést fejtett ki a határszéli község ügyei körül s igen sokat köszönhet egyéb-kénti is adminisztratív képességeinek. Az ő lelkes munkássága és szívós kitartása nagyban hozzájárul ahhoz, hogy királyhida különvált az osztrák Bruecktől, és magyar szellemével, magyar műveltségével virágzó bástyájává lett hazánknak. Az ő fáradozásának eredménye lesz az is, hogy községe külön magyar templomot és plébániát nyer, mely célra már 5000 kor. gyűlt egybe s bizonyára nem tart sokáig, hogy egyházilag is külön váljon a két testvér község. A beteg kántort éveken át helyettesítette. Felnőttek számára esti tanfolyamot tart. A daláréda tiszteletbeli elnöke.		Legfelsőbb kitüntetésre van ajánlva. Magy. nyelv sikeres tanításáért a megyétől két ízben elismerő levél. 25 és 30 éves jubileumát a község nagy lelkesedéssel ünnepelte. —

Sz.	Folyó-szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja.	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítványainak mi
[illegible]	55.	Nagyküküllő vm.	Szabó Mózes		1896 óta Kóbor áll. ig. t.	Mint nítónő községi ki se volvas
[illegible]	56.	U. a.	Böjthe Miklos.		1882 óta Hejjasfalva áll. ig. t.	Hivat gyob látja
[illegible]	57.	Németbogsáni kir. tanf. kerül.	A tanfelügyelő egy hónapja vette át a nem ajánlhat tenkit.			
	58.	Nógrád vm.	Hábor Sándor ev. ref. 1856. Losonc.	közép. t. gimn. kér. t. okl.	Balassagyarmat 1898 óta Losonc áll. ig. t.	Vezető kö méltó. A jelről, e sejével, vinta ki. sal esün mintaszer magas s
	59.	U. a.	Poráczik György. 1851 rk. Lapugróca	t. okl. Besztercebánya.	Salgótarján. Békésgyula. Salgótarján bánya társu. isk. ig.	Rövid magy iskola magy ra ju

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Mintaképe a jó tanítónak és nevelőnek. Községében nincs olyan, ki ne tudna írni vagy olvasni.	Tőlevője a józan életű lakosságnak. Szervezett: ifj. egyletet, mértékletességi egyletet, olvasókört, ifj. zenekart, tűzoltó egyletet, hitelszövetkezetet. Torákos ember a községben nincsen.		
	Hivatalát a legnagyobb pontossággal látja el.	Ifj. egyletet, dalárdát, zenekart, hitelszövetkezetet, gardakört, tűzoltóságot, alkohol ellenes egyl. szervezett. Meghonosította a kultúr, gyümölcsipar növényeinek termesztését. A szikely aktio körzetének vezetője.		Közhasznú munkásságáért min. elismerésben részesült.
	hivatalát még nem ajánlhat.			
	Kiváló képessége elismerésre méltó. Mint tanító a „kiváló" jelzőt, e pályára való rátermettségével, hivatásszerűségével vívta ki. Tanítványai rajongással csüngnek rajta. Iskolája mintaszerű. Oktatási képességei magas színvonalon vannak.	Szegény gyermekek segélyalapját megteremteni segítette. Létesített dalárdát, ennek aligazgatója. Tűzoltó egylet parancsnoka. 1888-ban két ember életet mentett meg az árvíz alkalmával.	Tanítóegyleti életben irányadó szerepet vitt; ezekben közérdekű előadásokat tart. Egyleti főjegyző. Járáskörii elnök, Körös-alap- és Magy. T. Bőr. Bir. tagja.	„Megyétől elismerő" oklevél.
	Rövid idő alatt magyarrá tette iskoláját valamint magas színvonalra emelte.	A nép vallás- és erkölcsi életére nagy befolyást gyakorolt. Rom. kath. templom és ág. ev. iskola építése az ő kezdeményezésére lett felépítve. Szegények támogatására jótékony egyesületet alapított. Bizottsági tag.	Megyei ált. t. egyl. alelnöke.	Nemzeti Intézet részéről 100 kor. jutalmat kapott.

Folyó szám	Melyik városnegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születése helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító, mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanít nek mény
60.	Nyitra vm.	Frimmel Jakab 1872 rk. Nincs jelentés	t. okl. 1892 Znióváralja gazd. tanf. Rimaszombat.	Roseticsnó, Morovnó, 1908 óta Breszno-Jalovecz áll. ig. t.	Élet célját áteres velés és munka szolgál dének gyarosí
61.	U. a.	Laczkovich Mihály Nincs jelentés	Gyümölcsészeti tanf. Keszthely.	Szeptenczújfalu, Nagyczétény, Kalaz, Kiskind 1893 óta Kisvicsáp Közs. t.	Iskol szer
62.	Pest stt. vm.	Friedrich Vendel. 1850. Blatnik	4 középiskola t. okl. 1869. Nagyszombat toma okl.	Mocsrok, Mogyoród, Vadkert, Elek, Békésgyula, 1874 óta Ujpest. áll. ig. t.	Tanító kitün
63.	Pozsony vm.	Pösch Károly ág. ev. 1874. Pozsony. 5 gy.	jeles t. okl. Pozsony. Szőlő- és borgazdasági tanfolyamot végzett.	Répcelak, Csinkota, 1879 óta Csepreg ág. ev. t.	Tanítói sítésében vékenys szakavá kássága távai. a magy kája ne kötelesse fias érre köje.
64.	U. a.	Zsádor Gyula 1854. rk. Tokaj	kit. t. okl. 1874. Modor algimn. tornatanári okl.	1874 óta Sárospatak közs. t.	Kiváló val és járássa gyakor ját m t kiv gasab hatjuk legjob tan önkéz ládn kis

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben.?
lovecz	Életpályája ideális célját megértette, átérezte s a harafias nevelés és okt. terén végzett munkájával értékes szolgálatot tett. Nagy érdemeket szerzett a magyarosítás terén.	Közbecsülésben álló tagja a községnek. Méh- és fa tenyésztést hasonnal terjesztette. Járási isk. felügyelő. Gazd. tudósító.	T. egyl.-nek buzgó és tartalmas tagja. A szakirodalom terén és a szépirodalmi lapokban, prámlalan cikkre jelent meg.	
lu, tálaz,	Iskolája mintaszerű.	Analfabéta tanf. szervez.	Burgó' tagja a tan. egyletnek.	Földm. minist. 200 K. jutalom gyümölcsfa nemesítésért. Vallás és K. min. 100 K. Megyétől elismerő oklevél. F.M.K.E. 2 irben 50 K. jutalom.
ód, k, 874óta l. ig. t.	Tanítási eredménye kitűnő.	Állandóan részt vett a közügyekben.	Ujpesti közös tantestületi értekezletek elnöke.	
879óta d	Tanítói kötelességének teljesítésében figyelemre méltó tevékenységet fejt ki. Kitűnik szakavatott módszeres munkásságával spaed. tapintatával. Érdemeket szerzett a magyarosítás terén is. Munkája nem végződik a hivatalos kötelesség teljesítésénél. Harafias érzés lang buzgalmú terjesztője.	Felolvasásokat tart a népnek a szőlők feljavításáról. Foglalkozik a gazdasági növények honosításával. A pozsonyi gazdasági kiállításon növény preparatumai méltó feltünést keltettek. Községe népének gazdasági irányítója. Kis körben nagy hatással működik. 6" alapitotta a grinádi borbermelők egyesületét, melynek elnöke.	Gazdasági és kertészeti lapokba körel 100 cikket irt. Állandó munkatársa a Népt. Lapja gazdasági mellékletének. Irt gazdasági tanulmányokat külföldi lapokba is. 6" szerkeszti a Magy. Gazd. növényélet c. havi folyó iratot. Munkája mutatja, mennyire tud Latin egy kiváló magyar néptanitó közhasznu tevékenységével, népszerüsitő módon, az exakt regioiban is. Szaktolgozatainak	Tsedenyi alapból 180 K. kiállításon elismerő oklevél. A Magy. Tud. Akad. Koronkénydrága könyveket küld neki. tudományok magasabb práma 200.
	Kiváló nevelő" munkájával és módszertani eljárással, példa adó hatást gyakorol társaira. Iskoláját mintaszerüvé tette. A kiválóságnak legmagasabb fokát alkalmazhatjuk reá. Az ország legjobb tanítói köré tartozik. Folytonos önképzés által a tanügy ügyének minden irányban tiszteletté lette.	Törv. hat. bir. tag. Iskolai és népkönyvtárt alapitott, melyet a nép kedvel vesz igénybe. Isk. tkpztárt kezelt. A nép gazdasági és egészségi ügyében hozza fordúl. Nép- és tanítói könyvekről rendelett.	Megyei t. egyl. alelnöke; tanügyi, gazdasági és néplapokba számos cikket irt, melyek közé vannak czikkei "Athenaeum" tartalomnak. Athenaeum nagy lexikona is megemlékezik róla.	1878. elismerő" oklevelet kapott a minisztériumtól. Az O.M.G.E. 1885 ben diszoklevéllel tüntette ki. Ujabb min. elismerésben részesült.

Folyó szám	Melyik városnegyedre tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítá... nek ... eredm...
65.	Sáros vm.	Vrablovics Román 1847 2 gy. Alsómizslye /Abauj./	4 gimn. t. okl. Kassa. 1868-ban t. póttanf. gazdasági tanf. Debrecen tornatanítói oklevél Debrecen.	Alsómizslye, Zboró, Sóvár, 1892 óta Eperjes rk. t.	Tanítói ki... sal, gyakor... val, nev... galmával ... tanító. A ... szolgálat...
66.	Somogy vm.	Szalóky Dániel 1845. Nemesnolók	6 gimn. nevelő-oktató tanfolyam. ref. főiskolában Pápa	42 év óta Csokonya ref. t.	A tanügy... ló munk... és igazi... lan sike... fejtett
		más ajánl helyetre (Herceg József)			
67.	U. a.	Farján Antal 1862 Csács. /zala/	4 gimn. j. t. okl. Csurgó ~~Sopron~~.	~~Felsőcsatkon~~ Nagyrécse, Sóskút, ~~1 év óta~~ 1888 óta Nagyatád ~~Buk~~ áll. ig. t.	Hogy a... oly ma... ar ö...
68.	Sopron vm.	Hajas Kálmán ág. ev. 1852. Simonyi.	t. okl. Sopron. 1871	14 évig Felsőcsatkony. 25 év óta Bük. ág. ev. t.	Iskola... mint ta... ketben ... mintá... tanítá... mégy...

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
ely ködött? mikor al van?				
l,	Tanítói hivatását teljes odaadással, gyakorlati munkásságával nevelői és oktatói buzgalmával teljesíti. Igazi néptanító. A magyarságnak nagy szolgálatokat tett.	Tsk. tkpztárt létesített. Sikkerrel kultiválta a gyümölcsfa –, rozsa –, méhtenyésztést. A rossás tanítónak nevezik a sóvári csipkeverő tanműhelyben kiválóan hasznos szolgálatokat teljesített. Tagja a tűzoltó egyl.-nek. Mint katona részt vett a Slesvig-Holsteini háborúban. Közcsinös segélyző pénztár ig. tanácsosa. Uri társaskör és Rákóczykör tevékeny tagja. Eperjes városi hatósága szép működési bizonyítványt állított ki részére. A tanf. art mondja: általános tiszteletnek és nagyrabecsülésnek örvend.	Járáskörí elnök. Magyar népnevelést terjesztő egylet buzgó jegyzője. Rom. kath. népnevelő egylet alelnöke. Ált. meggei t. egyl. alelnöke. A t. egyl. felolvasásokat és minta tanításokat tartott. Megírta a megye földrajzát elemi isk. használatára.	Magy. ny. sikeres tan. 200 K. s több elismerő levél. Pénzjutalmat kapott egyh. m. főhatóságtól és a magyarságot terjesztő népmüvelési egyesülettől. Takarékp. vezetőségétől 50 K. jut. Magy. tüzolt. pénzügyi érmet. Ő felségétől is érmet érdemkereszt. Hadi érem tulajdonosa.
A tanügy egyik régi és kiváló munkása, a népnevelő és igazi apostola. Páratlan sikerű munkásságot fejtett ki.	Társadalmi és politikai téren, a közügyek szolgálatában fáradhatatlan. Gyermek egyl. és ifj. könyvtárt szervezett, valamint dalárédat. Polgári olvasókört alapított, melynek elnöke. Népnevelési egyl. teremtett. Az ő nevéhez fűződik Kossuth és Széchenyi szobrok létesítése, melyet a község önerejéből állított. Földmívelkedést alapított. Egyh. kerületi képviselő.	Orsz. reform. t. egyl. alelnöke. Az Eötvös alap pénzbiz. tagja. Megyei t. egyl. alelnöke, most tiszteleti tagja. A népnevelési egyesület egyik megalapítója	40 éves tanítói jubileumra alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendezett község, mely alkalommal arcképét lefestette és üléstermében elhelyezte. Minist. elism. oklevél.
kút, '8 óta ár t.	Hogy az állami iskola oly magas nivón áll, az ő érdeme.	Rendes tagja a Kaposvári nemzeti casinónak; meggei tanügyi biz, gyermekvédő Ligának, Zeneked velő egyl.nek választm. tagja. Faiskolai felügyelő.	Tal. tagja a megy.t. egyl. járáskörí elnök. Tanító egyletekben felolvasásokat tart. Megírta Somogy megye földrajzát el. isk. számára.	
Iskolája úgy nevelési, mint tanítási tekintetben mesterre vidéknek mintául szolgál. A tanítás terén kiváló eredményt ért el.	Könyvtárt szervezett. Faiskola vezető. Az okszerű gyümölcstermelésnek buzgó híve. Meghonosította a selyemhernyó tenyésztést, mely sok szegény családnak kenyeret ád. Ifj. egyl. alapított. Daláréda elnöke. Tűzoltó egyl. jegyzője. Olvasó egyl. könyvtárosa.	A toponári ág. év. tkpző intézet tankerületi vizsgáló biz. tagja. Járáskörí elnök. Tagja a megyei népnevelési biz. A t. egyl. lelkes tevékenységet fejt ki.	Magy. ny. sikeres tanításáért megyétől 100 Kor. jutalom.	

Folyó-szám	Helyettes városnagy tanfelügyelője ajánlja:	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói oklevelet nyert hol és mikor. Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanító- nek ha mény
69.	Szabolcs vm.	Orsovszky Gyula rk. 7 gy. 1853. Feled.	4 gimn; t. okl. 1872. Eger.	Derecske, Recsk, 1876 óta Nyiregyháza rk. ig. t.	Nem ma pést tar Örüm ido Növendék is figyelem tanke lább i lább
70.	U. a.	Ruhman Andor 1855. Németlipcse. ág. ev. 5 gy.	4. gimn; kit. t. okl. Losonc. 1875.	Diosgyör 1876 óta Nyiregyháza ág. ev. ig. t.	Fényes s gyakorlat tást. K példás sönös detes mo tani. A meglepo ért el.
71.	Szatmár vm.	Lukáts Mihály 1855. Apa.	4 gimn; t. okl. Mármarossziget.	Lázár, Pálfalva, 1890 től Nagykároly ev. ref. t.	Erneed és pontos váu pár első kitü körmegele nevelés és lája min tósága s la el.
72.	U. a.	Kótay Lajos 1846. Különbözés.	6 gimn. jeles t. okl. 1873 Debrecen	Zsarolya, Gacsály, Körító, 1871 óta Szatmár áll. ig. t. 44 éves tanyálota van nyugalomba készül.	Kiva ka sze galun A me és lé tanító nem l val v köte tanító mind szolgá ja: Kiél nor Kótai

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl-ése a körségben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Nem maradi ember. Lépést tart az újításokkal. Örömmel időzni szokott körében. Növendékeit a közéletben is figyelemmel kíséri. A tankerület legkiválóbb és legszebb tanítója.	Polg. olv. kört szervezett; dalos egyesületekben tevékeny részt vett; utóbbinak t. tagja. Városi bir. tag. Valamennyi nevezetesebb kulturintézménynek tevékeny tagja. Tanoncotthont szervezett, valamint több kereskedelmi tanfolyamot is.	Megy. t. egyl. elnöke, járáskörei ker. elnök. Tanítók hárában 4000 Kor. alapítványt gyűjtött; jelenleg a kolozsvári Tan. Házára gyűjt. Erdővidéki alapnak, M. T. Egyes. Bir.-nak, kath. tanítók 100-as bizottságának tagja. Ünnepélyeken felolvasásokat és gyakorlati tanításokat tart. Fontos tényezője, mozgató ereje a tan. egyesületi életnek. Országos iparosított. isk. tanítók egyl-nek vál. tagja.	Ministerium részéről 200 Kor. személyi pótlékot nyert.
	Fényes sikerrel és nagy gyakorlattal végzi a tanítást. Kartársai között a példás összetartást és kölcsönös szeretetet örvendetes módon tudja fenntartani. A magyarosítás terén meglepő eredményeket ért el.	Városi bizottsági tag. Könyvtárt alapított, melyet a szülők is igénybe vesznek. A tanyai nép anyagi jólétét az ő gyakorlati fáradozásának köszönheti. A társadalom szeretetét és bizalmát kivívta magának.	Megy. t. egyl. jegyzője. Önsegélyző egyletet szervezett.	Min. részéről 200 Kor. személyi pótlék.
	Erőnyerőtlen szorgalom és pontosság jellemzi. Pályaván pár év alatt az egyh. m. első kitűnő iskolái közé emelte. Közmegelégedésre szolgálja a nevelés és tanítás ügyét. Tekintélyes példája mintaszerű. Felettesi hűséggel sok dicsérettel halmozták el.	Önsegélyző egyletet szervezett; fáklyát létesített, felnőtteket oktatott. Olvasókört alakított. Egyházi jegyző. Lelkiismeretes teendőket is végez. A városos üdvös társadalmi mozgalmaiban is részt vesz. Segély egyleti jegyző. Társaskört alapított. Városi képviselő.	Egyhm. ev. ref. t. egyl. főjegyzője. Ünnepélyeken számos mintatanítást és előadást tartott. Irodalmi cikkeinek száma igen nagy. Magy. t. egyletnek elnöke	Szeretetnyi társulat 40 K. jutalmat adott, a monyétól pionieri oklevél és bronz jutalom s újabban ismét 100 K. jut.
	Kiváló tanító. Munkaszeretete és ügybuzgalma dicséretes. A megye legkiképzettebb és legtehetségesebb tanítója. Lankadását nem ismerő munkával végzi több oldalú kötelességeit. A fiatal tanítói nemzedéknek mindenkor például szolgálhat. Tanfolyamokat: „Az ipar érdemei Kultúránkban“ minden hónapban. A körvidéki Kölcsönkönyvtár számára remek	Egyházi jegyző. A „Szamos“ c. lapnak 13 évig szerkesztője volt. Iparos olvasókört alapított. Városi képviselő. A Széchenyi társulat elnöke.	T. egyl. elnök. Az egylet pályadíjait többnyire ő nyerte el. Tankönyveket szerkesztett. Írt két kötet költeményt. Két évig szerkesztője volt a „Tanügyi Értesítő“nek.	Megyétől 100 Kor. jutalom.

	Melyik városnegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községekben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítványnak eredménye
Folyó szám.					
73. Szatmár vm.	Székely Árpád. ref. 1868 Mikófalvár.		kit. t. okl. Nagyenyed. 1889.	Nagyenyed, Kolozsvár, 1892 óta Nagybánya áll. ig. t.	Nevelő módszere méltó. az isk
74. Szeben vm.	A tanfelügyelő „ez idő" szerint még nem nevezett ajánl (Szilka Szeréb, Kiss Samu)				ajá
75. Szeniczi kir. tanf. kirendelt.	Kropácsy István			32 év óta tanít. 24 év óta Szakolcza áll. ig. t.	Egyen nevelt szellem módsze kor szi
76. Szepes vm.	Löwy Mór			Iglói izr. ig. t.	Mino
77. U. a.	Lója Károly			Koronya áll. ig. t.	Min
78. U. a.	Neupauer Mihály.			Szepesbéla áll. ig. t.	Ad
79. Szilágy vm.	Sarkadi ref. Sándor 1859. 5 gy.		t. okl. 1880. Zilah a f. tanévben vizsgálomba vonul	Zilah, Borzás, Jármi, Dobra 1890 óta Szilágycsehi áll. t. és <u>nincs</u> ig. t.	Egyen véken tott ta lom s munk

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl[ése] a községben a társadalomban?	Működése az irodalmi egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben.
	Nevelői és oktatási módszere elismerésre méltó. Mintaszerű az iskolája.	Gyarosok körében felolvasást tartott. Városi bir. tag.	Önképző kör elnöke. Társadalmi és tanügyi lapokba cikkeket ír. T. egyletekben előadásokat tart. Kör elnök.	
	ajánlhat.	—	—	—
	Egész nemzedéket nevelt fel harafias szellemben. Tanítási módszere a modern kor színvonalán áll.	Ivadányi körben felolvasásokat tar. Működelvelői előadásokat rendez.	Megy. t. egy. elnöke, Tanf. ügy ir: sok az érdemes tanító Magyarországon, de ezek közül is kimagaslik	

Minősítési adatok 1902-ben.

Minősítése az 1905. évi táblázatban.

Adatok 1905. évben.

Igen szorgalmas, tevékeny és szakavatott tanító. A társadalom számot tevő munkása.

Analfabéták számára esti tanfolyamot szervezett. Járműn magtárt alapított. Ahol csak tanított, mindenütt földmíves dalárdát szervezett. Olvasókört is alapított. Gazdasági tárgyakról szabad előadásokat tartott. A község szőlőjének megújulása az ő nevéhez fűződik. A vesszőkosár és szekérkas fonását ő honosította meg. 15-20 család ma is ebből él. Egy szegény siket-néma leányt megtanított írni, olvasni és számolni s mint varrónő keresi most kenyerét. Méhész egyletet is szervezett.

A vármegyei lapoknak állandó munkatársa. 1903-1906 ig a Boldog Jövők: „Élő Pénz" rovatát vezette. Nevelésügyi cikkei a tanügyi lapokban, közgazdasági és társadalmi cikkei a Budapesti Hírlapban jelentek meg. Tulajdonosa a Szilágy m. Tanügy c. újságnak. Feltalálója a betű- és hangrögzítő írva-olv. módszernek, melyhez vezérkönyvet, az A BC írt.

A Község lakosságának hálás elismerésével 1200 kötetből álló kis könyvtárt gyarapított. Alt. t. egylettől módszertani tanulmányáért pályadíj fejében 50 K.

200 K. pénzbeli jutalom

Sorszám,	Melyik városnegyedbe tanfelügyelője ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítés? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítványainak mennyi
80.	Szilágy vm.	Bogdán István ig. 1846.	érettségi jogi tanf. hallgatója sebészeti tanf. " (nem volt képes magát fentartani:) jeles t. okl. 1871 Zilah	1871 óta Szilágysomlyó áll. ig. t.	Szokás képzeti modor tanító, mennyi
81.	Szolnok Doboka vm.	Benczze Károly 1857. Kolozsvár	t. okl. Kolozsvár 1875.	1879 óta Retteg. Szék áll. ig. t.	Elevé vanno lás lé saser első l sorik. befolyá saira tagon a közse közön
82.	U. a.	Peres Károly. (Sándor fivére) 1856. ref. Csengerújfalu. (Szatmár)	t. okl. Máramarossziget.	Felör. Bálványosfalva. 1891 óta Felör áll. ig. t.	Burg Kitűnő Human szélesebb
83.	Temes vm.	Szeiler Miklós.		Pusztanagyrenttanács. Temesvág. 1901 óta Szakálháza ig. t.	Egyike erőin van. A nagy é
84.	U. a.	Preinz Fidél Temes. ref.		Maros Szladinán 2½ év óta tanít Zsigmond Fár 20 éve Ujarad rk. ig. t.	Nagy é magyar lája. A már tan

ely lött? ilyen el	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl-ése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
lyő'	Szokatlan magas elő-képzettségű "megnyerő" modorú, jó megjelenésű tanító, aki kitűnő eredménnyel végzi hivatását	Szervezte a hapkói Olvasókört. Városi kéjvivelő". Temetk. egyletnek "Plg. Olvasókör mindenese, melynek kebelében dalkört, zeneikört és működővéli testületet szervezett. Tekintelyes könyvtár létesítésén nem kiába faradozott.	Irányító hatású, tartalmas paed. dolgozatai a megyei tanügyi lapban jelent meg. Volt járáskőri elnök	Millenáris kiáll. vezető bizottsága részéről bronz érem és dicséret.
g.	Elvitálhatatlan érdeme vannak a magyarosítás terén. Iskolája mintaszerű és a tankerület első legjobbjai közé tartozik. Példaadása befolyással van kartársaira is. Iskolaját gyönyörűen felszerelte, amit a község buzgó gyűjtésének köszönhet.	Ifj. egyl. szervezett. Hitel- és fogy.-, tej és tojás értékesítő"-, valamint nád- és zsékényfonó és piaci-sító szövetkezetet. Ezek mind virágzanak és olcsó áruikkal messze vidéken nagy elterjedtségnek örvend. Egyh., községi és vármegy. bir. tag. Igen népes könyvtárt létesített. Ifj. és népnevelésére téli estéken felolv. tart. Gazdakört alapított. Kisgazdák anyagi helyzetének javításán buzgón fáradozik.	Megyei hírlapok és tanügyi lapok állandóan közölnek tőle szakcikkeket. Alig van ülés, ahol ne tartana előadást. Erdélyben elismert szaktekintély.	kapott nyelvterjesztési, szövetkereti, tanítói egyleti, ministeriumtól pénz jutalmat és dicsérő oklevelet 25 évi tanításakor. Kiállításokon gyümölcseiért kitüntető okiratot, bronz érmet.
a,	Burgó és jeles tanító. Kitűnő módszere elismert. Humanus nevelői eljárását szélesebb körben elterjesztette.	Földmíves dalkört alakított, mely díjat is nyert. Nagy tevékenységet fejtett ki a pótlók felügyelése körül. Hitel- és tejszövetkezetet alakított, melynek vezető tagja. A már-már eloláhosodó magyarságot anyanyelvének visszahódította. Községi, megyei, törvh. és hitfelekezeti bizottság tagja.	Egyleti üléseken gyakorlati előadásokat tartott. A megyei ált. t. egyl. fényes tollú főjegyzője. Kőri elnök.	Tanító egylet aranytollal jutalmazta munkásságát. Minist. elismerés és 100 kor. jutalom.
s.	Egyike a tank. legjobb erőinek. Mintaiskolája van. A magyarosításban nagy érdemei vannak.	Ifj. és népkönyvtárt alapított. 1400 korona orgyna alapot teremtett. Téli esteken a nép közötti gazdasági ismertető előadásokat tartott. Gazdasági tudósító.	Több tankönyvet irt. Fiókkör volt elnöke.	Megyétől több ízben dicséretet és jutalmat kapott. Megyei Kultur bizottságtól 100 kor. jut. Megyei körtől 100 kor. jut.
ása kínán igmond Fáy d.	Nagy érdemeket szerzett a magyarosítás terén. Iskolája tanítási nyelve most már magyar. Kiváló tanító	Ifj. egyl. könyvtára Tanító egylet könyvtára. Vörös Kereszt egyl. gyámtársa. Szegény gyermekek felruházása körül nagy érdemei vannak.	Magy. Kath. Tanítók bpsti. Biz. tagja. Több paed. lap munkatársa. Tanítás Kőri elnök.	Megyéjétől dicséretet és jutalom.

Folyó szám.	Melyik vármegyei tanfelügyelőség ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Melyre?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítónek erec
85.	Temes vm.	Jeney Ferenc	meghalt	1877 óta tanító. 1882 óta Szinérszeg áll. ig. t.	Magyar missiok kiváló
86.	U. a.	Schäffer György Szakálhára. nem ajánlja korább, mert nyugalomba vonult	kreál; t. okl. 1864. torna t. és siket-néma t. okl. Gardasági tanf.	Bogáros 1869 óta Lippa állami ig. t.	Párhuz és prog tűnik ket pe rositás
87.	Tolna vm.	Kapossy György 1835. Szabó		Naki rk. t.	M
88	Torda-Aranyos vm.	Erőss rk. Antal 1858. 2 gy. nincs jelentés	jeles t. okl. Csiksomlyó. 1880.	1880 óta Offenbánya áll. ig. t.	Minta tanuló de egyéb hiánye melyet várnie a rom ja leg tovább
89.	U. a.	Tulogdy Pál 1857. 4 gy. nincs jelentés	k. t. okl. 1875. Kolozsvár.	Biborcfalva, Varrgas, 1878 óta Alsójára áll ig. t.	Minta váló tan igen p muba jó tan mekk
90.	Torontál vm.	Sziller Károly (l. Csanádm. nyilvántartás ajánlásból. közlapon)		Jánosföld Németcsernye 1887 óta Nagykikinda. rk. ig. t.	A ta válo tozik ifjúsa jeles Mint vidé Nagy elővi mek

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl-ése a körségben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
	Magyarosítás terén missiót teljesít. Királi tanító.	Járási faiskola felügyelője. Népnek gazdasági előadásokat tartott. Takarékpénztár egyl. alapított. Elnöke a hitelszövetkezetnek. Városi képviselő. Tejszövetkezetet létesített.	Fiókköri elnök.	Tanfelügyelőtől és megyétől elismerő oklevél. 200 K. személyi pótlékot kapott. 25 éves jubileumával a körségtől ezüst babérkoszorút kapott. Tanítói egylettől díszalbum.
	Páratlan lelkiismerettel és prozgalommal működik. Kiváló érdemeket szerzett a magyarosítás terén	Megy. bir. tag. Rendes tagja a népoisk. bizottságnak. Iskolásoriki gondnok; a helyi tkpztár tagja.		Ezredéves kiállítás alkalmával érmet és dicsőítő oklevelet kapott. Minist. 100 K. jut. és 3 ízben elismerő okl. Isk. tkpztár terjesztéséért 50 K. jutalom.
	Mult tanévben nyugdíjaztak. Helyette a jelenlegi			
	Mintaszerű tanító. Kiváló tanítási módszerével igen szép eredményeket mutat fel. Mintaképe a jó tanítónak. Az oláh gyermekeket megmagyarosította.	Daloskört alapított. Faiskolát szervezett. Közhasznú felolvasásokat is jómódú előadásokat rendezett. Kitűnő kertész és méhész. Megyei bir. tag.	A tanító egyletnek igen tevékeny tagja	
	A tanítóság legkiválóbbjai közé tartozik. A reá bízott ifjúság értelmét és erkölcsét fejlesztette. Minta iskoláját messze vidéken ismerik. Magyarosítás terén is elévülhetetlen érdemeket szerzett.	Ifj. egyl. szervezett. Városi bir. tag. Tóth	Az irodalom terén hasznos szolgálatot tett a határának. Újságíró. A népszínpadra várja, hogy fontosabb kérdésben állást foglaljon és irányt adjon. Lelkes kitartással és szép eredményekkel harcolt a pangermanizmus ellen.	Tóth

Folyó szám.	Melyik vármegyei tanfelügyelőség ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Minő?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tan- nek ere
91.	Trencsén vm.	tavali nyertes, Bocsek György rk. 1859. kisbirtokos.	4 gimn; t. okl. 1878 Nagyszombat. Kertészeti tanf. prakt. tett Torna pótlanf. Nyitra.	Jur. Nemsova. 1882 óta Trencsén áll. ig. t. /Jelenleg a trencsémi tanítók házi gondnoka./	Nemes de a fe is nagy Párat lelkiis zi.
92.	Turócz vm.	Rakitta Samu 56 éves ág. ev.		Bella 1884 óta Ruttka áll. ig. t.	Burg tiló. t is j ztek. sej
93.	Ung vm.	Nincs jelentés. NB. Most Kétből ajánl (Takács Sándor és Levandovszky István)			
94.	Udvarhely vm.	Szász Ferenc. unit. 1868 Énlaka. /: Tanulási idejében igen nagy nyomorral küzdött. :/	t. okl. 1890. Székelykeresztur Tizoltó tanf. Budapest. Mezőgazd. tanf. Alsógöd. 1897.	19 év óta Siménfalva. áll. ig. t.	Hivatal merésre tanító. iskt. tan tudomá leti hal leti pall Puritán
		NB. Most ajánl (Péter János), mert Szász Ferenc elkerült a Kerületből.			
95.	Ugocsa vm.	Piller József	t. okl. 1879. Szatmár.	Halmi 1884 óta Tiszaújlak. áll. ig. t.	Iskolaj itélmé tette. hirnéon nek írv

ely időtt? lyen l van?	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl-lése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
'	Nemcsak az iskolában, de a felnőttek ekt körül is nagy érdemei vannak. Fáratlan szorgalom és lelkiismeretesség jellemzi.	Városi képviselő. A ok. legénységegyletet alapította, ahol a karafiás szellemet ápolja, felol-vasásokat tart. Gazdasági vándortanító. Előadásait kinyomatta s a nép között szétosztotta. Gimn. tornatanító. Az illatvári árvaházat ő szerelte fel. Elemi isk. gond. Fáis Rolóf-ában Eifej lett munkássága a községben utcáira mélló példát szolgálhat, erl olasz ügyes tulaj szakértelemmel vette.	Ált. t. egylet elnöke. Az egyletben több 100 kötetes könyvtárt alapított. Egy vármegyei szanato-riumot is teljesen fel-szerelt. Eötvös-alap és a T. Házára nagyösszegű alapítványokat gyűj-tött. A trencsényi ta-nítóktára neki kö-szönni létezését.	Iskolaszék részéről elismerés. 25éves jubileuma nagy szabású volt; társai arany órával lepték meg. tan-felügyelő és a tanács üdvözölték az alkalom-mal. F. M. K. E. elism. okl. Földkitel int. 200 kor. jut. Vármegye érdem és gard. egyl 10K arany. Városi 2 ner 60K jut. Földm. minist. részéről fa-tenyén. enközök gyűjt. Orsz gard. egyl. 200K. és elism. okl.
	Buzgó és lelkes ta-nító. A pronszédes község-ből is járnak hozzá gyer-mekek. Magyarosítás-ban szép érdemei vannak.	Volt anyakönyvvezető. Az ő érdeme az is, hogy Ruttka lakosságának nagy része magyarul tud.	Járási kövi elnök. Egyle-ti gyűléseken kiváló munkásságot fejt ki. Megy. t. egyl. elnöke.	Min. elismerésben volt része.
Zbrón)	Hivatalos működése elis-merésre méltó. Modern tanító. Lépést tart a szép-isk. tanítás és nevelés egy-ház tudományos és gyakor-lati haladásával. A testi-leti nevelésben ébren őrködik. Puritán jellemű tanító.	Megyei biz. tag. Járási faisk. felügyelője. Több éven át anyakönyvvezető volt. Fűzoltó főparancsnok. Főgyász. - tejgazd. - állatbiztos. - szöv. megalapításában és vezetésével nagy érdemeket szerzett. Mezőgazd. és gyümölcsfa-tenyésztés meghonosítása körül hasznos érdemei vannak. Ezekről nagyobb körségekben előadásokat tartott. Tűzj. egyl., daloskört és könyvtárt alapított. Kulturházat épített és példaszerű szabályokat rendelt a gazdakörünség számára. A nép szeretetét és bizalmát bírja.	A megy. t. egyl. elnöke. Tevékenyen részt vesz a gyűléseken. Magy. T. Orsz. Biz. és az Erdélyi-részi tanítóegylet szövetségének igazgató-választmányi tagja. Didaktikai kérdések feldolgozásával és megírásával is nevet szerzett magának. Megírta 10 ív terjedelem-ben az Udvarhelym. tanítóegylet 25éves törté-	Egyik paed. munkája 600 K. pályadíjat nyert.
	Iskolájában a pró legnemesebb értelmében nevelő-intézetté lette. Széles körben jó hírnévnek és népszerűség-nek örvend.	Tűzj egyl. és ebben dalárdát szervezett. Vasal faiskolát. Gyümölcs jóté-kony pénzt. alapított. Temetk. egyl. és pénzügyi gazd. felvilágító tár-sulatot szervezett. Tparos elő-kör elnöke. Hygienikus isk. víz-tartót készíttetett, melyet a tanügyi kormány is legjobb-nak köves. biz. tag.	Néptanítók lapjába sok cikket írt. Megy. t. egyl. elnöke. Iroda-működése figyelemre méltó. Irt tárca leveleket. A magy. helyes írás gyakorlására füzeleket és vezérfonalakat. Iskolai fogalmazás és nevelés k. munkája 1909-ben jelent meg.	A pratmári pénzpénztár 2 ízben, a megye egyszer pénzjutalomban részesítette. Min. 2 szer 100-100 Kor. jutal. adott. A faiskola kitűnő szerelése-ért 2 szer is nyert jutalmat. Hygienikus víztartójáért Kiemelkedő kitüntetésben részesült. Nyert még 8 különféle okiratot, elismerő levelet és ki-állítási ismeretet.

Folyó szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítését nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítónak ... eredm...
96.	Ugocsa vm.	Simonyfalvy Szabolcs 1860. Felsőrákos	4 felsőb népiskola k. t. okl. 1879. Székelykeresztur	Homoródkarácsony 1880 óta Nagytarna. pál. ig. t.	A teljes... ... pél... ...ánk ...
97.	Vas vm.	Nincs jelentés. Darvas Ferenc 1857. Szentbikkr.	4 gimn; t. okl. 1878. Sopron	Üdomb, Magyarosol 1886 óta Gyanafalva (vidéke. t. Sándor ált. ig. t.	Elhagyat... ... népnev... ...ki lakos... ...gyar nyel... ...nellenes...
97.	Veresegyi kir. tanf. kirendeltség	47 éves. Zsutty Béla 3 gy.		25 éve óta Fekétemplom. kőis. ig. t.	Kitün... ...tó. A ... ...sában... ...menyt ... ...ját ma... ...változ...
99.	Veszprém. vm.	Winkler Márton Ignácz 1857 12 gy.	Reál. t. okl. magánúton ipartos iskolai rajztanf.	Bakonysárkány, Sóréd, 1883 óta Várpalota ak. főtanító.	Iskolája ... ...vitéz... ...verseny... ...minta... Az iskolá... alatta Az iskolán... kása.
100.	U. a.	Pataky Béla Még ajánlj ezjek. (Würth Adem Gábor)	Minősítési adatokat lásd Csekut a j. ev.		
101.	Zala vm.	Nincs jelentés.		Most van.	(aj...
102.	Zemplén vm.	Salgó Antal rk. 8 gy. 1849. Kunfalva.	6 gimn; jeles t. okl. 1868. Kassa.	Eperjes, Szepesóvár, Nagysmiály, 1875 óta Varannó ideiglen. ig. t.	Hivatot... ...lemme... ...set ve... A mag... sikerek...

	Tanítói működésének hatása, predestinációja?	Közéleti szerepl[ése] a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?
[ny]ony	A teljesen tót falubanigen jeltörjedt ta magyar nó. Ma már mindenki hazánk nyelvét beméli.	Az új iskolához a kő és fa anyagot ő maga szerezte be. Előbb községi majd megy. birtagköri birtokossági elnök. Hitelszövetkezetet alapított, melynek igazgató tagja. Tűzoltó egyl. szervezett. A gyümölcsészetet virágzik.	A magy. oktatás ügyét hírlapokban is élőmozdította. A megy. tan. egyl. alelnöke.	25 évi működés utáni miniszteri elismerő levél. Tanítványaitól érzést búcsúztató. Magy. ny. sikeres tanításáért min. részéről 3 ízben jutalom. Földhitelint. 200 kor. Tűzk. tagsági terjesztéséért diszoklevél.
[alva] Sámuely	Kitűnő modern tanító. A magy. ny. tanításában kitűnő eredményt ért el. Iskolájait magyar tannyelvűvé változtatta.	Több humanus egyl. tagja. Felnőttek az esti magyar tanfolyamon történő jelentkezésnek.	Dél magyarországi T. egyl. titkára, és az Orsz. bir. tagja.	Megyei Kultusztanácsosság 100 Kor. jutalomban részesítette. Miniszteri elismerés.
[ny],	Iskolájait minden pusztai segítség nélkül, gyermekhangversenyek rendezésével, mintaszerűen nevelte fel. Az iskolát és a tornahelyiséget alulról újra felépíttette. Az iskolának hivatott munkása.	Temetk. egy. létesítette, aranykönyvet ipartos olv. körét, önsegélyző egyl., vidéki tkpztárt. Tűzoltó felszerelésekre pénzt gyűjtött. Megvalósították kör. képv. valamint számvizsgáló nők elnökének. Körével megkedveltette a fa ültetést.		Egyh. m. főhatósága 3 ízben kitüntette elismerő okl. 25 évi tanítás után miniszt. elism. levél. Az Orsz. Közegészségi egyl. a Treforttal tüntette ki.
[id]	1906 évi kiállításaban.	—	—	—
[.]	(ajánlja Szalay Sándor és Bánffy Alajos)	—	—	—
	Hivatottsággal és szakértelemmel párosult ügyszeretet vezeti munkájában. A magyarosítás terén nagy sikereket ért el.	Városszabású magyar nyelvű polgárfolyam vezetője. Daláriát alapított. Polgári kört szervezett, ebben előadásokat tartott. Az általa alapított „Szegény egyesület“ elnöke. Városi képviselő.	Megy. t. egy. elnöke	A magy. ny. sikeres tanításáért min. 200 K. jutalom.

1

Folyó szám	Melyik városnegyed lanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora, vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely körségben működött? Jelenleg hol és milyen jellegü iskolánál van? Mióta?	Tan nek per
103.	Zólyom vm.	Kvopka István. 1866 ág. ev.	5 polgári; t. okl. Losonc.	19 év óta Tótpelsőcz ált. ig. t.	Ritka ta di. Ez lejesít ra a n ban. To len pa mulas paedag
104.	Komá-rom vm.	Kisfaludy Mihály 1860. Sümeg. fs. kölli családjából rk	t. okl. 1877. Győr. Ws! Nagyon ordinus	Környe, Tolna, 1885 óta Környe. rk. kántor tanító ig. t.	Nemet a ma A tan már nem ban adó tiva tani Tan n R lek reg ide tal em nö hi ma se Ki fö fo he le

nely ödött? nilyen l	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szerepl-ése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületek-ben és az iro-dalom terén?	Részesült-e ju-talomban vagy kitüntetésben?
Ritka szakavatottságú tanító. Ezer akadály között, lépésről-lépésre vitte diadalra a magyar szót az iskolában. Iskolájánál ismeretlen az igazolatlanul mulasztó tanuló. Mintaszerű pedagógus.	2762 főnyi lakosságból 12-től évkörüli 2495 tud írni és olvasni, 700 kifogástalanul beszél magyarul. Rengeteg embert sehol sem lehet látni. Megkomolyította a gyümölcsfa tenyészetet. Templomban hetenkint kétszer hangzik magyar ének és magyar isten-tisztelet. Egyh. tanácsos tag. A magyar Társaskör elnöke.		Mezg. ájt. ev. t. egyh. jegyzője, az ált. t. egyh. vál. tagja. —	Min. elismerésben részesült. —
Német ajkú lakosság között a magyar nyelv apostola. A tanítás nyelvét ma már magyar. Minden nemes cél szolgálatában résztvett volt. Odaadó lelkesedéssel pécsi tiszaláját. Igen művelt tanító. Tanfelügyelője irja: „Rendkivül becsületes, munkás. Ke-rejti gazdából való ideális tanító, ellen-tálláshoz érdemes ember. Lelkiis-meretes példaképe a hivatott magyar ta-nítónak, kit képes-ségeinél, egyéniségénél kitartásánál és óvatos tapintatos lelkes szeretetével fogva a magyar nemzet igaz jóté-konyságával illusz-trálhatunk.“	Hitelszöv. könyvelője. Ifj.- és gazdakört alapított. A gazd. kör-ben előadásokat tart. A bánhidai Turul em-lék az 6 kerelemünye-zésére létesítendő Községi és megy. bir. tag.	tkéjező örök. Kört ala-kított és ennek elnöke volt. Népiskolai lapok munkatársa. „Népne-velő“ segéd szerkesztője. Kath. I. Orsz. bir. tagja. Ált. I. Egyl. válaszm. tagja. Tatán Kisbér vidéki t. egyl. ö alaki-totta. Nagyon sok és értékes előadást tar-tott tanítóegyletekben Orsz. Kal. Tanügyi tanács tagja	Magyarosításáért 9 izben nyert jutalmat.

A tanfelügyelői jelentésekből

Kivonatolta

Budapest 1910 febr. 20.

Trajtler Károly

Folyó szám	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Miféle?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítási ideje

A jutalomdíjra ajánlott tanítók

1.	Abauj - Torna vm.	1.	Vita Károly	16.
2.	Alsó - Fehér vm.	2.	Jovián Antal	17.
		3.	Lukács János	18.
3.	Bács - Bodrog vm.	4.	Berencz Mihály	19.
4.	Bars vm.	5.	Jaross Ferenc	
		6.	Végh István	20.
5.	Békés vm.	7.	Uhrin Károly	21.
		8.	Pávay Mihály	22.
6.	Bereg vm.	9.	Török Sándor	23.
		10.	Greschner Ede	
7.	Beszterce - Naszód vm.	11.	Sebestyén József	24.
8.	Bihar vm.	12.	Magdits Károly	25.
		13.	Bitró János	
		14.	Eszenyi Károly	26.
9.	Borsod vm.	15	Fogarasi Jeno.	27.
		16	Hablay István	28.
10.	Brassó vm.	17.	Sajára András	
11.	Csanád vm.	18.	Fülöp Sándor	29.
		19.	Tokos Izsák	30.
12.	Csongrád vm.	20.	Nagy Ferenc	31.
		21.	Hatvani Endre	
13.	Esztergom vm.	22.	Stampay János	32.
14.	Fehér vm.	23.	Halász József	
		24.	Cranik Gyula	33
15.	Fogaras vm.	25.	Pápay József	

ely ött ? nilyen ál	Tanítói működésének hatása, eredménye ?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban ?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén ?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben ?

névjegyzéke az 1910 évben.

16. Győr vm.
17. Hajdu vm.
18. Háromszék vm.
19. Heves vm.

20. Honvédnai kirendeltség.
21. Hont vm.
22. Hunyad vm.
23. Jász Nagykun-Szolnok vm.

24. Kecskeméti kirendeltség
25. Kiskunhalas vm.

26. Kolozs vm.
27. Komárom vm.
28. Krassó-Szörény vm.

29. Maros Torda vm.
30. Moson vm.
31. Nagykunhalas vm.

32. Nógrád vármegye

33 Nyitra vm.

26. Újlaki Géza.
27. Lévay Imre.
28. M. Székely János.
29. Varga Tivadar.
30. Milese Béla.
31. Lengyel Sámi.
32. Tuka Antal.
33. Murányi Árpád.
34. Polonyi Mátyás.
35. Letanovsky Julia.
36. Salamon Béla.
37. Kuruc Vazul.
38. Kolumbán Ágoston.
39. Bács György.
40. a) Pápes István.
40 b) Kisfaludy Sándy
41. Zöld József.
42. Gaal József.
43. Máthe József.
44. Holczer József.
45. Szabó Mózes.
46. Böjthe Miklós.
47. Hábor Sándor.
48. Porázik György.
49. Frimmel Jakab.
50. Laczkovich Miláy.

Folyó szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai, tanítói képesítését nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Miről?	Mint tanító melyik községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítónek ere
34.	Pest Pilis Solt vm.		51. Friedrich Vendel.		48.
35.	Poszony vm.		52. Pósch Károly.		49.
36.	Sáros vm.		53. Zádor Gyula.		50.
37.	Somogy vm.		54. Vrablovics Román.		51.
38.	Sopron vm.		55. Szalóky Dávid.		52.
39.	Szabolcs vm.		56. Tarján Antal.		
40.	Szatmár vm.		57. Hajas Kálmán.		53.
			58. Orsovszky Gyula.		54.
			59. Ruhman Andor.		
			60. Lukáts Mihály.		55.
			61. Kotay Lajos.		56.
41.	Szeniczi kirendeltség.		62. Székely István.		
42.	Szepes vm.		63. Kropácsy István.		
			64. Löwy Mór.		
			65. Loja Károly		Juta
43.	Szilágy vm.		66. Neupauer Mihály.		
			67. Sarkadi Sándor.		
44.	Szolnok Doboka vm.		68. Bogdán István.		
			69. Benczе Károly.		
			70. Peres károly.		
45.	Temes vm.		71. Szeiler Miklós.		
			72 Prinz Fidél.		
			73. Jeney Ferencz.		
			74. Schäffer György.		
46.	Tolna vm.		75. Kaprosy György.		
47.	Torda Aranyos		76. Erőss Antal.		
			77. Tulogdy Pál.		

nely ködött: ni- kolái- ?	Tanítói működése – nek hatása, eredménye?	Közéleti szerep- lése a körében, a társadalomban?	Működése a tanítótestületben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitünte- tésben?

48.	Torontál vm.	78.	Sziller Károly.
49.	Trencsén vm.	79.	Boesek György.
50.	Turócz vm.	80.	Rakitta Samu.
51.	Udvarhely vm.	81.	Szász Ferenc.
52.	Ugocsa vm.	82.	Piller József.
		83.	Simonfalvi Szabolcs.
53.	Verseczi kirendeltség	84.	Zsutty Béla.
54.	Veszprém vm.	85.	Winkler Márton.
		86.	Pataky Béla.
55.	Zemplén vm.	87.	Salgó Antal.
56.	Zólyom vm.	~~88.~~ 89. (l. kromó. vm)	Kvopka István.

Összegezés:

Jutalomdíjra ajánlott 56 vármegye (:m. évb. 52 vm. és Fiume városa:)
88 tanítót. (:m. évb. 84 tanítót:).

Folyó szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítói ... nek ha... menye

Nem küldöttek jelentést a következő vármegyék tanfelügyelői:

1.	Arad vm.	1.
2.	Budapest székesfőváros.	2.
3.	Csík vm.	3.
4.	Gömör vm.	4.
5.	Máramaros vm.	5.
6.	Ung vm.	6.
7.	Vas vm.	
8.	Zala vm.	
9.	Fiume városa.	

/ellult évben: 10./

	Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?

Jelentést küldtek, de jutalomdíjra nem ajánlottak a következő vármegyék tanf.:

1. Árva vm.
2. Baranya vm.
3. Brádi kirendeltség.
4. Liptó vm.
5. Németbajsáni kirendeltség.
6. Szeben vm.

/: Mult évben: 4 :/

Folyó szám.	Melyik vármegyei tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítói ... nek hat... ménye?

A mult, évi ajánlottak közül, az idén kimaradtak:

1. Pribék József.
2. Bodonyi Nándor.
3. Kárpáti /Karulyák/ György.
4. Elek Gyula.
5. Lakatos Károly.
6. Szabó Lajos.
7. Felnéry Mihály.
8. id. Orbán Endre.
9. Venner Miklós.
10. Takács László.
11. Levandovszky István.
12. Darvas Ferenc.
13. Vértes Sándor
14. Würth-Bene Gábor.
15. Szalay Sándor
16. Bánfi Alajos.

/: Mult évben 22. :/

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.

Tanítói működésének hatása, eredménye?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban?	Működése a tanító egyesületekben és az irodalom terén?	Részesült-e jutalomban vagy kitüntetésben?

Új ajánlottak a következők:

1. Berencz Mihály.
2. Jaross Ferenc.
3. Végh István.
4. Tókos Zsák.
5. Újlaki Géza.
6. Letanoczky Julia.
7. Kisfaludy Mihály.
8. Zöld József.
9. Gaal József.
10. Máthé József.
11. Frimmel Jakab.
12. Laczkovich Mihály.
13. Székely Árpád.
14. Kropácsy István.
15. Neupauer Mihály.
16. Benczc Károly.
17. Szeiler Miklós.
18. Prinz Fidél.
19. Jeney Ferenc
20. Szeller Károly.
21. Zoutty Béla.

/: Mult évben 34.:/

Folyó szám.	Melyik vármegye tanfelügyelősége ajánlja?	Az ajánlott neve, születési helye, kora és vallása, családi állapota?	Végzett tanulmányai. Tanítói képesítést nyert hol és mikor? Egyéb képesítése van-e? Mire?	Mint tanító mely községben működött? Jelenleg hol és milyen jellegű iskolánál van? Mióta?	Tanítá

Az ajánlottak közül tekintetbe nem jöhetnek:

1. Milesz Béla (38 sz). nyugdíjas.
2. Kapossy György (87.) nyugdíjas.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

...nely ...ödött ? ...milyen ...ánál	Tanítói működésének hatása, eredménye ?	Közéleti szereplése a községben, a társadalomban ?	Működése a tanító egyesületben és az irodalom terén ?	Részesült-e jutalomban vagy Kitüntetésben ?

...em Az ajánlottak közül:

1.	Felekezeti	isk.	tanítók :	16. (m. é. 16.)
2.	"	"	igazgatók :	11. (m. é. 10.)
3.	Községi	"	tanítók :	5. (m. é. 5.)
4.	"	"	igazgatók :	3. (m. é. 4.)
5.	állami	"	tanítók :	6. (10. m. é.)
6.	"	"	igazgatók :	43. (m. é. 33.)
7.	Társulati	-	igazgatók :	2. (m. é. 2.)
8.	Tekintetbe nem jöhet			2. (m. é. 3.)
			összesen	88

az ajánlottak között : tanító 27. (m. é. 32.)
igazgató 59. (m. e. 49.)

MS 412/1900.12

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál: 16117. szám.

Girószámla az Osztrák-Magyar Banknál.

6233 szám.

Méltóságos Heinrich Gyula úrnak

Budapesth.

Akadémia palota.

Budapest, 1910 Február 28-án.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Tagságod

főpénztárunk egyszeri ~~kettős~~ el-

ismervénye ellenében — mely nek ~~eknek~~ érvénye jelen értesitő leve-

lünk által megszünik —

~~megbizásából~~ mai napon

3.082 kor. 15 fillért fizettek pénztárunknál, mely

összeget ~~értékkel~~

a Magyar Tudományos akadémia folyószámadása

javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Kadics Simon

Franklin-Társulat nyomdája.

113. 12.

1910

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

Méltóságos Főtitkár Úr!

Az Igazgató-Tanács 1906. március 22-én hozott határozata értelmében szerencsém van a „Palota és Bérház" rendes kiadásainál lett megtakarításokra vonatkozóan kéllőségednek a következő táblázatos összeállítást bemutatni:

Folyó szám	A tétel megnevezése.	Előirányzat. kor.	fill.	Kiadás. kor.	fill.
1.	Az akad. szolgákat kezelő orvos d. díja	400	—	400	—
2	A műépítész d. díja	200	—	1000	—
3.	Bádzsos-, vízvez.- és csatornatiszt. munkákra és a közp. fűtőkemencékre	1541	15	841	80
4	Világításra és világításra	7000	—	5587	18.
5.	Kályhásmunkákra	800	—	701	—
6.	Kárpitosmunkákra	200	—	150	—
7.	Kéményseprési „	600	—	600	—
8.	Palafödési „	230	—	230	—
9.	Üveges „	406	36	406	36
10.	Vízfogyasztásra	1500	—	1443	—
11.	A két alagút bérlete	160	—	80	—
12.	A palota előtti parkok gondozása	80	—	80	—
13.	Kisebb asztalos munkákra	422	50	422	50
14.	„ lakatos „	240	—	231	—
15.	„ Kőműves „	362	36	362	36
16	„ légszesz- és vill. „	208	05	268	06
17	„ próbafestő „	200	—	—	—
18.	Kéményköpő és szikrózóke	100	—	90	40
	Átvitel	14650	42	12893	66

Folyó szám	A tétel megnevezése.	Előirányzat		Kiadás.	
		Kor.	fill.	Kor.	fill.
	Áthozat.	14650	42	12893	66
19.	Újévi ajándékokra	400	—	421	—
20.	A házmester és fahordó bére	500	—	612	—
21	A tűzjelzőért	50	—	—	—
22.	A patkány- és egéritő általánya	80	—	80	—
23.	Hó-, szemét és szénsalak kifuvarozása . . .	160	—	62	—
24.	Vízár elleni védekezési munkákra és anyagokra .	250	—	—	—
25.	Törülközö, por-stb ruhák mosása és beszerzése .	250	—	120	14
26.	Szobatisztogatási munkákra	300	—	260	—
27	Petroleum, szóda, szappan, fertőtlenitő anyagok stb.	422	—	422	—
28.	Tisztogatási munkákra	500	—	427	80
29.	A portás fűtési általánya	60	—	60	—
30.	Közlekedési eszközökre	30	—	12	04
31.	Általány az Auer-társaságnak	250	—	—	—
32.	Órás munkákra	40	—	62	—
	Összesen:	17932	42	15432	64

Levonva a K 17,932.42 f. előirányzatból a
„ 15432.64 „ kiadást, megta-
karitás K. 2499.78 f.

Kéttóngyi Főszolgabíróságnak

alázatos szolgája

Vónák s.k.

gondnok.

*) A tételben a 4. tétel összegében benfoglaltatik.

É. K. 1910. február 28.

1144. 17.

1910.

10% a Fondnor úr részére utalványozható.

910 április 18.

Berzeviczy

Dr. KARDOS SAMU
köz- és váltó-ügyvéd
DEBRECZEN, PIACZ-U. 58.
Telefon 153

Debreczen, 1910 évi február 22-en

Nagyméltóságu Elnök ur!

Mint ezt az általam alapitott és szerkesztett „Régi Okiratok és Levelek" cimü folyóirat ide mellékelt számából látni méltóztatik - a nagy Wesselényi ifjunkori napló feljegyzéseinek 1829 jamár elsőjéig menő részét már régebben kiadtam is közöltem. - Kiadatlanok azonban a nagy Wesselényi férfikorabeli - nagy gonddal kidolgozott naplói. Ezeket a naplókat a nagy Wesselényi első" szülött fiának a koronaőri méltóságot viselő" Wesselényi Miklós bárónak szives engedelmével - éu a legnagyobb gonddal és pontossággal kimásoltam - és egy részét már jegyzetekkel is elláttam oly czélból, hogy azokat a m. tud. Akadémia, vagy a Történelmi Társulat segélyével közrebocsássam és ez által eme páratlan becsü és valóban történelmi forrást képező napló feljegyzéseket - az egész nemzet közkincsévé tegyem. -

Mert, hogy ez év április 2i-án lesz a nagy Wesselényi halálozásának 60-ik évfordulója elérkezettnek látnám az időt arra, hogy Wesselényinek nemcsak a maga életét és működését, de ama nagy idők többi kiváló férfiainak - Deáknak, Kossuthnak és Széchenyinek működését is hatását is hiven visszatükröző" naplóját - a megfelelő" jegyzetekkel és bevezetéssel ellátva közre tegyem.

Ez okból oly kéréssel csatolom ide Wesselényi naplójának 1834 évi October hónapról szóló másolatát, hogy azt az igazgató választmánynak bemutatni - és az igazgató választmány határozatát csatolmányaim visszaküldése mellett - velem mielőbb közölni kegyeskedjék.

Kelt tisztelettel és alázattal kéretve

Dr. Kardos Samu

Érk. 1910. február 1.

115. ü.

1910.

Kiadatik a II. osztálynak.

Budapest, 1910. márcz. 3.

Henrich
főtitkár.

Federal kormányhoz a
Lézalom nem folyamodás

131. sz.

1910.

Henrich
főtitkár

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

131. sz.
1910.

Budapest, 1910. március 8.

Nagyságos

Dr. Kardos Sándor

ügyvéd úrnak,

Debrecenben.

B. Wesselényi Miklós naplójának kiadása ügyében a M. Tud. Akadémiá-hoz intézett beadványára szerencsém van a mellékletek visszaküldése mellett értesíteni, hogy az illetékes II. osztály véleménye szerint, fedezet hiányában a Kérelme nem teljesíthető.

Kitünő tisztelettel

főtitkár.

Dr. KARDOS SAMU
köz és váltó ügyvéd
DEBRECZEN,
Piacz-utcza 58. sz.
Telefon 153.

Debreczen, 1907 január 4.

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Mélyen tisztelt Kegyelmes Uram!

Excellentiádnak tisztelt hivatali elödje Báró Eötvös Loránt ő-nagyméltósága 1905 évi april 24-én magánlakásában engem, mint a nagy Wesselényi életiróját arra kért fel és illetve azzal bizott meg, hogy a nagy Wesselényi széjjel szórtan heverő szellemi hagyatékát, különösen pedig közérdekü leveleszéseit gyüjteném egybe és ennek megtörténte után mutatnám be gyüjteményemet kiadás céljából a Magy. Tudományos Akadémia Igazgatóságának.

Báró Eötvös Loránt ő-Nagyméltósága a velem történt megbeszélés és megállapodást követő napon e tárgyban levelet is irt Kolozsvár akkori képviselöjének a most nem régiben koronörré megválasztott Báró Wesselényi Miklósnak és ebben a levélben (: mely levelet a báró ur nekem azután bekiildött volt :) - Eötvös Loránd ő-Nagyméltósága annak a nézetének adott kifejezést, hogy szerinte a Magy. Tudományos Akademiának nagy kötelezettségei vannak a nagy Wesselényivel szemben és hogy ezeket csakis ugy róvhatja le, ha a nagy Wesselényi szellemi hagyatékát egybegyüjteti; azt és különösen elsö sorban

a nagy Wesselényi közérdekű leveleit szakszerűleg sajtó alá rendezi s ez által az egész nemzet közkincsévé teszi.

A kapott megbizás óta majdnem két esztendő telt el és én ezt az időt arra használtam fel, hogy a különféle országos, megyei, városi és családi levéltárakat bejárjam és a nagy Wesselényi szétszórtan heverő leveleit és beszédeit lehetőleg egybegyűjtsem, 15 kötetre menő történelmi becsű naplóját pedig kimásoltassam.

Időközben vagyis 1905 évi október havában megalapítottam a „Régi Okiratok és Levelek Tára" czimű történelmi folyóiratot és ebben megkezdettem a nagy Wesselényi ifjúkori leveleinek és napló feljegyzéseinek közlését. — E folyóirat alapitása és fentartása azonban oly óriási anyagi áldozatomba került, hogy azt — habár vérző szivvel — beszüntetnem kell. — Ezzel azután egyelőre befejezést nyernek a nagy Wesselényi életére és korszakos működésére vonatkozó történelmi becsű levelek és napló feljegyzések közlései. —

A mit azonban az egyes és gyarló ember ereje és áldozatkészsége meg nem birhat, azt az ország legelső és leggazdagabb tudományos intézete könnyen megvalósithatja.

Ennek a tudományos intézetnek az élén a képviselőház egykori alelnöke Magyarország volt Kultuszminisztere, a magyar politikai és tudományos élet egyik jogos büszkesége vagyis Nagyméltóságod áll. —

/.

Én teljes bizalommal és a legmélyebb tisztelettel fordulok Nagyméltóságodhoz azzal a kérésével: méltoztassék nekem módot és alkalmat adni, hogy a nagy Wesselényi szellemi hagyatékára vonatkozó gyűjteményemet alkalmilag Budapesten Nagyméltóságodnak személyesen bemutathassam és Nagyméltóságod bölcs tanácsát kikérjem arra nézve, hogy vajon a sajtó alá rendezés és illetve kiadás rendjét miképen kezdjük és illetve állapítsuk meg.-

Addig is, míg gyűjteményemet Nagyméltóságodnak személyesen bemutathatom,- e helyütt és ez utón van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy gyűjteményemben 2600 darab másolt és 150 darab eredeti levele van, és hogy naplója, melyet első szülött fiának a most Koronaőrré választott Báró Wesselényi Miklósnak ezredéből a családi levéltárból kimásoltattam, az 100 irott ívet meghaladja.

Végül midőn még arra kérem Nagyméltóságodat, hogy a mai postával becses címére elküldött a nagy Wesselényiről irott két kötetes munkám egy példányát mint tiszteletpéldányt kegyesen elfogadni méltoztassék, maradtam

hódoló tisztelettel kész szolgája:

Dr Kardos Samu

115
1910

dr. Vértes [illegible]
adat Kiadási Werk. tel
Veni hagyatékából?
Kivánja e k. t. ügyészte Veni?

Treue orsik { levelezése naplója beküldés.

~~Olbort a Rudolfinumból~~;

134 db. a muzeum Könyvtárából.
Ven letételi nyugta mellett 2678
vsz-ra beírólve., tudás erejéig a Kúr.
jog 10 évre fenhagyatott.

Tervezet Kéz elvételéről,
tértivevénnyel Kalmárnak egyidő.

Felkuta 2 nagy fascikulusban;
I, W. Ujfalvi naplója és levelei (a napló
Kalmán Lajos tanár másolatában, amaz egyedül
Kovácsné Régi Ost. tárából. Levelek egy
emlékiratos egyl. tisztviselői és felolvasó
másolta 677 db. az előbbiek a vall.
levéltárból. Kolozsvárról, Teleki könyvtárból
muzeumi Dezsőtemetők és ord. munkák
valamik.

II, W. naplója felkuta Kovácsból
másolta Kalmán Lajos. (ugyanolyan
a vall. levéltárból) másolás 177 darabból
állt. Ebből csak ~~[illegible]~~ részletes közlés
re, egészen nem volna közölhető,

Milyen kivelő bocsátom!

Nagyon sajnálom, hogy elvégezhetlen tennivók által
kérelmetek ügyében személyesen tegnap
az akadémiára is így elmaradásomat az alkalmat
arra hogy veled találkozzam.

Kardos levelére vonatkozólag kérem tőlem felvi-
lágosítást.

Igaz az, hogy én ismeri Wesselényinek de nem én
ajánlottam az ő fizetésére Kardost, hanem egyes polgár
az én lakásomon valaki vagy arra a kérdésre melyben
Wesselényi felszólította be nekem Kardos jónevét a ki

[illegible] Kazy Wenceslaj irataimak összegyüjtésével és kiadá-

sával foglalkozik.

Válaszomban Wenceslajnak körülbelül azt irtam

a mit Kardos tanitóm közül, hogy 2.i. megyjöjö-

lem sprint az akadémiának kegyeletes hötelessége

a Kazy Wenceslaj emlékét megörizni s ha teheti

ujdonsági hagyatékának egybegyüjtésében is közre mü-

ködni. Kardost mikor hozzám jött, tehetetlen

az ötlet ajánlóra, ujnemen fogadtam s mehi lehetőlő

közreműködésem után arra a tanácsot adtam, hogy ha

az akadémiától kivánt valamit, fordulion irásban

az akadémiához, munkálatának tervét nyujtja
be, hozzája az egész ügyet az akadémia elbirálás
alá. Ez a tanács nem lehetett meghiusa, hiszen
ügyet az akadémia elnöke nem is adhat s még
a szó tudom Kardos Károly jónakiszen nincs okot.
Nem hiszem, hogy hiányod. körülhetni Kardos lát-
gatási s így valószínüleg ha alkalmas arról,
hogy a tárgy bővebb fejtegetésének jövőjé
nagy érdemének fitogtatása.
Ha jól emlékszem az akadémia III-ik osztálya foglalko-
zik is már Kardos ügyével. Erről könnyen szerezhet
magának tudomást.

115
1906

A mirsk ügyre vonatkozólag röviden nyilatkozhatom. Teljesen egyetértek velük abban hogy illik az igazgatóságban egy tárnokot hivatalosan is ügyészi minőségben alkalmazni.

Bizalmasan, mellyel engem ez ügyben is megtisztelni kegyeskedtek ugyancsak köszönettel viszonzom

Kiváló tisztelettel maradok

Budapest 1907 Jan. 22

Tisztelt Barátom

Eötvös Loránd

Ér R. 1910. márczius 1.

Akadémia

116. Tr.

1910.

PETŐFI-TÁRSASÁG

VI. Bajza utcza 21.

Nagyméltóságu Elnök Úr,

Kegyelmes Uram!

A Petőfi-társaság elnökségének megbizásából azzal a hódolattaljes kéréssel fordulok Excellenciádhoz: kegyeskedjék megengedni, hogy márczius 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepi ülésünket a Magyar Tudományos Akadémia disztermében tarthassuk meg. Amennyiben a disztermet ezuttal fűteni is kellene, készséggel viseljük a költséget.

Budapest, 1910. február 26-án,

hólotteljes tisztalettel:

I. Kéry Gyula

a Petőfi-társaság titkára.

Vmgn Dr. Rheen-Péterovszky Károly
m. kir. miniszt. elnök úrnak.
Budapest.

Vmgd Közös Kincstárnok Úr!

Tisztelettel vagyok mód-
dozást bíróvali előterjesztés
1909. decz. 6-án Kelt 6046/M.E.I.
számú előiratára, melyben
az 1-ső-budai közpál-temetői
bizottságba Thaly Kálmán
elhúnyt tag helyébe a Vagy.
Tvd. Akadémiát egy új tag-
nak választására kéri föl-
szerencsém van Vaggmélló-
dságodat értesíteni, hogy
Akadémiánk tegnap
tartott ősszesen a megüre-
sedett helyre Békefi Remig
r. tagot Küldöttségi
Tagjává választotta.
Budapest, 1910. márcz. 1.

Vmgdnek

1102

1900.

1909. Ö. 36/1 0.

1910. március 2.

Végzés.

118. tk.

1910.

A néhai Müller György és kiskorú Müller Mária Emilia egyesitett hagyatéki ügyében az 1909. évi november hó 10 napján 6 alszám alatt hozott hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedvén, a tulajdonjog bekebelezése és az ezzel kapcsolatos telekkönyvi bejegyzések eszközlése végett a budapesti és pestvidéki kir. törvényszékek mint telekkönyvi hatóságokhoz áttétetik azzal a megkeresséssel, hogy a zálogjogot Ask. 28375/1909. sz. a. kivetett örökösödési illetékből még ki nem fizetett 261 kor. 44 fill. örökösödési illeték, ennek 1909. november 10-től számitandó 5 % kamatai erejéig a m. kir. kincstár javára kebelezze be.

Erről Budapest sz. főváros árvaszéke 6116/14-1909. számra hivatkozva és az érdekeltek értesittetnek.

Budapest, 910. január 29.

A .. ker.kir.járásbiróság.

[illegible] járásbiró.

Kiadmány

[illegible]

Olvasta:

Ügyeztette:

1910 II/10

Méltóságos Uram!

A M. Tud. Akadémia mai „ülé-
sében bejelenteni a főtitkár, hogy
az „ülésterünek tiszteletére tevén,
Körösi Csoma Sándort megörökítő
márványszobor költségeit Méltóságod
hajlandó magára vállalni.

Az összes „ülés a legnagyobb
örömmel értesült Méltóságodnak e
nemeslelkű ajánlatáról s kedves
kötelességemnek tesze, hogy Akadémiánk
és a tudomány érdekében ~~ismételten~~ most újból
~~hazafias~~ nemes
~~kérni~~ ~~fel~~ ~~itt~~ ismételt áldo-
zatkészségéért a M. Tud. Akadémia
„összes ülése hálás köszönetét nyilvánítsam.

Fogadja stb.

Budapest, 1910. ~~márc~~ febr. 28

Kiadandó!
2/3
Berzeviczy

elnök

Méltóságos Uram Rust József udvari tanácsos úrnak Budapest Keglevich-utca 16.

119. IZ.
1910

1

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1910

KÉZIRATOK

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK